

Učebné osnovy

2. Cyklus

Obsah

1. Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia.....	4
1.1 Predmet: Slovenský jazyk a literatúra.....	4
1.2 Predmet: Anglický jazyk	28
2. Vzdelávacia oblasť: Matematika a informatika	54
2.1 Predmet: Matematika.....	54
2.2 Predmet: Informatika.....	84
3. Vzdelávacia oblasť: Človek a príroda.....	96
3.1 Predmet: Človek a príroda	96
4. Vzdelávacia oblasť: Človek a spoločnosť	132
4.1 Predmet: Človek a spoločnosť	132
4.2 Predmet: Etická výchova	151
4.3 Predmet: Náboženská výchova.....	160
5. Vzdelávacia oblasť: Človek a svet práce	171
5.1 Predmet: Človek a svet práce	171
6. Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra	181
6.1 Predmet: Hudobná výchova.....	181
6.2 Predmet: Výtvarná výchova	194
7. Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb	201
7.1 Predmet: Telesná a športová výchova	201
7.2 Predmet: Športová príprava.....	211
8. Vzdelávacia oblasť: Gramotnosti.....	220

.....	220
8.2 Predmet: Gramotnosti matematické	223
9. Vzdelávacia oblasť: Školský klub detí	229
8.1 Predmet: Školský klub detí.....	229

1. Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

1.1 Predmet: Slovenský jazyk a literatúra

Upravené výchovno-vzdelávacie ciele, obsah vzdelávania a vzdelávací štandard vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia v predmete Slovenský jazyk a literatúra sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 31.3.2023 pod číslom 2023/831:7-A2140.

Charakteristika

V predmete slovenský jazyk a literatúra sa zameriame na rozvíjanie gramotnosti v prepojení s obsahmi ostatných vzdelávacích oblastí a s dôrazom na mnohoraké využívanie čítania a písania v rôznych kontextoch. V jednotlivých komponentoch, v tematických celkoch a témach budeme viesť žiakov k využívaniu základných stratégií porozumenia textu, k posúdeniu miery vlastného porozumenia, k osvojovaniu vhodných postupov pri práci s textom a k nadobúdaniu skúseností s vlastným premýšľaním o procese čítania a písania. Žiakov budeme zároveň viesť k dodržiavaniu komunikačných prostriedkov, pravidiel a k využívaniu primeraných znalostí jazykových prostriedkov pri porozumení a tvorení textu.

V rámci rozvoja komunikačnej spôsobilosti budeme rozvíjať schopnosti žiaka viesť dialóg v rôznom prostredí vecne a vhodným spôsobom, pripraviť a predniesť primeraný hovorený prejav. Metakognitívne procesy pri písaní textu, pri recepcii vecného a literárneho textu budeme u žiakov prebúdzat zaujímavými metódami a formami práce, aby sa žiaci stali aktívnymi čitateľmi, a tak ich viedli k čítaniu pre radosť.

Hlavným cieľom 2. cyklu je rozvíjať gramotnosť v prepojení s obsahmi ostatných vzdelávacích oblastí a s dôrazom na mnohoraké využívanie čítania a písania v rôznych kontextoch. Súčasťou rozvíjania gramotnosti je osvojovanie stratégií práce s textom a nadobúdanie skúseností s vlastným premýšľaním o procese čítania a písania. Dôležité je aj rozvíjanie schopnosti rozlišovať medzi faktami a domnienkami, formulovať vlastný názor a podopierať ho argumentmi.

- Viest' dialóg v súkromnom a verejnom prostredí vecne a sociálne primeraným spôsobom.
- Pripraviť a predniesť primeraný hovorený prejav.
- Vytvoriť písaný a obrazovo-písaný text na vyjadrenie rôznych komunikačných zámerov a uplatniť pri písaní textov osvojené pravopisné pravidlá.
- Aktívne počúvať a čítať primerané vecné (aj odborné) texty, orientovať sa v nesúvislých, obrazovo-písaných a primeraných digitálnych textoch.
- Identifikovať v texte explicitné informácie, vyvodiť základné a prehlbujúce implicitné informácie, formulovať a klásť otázky na porozumenie textu.
- Použiť základné stratégie porozumenia textu a posúdiť mieru vlastného porozumenia.
- Počúvať a čítať primerané literárne texty, porozumieť implicitným významom a prostriedkom obraznosti.
- Zdieľať emocionálnu a estetickú skúsenosť z recepcie literárneho textu hovorenou a písanou formou.
- Vyjadrovať vlastné nápady a návrhy pri tvorení textov, klásť otázky k predloženým návrhom.
- Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané znalosti jazykových prostriedkov, využívať pritom jazykové slovníky.
- Rešpektovať viacjazyčné prostredie, podporovať spolužiakov s iným materinským jazykom.

4. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

7 vyučovacích hodín týždenne – 231 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	POZNÁMKY
Komunikačná interakcia	Žiak vie/dokáže: - komunikovať s rešpektom so	Komunikačné zvyklosti a viacjazyčnosť - získavanie informácií o iných jazykoch, najmä o inom materinskom jazyku spolužiakov	 2., 6.	

	viacjazyčného prostredia	- skupinový dialóg o viacjazyčnosti spolužiakov - porovnávanie komunikačných zvyklostí v slovenčine a v inom jazyku		
	Žiak vie/dokáže: - viesť dialóg primerane téme, adresátovi a komunikačnému prostrediu	Dialogická komunikácia a kooperácia - stavba dialógu: nadviazanie kontaktu, obsah dialógu – striedanie replík, ukončenie kontaktu		
	Žiak vie/dokáže: - iniciovať a viesť komunikáciu v skupine rovesníkov	Komunikačné prostriedky a pravidlá - uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (v nadväznosti na 1. cyklus, splývavá výslovnosť, výslovnosť predložkových spojení, výslovnosť spoluhlásky v)		
	Žiak vie/dokáže: - vyjadriť názor na bežné alebo aktuálne témy	Komunikačné prostriedky a pravidlá - rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom aktuálnych tém dialógu a riešenia vecných problémov		
	Žiak vie/dokáže: - rešpektovať názor komunikačného partnera	Dialogická komunikácia a kooperácia - pravidlá vedenia dialógu: aktívne počúvať komunikačného partnera, vecne a jazykovo primerane reagovať na jeho repliky, neskákať si do reči, povzbudiť, pochváliť a oceniť komunikačného partnera, komunikovať zdvorilo a s rešpektom		
	Žiak vie/dokáže: - vyjadriť súhlas, pochvalu, ocenenie, námietku alebo nesúhlas sociálne primeraným spôsobom	Komunikačné prostriedky a pravidlá - uplatňovanie vhodnej melódie, dôrazu a pohybových prostriedkov pri vedení dialógu - rozpoznávanie stereotypov v komunikácii - uplatňovanie vetnej melódie, dôrazu, prízvuku, mimiky a gest pri vedení dialógu		

	Uprednostňovať medziľudskú komunikáciu pred komunikáciou s AI v situáciách, kde je dôležité porozumenie a spolupráca. Komunikovať uvedomelo a zodpovedne v online prostredí. Uplatniť v dialógu situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.			
Hovorená produkcia	Žiak vie/dokáže: - vyrozprávať príbeh so zápletkou a jej riešením	Príprava a prednes hovoreného prejavu Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu - vylepšovanie hovoreného prejavu pomocou kontrolných otázok k obsahu, osnove a použitému komunikačným prostriedkom Žánre hovoreného textu - rozprávanie prežitej skúsenosti, objasňovanie udalosti, plánovanie udalosti, reálny alebo vymyslený príbeh so zápletkou a jej riešením	 1. 4.	
	Žiak vie/dokáže: - sformulovať jednoduchý opis pracovného postupu	Príprava a prednes hovoreného prejavu - usporiadanie informácií a samostatné vytvorenie osnovy textu		
	Žiak vie/dokáže: - opísať objekty vystavené priamemu pozorovaniu	Príprava a prednes hovoreného prejavu - súvislé a myšlienkovito ucelené rozvíjanie témy podľa konkrétneho komunikačného zámeru: informovať, vyrozprávať, opísať Žánre hovoreného textu		

		- tvorenie jednoduchého opisu pracovného postupu a základných typov statického opisu: opis predmetu, osoby, živočicha alebo prostredia na základe priameho pozorovania Komunikačné prostriedky a pravidlá - používanie vetných a súvetných celkov pri rozvíjaní témy s konkrétnym komunikačným zámerom		
	Žiak vie/dokáže: - vyjadriť názor na bežné alebo aktuálne témy	Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu - formulovanie a zdôvodnenie odpovedí na položené otázky Žánre hovoreného textu - tvorenie informačných textov určených pre verejné (školské) prostredie: oznam, správa (napr. do školského rozhlasu), jednoduchá odborná informácia Komunikačné prostriedky a pravidlá - používanie vhodnej slovnej zásoby podľa témy a komunikačného zámeru textu (oslovenia, emocionálne slová a frazémy, primerané odborné a abstraktné slová)		
	Žiak vie/dokáže: - aktívne a s rešpektom počúvať hovorený prejav iných, klásť otázky k obsahu a k jazyku prejavu	Príprava a prednes hovoreného prejavu - prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu - kladenie otázok k obsahu a k jazyku počúvaného textu Komunikačné prostriedky a pravidlá - uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (v nadväznosti na 1. cyklus, splývavá výslovnosť, výslovnosť predložkových spojení, výslovnosť spoluhlásky v)		
	Žiak vie/dokáže: Sformulovať ústnu informáciu určenú pre verejné prostredie.	- zhromaždenie informácií k zvolenej téme z viacerých zdrojov vrátane digitálnych zdrojov a AI		

	-vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na zvolenú tému	Proces tvorenia textu -výber témy podľa komunikačného/autorského zámeru a potenciálneho/reálneho adresáta -členenie textu s využitím podrobnej alebo stručnej osnovy	 2.	
	Žiak vie/dokáže: -použiť vhodný žáner písaného textu podľa komunikačného zámeru	Proces tvorenia textu Metakognitívne procesy pri písaní textu -použitie základných stratégií na vylepšenie písaného textu Žánre písaného textu -písanie informačných textov určených pre verejné (školské) prostredie: oznam, správa; rukou písaná alebo elektronická pozvánka na školské/záujmové podujatie Komunikačné prostriedky a pravidlá -používanie vhodnej slovnej zásoby a lexikálnych vzťahov podľa témy a komunikačného zámeru textu Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu -etymologický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností; pravopis i/y, í/ý v koreni slova po obojakých spoluhláskach v ďalších domácich slovách, pravopis ďalších prevzatých slov podľa potrieb použitia slov v písaných textoch		
	Žiak vie/dokáže: -zhromaždiť potrebné informácie na tvorbu písaného textu	Proces tvorenia textu -využívanie viacerých spôsobov zhromažďovania jazykového materiálu (slov, slovných spojení a vetných celkov) k zvolenej téme Metakognitívne procesy pri písaní textu -sledovanie priebehu tvorenia textu a vlastné posúdenie úspešnosti písania Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu -morfematický pravopis: delenie spoluhlások podľa znelosti ako východisko uplatňovania morfematického pravopisu pri spodobovaní; pravopis pri spodobovaní spoluhlások na konci slova, na začiatku slova a vnútri slova		

	-využiť písanie pri učení sa	Žánre písaného textu -stručné písomné zhrnutie odborných informácií Komunikačné prostriedky a pravidlá -vyjadrovanie myšlienok prostredníctvom vetných a súvetných celkov		
	Žiak vie/dokáže: -napísať príbeh alebo osobný zážitok so zápletkou a jej riešením	Proces tvorenia textu -členenie textu s využitím podrobnej alebo stručnej osnovy Žánre písaného textu -písanie reálneho alebo vymysleného príbehu so zápletkou a jej riešením (vyjadrenie zámernosti konania postáv, začlenenie opisných častí do príbehu)		
	Žiak vie/dokáže: -vytvoriť jednoduchý opis pracovného postupu	Žánre písaného textu -vytvorenie jednoduchého opisu pracovného postupu s využitím podporného obrazového materiálu		
	Žiak vie/dokáže: -opísať objekty vystavené priamemu pozorovaniu	Proces tvorenia textu -prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy alebo školy Žánre písaného textu -vytvorenie opisu predmetu, osoby, živočícha alebo prostredia na základe priameho pozorovania Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu -sémantický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností; pravopis ďalších významových skupín vlastných podstatných mien (názvy sviatkov, ulíc, geografické názvy v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí)		
	Žiak vie/dokáže: -uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá	Proces tvorenia textu -tvorenie konceptu a upravovanie obsahu, členenia a jazyka textu -pravopisná korektúra v rozsahu osvojených pravopisných zručností Metakognitívne procesy pri písaní textu -plánovanie vhodného postupu pri tvorbe textu		

		Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu -fonematický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností		
	Žiak vie/dokáže: Sformulovať písomnú informáciu určenú pre verejné prostredie.	- zhromaždenie informácií k zvolenej téme z viacerých zdrojov vrátane digitálnych zdrojov a AI - identifikácia znakov AI generovaného obsahu - experimentovanie s rôznymi nápadmi pri tvorení textu vrátane využitia AI ako podporného zdroja, so zachovaním vlastného rozhodnutia - súvislé rozvíjanie témy písaného textu podľa komunikačného zámeru: informovať, vyrozprávať, opísať, zdôvodniť, zaujať - písomné rozprávanie o prežitej udalosti, o plánovaní udalosti a objasňovaní udalosti - použitie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte: opakovanie slova, nahradenie slova zámenom, opakovanie		
Recepcia vecných textov	Žiak vie/dokáže: -aktívne počúvať a samostatne prečítať primerane náročný vecný (aj odborný) text	Porozumenie textu -aktívne počúvanie, samostatné čítanie a prezeranie primeraných žánrov vecného textu v súvislosti s obsahmi jednotlivých vzdelávacích oblastí Žánre vecného textu -porozumenie informačným žánrom: odborná informácia, úradná pozvánka, úradný oznam, jednoduchá mediálna správa	 2., 3 .	
	Žiak vie/dokáže: -identifikovať doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte	Porozumenie textu -úlohy na porozumenie doslovným (explicitným) informáciám v texte: vymenovanie faktov, objasňovanie nových pojmov, identifikovanie kľúčových informácií a slov Žánre vecného textu -rozpoznanie základných znakov informačného textu: presnosť, stručnosť a prehľadnosť -rozpoznanie základných znakov rozprávacieho textu: subjektívnosť, časová postupnosť, príčina a následok. Komunikačné prostriedky a pravidlá		

		-základné poznávanie významu a funkcie všetkých slovných druhov v texte		
	Žiak vie/dokáže: -reprodukovať a zhrnúť získané informácie	Porozumenie textu -reprodukovanie obsahu textu, rozhovor o texte. Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu -stručné súhrny kľúčových informácií a poznatkov		
	Žiak vie/dokáže: -prepojiť získané informácie so svojimi doterajšími znalosťami a skúsenosťami	Porozumenie textu -rozpoznávanie štruktúry textu: úlohy na porozumenie nadväznosti viet a odsekov v texte, členenie textu na časti pomocou osnovy -využitie osnovy pri reprodukcii textu alebo pri využití získaných informácií vo vlastnom texte Komunikačné prostriedky a pravidlá -rozoznávanie prostriedkov nadväzovania viet v texte (prípájacie častice, opakovanie slov, synonymické opakovanie, opakovanie rovnakých tvarov slovesa, slovotvorne súvisiace slová) -identifikovanie slov z rovnakého slovotvorného hniezda v texte, pozorovanie predponového a príponového tvorenia slov, motivačný vzťah medzi základovým a odvodeným slovom -úloha vetnej stavby pri porozumení textu: rozvíjanie slovesa vo vete a vyjadrovanie rôznych syntaktických významov (kto, čo, aký, kde, kedy, ako) -pojem skloňovanie a pádové otázky, gramatické kategórie podstatných a prídavných mien (rod, číslo, pád) -významová a formálna spájateľnosť podstatného mena a prídavného mena		
	Žiak vie/dokáže: -vyjadriť svoj názor na počúvaný/čítaný text a zdôvodniť ho	Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu -monitorovanie a hodnotenie vlastného porozumenia pomocou systematickej spätnej väzby učiteľa („Myslel si si, že si správne odpovedal, a mal si pravdu.“)		

	-posúdiť mieru vlastného porozumenia a použiť základné stratégie na zlepšenie porozumenia textu	Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu -reflexia neporozumenia a jeho príčin: identifikovanie nejasností, kladenie otázok, hľadanie odpovedí Komunikačné prostriedky a pravidlá - rozoznávajú prostriedkov nadväzovania viet v texte: opakovanie slova, nahradenie zámenom, opakovanie rovnakého tvaru slovesa, slová z rovnakého slovotvorného hniezda, pripájacie častice		
	Žiak vie/dokáže: -odlíšiť texty podľa komunikačného zámeru	Žánre vecného textu -rozpoznanie základných znakov opisného textu: vymenúvanie a usporiadanie znakov opisovaného javu alebo postupnosti opisovaných dejov, odlišenie hlavných a vedľajších znakov		
	Žiak vie/dokáže: -použiť pri porozumení textu primerané znalosti vetných a súvetných celkov, slovnej zásoby a lexikálnych vzťahov	Žánre vecného textu -porozumenie jednoduchým opisným žánrom: opis pracovného postupu, základné typy statického opisu (opis predmetu, osoby, živočíchov, prostredia) Komunikačné prostriedky a pravidlá -vyvodzovanie významov nových alebo neznámych slov z textu: abstraktné slová (názvy vlastností a názvy dejov), odborné slová, viacvýznamové slová, ustálené slovné spojenia s priamym významom, ustálené slovné spojenia s obrazným významom (príslovia, porekadlá, pranostiky a iné primerané frazémy)		
	Žiak vie/dokáže: Roztriediť a zaznamenať získané informácie.	- vyvodenie základných implicitných informácií z textu: objasnenie neznámych slov a nových pojmov, súvislostí medzi informáciami v texte, prepájanie informácií z textu vrátane obsahov z AI s doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka - tvorenie otázok k implicitným informáciám vyvedeným z textu - samostatné používanie jednoduchých stratégií na zlepšenie porozumenia a na učenie sa z textu vrátane overenia informácií pomocou AI pri zachovaní osobnej zodpovednosti za výsledok		

		- osobitosti skloňovania vlastných mien, určenie úlohy vlastného mena v texte		
Recepcia umeleckých textov	Žiak vie/dokáže: -počúvať a prečítať s porozumením primerane náročný literárny text	Čítanie s porozumením -samostatné prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s jednou dejovou líniou s obrazovou alebo slovnou oporou a bez nej Čítanie pre zážitok -čítanie kníh, ktoré žiakovi prinášajú radosť a potešenie (oblíbené knihy rôznych žánrov podľa vlastného výberu). Formulovanie a zdôvodňovanie čitateľských preferencií -čítanie rozprávok, príbehov, povestí a mýtov viažucich sa k histórii obce alebo regiónu Samostatný/sebavedomý čitateľ -rozširovanie čitateľského teritória (obrazové knihy, komiks, obrazové encyklopédie)	 2. 1.	
	Žiak vie/dokáže: -identifikovať explicitné významy z počutého a z prečítaného literárneho textu	Čítanie s porozumením -orientácia v primerane náročných literárnych textoch, vyhľadávanie konkrétnych informácií, určenie ich dôležitosti vzhľadom na obsah textu, stručné zhrnutie informácií -vysvetľovanie významu neznámych slov a slovných spojení Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu -hľadanie dôvodu prípadného neporozumenia (neznámy kontext, nezrozumiteľné vyjadrenia, slovná zásoba) Tematické okruhy a textová realizácia -tematické okruhy z 1. cyklu sa obohacujú o nové témy a pohľady: sebahodnotenie, osobné záujmy a potreby, spravodlivosť – nespravodlivosť, spoločné a odlišné vlastnosti ľudí, zdravý životný štýl, bohatstvo – chudoba, bezpečnosť, láska a vzťah k domovu, rodine a blízkej osobe, svet divadla, ohrozenie a ochrana životného prostredia, pomoc ľuďom a zvieratám v núdzi		

	-vyjadriť, ako na nich text a čítanie pôsobia a opísať zážitok	Čítanie s porozumením -vyvodzovanie základných implicitných významov z čítaného a počúvaného textu pomocou ústnych a jednoduchých písomných otázok Čítanie pre zážitok -sebapoznávanie, porovnávanie vlastných čitateľských aktivít a skúseností z čítania s rovesníkmi, hľadanie zhôd a rozdielov v rámci formovania čitateľskej komunity -sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu -hodnotenie vlastného porozumenia textu žiakom v nadväznosti na monitorovanie kvality čítania (Viem, čo text hovorí?, Rozumiem obsahu textu?, Viem ho prerozprávať?, Dokážem predvídať pokračovanie?)		
	Žiak vie/dokáže: -zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu primeraným spôsobom verbálne alebo neverbálne	Čítanie s porozumením -formulovanie myšlienok a záverov z prečítaného textu vlastnými slovami Čítanie pre zážitok -vyjadrovanie postoja a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom Samostatný/sebavedomý čitateľ -samostatné budovanie čitateľského portfólia, vedenie podrobnejších záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch Tematické okruhy a textová realizácia -čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry a ľudovej slovesnej tvorby so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov z 2. cyklu sa obohacuje o divadelnú hru, rozhlasovú hru, filmovú a televíznu rozprávku, legendu, baladu, báj, poviedku, román, biografiiu, fantasy literatúru		

	-zdieľať ústnou aj písomnou formou zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania	Čítanie pre zážitok -sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia -uvedomovanie si autorstva a kontextu vzniku literárnych diel		
	Žiak vie/dokáže: -predniesť text s výraznou intonáciou a s citovým prežitím v rámci svojich schopností	Čítanie pre zážitok -formovanie empatie, súcitu, hodnôt, postojov a medzikultúrneho porozumenia na základe čítaného alebo počúvaného textu		
	Žiak vie/dokáže: -dramatizovať vybrané texty aj s pomocou zástupných rekvizít	Čítanie pre zážitok -stváranie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky, výtvarnými alebo hudobnými činnosťami		
	Žiak vie/dokáže: -vybrať si samostatne aj s pomocou knihy na čítanie a zdôvodniť svoj výber	Čítanie pre zážitok -formovanie vlastného čitateľského vkusu (aj na základe odporúčania rovesníkov a dospelých) Samostatný/sebavedomý čitateľ -orientácia v zdrojoch na čítanie, rozširovanie čitateľského teritória o elektronické zdroje, vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie		

	-Prepojiť informácie získané z umeleckého textu so svojimi doterajšími znalosťami a skúsenosťami. -Posúdiť mieru vlastného porozumenia umeleckého textu a použiť základné stratégie na zlepšenie porozumenia.	- zhrnutie kľúčových slov a informácií z umeleckého textu a ich písomné zaznamenanie - vyvodenie základných implicitných informácií z čítaného a počúvaného umeleckého textu: vysvetľovanie významu neznámych slov, slovných spojení a obrazných pomenovaní, prepájanie informácií z textu s doterajšími znalosťami a skúsenosťami - rozpoznávanie výrazových prostriedkov, ktoré pôsobia na čitateľské prežívanie: obrazné pomenovania, epiteton, rytmus, rým, personifikácia, prirovnávanie, zvukomalebné slová, zdrobneniny - reflexia vlastného čítania, stanovovanie individuálnych čitateľských cieľov a plánovanie čitateľských výziev		
--	---	---	--	--

5. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

5 vyučovacích hodín týždenne – 165 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

PREDMETOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	POZNÁMKY
Komunikačná interakcia	Žiak vie/dokáže: - vyjadriť názor na bežné alebo aktuálne témy, zdôvodniť ho, prípadne pozmeniť	Dialogická komunikácia a kooperácia - používanie jednoduchých argumentov na podporu názoru, rozlišovanie medzi faktami a domnienkami - nácvik dialógu v rôznych simulovaných a reálnych komunikačných situáciách Komunikačné prostriedky a pravidlá - používanie viet a jednoduchých súvetí pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov	 6., 7. 1.	

	-Uprednostňovať medziľudskú komunikáciu pred komunikáciou s AI v situáciách, kde je dôležité porozumenie a spolupráca. -Komunikovať uvedomelo a zodpovedne v online prostredí. -Uplatniť v dialógu situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.	Dialogická komunikácia a kooperácia - rozlišovanie priameho a sprostredkovaného dialógu v súkromnom a vo verejnom prostredí - riziká dialógu vo verejnom a v internetovom prostredí		
	Žiak vie/dokáže: - používať základné žánre korešpondencie	Korešpondencia - porovnávanie rukou písanej a elektronickej korešpondencie v bežnej komunikácii - nácvik písania základných žánrov korešpondencie: list, jednoduchý e-mail. Komunikačné prostriedky a pravidlá - uplatňovanie osvojených pravopisných pravidiel v rukou písanej a v elektronickej korešpondencii		
		- rozpoznávanie stereotypov v komunikácii - uplatňovanie vetnej melódie, dôrazu, prízvuku, mimiky a gest pri vedení dialógu		
Hovorená produkcia	Žiak vie/dokáže: - zhromaždiť potrebné informácie k téme hovoreného prejavu	Príprava a prednes hovoreného prejavu - samostatný výber témy prejavu a zdôvodnenie výberu podľa komunikačného zámeru - zhromažďovanie informácií potrebných na rozvíjanie témy a uvedenie zdroja informácií	 3.	

	- vyjadriť názor na bežné alebo aktuálne témy a zdôvodniť ho	Príprava a prednes hovoreného prejavu - súvislé a myšlienkovy ucelené rozvíjanie témy podľa konkrétneho komunikačného zámeru: zdôvodniť, emocionálne pôsobiť Žánre hovoreného textu - vyjadrenie názoru na bežnú alebo aktuálnu tému, jeho zdôvodnenie, prípadne pozmenenie názoru na základe argumentov spolužiakov - názor, zdôvodnenie názoru, fakt, domnienka, súkromné a verejné prostredie, prostredie komunikácie		
	Žiak vie/dokáže: - predniesť jednoduchý rečnícky prejav	Príprava a prednes hovoreného prejavu - prednes hovoreného prejavu v prostredí školy Žánre hovoreného textu - nácvik jednoduchého rečníckeho prejavu s informačnou funkciou: pozvanie na školské/záujmové podujatie, sprevádzanie návštevy po škole, obci		
	Žiak vie/dokáže: - upraviť obsahovú a jazykovú stránku hovoreného prejavu	Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu - využitie jednoduchých grafických nástrojov na vylepšenie štruktúry textu Komunikačné prostriedky a pravidlá - porovnávanie a odlišovanie spisovných a slangových slov (s oporou o jazykové slovníky) - porovnávanie a odlišovanie spisovných a nespisovných tvarov (podľa ich používania v danom regióne)		
	Žiak vie/dokáže: - aktívne a s rešpektom počúvať hovorený prejav iných, klásť otázky k obsahu a k jazyku prejavu	Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu		

	- uplatniť v hovorenom prejave situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky	Príprava a prednes hovoreného prejavu - výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie pohybových prostriedkov Komunikačné prostriedky a pravidlá - zdokonaľovanie zvukovej a pohybovej stránky hovoreného prejavu		
	Žiak vie/dokáže: -Sformulovať ústnu informáciu určenú pre verejné prostredie.	- zhromaždenie informácií k zvolenej téme z viacerých zdrojov vrátane digitálnych zdrojov a AI		
Písaná produkcia	Žiak vie/dokáže: -vyjadriť písaním svoje pocity a fantáziu	Metakognitívne procesy pri písaní textu -experimentovanie s rôznymi nápadmi pri tvorení textu Žánre písaného textu -písomné vyjadrenie názoru na bežnú alebo aktuálnu tému a jeho zdôvodnenie		
	Žiak vie/dokáže: -sformulovať písomne argumenty na podporu svojho postoja k téme	Žánre písaného textu -sebavyjadrenie prostredníctvom primeraných techník tvorivého písania		
	Žiak vie/dokáže: -upraviť obsahovú, kompozičnú a jazykovú stránku napísaného textu	Komunikačné prostriedky a pravidlá -uplatňovanie prostriedkov nadväzovania viet v texte (prípájacie častice, opakovanie slov, synonymické opakovanie, opakovanie rovnakých tvarov slovesa, slovotvorne súvisiace slová) Metakognitívne procesy pri písaní textu -kladenie otázok, ktoré rozvíjajú vlastné nápady alebo nápady spolužiakov pri tvorení textu		

	-uplatniť grafické zručnosti pri úprave formálnej stránky napísaného textu	Proces tvorenia textu -grafická úprava textu (aj pomocou základných možností textového editora) Komunikačné prostriedky a pravidlá -využívanie primeraných grafických prostriedkov v rukou písanom a v elektronickom texte		
	Žiak vie/dokáže: -uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá	Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu -morfematický pravopis: pravopis pádových koncoviek podstatných mien a prídavných mien; pravopis ďalších slovesných tvarov a slovotvorných prípon -gramatický pravopis: rozlišovanie nominatívu jednotného a množného čísla pri prídavných menách, ktoré sa skloňujú podľa vzoru pekný -interpunkčný pravopis: písanie čiarky v jednoduchej vete a v jednoduchom súvetí; písanie interpunkčných znamienok v priamej reči		
	Žiak vie/dokáže: -Sformulovať písomnú informáciu určenú pre verejné prostredie.	- zhromaždenie informácií k zvolenej téme z viacerých zdrojov vrátane digitálnych zdrojov a AI - identifikácia znakov AI generovaného obsahu - experimentovanie s rôznymi nápadmi pri tvorení textu vrátane využitia AI ako podporného zdroja, so zachovaním vlastného rozhodnutia - súvislé rozvíjanie témy písaného textu podľa komunikačného zámeru: informovať, vyrozprávať, opísať, zdôvodniť, zaujať - písomné rozprávanie o prežitej udalosti, o plánovaní udalosti a objasňovaní udalosti - použitie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte: opakovanie slova, nahradenie slova zámenom, opakovanie rovnakého tvaru slovesa, pripájacie častice, slová z rovnakého slovotvorného hniezda		

vecných textov	-vyvodiť implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu	Porozumenie textu -úlohy na vyvodzovanie implicitných informácií z textu (vytváranie inferencií): hľadanie súvislostí medzi informáciami v texte, prepájanie informácií z textu s doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka, objasňovanie informácií, formulovanie predpokladov a ich overovanie; vyjadrovanie názoru a jeho jednoduché zdôvodnenie	 1., 3., 4.	
	Žiak vie/dokáže: -vyvodiť informácie z nesúvislého, obrazovo-písaného a primeraného digitálneho textu	Žánre vecného textu -porozumenie nesúvislým informačným žánrom: jazykový slovník, cestovný poriadok, graf, mapa, diagram, schéma, náčrt -porozumenie primeraným digitálnym textom s odbornou funkciou: digitálne encyklopédie, webové stránky, prezentácie, inštruktážne videá -porozumenie primeraným reklamným textom (písaným, auditívnym alebo audiovizuálnym) a ich presviedčacej funkcii -porozumenie jednoduchých rečníckych prejavov	 3., 4.	
	Žiak vie/dokáže: -posúdiť mieru vlastného porozumenia a použiť základné stratégie na zlepšenie porozumenia textu	Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu -plánovanie – vymedzenie potrebného času, voľba vhodného postupu pri práci s textom -samostatné používanie jednoduchých postupov a stratégií učenia sa z textu -tvorenie vlastných otázok k textu		
	Žiak vie/dokáže: -využiť získané informácie pri učení sa, v bežnom živote alebo pri záujmových aktivitách	Komunikačné prostriedky a pravidlá -úloha súvetnej stavby pri porozumení textu: základné typy jednoduchého súvetia v podobe vetných modelov (V1 spojka V2), bez použitia terminológie -základné rozlišovanie skloňovacích vzorov podstatných mien (ako východisko pravopisu pádových koncoviek)		

		-základné rozlišovanie skloňovacích vzorov prídavných mien pekný a cudzí (ako východisko pravopisu pádových koncoviek) -rozlišovanie slovesného času a spôsobu v texte		
	Žiak vie/dokáže: -Roztriediť a zaznamenať získané informácie.	- vyvodenie základných implicitných informácií z textu: objasnenie neznámych slov a nových pojmov, súvislostí medzi informáciami v texte, prepájanie informácií z textu vrátane obsahov z AI s doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka - tvorenie otázok k implicitným informáciám vyvodeným z textu - samostatné používanie jednoduchých stratégií na zlepšenie porozumenia a na učenie sa z textu vrátane overenia informácií pomocou AI pri zachovaní osobnej zodpovednosti za výsledok - osobitosti skloňovania vlastných mien, určenie úlohy vlastného mena v texte		
Recepcia umeleckých textov	Žiak vie/dokáže: -identifikovať explicitné významy a vyvodiť základné implicitné významy z počutého a z prečítaného literárneho textu	Čítanie s porozumením -predvídanie z počutého a prečítaného textu -porozumenie literárnym pojmom, umeleckému zobrazeniu skutočnosti, obrazným a symbolickým významom slov: rytmus, personifikácia, epiteton, refrén, téma, rozprávač -porovnávanie informácií, motívov, udalostí z rôznych druhov umeleckých textov Tematické okruhy a textová realizácia -tematické okruhy z 1. cyklu sa obohacujú o nové témy a pohľady: sebahodnotenie, osobné záujmy a potreby, spravodlivosť – nespravodlivosť, spoločné a odlišné vlastnosti ľudí, zdravý životný štýl, bohatstvo – chudoba, bezpečnosť, láska a vzťah k domovu, rodine a blízkej osobe, svet divadla, ohrozenie a ochrana životného prostredia, pomoc ľuďom a zvieratám v núdzi Samostatný/sebavedomý čitateľ -čítanie a reflexia čítania rôznych textov, stanovovanie individuálnych čitateľských cieľov a výziev v čítaní, formovanie jednoduchých rituálov	 1., 2. 5.	

	-vytvárať otázky k čítanému a počúvanému textu	Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu -tvorenie vlastných interpretačných otázok k textu		
	Žiak vie/dokáže: -zhodnotiť text na základe vlastných pocitov a prežívania	Čítanie pre zážitok -formovanie empatie, súcitu, hodnôt, postojov a medzikultúrneho porozumenia na základe čítaného alebo počúvaného textu Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu -plánovanie čítania a odhadovanie času na čítanie Samostatný/sebavedomý čitateľ -uvažovanie o zobrazení postáv, faktov, dejov v texte v kontexte doby a kultúry, na základe doterajších znalostí vyjadrovanie názoru o prečítanom, pokusy o hodnotenie -čítanie a reflexia čítania rôznych textov, stanovovanie individuálnych čitateľských cieľov a výziev v čítaní, formovanie jednoduchých rituálov		
	Žiak vie/dokáže: -odlíšiť jednotlivé žánre na základe štruktúrnych prvkov textu	Čítanie s porozumením -porovnávanie rôznych podôb spracovania príbehu (literárna, dramatická, rozhlasová, filmová podoba) Čítanie pre zážitok -skúmanie, zaznamenávanie, porovnávanie, prezentovanie regionálnych rozprávok, príbehov a povestí -spoznávanie ďalších tém v dielach slovenských a svetových autorov alebo v literárnej tvorbe národnostných menšín na Slovensku a v ľudovej slovesnej tvorbe Samostatný/sebavedomý čitateľ -rozširovanie čitateľského teritória (pop- up knihy, grafické novely) -aktívne vyhľadávanie a využívanie aj iných dostupných druhov knižníc (okrem triednej knižnice aj školská knižnica alebo mestská/obecná knižnica) Tematické okruhy a textová realizácia		

		-čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry a ľudovej slovesnej tvorby so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov z 2. cyklu sa obohacuje o divadelnú hru, rozhlasovú hru, filmovú a televíznu rozprávku, legendu, baladu, báj, poviedku, román, biografiiu, fantasy literatúru		
	Žiak vie/dokáže: -Prepojiť informácie získané z umeleckého textu so svojimi doterajšími znalosťami a skúsenosťami. -Posúdiť mieru vlastného porozumenia umeleckého textu a použiť základné stratégie na zlepšenie porozumenia.	- zhrnutie kľúčových slov a informácií z umeleckého textu a ich písomné zaznamenanie - vyvodenie základných implicitných informácií z čítaného a počúvaného umeleckého textu: vysvetľovanie významu neznámych slov, slovných spojení a obrazných pomenovaní, prepájanie informácií z textu s doterajšími znalosťami a skúsenosťami - rozpoznávanie výrazových prostriedkov, ktoré pôsobia na čitateľské prežívanie: obrazné pomenovania, epiteton, rytmus, rým, personifikácia, prirovnávanie, zvukomalebné slová, zdobeniny - reflexia vlastného čítania, stanovovanie individuálnych čitateľských cieľov a plánovanie čitateľských výziev		

PRIEREZOVÉ GRAMOTNOSTI

Vizuálna gramotnosť

1. porozumieť vizuálnemu jazyku a využívať ho na špecifickú formu komunikácie, a to s uplatňovaním tvorivého a kritického myslenia,
2. citlivo vnímať vizuálne podnety na úrovni každodennosti,
3. orientovať sa vo svete vizuality a umenia,
4. prejavovať estetickú otvorenosť vo vnímaní a prežívaní,
5. rešpektovať a oceňovať rozmanité kultúrne prejavy.

Čitateľská gramotnosť

1. porozumieť rôznym druhom textu, a to na viacerých úrovniach – od explicitných výnamov cez vyvodzovanie implicitných významov až po kritické hodnotenie textu,

komunikačné a sebarozvojové ciele,

3. monitorovať vlastné porozumenie a využívať metakognitívne stratégie,

4. osvojiť si stratégie porozumenia testu a tvoriť text.

Digitálna gramotnosť

1. sebaisto, kriticky a zodpovedne využívať digitálne technológie na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti,

2. vstupovať do interakcií s digitálnymi technológiami - používať informácie a dáta, komunikovať, spolupracovať, používať médiá,

3. tvoriť digitálny obsah (vrátane programovania),

4. využívať digitálne technológie bezpečne (vrátane digitálnej pohody a kybernetickej bezpečnosti),

5. rešpektovať duševné vlastníctvo,

6. riešiť problémy a kriticky myslieť.

Finančná gramotnosť

1. využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finanč-

ných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti,

2. vedieť reagovať na nové osobné udalosti a neustále sa meniace ekonomické prostredie s ohľadom na premenné veličiny, ako sú vek, rodinné zázemie, pracovné uplatnenie, kultúra, či miesto bydliska,

3. finančne plánovať svoju budúcnosť a efektívne dlhodobo hospodáriť,

4. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobnú ekonomickú a finančnú situáciu,

5. porozumieť princípom fungovania ekonomických vzťahov v spoločnosti.

Občianska gramotnosť

1. poznať a aktívne využívať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnych zmien vo svojich komunitách,

2. byť informovaný, rozumieť procesom a vedieť ako uplatňovať občianske práva a povinnosti na miestnej, štátnej, národnej a globálnej úrovni v súlade s ľudskými právami a princípmi demokracie,

3. orientovať sa v kultúrno-spoločenských reáliách svojho okolia, nadobudnúť a upev-

ňovať svoju lokálnu a regionálnu identitu, ktorá je oporným bodom kultúrnej identity a predpokladom zdravej formy patriotizmu.

Mediálna gramotnosť

1. prejavovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám,

2. interpretovať informácie a mediálne obsahy,

3. eticky a korektne sa mediálne prezentovať,

4. odhaľovať manipulatívne techniky a vyrovnávať sa s informačným preťažením a komercializáciou mediálneho prostredia.

Interkultúrna gramotnosť

1. rešpektovať a oceňovať rozmanitosť vo svojom okolí,

rozmanitých kultúrnych a sociálnych prostredí,

3. rozpoznávať a aktívne odmietať diskriminačné správanie.

Environmentálna gramotnosť 🌱

1. spoznávať jednotlivé zložky životného prostredia, ako aj vzťahy, ktoré medzi nimi prebiehajú,

2. rozvíjať pozitívny vzťah k životnému prostrediu a zvažovať, ktoré ľudské hodnoty a potreby (ne)prispievajú k ochrane životného prostredia a udržateľnosti, 3.

rozumieť príčinám a dôsledkom konkrétnych environmentálnych problémov, porovnávať a analyzovať ich riešenia, vrátane vlastného konania,

4. poznať piliere udržateľnosti a uvedomovať si závislosť ľudskej spoločnosti a ekonomiky od životného prostredia,

5. prebrať zodpovednosť, osobne sa angažovať a spolupracovať v ochrane životného prostredia a presadzovaní udržateľnosti prostredníctvom a aktivít primeraných veku.

Sociálna a emocionálna gramotnosť 🧡💚💙

1. prejavovať emocionálnu odolnosť, empatiu a sebauvedomenie,

2. rozvíjať schopnosť spolupracovať, efektívne komunikovať a riešiť konflikty,

3. bezpečným spôsobom prejavovať a regulovať svoje emócie, prejavovať porozumenie a pomáhať iným pri prežívaní ich emócií s prihliadnutím na uvedomenie si vlastných kapacít,

4. plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojím rozvíjateľným potenciálom, potrebami a hranicami, prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú životné smerovanie jednotlivca a jeho blízkeho okolia,

5. vnímať vlastné (emocionálne) prežívanie ako rovnocenné s prežívaním iných,

6. asertívne ale ohľaduplne obhajovať a dosahovať svoje ciele v komunikácii,

7. efektívne spolupracovať v homogénnych ako aj rozmanitých tímoch, predchádzať konfliktom, reálne konflikty riešiť nenásilnými spôsobmi,

8. definovať vlastné hodnoty vo vzťahoch a konať zodpovedne rešpektujúc práva a slobody iných,

9. utvárať svoju osobnú integritu a identitu vo vzťahu k hodnotovým princípom, aj k témam intimity a sexuality,

10. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobný život, vzťahy a zdravie,

11. rozlišovať rôzne druhy vzťahov, rôzne prejavy správania v nich, utvárať ich a s rešpektom k sebe a iným v nich fungovať.

1.2 Predmet: Anglický jazyk

Upravené výchovno-vzdelávacie ciele, obsah vzdelávania a vzdelávací štandard vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia v predmete Anglický jazyk sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 31.3.2023 pod číslom 2023/831:7-A2140.

Charakteristika

Osvojenie si cudzieho jazyka má pre žiakov veľký význam, pre jeho komplexný rozvoj a ďalšie vzdelávanie. Pri rozvíjaní komunikácie v cudzom jazyku sa učia porozumieť vlastnej i cudzej kultúre a všimajú si rozdiely medzi kultúrami krajín. Žiaci si osvojujú počiatočné komunikačné jazykové zručnosti v kontexte každodenných situácií blízkych životu žiakov. Vo vyučovaní aplikujeme prístup zameraný na žiaka. Žiaci si osvojujú jazyk vykonávaním zmysluplných úloh, ktoré sú zamerané na reálny život. Žiakov vedieme k tomu, aby vedeli komunikovať a zapojiť sa do komunikačných jazykových činností (receptia, produkcia, interakcia). V rámci recepcie rozvíjame u žiakov schopnosť počúvania, čítania a porozumenia textu. Produkcia zahŕňa rozvíjanie vytvoriť text a interakcia zahŕňa aktívnu komunikáciu na veku primeranej úrovni.

Hlavným cieľom 2. cyklu je dosiahnuť komunikačnú úroveň A1 v prvom cudzom jazyku. V tomto cykle sa zintenzívňuje kontakt s cieľovým jazykom najmä prostredníctvom využívania rôznych druhov textov v hovorenej, printovej a audiovizuálnej forme. Žiak rozumie bežným jednoduchým hovoreným a písaným textom. Dokáže spontánne reagovať, získať a podať základné informácie o sebe a svojom okolí, opísať osoby, predmety a jednoduché aktivity tak, aby dokázal jednoducho komunikovať v ústnej aj písomnej forme. Začína si uvedomovať dôležitosť učenia sa cudzích jazykov pre svoj ďalší rozvoj a vnímať jazykovú a kultúrnu rozmanitosť spoločnosti.

Ciele

- Porozumieť bežným každodenným výrazom a jednoduchým vetám a dokázať ich používať.
- Porozumieť krátkemu príbehu alebo vypočutému textu s vizuálnou oporou.
- Podať a sprostredkovať základné informácie o sebe a o svojom okolí.

i otázkami.

- Primerane reagovať na jednoduché otázky.
- Čítať s porozumením jednoduché texty.
- Napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a veciach osobného významu.
- Dohovoriť sa jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly, jasne a je pripravený hovoriacemu pomôcť.
- Byť motivovaný k učeniu sa cudzieho jazyka.
- Vnímať rozmanitosť kultúr a jazykov.
- Dosiahnuť komunikačnú úroveň A1.

4. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

3 vyučovacie hodiny týždenne – 99 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

TÉMA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	POZNÁMKY
Rodina a spoločnosť Ľudské telo	Poskytnúť informácie o veciach osobného významu pomocou jednoduchých slov a základných výrazov. V rozhovore reagovať na jednoduché otázky o základných faktoch. Vymieňať si názory o tom, čo sa mu páči alebo nepáči / čo má alebo nemá kto rád.	Požiadat o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu. Vhodne používať opytovacie zámená: who, where, why, what, when, how, how many (napr. <i>What's your name? How old are you? How are you? What do you like? Do you like...? Where do you work?</i>)	Doménová gramotnosť: jazyková a komunikačná - získať a rozvíjať komunikačné spôsobilosti v rámci recepcie, produkcie a interakcie s oporou o potrebné jazykové znalosti - porozumieť rôznym žánrom počúvaného a čítaného textu,	<i>Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie:</i> - počúvanie s porozumením - čítanie s porozumením - písomný prejav - ústny prejav - ústna interakcia - písomná interakcia

	ba a iné osoby jednoduchými slovnými spojeniami a vetami pomocou slovesa to be a have got v prítomnom jednoduchom čase. Poskytnúť informácie o tom, čo má alebo nemá rád. Pomenovať svoje pocity a pocity iných pomocou slovesa to be v prítomnom jednoduchom čase a minulom jednoduchom čase. V rozhovore reagovať na jednoduché otázky o pocitoch. Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom	Jednoducho opísať osobu. Predstaviť záľuby a preferencie. Slovná zásoba: - základné číslovky do 100 - sloveso like / don't like - časti tela (napr. hair, eyes...) - prídavné mená (long, short, curly, straight) - pravidelné stupňovanie jednoduchých prídavných mien (taller than, shorter than) - rodinný členovia - nepravidelné prídavné mená (man – men, woman – women, child – children) Vyjadriť svoje pocity a zistiť pocity iných. Slovná zásoba: - sloveso to be a jeho skrátené tvary v prítomnom čase (napr. He is happy. He's happy. He isn't sad. Is he happy?) - sloveso to be v minulom čase (napr. I was tired. They weren't tired. How was your day?) - pocity (hot, cold, hungry, thirsty, happy, sad, tired, angry, scared, brave, nervous, kind, naughty) Reagovať na rozhovor. Identifikovať niekoho/niečo.	s dôrazom na rozvíjanie spôsobilosti vyhodnotiť a využiť získané informácie - tvoriť rôzne žánre hovoreného a písaného textu a kultivovať verbálne a neverbálne vyjadrovanie - efektívne komunikovať myšlienky, emócie, potreby a názory, rešpektovať komunikačného partnera a uplatňovať sociokultúrne zvyklosti V rámci predmetu anglický jazyk možno jazykovú a komunikačnú gramotnosť ako doménovú aplikovať na celý výkonový a obsahový štandard. 	Jazykové činnosti a stratégie sa rozvíjajú väčšinou integrovane (viaceré súčasne). Pri rozvíjaní komunikačných jazykových činností sa využívajú rôzne druhy textov v printovej, audiovizuálnej a digitálnej forme. Výber textov je potrebné prispôbiť komunikačnej úrovni, veku a záujmom žiakov: úryvky z rozprávok a príbehov, opisy, osobný list, blahoželenie, pozvánka, email, blog, status, formuláre, brožúry, inzeráty, rozhovory, recepty, ilustrované návody, reklamný materiál, letáky, plagáty, oznámenia, poznámky.
--	--	--	--	--

	3. Sledovať reč a pochopiť jej význam. Porozumieť krátkym textom vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami a z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova. Porozumieť krátkym, jednoduchým odkazom/správam. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov.	Reagovať na príbeh. Identifikovať niekoho/niečo.		
Vzdelávanie	Pomenovať školské pomôcky, vyučovacie predmety a vybavenie triedy/školy. Opísať, čo sa nachádza v triede a na škole. Opísať svoj rozvrh. Tvoríť jednoduché otázky a odpovedať na ne. Tvoríť kladné a záporné vety. Vedieť časovanie pomocného slovesa to be a have got v prítomnom jednoduchom čase. Správne napísať slová, ktoré pozná.	Väzba this/that is a these/those are (What's this in English?) Požiadajte o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu. Vie vhodne používať opytovacie zámená: who, where, why, what, when, how, how many (What's in the classroom? How many ... are there? What have we got on ... ? When have we got ... ?) Vzdelávanie: moja škola a trieda, interiér a exteriér školy, vyučovacie predmety, pomôcky, rozvrh hodín, učitelia a žiaci.	 	

	Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore. Sledovať reč a pochopiť jej význam. Porozumieť krátkym textom vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami a z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov.	Slovná zásoba: - dni v týždni - školské pomôcky - vyučovacie predmety - trieda a jej zariadenie - škola a priestory školy (<i>gym, art room, computer room, sports field, playground, classroom</i>) Reagovať na rozhovor. Identifikovať niekoho/niečo. Reagovať na príbeh. Identifikovať niekoho/niečo.		
Voľný čas a záľuby	Poskytnúť informácie o čase. Pomenovať bežné činnosti a časti dňa. Správne napísať slová, ktoré pozná. Poskytnúť informácie o tom, čo dokáže/nedokáže pomocou slovesa can/can't. Tvoríť jednoduché otázky a odpovedať na ne. Tvoríť	<i>What's the time? It's ... o'clock.</i> Slovná zásoba: - moja denná rutina - športy - voľnočasové aktivity - záľuby - časti dňa (<i>in the morning, in the afternoon, in the evening, at night</i>) Zistiť a vyjadriť znalosť/neznalosť alebo schopnosť vykonať nejakú činnosť. (<i>I can ride a bike. He can't skate. Can you play</i>	 	

	záporné vety. Opísať svoj režim dňa a voľnočasové aktivity pomocou prítomného jednoduchého času plnovýznamových slovies a časových údajov. Tvoriť jednoduché otázky a odpovedať na ne. Tvoriť kladné a záporné vety. Opísať práve prebiehajúce činnosti pomocou prítomného priebehového času. Tvoriť jednoduché otázky a odpovedať na ne. Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore. Sledovať reč a pochopiť jej význam. Porozumieť krátkym textom vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami a z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova.	<i>tennis?)</i> Voľný čas a záľuby: knihy, film, divadlo, hudba, tanec, hry, zimné a letné športy, mimoškolské aktivity, krúžky, voľný deň, prázdniny. Požiadajte o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu. Vie vhodne používať opytovacie zámená: who, where, why, what, when, how, how many (<i>napr. What do you do in the morning? When do you get up?</i>) Požiadajte o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu. Vie vhodne používať opytovacie zámená: who, where, why, what, when, how, how many (<i>napr. What are they doing? They are watching a video.</i>) Reagovať na rozhovor. Identifikovať niekoho/niečo. Reagovať na príbeh. Identifikovať niekoho/niečo.		
--	--	---	--	--

	vať konkrétne informácie z krátkych textov.			
	Pomenovať základné druhy oblečenia. Správne napísať slová, ktoré pozná. Opísať, čo majú osoby oblečené pomocou prítomného príslovia. Tvoríť jednoduché otázky a odpovedať na ne. Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore. Sledovať reč a pochopiť jej význam. Porozumieť krátkym textom vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami a z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov.	Slovná zásoba: - druhy oblečenia - farby Opísať osoby. <i>What is he wearing? He is wearing ...</i> Reagovať na rozhovor. Identifikovať niekoho/niečo. Reagovať na príbeh. Identifikovať niekoho/niečo.	 	
Svet a cestovanie	Pomenovať dopravné prostriedky. Správne napísať slová, ktoré pozná. Jednoducho opísať dopravné prostriedky pomocou slovesa	- Svet a cestovanie: moja krajina/región/mesto/dedina, zaujímavé miesta, miesto, ktoré by som rád navštívil, dopravné prostriedky, cesta do školy.		

	have got v prítomnom jednoduchom čase. Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore. Sledovať reč a pochopiť jej význam. Porozumieť krátkym textom vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami a z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov.	Slovná zásoba: - dopravné prostriedky (<i>scooter, bike, skates, car, train, plane</i>) Poskytnúť informáciu. (<i>napr. My bike is blue. It has got big wheels. I ride my bike to school.</i>) Reagovať na rozhovor. Identifikovať niekoho/niečo. Reagovať na príbeh. Identifikovať niekoho/niečo.		
Starostlivosť o zdravie (jedlo a stravovanie) Obchod a služby	Pomenovať druhy jedla a nápojov. Správne napísať slová, ktoré pozná. Poskytnúť informácie o tom, čo majú ľudia na jedenie pomocou sloveso have got. Tvoríť jednoduché otázky a odpovedať na ne. Tvoríť kladné a záporné vety. Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore. Viešť jednoduchý rozhovor. (<i>nákup potravín / objednanie jedla</i>)	Slovná zásoba: - jedlo a nápoje - some, any, a lot of Požiadat o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu. (<i>napr. Have you got a cheese sandwich? Yes, I have. / No, I haven't.</i>) Požiadat o informáciu, poskytnúť informáciu, potvrdiť informáciu. (<i>Can I help you? I'd like ..., please. Anything else? How much is it? Thank you.</i>)	 	

	eť krátkym textom vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami a z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov.	Obchod a služby: jedlo, oblečenie, obchody, prevádzky a stravovacie zariadenia, komunikácia pri nakupovaní a platení. Reagovať na príbeh. Identifikovať niekoho/niečo.		
Príroda a životné prostredie	Pomenovať počasie. Správne napísať slová, ktoré pozná. Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore. Sledovať reč a pochopiť jej význam. Pomenovať zvieratá. Správne napísať slová, ktoré pozná. Opísať zvieratá jednoduchými slovnými spojeniami a vetami pomocou slovík to be / have got v prítomnom jednoduchom čase a prídavných mien. Porozumieť krátkym textom	<i>What's the weather like? It's ...</i> Slovná zásoba: - počasie (<i>raining, windy, hot, cold, snowing, sunny</i>) - ročné obdobia (<i>winter, spring, summer, autumn</i>) Porozumieť predpovedi počasia, identifikovať slová súvisiace s počasím a časom. Príroda a životné prostredie: ročné obdobia, počasie, druhy zvierat a rastlín, príroda okolo nás. Slovná zásoba: - zvieratá (<i>farm animals</i>) - prídavné mená (<i>big, small, loud, quiet, fast, slow</i>) Poskytnúť informáciu. (<i>bigger than, smaller than</i>)	 	

	ednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami a z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov.	Reagovať na príbeh. Identifikovať niekoho/niečo.		
	Pomenovať miesta v meste. Správne napísať slová, ktoré pozná. Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore. Sledovať reč a pochopiť jej význam. Porozumieť krátkym textom vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami a z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov.	Slovná zásoba: - miesta v meste (<i>hospital, school, airport, police station, fire station, shop, station, zoo, supermarket, bank</i>) - predložky miesta (<i>behind, in front of, next to, between</i>) Reagovať na rozhovor. Identifikovať niekoho/niečo. Reagovať na príbeh. Identifikovať niekoho/niečo.	 	
Multikultúrna spoločnosť (sviatky)	Opísať sviatky jednoduchými slovnými spojeniami a vetami.	Poskytnúť informáciu. Slovná zásoba:	 	

	Napísať krátku, veľmi jednoduchú správu. Použiť slovník alebo podporné digitálne nástroje vrátane AI na vyhľadanie slovnej zásoby alebo overenie významu jednotlivých slov alebo viet. Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore. Sledovať reč a pochopiť jej význam. Porozumieť krátkym textom vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami a z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov.	- narodeniny (<i>birthday, buy, card, present, balloon, cake, chocolate, sweets</i>) - svadba (<i>wedding, guests, take photos, choose a dress, wedding cake, bride, band, invitation</i>) Vhodne začať a ukončiť správu/list/e-mail. Napísať jednoduchú správu/list/e-mail. Reagovať na udalosť, vyjadriť záujem/nezáujem, blahoželať, pozvať a reagovať na pozvanie. Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky, zvyky a tradície v rodine a krajine, význam učenia sa cudzích jazykov. Reagovať na rozhovor. Identifikovať niekoho/niečo. Reagovať na príbeh. Identifikovať niekoho/niečo.		
--	--	---	--	--

Rozsah vyučovacieho predmetu

3 vyučovacie hodiny týždenne – 132 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP (voliteľné hodiny RUP) spolu - 165 hodín ročne

Posilnenie časovej dotácie o 1 vyučovaciu hodinu vo vyučovacom predmete Anglický jazyk umožní viac priestoru na upevnenie, precvičenie, posilnenie kvality vedomostí, výkonov žiakov a vytvorenie priestoru na dosiahnutie požadovaných upravených cieľov a kompetencií v danom predmete.

TÉMA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	POZNÁMKY
Komunikácia a jej formy	Používať prirodzenú gestikuláciu na podporu vlastného vyjadrovania. 👁️🌐👉👈👉👈 Pozdraviť a rozlúčiť sa spôsobom primeraným danej situácii. 🌐👉👈👉👈 Nadviazať základný spoločenský kontakt použitím bežných zdvorilostných slov a slovných spojení.	využívanie sprievodných gest na podporu komunikácie a očný kontakt a vnímanie zvyklostí v neverbálnej komunikácii v cudzom jazyku pozdraviť/odpovedať na pozdrav, rozlúčiť sa (<i>hello, hi, good morning, good afternoon, good evening, bye, goodbye, see you, see you later</i>) predstaviť sa, predstaviť niekoho	Doménová gramotnosť: jazyková a komunikačná - získať a rozvíjať komunikačné spôsobilosti v rámci recepcie, produkcie a interakcie s oporou o potrebné jazykové znalosti - porozumieť rôznym žánrom počúvaného a čítaného textu, s dôrazom na rozvíjanie spôsobilosti vyhodnotiť a využiť získané informácie - tvoriť rôzne žánre hovoreného a písaného	<i>Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie:</i> - počúvanie s porozumením - čítanie s porozumením - písomný prejav - ústny prejav - ústna interakcia - písomná interakcia <i>Jazykové činnosti a stratégie sa rozvíjajú väčšinou integrovane (viaceré súčasne).</i>

	Vhodným spôsobom reagovať v bežných spoločenských situáciách. Porozumieť jednoduchým pokynom vysloveným pomaly a postupovať podľa nich. Dať jednoduchým spôsobom najavo, že nerozumie Zrozumiteľne reprodukovat hlásky, prízvuk a intonáciu v slovách, slovných spojeniach a vetách, ktoré používa.	- základné frázy (<i>What's your name? My name is..., Who's this? This is ...</i>) vnímanie zvyklostí vo verbálnej komunikácii v cudzom jazyku - vyjadriť súhlas/nesúhlas (<i>Yes. No.</i>) - vyjadriť svoje pocity a zistiť pocity iných (<i>How are you?</i>) - ospravedlniť sa (<i>I am sorry.</i>) - poďakovať sa (<i>Thank you.</i>) - ponúknuť pomoc (<i>Can I help you?</i>) - požiadať o povolenie a súhlas (<i>Can I ...?</i>) dať pokyn/príkaz, vyjadriť zákaz - rozkazovacie vety (<i>Stand up. Sit down. Close your exercise book. Open your book on page... Don't write. Come here. ...</i>) upútať pozornosť (<i>Excuse me.</i>) požiadať o niečo (<i>Can you speak more slowly? / Can you repeat it, please?</i>) odpovedať na požiadavky (<i>Yes. Of course. No problem. No.</i>) abeceda - výslovnosť	textu a kultivovať verbálne a neverbálne vyjadrovanie - efektívne komunikovať myšlienky, emócie, potreby a názory, rešpektovať komunikačného partnera a uplatňovať sociokultúrne zvyklosti <i>V rámci predmetu anglický jazyk možno jazykovú a komunikačnú gramotnosť ako doménovú aplikovať na celý výkonový a obsahový štandard.</i> (1, 2, 5) (1, 2, 3) (1, 2, 3, 4, 5, 6) (1, 2, 3) (1, 2, 3) (1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11)	Pri rozvíjaní komunikačných jazykových činností sa využívajú rôzne druhy textov v printovej, <i>audiovizuálnej a digitálnej forme. Výber textov je potrebné prispôbiť komunikačnej úrovni, veku a záujmom žiakov: úryvky z rozprávok a príbehov, opisy, osobný list, blahoželanie, pozvánka, email, blog, status, formuláre, brožúry, inzeráty, rozhovory, recepty, ilustrované návody, reklamný materiál, letáky, plagáty, oznámenia, poznámky a pod.</i>
--	--	---	---	---

	cu, veľmi jednoduchú správu. Použiť slovník alebo podporné digitálne nástroje vrátane AI na vyhľadanie slovnej zásoby alebo overenie významu jednotlivých slov alebo viet. Rozlíšiť situácie, kedy je použitie AI zmysluplné a kedy je lepšie úlohu vyriešiť samostatne. Budovať si sebadôveru v komunikácii založenú na vlastnom úsilí, nie na porovnávaní sa s výkonom AI. Rozpoznať prejavy, ktorými sa AI snaží napodobňovať ľudské emócie, a zachovať si voči nim kritický odstup. Správne používať základné interpunkčné znamienka. Z kontextu odhadnúť pravdepodobný význam neznámeho slova. 	- hláskovanie (<i>Can you spell it, please?</i>) vhodne začať a ukončiť správu/e-mail/list (<i>Dear..., With best wishes</i>) požiadat' o informácia, poskytnúť informáciu oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie vety odvodiť význam slova zo sprievodného obrázka alebo textu		
Rodina a spoločnosť	Opísať a poskytnúť informácie o sebe, svojej rodine, iných osobách a domácich zvieratkách pomocou jednoduchých slovných spojení. 	jednoducho opísať osobu a zvieratká: - pomocou slovesa to be a have got v prítomnom jednoduchom čase	 (1, 2, 5) (1, 2, 3) (1, 2, 3, 4, 5, 6)	

	Sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná. Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému. Viest' jednoduchý rozhovor na známu tému. Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach. 	- pomocou prídavných mien v základnom tvare (<i>opísať zovňajšok osôb</i>) - pomocou osobných a privlastňovacích zámen - pomocou privlastňovacích tvarov podstatných mien ('s) identifikovať niekoho/niečo poskytnúť informáciu, požiadať o informáciu, potvrdiť informáciu/žiadať potvrdenie informácie - opytovacie zámená: who, where, why, what, when, which, how vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, začať/rozvinúť/ukončiť príbeh, reprodukovať príbeh identifikovať niekoho/niečo poskytnúť informáciu	 (1, 2, 3) (1, 2, 3) 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11)	
--	---	--	---	--

	!mi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie. Správne napísať slová, ktoré pozná.	- jednotné a množné číslo podstatných mien - neurčitý a určitý člen - <i>slovná zásoba rodinný členovia, zvieratá, zámená, prídavné mená v základnom tvare (opis zovňajška / charakteru)</i>		
Vzdelávanie Multikultúrna spoločnosť	Poskytovať informácie o škole a predmetoch pomocou jednoduchých slov a základných výrazov. Sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná. Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému. Viest jednoduchý rozhovor na známu tému. 	jednoducho opísať školu: - pomocou slovesa to be a have got v prítomnom jednoduchom čase - <i>základné frázy (What is your favourite subject? What lessons have you got today? I am good at...)</i> - nepravidelné stupňovanie prídavných mien good, bad ... <i>is better / worse than ...</i>) identifikovať niekoho/niečo poskytnúť informáciu, požiadať o informáciu, potvrdiť informáciu/žiadať potvrdenie informácie	 (1, 2, 5) (1, 2, 3) (1, 2, 3, 4, 5, 6) (1, 2, 3) (1, 2, 3) (1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11)	

	Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach. Predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie. Správne napísať slová, ktoré pozná. Rozvíjanie schopnosti vnímať rozmanitosť kultúr prostredníctvom príbehov, reálií, audiovizuálnych podnetov. 	- opytovacie zámená: who, where, why, what, when, which, how vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, začať/rozvinúť/ukončiť príbeh, reprodukovat príbeh identifikovať niekoho/niečo poskytnúť informáciu - jednotné a množné číslo podstatných mien - neurčitý a určitý člen - <i>slovná zásoba školské predmety, zariadenie triedy, školské pomôcky, dni v týždni</i> vnímanie základných podobností a rozdielov medzi vlastnou kultúrou a kultúrami krajín, v ktorých sa daným cudzím jazykom hovorí (porovnanie školského systému v Anglicku a na Slovensku)	
--	--	--	--

		Vzdelávanie: moja škola a trieda, interiér a exteriér školy, vyučovacie predmety, pomôcky, rozvrh hodín, učitelia a žiaci. Multikultúrna a viacjazyčná spoločnosť: sviatky, zvyky a tradície v rodine a krajine, význam učenia sa cudzích jazykov.		
Voľný čas a záľuby Multikultúrna spoločnosť	Pomocou jednoduchých slovných spojení opísať aktivity, ktoré sú mu blízke. Opísať jednoduché aktivity zo svojho života pomocou krátkych viet za predpokladu, že sa môže vopred pripraviť. (<i>napr. opis dennej rutiny</i>) Poskytovať informácie pomocou jednoduchých slov a základných výrazov o tom, čo niekto rád alebo nerád robí. 	opísať činnosť pomocou: - jednoduchého prítomného času plnovýznamových slovies - priebehového prítomného času Voľný čas a záľuby: knihy, film, divadlo, hudba, tanec, hry, zimné a letné športy, mimoškolské aktivity, krúžky, voľný deň, prázdniny. opísať činnosť pomocou: - jednoduchého prítomného času plnovýznamových slovies - prísloviek času: sometimes, never, always - predložiek času: on, at, in - určovanie času (<i>to/past, quarter half past, o'clock</i>) - vyjadriť, čo mám/nemám rád,	 (1, 2, 5) (1, 2, 3) (1, 2, 3, 4, 5, 6) (1, 2, 3) (1, 2, 3) 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11)	

	Poskytovať informácie pomocou jednoduchých slov a základných výrazov o tom, čo vie alebo nevie. Vymieňať si názory o tom, čo sa mu páči alebo nepáči / čo má alebo nemá kto rád. Sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná. Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému. Viest jednoduchý rozhovor na známu tému. Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami. 	zistiť a vyjadriť, čo niekto má/nemá rád, čo sa niekomu páči/nepáči - slovesá like/love/hate - základné frázy (<i>What do you like to do? What are your hobbies? Do you like to ...? I don't like to...</i>) - zistiť a vyjadriť znalosť/neznalosť alebo schopnosť vykonať nejakú činnosť - modálne sloveso can / can't / could - vyjadriť záujem/nezáujem - zistiť a vyjadriť názor - základné frázy (<i>Do you like ...? I like / don't like ...</i>) identifikovať niekoho/niečo poskytnúť informáciu. požiadať o informáciu, potvrdiť informáciu/žiadať potvrdenie informácie, - opytovacie zámená: who, where, why, what, when, which, how vyjadriť, či sa mi príbeh		
--	---	--	--	--

	konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach. Predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie. Správne napísať slová, ktoré pozná. Rozvíjanie schopnosti vnímať rozmanitosť kultúr prostredníctvom príbehov, reálií, audiovizuálnych podnetov. 	páči/nepáči, začať/rozvinúť/ukončiť príbeh, reprodukovat príbeh identifikovať niekoho/niečo poskytnúť informáciu - <i>slovná zásoba plnovýznamové slovesá (režim dňa, záľuby, šport, aktivity voľného času)</i> vnímanie základných podobností a rozdielov medzi vlastnou kultúrou a kultúrami krajín, v ktorých sa daným cudzím jazykom hovorí (športy a športovanie mládeže v zahraničí a na Slovensku)		
Domov a bývanie Multikultúrna spoločnosť	Jednoducho opísať miesto, kde žije. Pomenovať predmet a opísať jeho vlastnosti.	- ukazovacie zámená - väzba there is/there are - príslovky miesta: here, there <i>základné frázy (Where are you from? I am from..., I live in....)</i>	 (1, 2, 5) (1, 2, 3) (1, 2, 3, 4, 5, 6) (1, 2, 3)	

	<i>by - aký je tam nábytok a kde sa nachádza)</i> Sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore na známu tému. Vieť jednoduchý rozhovor na známu tému. Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami. Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach. Predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie. 	Domov a bývanie: môj domov, byt/dom, kde bývam, interiér a exteriér bytu/domu, bývanie v meste a na dedine. jednoducho opísať predmet a jeho miesto/polohu: - väzba there is/there are - predložky miesta: on, in, in front of, under, next to, behind, between identifikovať niekoho/niečo poskytnúť informáciu, požiadať o informáciu, potvrdiť informáciu/žiadať potvrdenie informácie - opytovacie zámená: who, where, why, what, when, which, how vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, začať/rozvinúť/ukončiť príbeh, reprodukovať príbeh identifikovať niekoho/niečo	 (1, 2, 3) 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11)	
--	---	---	--	--

	Správne napísať slová, ktoré pozná. Rozvíjanie schopnosti vnímať rozmanitosť kultúr prostredníctvom príbehov, reálií, audiovizuálnych podnetov. 	poskytnúť informáciu - jednotné a množné číslo podstatných mien - neurčitý a určitý člen - <i>slovná zásoba nábytok, miestnosti, miesta v meste, názvy krajín, predložky</i> vnímanie základných podobností a rozdielov medzi vlastnou kultúrou a kultúrami krajín, v ktorých sa daným cudzím jazykom hovorí (spôsob života v iných krajinách)		
Obchod a služby	Opísať seba alebo iné osoby. (napr. čo majú oblečené) Sledovať reč a pochopiť význam, ak je reč pomaly a zreteľne artikulovaná. Porozumieť slovám a krátkym vetám v jednoduchom rozhovore	- priebehový prítomný čas (What are you wearing? I am wearing...) identifikovať niekoho/niečo Obchod a služby: jedlo, oblečenie, obchody, prevádzky a stravovacie zariadenia, komunikácia pri nakupovaní a platení.	 (1, 2, 5) (1, 2, 3, 4) (1, 2, 3, 4, 5, 6) (1, 2, 3) (1, 2, 3) (1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11)	

	mu. Viest jednoduchý rozhovor na známu tému. (<i>dialóg v obchode</i> 📖) 👁️ 📖 📱 📺 🍷 🍷 Porozumieť krátkym textom na témy osobného záujmu vo veľmi jednoduchom jazyku, ktoré sú podporené ilustráciami a obrázkami. 👁️ 📖 📱 🌐 🍷 🍷 Identifikovať konkrétne informácie z krátkych textov o známych témach. 📖 📱 📺 🌐 Predstaviť veľmi krátke, väčšinou vopred pripravené prezentácie. 👁️ 📱 🍷 🍷 Správne napísať slová, ktoré pozná.	poskytnúť informáciu, požiadať o informáciu, potvrdiť informáciu/žiadať potvrdenie informácie (<i>fráza: How much is this ... / How much are these ...</i>) vyjadriť, či sa mi príbeh páči/nepáči, začať/rozvinúť/ukončiť príbeh, reprodukovat príbeh identifikovať niekoho/niečo poskytnúť informáciu - jednotné a množné číslo podstatných mien - neurčitý a určitý člen - <i>slovná zásoba oblečenie</i>		
--	--	--	--	--

Vizuálna gramotnosť 👁

1. porozumieť vizuálnemu jazyku a využívať ho na špecifickú formu komunikácie, a to s uplatňovaním tvorivého a kritického myslenia,
2. citlivo vnímať vizuálne podnety na úrovni každodennosti,
3. orientovať sa vo svete vizuality a umenia,
4. prejavovať estetickú otvorenosť vo vnímaní a prežívaní,
5. rešpektovať a oceňovať rozmanité kultúrne prejavy.

Čitateľská gramotnosť 📖

1. porozumieť rôznym druhom textu, a to na viacerých úrovniach – od explicitných výnamov cez vyvodzovanie implicitných významov až po kritické hodnotenie textu,
2. využiť získané informácie na učebné, komunikačné a sebarozvojové ciele,
3. monitorovať vlastné porozumenie a využívať metakognitívne stratégie,
4. osvojiť si stratégie porozumenia textu a tvoriť text.

Digitálna gramotnosť 💻

1. sebaisto, kriticky a zodpovedne využívať digitálne technológie na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti,
2. vstupovať do interakcií s digitálnymi technológiami - používať informácie a dáta, komunikovať, spolupracovať, používať médiá,
3. tvoriť digitálny obsah (vrátane programovania),
4. využívať digitálne technológie bezpečne (vrátane digitálnej pohody a kybernetickej bezpečnosti),
5. rešpektovať duševné vlastníctvo,
6. riešiť problémy a kriticky myslieť.

Finančná gramotnosť 🧑💰

1. využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti,
2. vedieť reagovať na nové osobné udalosti a neustále sa meniace ekonomické prostredie s ohľadom na premenné veličiny, ako sú vek, rodinné zázemie, pracovné uplatnenie, kultúra, či miesto bydliska,
3. finančne plánovať svoju budúcnosť a efektívne dlhodobo hospodáriť,
4. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobnú ekonomickú a finančnú situáciu,
5. porozumieť princípom fungovania ekonomických vzťahov v spoločnosti.

Občianska gramotnosť

1. poznať a aktívne využívať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnych zmien vo svojich komunitách,

a vedieť ako uplatňovať občianske práva a povinnosti na miestnej, štátnej, národnej a globálnej úrovni v súlade s ľudskými právami a princípmi demokracie,

3. orientovať sa v kultúrno-spoločenských reáliách svojho okolia, nadobudnúť a upevňovať svoju lokálnu a regionálnu identitu, ktorá je oporným bodom kultúrnej identity a predpokladom zdravej formy patriotizmu.

Mediálna gramotnosť 📱

1. prejavovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám,
2. interpretovať informácie a mediálne obsahy,
3. eticky a korektne sa mediálne prezentovať,
4. odhaľovať manipulatívne techniky a vyrovnávať sa s informačným preťažením a komercializáciou mediálneho prostredia.

Interkultúrna gramotnosť 🌍

1. rešpektovať a oceňovať rozmanitosť vo svojom okolí,
2. citlivo vnímať životnú realitu ľudí z rozmanitých kultúrnych a sociálnych prostredí,
3. rozpoznávať a aktívne odmietať diskriminačné správanie.

Environmentálna gramotnosť 🌱

1. spoznávať jednotlivé zložky životného prostredia, ako aj vzťahy, ktoré medzi nimi prebiehajú,
2. rozvíjať pozitívny vzťah k životnému prostrediu a zvažovať, ktoré ľudské hodnoty a potreby (ne)prispievajú k ochrane životného prostredia a udržateľnosti,
3. rozumieť príčinám a dôsledkom konkrétnych environmentálnych problémov, porovnávať a analyzovať ich riešenia, vrátane vlastného konania,
4. poznať piliere udržateľnosti a uvedomovať si závislosť ľudskej spoločnosti a ekonomiky od životného prostredia,
5. prebrať zodpovednosť, osobne sa angažovať a spolupracovať v ochrane životného prostredia a presadzovaní udržateľnosti prostredníctvom a ktívít primeraných veku.

Sociálna a emocionálna gramotnosť 🤝💖🧘

1. prejavovať emocionálnu odolnosť, empatiu a sebauvedomenie,
2. rozvíjať schopnosť spolupracovať, efektívne komunikovať a riešiť konflikty,
3. bezpečným spôsobom prejavovať a regulovať svoje emócie, prejavovať porozumenie a pomáhať iným pri prežívaní ich emócií s prihliadnutím na uvedomenie si vlastných kapacít,
4. plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojím rozvíjateľným potenciálom, potrebami a hranicami, prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú životné smerovanie jednotlivca a jeho blízkeho okolia,
5. vnímať vlastné (emocionálne) prežívanie ako rovnocenné s prežívaním iných,
6. asertívne ale ohľaduplne obhajovať a dosahovať svoje ciele v komunikácii,
7. efektívne spolupracovať v homogénnych ako aj rozmanitých tímoch, predchádzať konfliktom, reálne konflikty riešiť nenásilnými spôsobmi,

ch a konať zodpovedne rešpektujúc práva a slobody iných,

9. utvárať svoju osobnú integritu a identitu vo vzťahu k hodnotovým princípom, aj k témam intimity a sexuality,

10. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobný život, vzťahy a zdravie,

11. rozlišovať rôzne druhy vzťahov, rôzne prejavy správania v nich, utvárať ich a s rešpektom k sebe a iným v nich fungovať.

2.1 Predmet: Matematika

Upravené výchovno-vzdelávacie ciele, obsah vzdelávania a vzdelávací štandard vzdelávacej oblasti Matematika a informatika v predmete Matematika sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 31.3.2023 pod číslom 2023/831:7-A2140.

Charakteristika

V matematickom vzdelávaní sa primárne zameriavame na vytváranie príležitostí na kultiváciu matematických činností, založených na aktívnom získavaní skúseností, objavovaní, overovaní a zovšeobecňovaní v kontexte matematického obsahu. Integrácia matematických činností do vzdelávania vedie k rozvoju dôležitých vlastností a návykov mysle, akými sú vytrvalosť, pestrosť, ale aj k rozvoju sociálnych kompetencií (spolupráca, komunikácia), sebarozvojových kompetencií a kritického myslenia. Cieľom matematického vzdelávania je vytvoriť veku a schopnostiam primerané podmienky na dosiahnutie matematickej gramotnosti na elementárnej úrovni. Dôraz kladieme na získanie kompetencií, akými sú schopnosť komunikácie v matematike, schopnosť matematizácie, používania vhodných reprezentácií, logického uvažovania a argumentácie, schopnosť navrhnúť stratégiu riešenia problému, používať symbolický matematický jazyk, spoznávanie geometrických útvarov, orientáciu v priestore.

Hlavným cieľom 2. cyklu matematického vzdelávania je, aby žiaci preukázali základy matematickej gramotnosti, disponovali základnými matematickými poznatkami a používali veku a schopnostiam primerané matematické praktiky na riešenie problémov.

Ciele

- Pracovať s prirodzenými číslami, zlomkami, desatinnými číslami a s celými zápornými číslami pri riešení úloh a problémov.
- Analyzovať, opísať a uplatniť pravidlá vo vzoroch a postupnostiach a riešiť praktické úlohy s využitím závislostí medzi veličinami alebo využitím vzťahov medzi rôznymi jednotkami miery.

oriadať a triediť údaje, hľadať vhodnú organizáciu údajov, tvoriť jednoduché frekvenčné tabuľky a grafy

a interpretovať výsledky.

- Riešiť jednoduché kombinatorické a pravdepodobnostné situácie.
- Analyzovať zložitejšie geometrické útvary v rovine a priestore, využívať polohové a metrické vlastnosti útvarov pri riešení jednoduchých geometrických úloh.
- Riešiť úlohy na orientáciu v rovine a v priestore a úlohy rozvíjajúce priestorovú predstavivosť.
- Formulovať zložitejšie logické úvahy, objavovať a vysvetliť chyby v postupe, navrhovať stratégie a riešiť aplikačné úlohy.

4. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

4 vyučovacie hodiny týždenne – 132 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

KOMPONENTY	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI
Rozširovanie oboru prirodzených čísel	Čísla a operácie s číslami Žiak vie: • používať prirodzené čísla pri riešení problémov, na vyjadrovanie, odôvodňovanie a posudzovanie kvantitatívnych myšlienok a tvrdení; • používať reprezentácie a poznať význam záporných čísel v bežnom živote a porovnávať celé záporné čísla.	Čísla a operácie s číslami POJMY aktívne: • zaokrúhľovanie, zaokrúhľovanie nahor a nadol; POJMY pasívne: • rozklad čísla, rád čísllice a čísla, odhad. VZŤAHY: • porovnávanie, usporiadanie (vzostupné/zostupné) primerane veľkých prirodzených čísel; • pozičný a rozvinutý zápis prirodzeného čísla do milión; POSTUPY: • používanie pozičného a rozvinutého zápisu prirodzeného čísla, skladanie a rozkladanie prirodzeného čísla;	 1, 2, 3, 4 1, 2

		• zaokrúhľovanie primerane veľkých prirodzených čísel na daný rád, zaokrúhľovanie nahor/nadol; • znázornenie prirodzených čísel na číselnej osi, porovnávanie a usporadúvanie prirodzených čísel; • modelovanie sčítania a odčítania celých čísel na prípravnej úrovni.	
Matematické praktiky: Matematické reprezentácie: • používanie reprezentácií prirodzených čísel do 100 000; voľba vhodnej číselnej osi na znázornenie prirodzených čísel do 100 000. Matematické modelovanie: • modelovanie a riešenie situácií s prázdny aj neprázdny prienikom, riešenie úloh s primerane veľkými prirodzenými číslami, používanie odhadu a zaokrúhľovania pri riešení reálnych problémov s primerane veľkými prirodzenými číslami. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • čítanie a písanie primerane veľkých prirodzených čísel; komunikácia o primerane veľkých prirodzených číslach pri riešení úloh;			
Základy práce so zlomkami	Čísla a operácie s číslami Žiak vie: • Interpretovať zlomky, identifikovať ich význam a výskyt v bežnom živote, používať ich pri riešení jednoduchých matematických a reálnych problémov na určenie časti celku a počtu prvkov časti celku.	Čísla a operácie s číslami POJMY aktívne: • zlomok; VZŤAHY: • ekvivalentnosť zlomkov (na modeloch); • porovnávanie a usporiadanie zlomkov (pomocou modelov); POSTUPY: • používanie modelov zlomkov; • určenie počtu prvkov časti celku; určenie celku, ak je daná jeho časť;	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2
Matematické praktiky: Matematické reprezentácie: • používanie geometrických modelov zlomkov (úsečkový, obdĺžnikový a kruhový); • používanie predmetov na tvorbu reprezentácií pri určovaní počtu prvkov časti celku. Matematické modelovanie: • riešenie jednoduchých slovných úloh so zlomkami na určenie časti celku a počtu prvkov časti celku s porozumením; Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • čítanie zlomkov; • používanie proporčných vzťahov vyjadrených zlomkom v komunikácii a argumentácii; • vysvetľovanie významu a použitia zlomkov v jednoduchých súvislostiach.			

a jednoduché rovnice a nerovnice v riešení úloh	ni Žiak vie: Riešiť problémy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, vlastností a vzťahov medzi operáciami s prirodzenými číslami a modelovať aplikačné úlohy pomocou jednoduchých rovníc, nerovníc, resp. ďalších matematických nástrojov.	Čísla a operácie s číslami POJMY aktívne: - súčet, sčítanec, rozdiel, menšenec, menšiteľ; súčin, činiteľ, podiel, delenec, deliteľ, zvyšok; Pojmy pasívne: - neúplný podiel, neznáma; VZŤAHY: - vlastnosti operácií (komutatívnosť a asociatívnosť sčítania a násobenia; - distributívnosť násobenia a delenia vzhľadom na sčítanie a odčítanie); - vzťahy medzi operáciami, poradie operácií; POSTUPY: - pamäťové, písomné a elektronické algoritmy operácií – sčítanie a odčítanie s primerane veľkými prirodzenými číslami, násobenie prirodzeného čísla dvojčiferným a trojčiferným číslom, delenie prirodzeného čísla jednociferným aj dvojčiferným deliteľom bezo zvyšku aj so zvyškom; - určenie a dodržiavanie poradia operácií a pravidiel pre počítanie so zátvorkami; - identifikácia a oprava chýb v úprave a aplikácii aritmetických výrazov v riešení úloh; - riešenie jednoduchých aj zložených slovných úloh na sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie, vrátane nepriamo formulovaných slovných úloh; tvorba jednoduchých slovných úloh podľa vzoru alebo matematickej reprezentácie; - riešenie jednoduchých rovníc a nerovníc a skúška správnosti.	 1, 2, 3, 4 1, 2
Matematické praktiky: Matematické reprezentácie: - znalosť, výber a použitie reprezentácií aritmetických operácií. Matematické modelovanie: - rozhodovanie o použití a aplikovanie aritmetických operácií v obore prirodzených čísel na modelovanie a matematizáciu reálnych situácií; - navrhovanie a vyberanie stratégie riešenia aplikačných úloh, využívanie vlastností a vzťahov medzi operáciami a dodržiavanie postupu riešenia slovných úloh; - modelovanie matematických problémov pomocou jednoduchých rovníc a nerovníc a ich riešenie primeranými metódami. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - aktívne využívanie reprezentácií aritmetických operácií pri formulácii a interpretácii problémov; - diskutovanie o vlastnostiach aritmetických operácií a ich použitie pri riešení problémov; - vysvetľovanie zástupného symbolu alebo neznámej v jednoduchej rovnici alebo nerovnici; - diskutovanie o zmysluplnosti výsledkov riešenia aplikačných úloh.			

postupnosťami	Žiak vie: • Objavovať, identifikovať a uplatňovať závislosti a vzťahy v matematických a aplikovaných zložitejších vzoroch a postupnostiach.	Čísla a operácie s číslami POJMY aktívne: • Pravidlo Pojmy pasívne: • vzor, postupnosť čísel; VZŤAHY: • pravidlo a vlastnosti číselného alebo iného vzoru/postupnosti; POSTUPY: • objavovanie pravidiel vzorov a postupností a ich aplikovanie; • identifikácia jadra a pravidla vzoru alebo numerickej postupnosti; tvorba vzorov a číselných postupností podľa daného pravidla, použitie pravidla na doplnenie chýbajúceho člena/časti opakujúceho sa, rastúceho vzoru (napr. olo, ollo, olllo, ..) alebo číselnej postupnosti; • identifikácia a oprava chyby vo vzore alebo číselnej postupnosti; tvorba vlastných vzorov a postupností.	 1, 2, 3, 4 1, 2
Matematické praktiky: Matematické reprezentácie: • používanie a tvorba reprezentácií vzorov (opakujúcich sa aj rastúcich) a postupností (tvorených symbolmi, obrázkami, slovami, číslami). Matematické modelovanie: • analyzovanie a porovnávanie náročnejších vzorov s aplikovanými viacerými pravidlami alebo s viacerými správnymi riešeniami; • nachádzanie vzorov v realite a ich matematické opísanie pomocou vybraných vhodných symbolov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • komunikácia a diskutovanie o vlastnostiach vzorov a číselných postupností; • zdôvodňovanie zaradenia a poradia prvkov vo vzore a postupnosti.			
Rozšírené nástroje na prácu so závislosťami a vzťahmi	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Žiak vie: • Objavovať priamu úmernosť v reálnom živote a opísať ju matematickým jazykom a využiť matematické nástroje pri riešení úloh s priamou úmernosťou.	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi POJMY aktívne: • súčet, rozdiel, súčin, podiel,; • "o _ viac/menej", "_-krát viac/menej", "_-násobok"; - hmotnosť, gram, kilogram, objem, liter; POJMY pasívne: číselné výrazy VZŤAHY: • závislosti medzi dvomi veličinami v priamej úmernosti; vzťahy medzi časovými, hmotnostnými, objemovými jednotkami;	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2

		POSTUPY: • vyčísľovanie číselných výrazov s použitím zátvoriek; • vyjadrovanie matematických vzťahov pomocou symboliky aritmetiky; • doplnenie alebo rozšírenie tabuľky priamej úmernosti; • premeny jednotiek času;	
Matematické praktiky: Matematické reprezentácie: • znalosť a používanie reprezentácií priamej úmernosti (tabuľka, graf priamej úmernosti); • znalosť a používanie reálnych reprezentácií jednotiek času, hmotnosti. Matematické modelovanie: • spoľahlivé používanie aritmetických operácií a vyčíslenie číselných výrazov pri matematizácii a riešení úloh; • navrhovanie stratégie a riešenie slovných úloh na priamu úmernosť pomocou reprezentácií (tabuľky, grafy, matematické zápisy); • využívanie predstáv a skúseností s jednotkami času a hmotnosti pre odhadovanie a riešenie praktických úloh vyžadujúcich prevody týchto jednotiek Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • vyjadrovanie aritmetických vzťahov slovne a naopak; • interpretovanie a zapísanie slovne vyjadrených aritmetických vzťahov; • používanie aritmetickej symboliky (zátvorky a znaky operácií) na zápis vzťahov vyjadrených slovne a ich vyčíslenie; • slovné opisovanie priamej úmernosti, interpretovanie súvislostí medzi priamo úmernými veličinami a zdôvodňovanie riešenia úloh s priamou úmernosťou; • aktívne používanie jednotiek času, hmotnosti a objemu v komunikácii.			
Rozšírené kombinatorické postupy a nástroje	Závislosť, vzťahy a práca s údajmi Žiak vie: • Používať matematické nástroje výrokovej logiky a množín na riešenie problémov, na komunikáciu a argumentáciu v súvislostiach na veku primeranej úrovni; • zbierať reálne a kontextovo relevantné údaje na základe pozorovania, merania alebo jednoduchého experimentu, prezentovať ich pomocou frekvenčných tabuliek a	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi POJMY pasívne: • možnosť, počet možností, systém; VZŤAHY: • pravidlá usporiadania viacerých prvkov, organizačný princíp usporiadania prvkov; POSTUPY: • Vytvorenie a aplikovanie organizačného princípu (systému) na vypisovanie všetkých možností; • určovanie počtu možností kombinatorickej situácie manipulačnou činnosťou s predmetmi, vypisovaním všetkých možností alebo použitím tabuľky či grafu; • hľadanie chýbajúcej možnosti; tvorba dvoj-, troj- a štvorciferných čísel z danej množiny čísel, tvorba dvoj-, troj- a štvorprvkových množín z danej množiny predmetov/symbolov/farieb atď.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2, 3, 7, 8

z reálneho

života v jednoduchých súvislostiach.

Matematické praktiky:

Matematické reprezentácie:

- vyberanie a používanie vhodných reprezentácií kombinatorickej situácie (zoznam, tabuľka, graf, schéma).

Matematické modelovanie:

- voľba stratégie riešenia jednoduché kombinatorickej úlohy a jej úprava v priebehu riešenia podľa potreby.
- **Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:**
- opisovanie, zaznamenávanie a zdôvodňovanie systému usporiadania a vypisovania možností v kombinatorických situáciách.

Riešenie jednoduchých pravdepodobnostných situácií

Závislosti, vzťahy a práca s údajmi
Žiak vie:

- modelovať a riešiť jednoduché kombinatorické situácie pomocou organizačného princípu, odhadovať a overovať ich výsledky, rozpoznávať ich v reálnom živote a hľadať stratégie na ich riešenie;
- modelovať a riešiť jednoduché pravdepodobnostné situácie vykonávaním experimentov, odhadovať a overovať ich výsledky, rozpoznávať ich v reálnom živote a posúdiť pravdepodobnosť udalosti.

Závislosti, vzťahy a práca s údajmi

POJMY aktívne:

- isté, nemožné;

POJMY pasívne:

- pravdepodobné, nepravdepodobné, pravdepodobnosť;

VZŤAHY:

- rovnako, viac alebo menej pravdepodobné situácie (na jednoduchých modeloch);

POSTUPY:

- skúmanie a objavovanie pravdepodobnosti pomocou hier, pokusov a pozorovaní, rozlišovanie viac alebo menej pravdepodobnej situácie;
- tvorba predpokladov o viac alebo menej pravdepodobných udalostiach a ich overovanie pomocou jednoduchých experimentov;
- zisťovanie experimentálnej pravdepodobnosti jednoduché pravdepodobnostnej hry použitím pokusu alebo pozorovania.

 1, 2, 3, 4
 1, 2
 1, 2

Matematické praktiky:

Matematické reprezentácie:

- používanie vhodných reprezentácií na modelovanie a zaznamenanie pravdepodobnostnej situácie (zoznam, tabuľka).

Matematické modelovanie:

- realizovanie jednoduchých experimentov a riešenie jednoduchých problémov o pravdepodobnosti udalosti.

3:

- komunikácia o viac alebo menej pravdepodobných situáciách, spolupráca pri realizácii jednoduchých pravdepodobnostných experimentov, interpretovanie a prezentovanie ich výsledkov;
- diskutovanie o stratégiách jednoduchých hier.

Jednoduché rovinné geometrické útvary, vlastnosti a vzťahy	Geometria Žiak vie: • Využívať jednoduché geometrické vzťahy, polohové a metrické vlastnosti geometrických útvarov pri riešení jednoduchých konštrukčných úloh pomocou vhodných nástrojov. • Rozlišovať, pomenovať a opísať rovinné a priestorové útvary pomocou ich významných prvkov a charakteristických vlastností.	Geometria POJMY aktívne: • trojuholník (vrcholy a strany), štvoruholník (vrcholy, strany), štvorec, obdĺžnik, susedné strany, protiľahlé strany; • kružnica, kruh, stred, polomer, priemer; VZŤAHY: • patrí/nepatrí, leží/neleží; • vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice/kruhu; POSTUPY: • rozhodovanie o incidencii bodov (patrí/nepatrí, leží/neleží) s útvarmi; • identifikácia a rysovanie dvojíc kolmých priamok; • rysovanie trojuholníka, štvorca a obdĺžnika s danými dĺžkami strán (pomocou pravítka a kružidla alebo dynamickej geometrie);	 1, 2, 3, 4 1, 2
---	---	--	--

Matematické praktiky:

Matematické reprezentácie:

- modelovanie a nachádzanie v realite rôznych polôh priamok v rovine pomocou predmetov, náčrtu a rysovania;
- tvorba rôznych reprezentácií trojuholníkov, štvoruholníkov a mnohoúhelníkov prostredníctvom pomôcok;
- rozpoznávanie modelov a nemodelov trojuholníkov a štvoruholníkov.

Matematické modelovanie:

- riešenie aplikačných geometrických úloh a riešenie jednoduchých konštrukčných úloh;
- identifikovanie praktických situácií, v ktorých sa používa geometrické modelovanie a ich riešenie pomocou dostupných nástrojov;
- využívanie vlastností trojuholníkov, štvoruholníkov a ďalších rovinných útvarov v analýze a riešení konštrukčných úloh.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- používanie symbolického zápisu geometrických útvarov a vzťahov (patrí/nepatrí, kružnica daná stredom a polomerom, kolmosť, rovnobežnosť);
- opisovanie vlastností trojuholníkov a štvoruholníkov a ich aplikovanie pri triedení;
- nachádzanie inkluzívnych (podmnožinových) vzťahov medzi štvoruholníkmi, diskutovanie o nich a komunikovanie o rôznych triediacich kritériách štvoruholníkov;
- diskutovanie a argumentovanie o podmienkach existencie geometrických útvarov.

priestorové geometrické útvary, vlastnosti a vzťahy	Žiak vie: - rozlišovať, pomenovať a opísať priestorové útvary pomocou ich významných prvkov a charakteristických vlastností a objavovať súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi ; - orientovať sa v priestore, opísať a zaznamenať polohu a pohyb v priestore; - objavovať súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi a riešiť problémy zaznamenávania jednoduchých stavieb z kociek.	Geometria POJMY aktívne: - kocka, kváder (steny, vrcholy a hrany) POJMY pasívne: - sieť kocky, kvádra, telesa; pohľad zhora, spredu, zboku, plán stavby z kociek; súradnice bodu; VZŤAHY: - Vzťahy medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťah medzi protíahlými ohodnotenými stenami na hracej kocke; POSTUPY: - telesá a ich siete – rozlišovanie a určovanie priestorových útvarov (kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa); - určovanie rovinných útvarov na telesách (štvoruholníky a trojuholníky ako steny telies, body a úsečky ako vrcholy a hrany); - objavovanie sietí kocky a kvádra manipulačnou činnosťou a ich zaznamenávanie; - stavby z kociek – stavenie zložitejších stavieb z kociek podľa plánu a tvorba plánu podľa stavby; - slovné alebo symbolické (šifra) opisovanie a zaznamenávanie stavby z kociek; identifikácia a oprava chyby v zázname stavby z kociek alebo v stavbe z kociek; záznam stavby z kociek zhora, spredu a zboku; - stavba z kociek podľa daného pohľadu zhora, zboku a spredu; skúmanie a určovanie pohľadov spredu, zhora a zboku na telesá zložené z kociek a kvádrov; orientácia v priestore – určenie súradníc bodu a zakreslenie bodu so zadanými súradnicami v prvom kvadrante karteziánskej sústavy súradníc; - umiestňovanie predmetov/útvarov a realizácia pohybu v rovine a priestore na základe pokynov; - riešenie zložitejších labyrintov, hľadanie optimálnej cesty podľa požiadaviek a jej slovný opis, odvaľovanie kocky s odlišenými stenami (pomocou farieb, symbolov alebo čísel) podľa grafického predpisu (stopy odvaľovania) alebo slovného opisu pohybu.	 1, 2, 3, 4 1, 2
Matematické praktiky: Matematické reprezentácie: - modelovanie telies, sietí jednoduchých telies a stavieb z kociek a iných telies pomocou stavebníc alebo iných pomôcok (vrátane digitálnych); - znalosť a používanie reprezentácií záznamov stavieb z kociek (pohľady, plán a pod.).			

- rozhodovanie, ktoré rovinné útvary môžu/nemôžu byť sieťou kociek;
- objavovanie jednoznačnosti plánu stavby z kociek a využívanie vzťahov medzi plánom a počtom kociek v stavbe;
- objavovanie nejednoznačnosti troch pohľadov (zhora, spredu, zboku) na stavbu z kociek, t. j. jednému záznamu 3 pohľadov môžu existovať rôzne stavby;
- využívanie vzťahu medzi protiľahlými stenami na hracej kocke pri riešení úloh zameraných na rozvíjanie orientácie v priestore a priestorovú predstavivosť

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- opisovanie vlastností a významných prvkov jednoduchých telies;
- komunikovanie o stavbách z kociek a telies a zdôvodňovanie ich záznamov, resp. diskutovanie o zistených chybách;
- používanie slovného opisu pri algoritmickom postupe stavania stavby z kociek;
- diskutovanie o existencii a počte sietí kociek.

Práca s uhlom a operácie s uhlami	Geometria Žiak vie: • Riešiť jednoduché geometrické problémy s využitím uhlov.	Geometria POJMY aktívne: • uhol, pravý uhol; POJMY pasívne: • os uhla VZŤAHY: • vzťah pravého uhla; • porovnávanie uhlov (väčší, menší, zhodný) POSTUPY: • modelovanie a vyznačovanie uhlov ako časti roviny; • odhadovanie veľkosti uhla podľa klasifikácie – pravý.	
Matematické praktiky: Matematické reprezentácie: • vyhľadávanie príkladov a používanie reprezentácií rôznych typov uhlov (pravý) na manipulačnej úrovni. Matematické modelovanie: • riešenie jednoduchých aplikačných úloh s využitím polohových vlastností uhlov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • používanie geometrických pojmov pri komunikácii o uhloch;			
Rozšírené postupy merania a určovania miery	Geometria Žiak vie: • Určovať mieru jednoduchých rovinných a priestorových útvarov	Geometria POJMY aktívne: • dĺžka úsečky, dĺžka strany, jednotky dĺžky (mm, cm, dm, m, km); obvod, obsah; POJMY pasívne:	 1, 2, 3, 4 1, 2

	univerzálnych jednotiek dĺžky, obvodu, obsahu a používať ju v reálnom kontexte.	• obsah v jednotkovej štvorcovej sieti; VZŤAHY: • vzťahy medzi jednotkami dĺžky a ich premeny; • nejednoznačnosť vzťahu medzi obsahom a obvodom útvarov (útvary s rovnakým obvodom môžu mať rôzny obsah a naopak); • útvar s menším obsahom môže mať väčší obvod v porovnaní s iným útvarom a naopak); POSTUPY: • prenášanie, porovnávanie a usporiadanie úsečiek podľa dĺžky rysovaním alebo inými nástrojmi; • modelovanie grafického súčtu, rozdielu úsečiek a grafického násobku úsečiek; • premeny jednotiek dĺžky – premieňanie jednotiek dĺžky (aj nesusedných, aj zmiešaných); • obvod – určenie obvodu štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti; • určenie obvodu nepravidelných mnohoúhelníkov zložených z jednotkových štvorcov; • určovanie grafického obvodu trojuholníka, štvorca a obdĺžnika; • určenie obvodu výpočtom (sčítaním známych dĺžok strán); • tvorba (modelovaním a náčrtom) útvarov so zadaným obvodom; • obsah – určovanie obsahu obdĺžnika, štvorca a pravouhlého trojuholníka zo štvorcovej siete;	
Matematické praktiky: Matematické reprezentácie: • používanie reprezentácií jednotiek dĺžky, obvodu, obsahu (vlastné jednotky, univerzálne jednotky); • používanie meracích a iných nástrojov na zistenie miery dĺžky, obvodu a obsahu. Matematické modelovanie: • riešenie aplikačných úloh s využitím elementárnych poznatkov o miere rovinných útvarov (dĺžka, obvod, obsah) a s využitím jednotkovej dĺžky a využitím vzťahov medzi nimi, resp. využitím jednotkového štvorca alebo inej vhodnej jednotky; • používanie skladania a rozkladania útvarov na určenie ich miery a ich porovnanie. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • používanie pojmov miery (dĺžka, obvod, obsah) a univerzálnych jednotiek dĺžky, obvodu a obsahu; • odhadovanie miery útvarov na základe predstavy o jednotkách dĺžky (vzdialenosť, obvod), predstavy o jednotkových štvorcoch (obsah) a diskutovanie o presnosti odhadu a merania; • diskutovanie o vzťahu medzi obvodom a obsahom útvarov v štvorcovej sieti a argumentovanie o nejednoznačnosti tohto vzťahu pomocou príkladov.			

súmernosti a základy posunutia	Žiak vie: • Určovať súmerné útvary a určovať zhodné útvary, používať osovú súmernosť a posunutie v jednoduchých aplikačných úlohách a hrách.	Geometria POJMY aktívne: • osová súmernosť, os súmernosti, vzor, obraz; POJMY pasívne: • posunutie v štvorcovej sieti; VZŤAHY: • zhodnosť geometrických útvarov v osovej súmernosti a posunutí; POSTUPY: • identifikácia osovo súmerných útvarov, určenie a vyznačenie osi súmernosti osovo súmerných útvarov; • práca s osovo súmernými útvarmi v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej, zvislej osi súmernosti), ich dokreslenie, resp. oprava; • nakreslenie/zostrojenie obrazu jednoduchého útvaru (bodu, úsečky alebo mnohoúhelníka) v osovej súmernosti podľa osi súmernosti (vodorovnej, zvislej); • identifikácia posunutých útvarov v štvorcovej sieti, určenie smeru a veľkosti posunutia; • doplnenie a tvorba mozaiky ako aplikácie zhodných zobrazení na úrovni manipulácie.	 1, 2, 3, 4 1, 2
Matematické praktiky: Matematické reprezentácie: • rozoznávanie a modelovanie osovo súmerných útvarov skladaním a strihaním papiera, v štvorcovej sieti, pomocou priesvitky alebo iných nástrojov; • znalosť a používanie reálnych reprezentácií posunutia v hrách. Matematické modelovanie: • využívanie osovej súmernosti v praktických činnostiach a situáciách a jej aplikovanie pri riešení jednoduchých geometrických úloh; Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • používanie jednoduchej, veku primeranej terminológie osovej súmernosti; • komunikovanie o jednoduchých pozorovaných vlastnostiach osovej súmernosti; • overovanie a zdôvodňovanie postupu a výsledkov riešení problémov súvisiacich s osovou súmernosťou.			

Rozsah vyučovacieho predmetu

4 vyučovacie hodiny týždenne – 132 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP (voliteľné hodiny RUP) spolu - 165 hodín ročne

KOMPONENTY	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	gramotnosti
Rozširovanie oboru prirodzených čísel	Čísla a operácie s číslami Žiak vie: - používať prirodzené čísla pri riešení problémov, na vyjadrovanie, odôvodňovanie a posudzovanie kvantitatívnych myšlienok a tvrdení; - používať reprezentácie a poznať význam záporných čísel v bežnom živote a porovnávať celé záporné čísla.	Čísla a operácie s číslami POJMY: - zaokrúhľovanie, zaokrúhľovanie nahor a nadol, približne, presne; POJMY pasívne: rozklad čísel; rád číslíce a čísla; opačné čísla; odhad, záporné a kladné celé číslo; VZŤAHY: - porovnávanie, usporiadanie (vzostupné/zostupné) primerane veľkých prirodzených čísel; - pozičný a rozvinutý zápis prirodzeného čísla do milión, vlastnosť navzájom opačných čísel; porovnávanie a usporiadanie celých čísel.; POSTUPY: - používanie pozičného a rozvinutého zápisu prirodzeného čísla, skladanie a rozkladanie prirodzeného čísla; - zaokrúhľovanie primerane veľkých prirodzených čísel na daný rád, zaokrúhľovanie nahor/nadol;	 1, 2, 3, 4 1, 2

		• znázornenie celých záporných čísel na číselnej osi, porovnávanie a usporadúvanie celých čísel; • modelovanie sčítania a odčítania celých čísel na prípravnej úrovni.	
Matematické praktiky Matematické reprezentácie: • používanie reprezentácií prirodzených čísel do a nad milión; • voľba vhodnej číselnej osi na znázornenie prirodzených čísel do a nad milión a na znázornenie celých čísel v rozsahu $\langle -100, 100 \rangle$; • znalosť reprezentácií a reálnych interpretácií celých čísel. Matematické modelovanie: • modelovanie a riešenie situácií s prázdny aj neprázdny prienikom, riešenie úloh s primerane veľkými prirodzenými číslami, používanie odhadu a zaokrúhľovania pri riešení reálnych problémov s primerane veľkými prirodzenými číslami. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • čítanie a písanie primerane veľkých prirodzených čísel; • komunikácia o primerane veľkých prirodzených číslach pri riešení úloh; používanie znaku "-" pre zápis záporného čísla, čítanie a písanie celých čísel v intervale $\langle -100, 100 \rangle$.			
Základy práce so zlomkami	Čísla a operácie s číslami Žiak vie: • Interpretovať zlomky, identifikovať ich význam a výskyt v bežnom živote, používať ich pri riešení jednoduchých matematických a reálnych problémov na určenie časti celku a počtu prvkov časti celku.	Čísla a operácie s číslami POJMY aktívne: • Zlomok, zlomková čiara, čitateľ, menovateľ; VZŤAHY: • ekvivalentnosť zlomkov (na modeloch); • porovnávanie a usporiadanie zlomkov (pomocou modelov); POSTUPY: • používanie modelov zlomkov pri porovnávaní a usporadúvaní; • vyznačenie a identifikácia rôzne zapísaných zlomkov, ktoré predstavujú tú istú časť celku (ekvivalentnosť zlomkov); • vyznačenie a určenie zlomku ako čísla na číselnej osi medzi 0 a 1; • používanie modelov zlomkov; • určenie počtu prvkov časti celku; určenie celku, ak je daná jeho časť; • sčítanie a odčítanie zlomkov s rovnakým menovateľom alebo s využitím ekvivalentných zlomkov v obore kladných čísel.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2

Matematické reprezentácie:

- používanie geometrických modelov zlomkov (úsečkový, obdĺžnikový a kruhový) na porovnávanie, usporiadanie a jednoduché sčítanie a odčítanie zlomkov;
- používanie modelu číselnej osi na znázornenie zlomku;
- používanie predmetov na tvorbu reprezentácií pri určovaní počtu prvkov časti celku.

Matematické modelovanie:

- riešenie jednoduchých slovných úloh so zlomkami na určenie časti celku a počtu prvkov časti celku s porozumením;
- využívanie modelu ekvivalentných zlomkov pri sčítaní a odčítaní v obore kladných čísel.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- čítanie a zapisovanie zlomkov, počtové operácie so zlomkami;
- používanie proporčných vzťahov vyjadrených zlomkom v komunikácii a argumentácii;
- vysvetľovanie významu a použitie zlomkov v jednoduchých súvislostiach.

Základy práce s desatinnými číslami	Čísla a operácie s číslami Žiak vie: • Používať a interpretovať desatinné čísla v reálnych situáciách, vykonávať jednoduché operácie s desatinnými číslami a využívať ich pri premenách jednotiek.	Čísla a operácie s číslami POJMY aktívne: • Desatinné číslo, desatinné miesto, desatinná čiarka; VZŤAHY: • desatinné číslo ako alternatívny zápis desatinného zlomku; porovnávanie, usporiadanie a zaokrúhľovanie (nahor/nadol) desatinných čísel; • súvis desatinných a prirodzených čísel; POSTUPY: • používanie písomných, pamäťových a elektronických algoritmov sčítania a odčítania v obore desatinných čísel; • násobenie a delenie desatinných čísel číslami 10, 100 a 1 000; riešenie aplikačných úloh s desatinnými číslami (napr. premeny peňažných jednotiek, jednotiek dĺžky a hmotnosti).	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2
--	---	--	--

Matematické praktiky

Matematické reprezentácie:

- používanie vhodných reálnych reprezentácií desatinných čísel, voľba a používanie vhodnej číselnej osi na znázornenie desatinných čísel, na ich porovnávanie, usporiadanie a zaokrúhľovanie.

Matematické modelovanie:

- riešenie matematických a aplikačných úloh pomocou desatinných čísel s využitím sčítania a odčítania desatinných čísel;

pomocou navzájom opačných operácií s desatinnými číslami.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- čítanie, zapisovanie a znázorňovanie desatinných čísel;
- vysvetľovanie jednoduchých súvislostí medzi desatinnými číslami a desatinnými zlomkami;
- interpretovanie výsledkov riešenia úloh s desatinnými číslami a diskutovanie o relevantnosti výsledkov v kontexte aplikačnej úlohy.

Číselné výrazy a jednoduché rovnice a nerovnice v riešení úloh	Čísla a operácie s číslami Žiak vie: • Riešiť problémy v rôznych kontextoch pomocou aritmetických výrazov, vlastností a vzťahov medzi operáciami s prirodzenými číslami a modelovať aplikačné úlohy pomocou jednoduchých rovníc, nerovníc, resp. ďalších matematických nástrojov.	Čísla a operácie s číslami POJMY aktívne: • súčet, sčítanec, rozdiel, menšenec, menšiteľ; súčin, činiteľ, podiel, delenec, deliteľ, zvyšok; Pojmy pasívne: • neúplný podiel, neznáma; VZŤAHY: • vlastnosti operácií (komutatívnosť a asociatívnosť sčítania a násobenia; • distributívnosť násobenia a delenia vzhľadom na sčítanie a odčítanie); • vzťahy medzi operáciami, poradie operácií; POSTUPY: • pamäťové, písomné a elektronické algoritmy operácií – sčítanie a odčítanie s primerane veľkými prirodzenými číslami, násobenie prirodzeného čísla dvojčiferným a trojčiferným číslom, delenie prirodzeného čísla jednociferným aj dvojčiferným deliteľom bezo zvyšku aj so zvyškom; • určenie a dodržiavanie poradia operácií a pravidiel pre počítanie so zátvorkami; • identifikácia a oprava chýb v úprave a aplikácii aritmetických výrazov v riešení úloh; • riešenie jednoduchých aj zložených slovných úloh na sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie, vrátane nepriamo formulovaných slovných úloh; • tvorba jednoduchých slovných úloh podľa vzoru alebo matematickej reprezentácie; • riešenie jednoduchých rovníc a nerovníc a skúška správnosti.	 1, 2, 3, 4 1, 2
--	--	--	--

Matematické reprezentácie:

- znalosť, výber a použitie reprezentácií aritmetických operácií.

Matematické modelovanie:

- rozhodovanie o použití a aplikovanie aritmetických operácií v obore prirodzených čísel na modelovanie a matematizáciu reálnych situácií;
- navrhovanie a vyberanie stratégie riešenia aplikačných úloh, využívanie vlastností a vzťahov medzi operáciami a dodržiavanie postupu riešenia slovných úloh;
- modelovanie matematických problémov pomocou jednoduchých rovníc a nerovníc a ich riešenie primeranými metódami.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- aktívne využívanie reprezentácií aritmetických operácií pri formulácii a interpretácii problémov;
- diskutovanie o vlastnostiach aritmetických operácií a ich použitie pri riešení problémov;
- vysvetľovanie zástupného symbolu alebo neznámej v jednoduchovej rovnici alebo nerovnici;
- diskutovanie o zmysluplnosti výsledkov riešenia aplikačných úloh.

Práca so vzormi a postupnosťami	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Žiak vie: • Objavovať, identifikovať a uplatňovať závislosti a vzťahy v matematických a aplikovaných zložitejších vzoroch a postupnostiach;	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi POJMY aktívne: • Pravidlo Pojmy pasívne: • vzor, postupnosť čísel; VZŤAHY: • pravidlo a vlastnosti číselného alebo iného vzoru/postupnosti; POSTUPY: • objavovanie pravidiel vzorov a postupností a ich aplikovanie; • identifikácia jadra a pravidla vzoru alebo numerickej postupnosti; tvorba vzorov a číselných postupností podľa daného pravidla, použitie pravidla na doplnenie chýbajúceho člena/časti opakujúceho sa, rastúceho vzoru (napr. olo, ollo, ollo, ..) alebo číselnej postupnosti; • identifikácia a oprava chyby vo vzore alebo číselnej postupnosti; tvorba vlastných vzorov a postupností.	 1, 2, 3, 4 1, 2
---	---	--	--

Matematické praktiky

Matematické reprezentácie:

- používanie a tvorba reprezentácií vzorov (opakujúcich sa aj rastúcich) a postupností (tvorených symbolmi, obrázkami, slovami, číslami).

Matematické modelovanie:

čnejších vzorov s aplikovanými viacerými pravidlami alebo s viacerými správnymi riešeniami;

- nachádzanie vzorov v realite a ich matematické opísanie pomocou vybraných vhodných symbolov.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- komunikácia a diskutovanie o vlastnostiach vzorov a číselných postupností;
- zdôvodňovanie zaradenia a poradia prvkov vo vzore a postupnosti.

Rozšírené nástroje na prácu so závislosťami a vzťahmi	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Žiak vie: • Objavovať priamu úmernosť v reálnom živote a opísať ju matematickým jazykom a využiť matematické nástroje pri riešení úloh s priamou úmernosťou; • Riešiť praktické úlohy vyžadujúce odhady a prevody jednotiek času, hmotnosti a objemu.	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi POJMY aktívne: • súčet, rozdiel, súčin, podiel,; • "o _ viac/menej", "_-krát viac/menej", "_ násobok"; • hmotnosť, kilogram, gram, dekagram, tona; • objem, mililiter, deciliter, liter.. • POJMY pasívne: číselný výraz VZŤAHY: • závislosti medzi dvomi veličinami v priamej úmernosti; vzťahy medzi časovými, hmotnostnými, objemovými jednotkami; POSTUPY: • vyčísľovanie číselných výrazov s použitím zátvoriek; • vyjadrovanie matematických vzťahov pomocou symboliky aritmetiky; • doplnenie alebo rozšírenie tabuľky priamej úmernosti; • premeny jednotiek času; • znázorňovanie údajov z tabuľky priamej úmernosti ako množiny bodov alebo priamky v súradnicovej sústave; • premeny jednotiek času, hmotnosti a objemu; • zmiešané jednotky a zložitejšie premeny (nielen susedné); odhadovanie hmotnosti a objemu (rádovo);	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2
Matematické praktiky Matematické reprezentácie: • znalosť a používanie reprezentácií priamej úmernosti (tabuľka, graf priamej úmernosti); • znalosť a používanie reálnych reprezentácií jednotiek času, hmotnosti a objemu. Matematické modelovanie:			

h operácií a vyčíslenie číselných výrazov pri matematizácii a riešení úloh;

- navrhovanie stratégie a riešenie slovných úloh na priamu úmernosť pomocou reprezentácií (tabuľky, grafy, matematické zápisy);
- využívanie predstáv a skúseností s jednotkami času, hmotnosti a objemu pre odhadovanie a riešenie praktických úloh vyžadujúcich prevody týchto jednotiek.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- vyjadrovanie aritmetických vzťahov slovne a naopak; interpretovanie a zapísanie slovne vyjadrených aritmetických vzťahov;
- používanie aritmetickej symboliky (zátvorky a znaky operácií) na zápis vzťahov vyjadrených slovne a ich vyčíslenie;
- slovné opisovanie priamej úmernosti, interpretovanie súvislostí medzi priamo úmernými veličinami a zdôvodňovanie riešenia úloh s priamou úmernosťou;
- aktívne používanie jednotiek času, hmotnosti a objemu v komunikácii.

Rozšírené kombinatorické postupy a nástroje	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Žiak vie: • Používať matematické nástroje výrokovej logiky a množín na riešenie problémov, na komunikáciu a argumentáciu v súvislostiach na veku primeranej úrovni; • modelovať a riešiť jednoduché kombinatorické situácie pomocou organizačného princípu, odhadovať a overovať výsledky, rozpoznať ich v reálnom živote a hľadať stratégie na ich riešenie.	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi POJMY pasívne: • možnosť, počet možností, systém; VZŤAHY: • Pravidlá usporiadania viacerých prvkov, organizačný princíp usporiadania prvkov; POSTUPY: • Vytvorenie a aplikovanie organizačného princípu (systému) na vypisovanie všetkých možností; • určovanie počtu možností kombinatorickej situácie manipulačnou činnosťou s predmetmi, vypisovaním všetkých možností alebo použitím tabuľky či grafu; hľadanie chýbajúcej možnosti; tvorba dvoj-, troj- a štvorciferných čísel z danej množiny čísel, tvorba dvoj-, troj- a štvorprvkových množín z danej množiny predmetov/symbolov/fariieb atď.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2, 3, 7, 8
--	---	--	--

Matematické praktiky

Matematické reprezentácie:

- vyberanie a používanie vhodných reprezentácií kombinatorickej situácie (zoznam, tabuľka, graf, schéma).

Matematické modelovanie:

- voľba stratégie riešenia jednoduchšej kombinatorickej úlohy a jej úprava v priebehu riešenia podľa potreby.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

opisovanie, zaznamenávanie a zdôvodňovanie systému usporiadania a vypisovania možností v kombinatorických situáciách.

pravdepodobnostných situácií	hy a práca s údajmi Žiak vie: • modelovať a riešiť jednoduché kombinatorické situácie pomocou organizačného princípu, odhadovať a overovať ich výsledky, rozpoznávať ich v reálnom živote a hľadať stratégie na ich riešenie; • modelovať a riešiť jednoduché pravdepodobnostné situácie vykonávaním experimentov, odhadovať a overovať ich výsledky, rozpoznávať ich v reálnom živote a posúdiť pravdepodobnosť udalosti.	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi POJMY aktívne: • isté, nemožné; POJMY pasívne: • pravdepodobné, nepravdepodobné, pravdepodobnosť; VZŤAHY: • rovnako, viac alebo menej pravdepodobné situácie (na jednoduchých modeloch); POSTUPY: • skúmanie a objavovanie pravdepodobnosti pomocou hier, pokusov a pozorovaní, rozlišovanie viac alebo menej pravdepodobnej situácie; • tvorba predpokladov o viac alebo menej pravdepodobných udalostiach a ich overovanie pomocou jednoduchých experimentov; zisťovanie experimentálnej pravdepodobnosti jednoduchej pravdepodobnostnej hry použitím pokusu alebo pozorovania.	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2
Matematické praktiky Matematické reprezentácie: • používanie vhodných reprezentácií na modelovanie a zaznamenanie pravdepodobnostnej situácie (zoznam, tabuľka). Matematické modelovanie: • realizovanie jednoduchých experimentov a riešenie jednoduchých problémov o pravdepodobnosti udalosti. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • komunikácia o viac alebo menej pravdepodobných situáciách, spolupráca pri realizácii jednoduchých pravdepodobnostných experimentov, interpretovanie a prezentovanie ich výsledkov; • diskutovanie o stratégiách jednoduchých hier.			
Rozšírené nástroje na prácu s údajmi	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi Žiak vie: • zbierať reálne a kontextovo relevantné údaje na základe pozorovania, merania alebo jednoduchého experimentu,	Závislosti, vzťahy a práca s údajmi POJMY: • aritmetický priemer; POJMY pasívne: • legenda tabuľky/grafu; VZŤAHY	 1, 2, 3, 4 1, 2 1, 2

	tovať ich pomocou frekvenčných tabuliek, diagramov a aritmetického priemeru a interpretovať údaje z reálneho života v jednoduchých súvislostiach.	- súvislosť medzi údajmi a aritmetickým priemerom; POSTUPY: - návrh a tvorba jednoduchej tabuľky a grafu zo súboru kvantitatívnych alebo kvalitatívnych údajov; - odhadovanie aritmetického priemeru z grafickej reprezentácie hodnôt súboru; - výpočet aritmetického priemeru súboru údajov (aj pomocou kalkulačky).	
Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - tvorba tabuľky alebo frekvenčného diagramu pomocou čísel, ikon a symbolov na základe pozorovania, experimentu alebo matematickej úvahy. Matematické modelovanie: - riešenie aplikačných úloh vyžadujúcich zber údajov a ich jednoduché spracovanie (usporiadanie a triedenie), interpretáciu tabuliek a jednoduchých diagramov (stĺpcový, čiarový, kruhový, piktogram); - používanie digitálnych technológií (tabuľkový procesor) na vytvorenie jednoduchej tabuľky a grafu. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - diskutovanie o spôsoboch zberu údajov a ich spracovaní; - používanie pojmu aritmetický priemer a priemerná hodnota v komunikácii a argumentácii; - interpretovanie vlastností číselných súborov pomocou aritmetického priemeru.			
Jednoduché rovinné geometrické útvary vlastností a vzťahy	Geometria Žiak vie: - Využívať jednoduché geometrické vzťahy, polohové a metrické vlastnosti geometrických útvarov pri riešení jednoduchých konštrukčných úloh pomocou vhodných nástrojov; - Rozlišovať, pomenovať a opísať rovinné útvary pomocou ich	Geometria POJMY aktívne: - trojuholník (vrcholy a strany), štvoruholník (vrcholy, strany a uhlopriečky), štvorec, obdĺžnik, susedné strany, protiľahlé strany, uhlopriečka; - kružnica, kruh, stred, polomer, priemer; polkruh, štvrtkruh; stred úsečky, os úsečky, rovnobežky, rôznobežky, priesečník, kolmice; VZŤAHY: - Patrí/nepatrí, leží/neleží;	 1, 2, 3, 4 1, 2

	ných prvkov a charakteristických vlastností a objavovať súvislosti medzi rovinnými útvarmi.	• vzájomná poloha dvoch priamok v rovine; • vlastnosť stredu úsečky ako bodu rovnako vzdialeného od krajných bodov úsečky; • kružnica a os úsečky ako množiny bodov s danou vlastnosťou; vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice/kruhu. POSTUPY: • Rozlišovanie, vyznačovanie a označovanie rovinných útvarov (polrovina, rovina, opačné polpriamky, trojuholníky, štvoruholník, mnohouholník) nezávisle na ich polohe; • rozhodovanie o incidencii bodov (patrí/nepatrí, leží/neleží) s útvarmi; identifikácia a rysovanie dvojíc rovnobežných, rôznobežných a kolmých priamok, označovanie priesečníkov a päty kolmice; • rysovanie trojuholníka, štvorca a obdĺžnika s danými dĺžkami strán (pomocou pravítka a kružidla alebo dynamickej geometrie), rysovanie ďalších mnohouholníkov v štvorcovej sieti; • triedenie štvoruholníkov podľa vzájomnej polohy a dĺžky strán; určenie stredu úsečky manipulačnou činnosťou, odhadom, meraním alebo rysovaním pomocou kružidla; • objavenie (experimentovaním) spoločnej vlastnosti bodov ležiacich na kružnici a na osi úsečky; • tvorba útvarov (modelovaním a náčrtom) podľa zadaných vlastností a rozpoznávanie situácií, ktoré sa nedajú geometricky modelovať.	
Matematické praktiky Matematické reprezentácie: • modelovanie a nachádzanie v realite rôznych polôh priamok v rovine pomocou predmetov, náčrtu a rysovania; • tvorba rôznych reprezentácií trojuholníkov, štvoruholníkov a mnohouholníkov prostredníctvom pomôcok, rysovania alebo softvérových produktov; • rozpoznávanie modelov a nemodelov trojuholníkov a štvoruholníkov.			

- riešenie aplikačných geometrických úloh a riešenie jednoduchých konštrukčných úloh s využitím geometrických vzťahov, polohových a metrických vlastností geometrických útvarov;
- identifikovanie praktických situácií, v ktorých sa používa geometrické modelovanie a ich riešenie pomocou dostupných nástrojov;
- využívanie vlastností trojuholníkov, štvoruholníkov a ďalších rovinných útvarov v analýze a riešení konštrukčných úloh.

Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia:

- diskutovanie a argumentovanie o incidencii bodov s útvarmi a vzájomnej polohe útvarov;
- používanie symbolického zápisu geometrických útvarov a vzťahov (patrí/nepatrí, kružnica daná stredom a polomerom, kolmosť, rovnobežnosť);
- opisovanie vlastností trojuholníkov a štvoruholníkov a ich aplikovanie pri triedení; nachádzanie inkluzívnych (podmnožinových) vzťahov medzi štvoruholníkmi, diskutovanie o nich a komunikovanie o rôznych triediacich kritériách štvoruholníkov;
- diskutovanie a argumentovanie o podmienkach existencie geometrických útvarov.

Jednoduché priestorové geometrické útvary, vlastnosti a vzťahy	Geometria Žiak vie: • rozlišovať, pomenovať a opísať priestorové útvary pomocou ich významných prvkov a charakteristických vlastností a objavovať súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; • orientovať sa v priestore, opísať a zaznamenať polohu a pohyb v priestore; • objavovať súvislosti medzi rovinnými a priestorovými útvarmi a riešiť problémy zaznamenávania jednoduchých stavieb z kociek.	Geometria POJMY: • kocka, kváder (steny, vrcholy a hrany), valec, kužeľ, ihlan, guľa, hranatý, oblý; POJMY pasívne: • sieť kocky, kvádra, telesa; pohľad zhora, spredu, zboku, plán stavby z kociek; súradnice bodu; VZŤAHY: • V vzťahy medzi rovinnými a priestorovými útvarmi; vzťah medzi protiľahlými ohodnotenými stenami na hracej kocke; POSTUPY: • telesá a ich siete – rozlišovanie a určovanie priestorových útvarov (kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa); • určovanie rovinných útvarov na telesách (štvoruholníky a trojuholníky ako steny telies, body a úsečky ako vrcholy a hrany); • objavovanie sietí kocky a kvádra manipulačnou činnosťou a ich zaznamenávanie; • stavby z kociek – stavanie zložitejších stavieb z kociek podľa plánu a tvorba plánu podľa stavby;	 1, 2, 3, 4 1, 2
--	--	---	--

		• slovné alebo symbolické (šifra) opisovanie a zaznamenávanie stavby z kociek; identifikácia a oprava chyby v zázname stavby z kociek alebo v stavbe z kociek; záznam stavby z kociek zhora, spredu a z boku; • stavba z kociek podľa daného pohľadu zhora, z boku a spredu; skúmanie a určovanie pohľadov spredu, zhora a z boku na telesá zložené z kociek a kvádrov; orientácia v priestore – určenie súradníc bodu a zakreslenie bodu so zadanými súradnicami v prvom kvadrante karteziánskej sústavy súradníc; • umiestňovanie predmetov/útvarov a realizácia pohybu v rovine a priestore na základe pokynov; • riešenie zložitejších labyrintov, hľadanie optimálnej cesty podľa požiadaviek a jej slovný opis, odvaľovanie kocky s odlišenými stenami (pomocou farieb, symbolov alebo čísel) podľa grafického predpisu (stopy odvaľovania) alebo slovného opisu pohybu.	
Matematické praktiky Matematické reprezentácie: • modelovanie telies, sietí jednoduchých telies a stavieb z kociek a iných telies pomocou stavebníc alebo iných pomôcok (vrátane digitálnych); • znalosť a používanie reprezentácií záznamov stavieb z kociek (pohľady, plán a pod.). Matematické modelovanie: • rozhodovanie, ktoré rovinné útvary môžu/nemôžu byť sieťou kocky alebo kvádra; • objavovanie jednoznačnosti plánu stavby z kociek a využívanie vzťahov medzi plánom a počtom kociek v stavbe; • objavovanie nejednoznačnosti troch pohľadov (zhora, spredu, z boku) na stavbu z kociek, t. j. jednému záznamu 3 pohľadov môžu existovať rôzne stavby; • využívanie vzťahu medzi protiľahlými stenami na hracej kocke pri riešení úloh zameraných na rozvíjanie orientácie v priestore a priestorovú predstavivosť. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: • opisovanie vlastností a významných prvkov jednoduchých telies; • komunikovanie o stavbách z kociek a telies a zdôvodňovanie ich záznamov, resp. diskutovanie o zistených chybách; • používanie slovného opisu pri algoritmickej postupnosti stavania stavby z kociek; diskutovanie o existencii a počte sietí kocky a kvádra; • používanie karteziánskej súradnicovej sústavy pri komunikácii o polohách bodov a útvarov v prvom kvadrante a pri opise pohybu (cesty) v rovine.			

operácie s uhlami	Žiak vie: Riešiť jednoduché geometrické problémy s využitím uhlov a pochopiť podstatu porovnávania uhlov a operácií s uhlami.	Geometria POJMY aktívne: uhol, pravý uhol, vrchol, ramená, ostrý, tupý a priamy uhol; POJMY pasívne: - os uhla; VZŤAHY: - vzťah pravého a priameho uhla; - porovnávanie uhlov (väčší, menší, zhodný). POSTUPY: - modelovanie a vyznačovanie uhlov ako časti roviny; - určovanie významných prvkov uhla; určovanie a vyznačovanie bodov patriacich/nepatriacich uhlu; - odhadovanie veľkosti uhla podľa klasifikácie (ostrý, pravý, tupý, priamy); - prenášanie a porovnávanie uhlov pomocou manipulácie; - súčet a rozdiel uhlov pomocou manipulácie; modelovanie osi uhla.	 1, 2, 3, 4 1, 2
Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - vyhľadávanie príkladov a používanie reprezentácií rôznych typov uhlov (ostrý, pravý, tupý, priamy) na manipulačnej úrovni. Matematické modelovanie: - riešenie jednoduchých aplikačných úloh s využitím polohových vlastností uhlov. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - používanie geometrických pojmov pri komunikácii o uhloch, ich označovanie; - zdôvodňovanie svojho odhadu typu uhla, klasifikácie uhlov.			
Rozšírené postupy merania a určovania miery	Geometria Žiak vie: Určovať mieru jednoduchých rovinných a priestorových útvarov pomocou vlastných a univerzálnych jednotiek dĺžky,	Geometria POJMY aktívne: dĺžka úsečky, dĺžka strany, jednotky dĺžky (mm, cm, dm, m, km); obvod, obsah; POJMY pasívne:	 1, 2, 3, 4 1, 2

	í, obsahu a objemu používať ju v reálnom kontexte.	• obsah v jednotkovej štvorcovej sieti, objem ako počet jednotkových kociek; VZŤAHY: • vzťahy medzi jednotkami dĺžky a ich premeny; • nejednoznačnosť vzťahu medzi obsahom a obvodom útvarov (útvary s rovnakým obvodom môžu mať rôzny obsah a naopak); • útvar s menším obsahom môže mať väčší obvod v porovnaní s iným útvarom a naopak); POSTUPY: • prenášanie, porovnávanie a usporiadanie úsečiek podľa dĺžky rysovaním alebo inými nástrojmi; • modelovanie grafického súčtu, rozdielu úsečiek a grafického násobku úsečiek; • premeny jednotiek dĺžky – premieňanie jednotiek dĺžky (aj nesusedných, aj zmiešaných); • obvod – určenie obvodu štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti; • určenie obvodu nepravidielných mnohoúholníkov zložených z jednotkových štvorcov; • určovanie grafického obvodu trojuholníka, štvorca a obdĺžnika; • určenie obvodu výpočtom (sčítaním známych dĺžok strán); • tvorba (modelovaním a náčrtom) útvarov so zadaným obvodom; • obsah – určovanie obsahu obdĺžnika, štvorca a pravouhlého trojuholníka zo štvorcovej siete; • určovanie obsahu nepravidielných mnohoúholníkov zložených zo štvorcov, obdĺžnikov a jednotkových pravouhlých trojuholníkov; • výpočet obsahu obdĺžnika a štvorca s celočíselnými dĺžkami strán na základe poznatkov z násobenia (bez vzorcov); • tvorba (modelovaním a náčrtom) útvarov so zadaným obsahom; • objem – objem kocky a kvádra pomocou modelovania z jednotkových kociek;	
--	---	--	--

		odhad a určenie objemu kocky a kvádra na základe skúseností z modelovania pomocou jednotkových kociek.	
Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - používanie reprezentácií jednotiek dĺžky, obvodu, obsahu, objemu (vlastné jednotky, univerzálne jednotky) na odhadovanie a určovanie miery útvarov; - používanie meracích a iných nástrojov na zistenie miery dĺžky, obvodu a obsahu. Matematické modelovanie: - riešenie aplikačných úloh s využitím elementárnych poznatkov o miere rovinných útvarov (dĺžka, obvod, obsah) a s využitím jednotkovej dĺžky a využitím vzťahov medzi nimi, resp. využitím jednotkového štvorca alebo inej vhodnej jednotky; - používanie skladania a rozkladania útvarov na určenie ich miery a ich porovnanie. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - používanie pojmov miery (dĺžka, obvod, obsah, objem) a univerzálnych jednotiek dĺžky, obvodu a obsahu; - odhadovanie miery útvarov na základe predstavy o jednotkách dĺžky (vzdialenosť, obvod), predstavy o jednotkových štvorcoch (obsah), jednotkových kockách (objem) a diskutovanie o presnosti odhadu a merania; - diskutovanie o vzťahu medzi obvodom a obsahom útvarov v štvorcovej sieti a argumentovanie o nejednoznačnosti tohto vzťahu pomocou príkladov.			
Skúmanie vlastností súmernosti a základy posunutia	Geometria Žiak vie: Určovať súmerné útvary a určovať zhodné útvary, používať osovo súmernosť a posunutie v jednoduchých aplikačných úlohách a hrách.	Geometria POJMY: - osová súmernosť, os súmernosti, vzor, obraz; POJMY pasívne: - posunutie v štvorcovej sieti; VZŤAHY: - zhodnosť geometrických útvarov v osovej súmernosti a posunutí; POSTUPY: - identifikácia osovo súmerných útvarov, určenie a vyznačenie osi súmernosti osovo súmerných útvarov; - práca s osovo súmernými útvarmi v štvorcovej sieti (podľa vodorovnej, zvislej aj šikmej osi súmernosti), ich dokreslenie, resp. oprava; - nakreslenie/zostrojenie obrazu jednoduchého útvaru (bodu, úsečky alebo mnohoúhelníka) v osovej súmernosti podľa osi súmernosti (vodorovnej, zvislej aj šikmej);	 1, 2, 3, 4 1, 2

		- identifikácia posunutých útvarov v štvorcovej sieti, určenie smeru a veľkosti posunutia; - zakresľovanie výsledku posunutia jednoduchého útvaru/symbolu v štvorcovej sieti pri zadanom smere (šípka) a veľkosti posunutia (počet štvorčekov siete); - doplnenie a tvorba mozaiky ako aplikácie zhodných zobrazení na úrovni manipulácie.	
Matematické praktiky Matematické reprezentácie: - rozoznávanie a modelovanie osovo súmerných útvarov skladaním a strihaním papiera, v štvorcovej sieti, pomocou priesvitky alebo iných nástrojov; - znalosť a používanie reálnych reprezentácií posunutia v hrách. Matematické modelovanie: - využívanie osovej súmernosti v praktických činnostiach a situáciách a jej aplikovanie pri riešení jednoduchých geometrických úloh; - tvorba a skladanie jednoduchých mozaík (tesalácie, vyplňovanie roviny) s použitím zhodných zobrazení v rovine. Matematický jazyk, komunikácia a argumentácia: - používanie jednoduchej, veku primeranej terminológie osovej súmernosti a posunutia; - komunikovanie o jednoduchých pozorovaných vlastnostiach osovej súmernosti a posunutia; - overovanie a zdôvodňovanie postupu a výsledkov riešení problémov súvisiacich s osovou súmernosťou a posunutím.			

PRIEREZOVÉ GRAMOTNOSTI

Vizuálna gramotnosť

1. porozumieť vizuálnemu jazyku a využívať ho na špecifickú formu komunikácie, a to s uplatňovaním tvorivého a kritického myslenia,
2. citlivo vnímať vizuálne podnety na úrovni každodennosti,
3. orientovať sa vo svete vizuality a umenia,
4. prejavovať estetickú otvorenosť vo vnímaní a prežívaní,
5. rešpektovať a oceňovať rozmanité kultúrne prejavy.

Čitateľská gramotnosť

1. porozumieť rôznym druhom textu, a to na viacerých úrovniach – od explicitných výnamov cez vyvodzovanie implicitných výnamov až po kritické hodnotenie textu,

komunikačné a sebarozvojové ciele,

3. monitorovať vlastné porozumenie a využívať metakognitívne stratégie,

4. osvojiť si stratégie porozumenia testu a tvoriť text.

Digitálna gramotnosť

1. sebaisto, kriticky a zodpovedne využívať digitálne technológie na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti,

2. vstupovať do interakcií s digitálnymi technológiami - používať informácie a dáta, komunikovať, spolupracovať, používať médiá,

3. tvoriť digitálny obsah (vrátane programovania),

4. využívať digitálne technológie bezpečne (vrátane digitálnej pohody a kybernetickej bezpečnosti),

5. rešpektovať duševné vlastníctvo,

6. riešiť problémy a kriticky myslieť.

Finančná gramotnosť

1. využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finanč-

ných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti,

2. vedieť reagovať na nové osobné udalosti a neustále sa meniace ekonomické prostredie s ohľadom na premenné veličiny, ako sú vek, rodinné zázemie, pracovné uplatnenie, kultúra, či miesto bydliska,

3. finančne plánovať svoju budúcnosť a efektívne dlhodobo hospodáriť,

4. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobnú ekonomickú a finančnú situáciu,

5. porozumieť princípom fungovania ekonomických vzťahov v spoločnosti.

Občianska gramotnosť

1. poznať a aktívne využívať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnych zmien vo svojich komunitách,

2. byť informovaný, rozumieť procesom a vedieť ako uplatňovať občianske práva a povinnosti na miestnej, štátnej, národnej a globálnej úrovni v súlade s ľudskými právami a princípmi demokracie,

3. orientovať sa v kultúrno-spoločenských reáliách svojho okolia, nadobudnúť a upev-

ňovať svoju lokálnu a regionálnu identitu, ktorá je oporným bodom kultúrnej identity a predpokladom zdravej formy patriotizmu.

Mediálna gramotnosť

1. prejavovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám,

2. interpretovať informácie a mediálne obsahy,

3. eticky a korektne sa mediálne prezentovať,

4. odhaľovať manipulatívne techniky a vyrovnávať sa s informačným preťažením a komercializáciou mediálneho prostredia.

Interkultúrna gramotnosť

1. rešpektovať a oceňovať rozmanitosť vo svojom okolí,

rozmanitých kultúrnych a sociálnych prostredí,

3. rozpoznávať a aktívne odmietať diskriminačné správanie.

Environmentálna gramotnosť 🌱

1. spoznávať jednotlivé zložky životného prostredia, ako aj vzťahy, ktoré medzi nimi prebiehajú,

2. rozvíjať pozitívny vzťah k životnému prostrediu a zvažovať, ktoré ľudské hodnoty a potreby (ne)prispievajú k ochrane životného prostredia a udržateľnosti, 3.

rozumieť príčinám a dôsledkom konkrétnych environmentálnych problémov, porovnávať a analyzovať ich riešenia, vrátane vlastného konania,

4. poznať piliere udržateľnosti a uvedomovať si závislosť ľudskej spoločnosti a ekonomiky od životného prostredia,

5. prebrať zodpovednosť, osobne sa angažovať a spolupracovať v ochrane životného prostredia a presadzovaní udržateľnosti prostredníctvom a aktivít primeraných veku.

Sociálna a emocionálna gramotnosť 🧡💖💛

1. prejavovať emocionálnu odolnosť, empatiu a sebauvedomenie,

2. rozvíjať schopnosť spolupracovať, efektívne komunikovať a riešiť konflikty,

3. bezpečným spôsobom prejavovať a regulovať svoje emócie, prejavovať porozumenie a pomáhať iným pri prežívaní ich emócií s prihliadnutím na uvedomenie si vlastných kapacít,

4. plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojím rozvíjateľným potenciálom, potrebami a hranicami, prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú životné smerovanie jednotlivca a jeho blízkeho okolia,

5. vnímať vlastné (emocionálne) prežívanie ako rovnocenné s prežívaním iných,

6. asertívne ale ohľaduplne obhajovať a dosahovať svoje ciele v komunikácii,

7. efektívne spolupracovať v homogénnych ako aj rozmanitých tímoch, predchádzať konfliktom, reálne konflikty riešiť nenásilnými spôsobmi,

8. definovať vlastné hodnoty vo vzťahoch a konať zodpovedne rešpektujúc práva a slobody iných,

9. utvárať svoju osobnú integritu a identitu vo vzťahu k hodnotovým princípom, aj k témam intimity a sexuality,

10. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobný život, vzťahy a zdravie,

11. rozlišovať rôzne druhy vzťahov, rôzne prejavy správania v nich, utvárať ich a s rešpektom k sebe a iným v nich fungovať.

2.2 Predmet: Informatika

Upravené výchovno-vzdelávacie ciele, obsah vzdelávania a vzdelávací štandard vzdelávacej oblasti Matematika a informatika v predmete Informatika sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 31.3.2023 pod číslom 2023/831:7-A2140.

Charakteristika

Informatické vzdelávanie má vytvárať príležitosti na osvojenie si informatického obsahu. Cieľom informatického vzdelávania je vytvoriť veku a schopnostiam primerané podmienky na dosiahnutie rozvinutej informatickej gramotnosti, ďalších doménových gramotností a prierezových spôsobilostí žiakov. Zameriame sa na postupné získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom, používanie vhodných webových stránok, používanie programovania, ovládanie MicrosoftOffice, ovládanie grafických editorov.

Hlavným cieľom 2. cyklu je v línii informatického myslenia umožniť žiakom objaviť prvé mechanizmy niektorých z programových konštrukcií, napríklad podmienené príkazy, opakovanie a podprogramy. Na tejto úrovni sa s dátovými údajmi a štruktúrami zoznamujú len pri manipulácii prostredníctvom vhodných aplikácií. V línii digitálnej gramotnosti sa žiaci zoznamujú s reprezentáciami dát a ich spracovaním len pomocou softvérov vhodných pre tento vek, ale aj spôsobilosti žiakov. Podobne sa zásada primeranosti rešpektuje aj pri orientácii vo využívaní internetu a aplikácií v operačnom systéme. Predpokladáme aj diskusie o rizikách informačných technológií.

Ciele

- Analyzovať problémy a spoznávať pravidlá elementárnej logiky.
- Riešiť elementárne problémy programovaním postupnosti príkazov a cyklov s konkrétnym počtom opakovaní.
- Skúmať a hodnotiť správnosť riešenia a opravovať chyby.
- Zoznámiť sa s nástrojmi na prácu s textom, grafikou, prezentáciami, zvukom a videom.

vať informácie rôznych typov.

- Spoznať elementárne princípy a koncepty informatiky, vrátane reprezentácie údajov v tabuľkách, stromoch a grafoch.
- Zoznámiť sa s prácou s počítačom, zariadeniami, súbormi, priečkami a aplikáciami.
- Zoznámiť sa s vyhľadávaním a získavaním informácií v počítačovej sieti.
- Bezpečne sa pohybovať v digitálnom prostredí.

4. – 5. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

Programovanie: Téma – Analýza problémov	
Cieľ: Analyzovať problémy a spoznávať pravidlá elementárnej logiky.	
4. ročník	5.ročník
Spôsobilosť: - identifikovať opakujúce sa vzory	Spôsobilosť: - rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku), vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia - uvažovať o budúcom riešení - Opísať rozdiel medzi programom, ktorý vykonáva vopred zapísanú postupnosť príkazov a nástrojom AI založeným na rozpoznávaní vzorov v údajoch.
VZŤAHY: - Platí – neplatí, a/alebo/nie (neformálne). Rozdiel medzi programom ako vopred zapísanou postupnosťou príkazov a nástrojom AI.	
PROCESY: - Krokovanie sekvencie a opakovania, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia.	
ČINNOSTI: - Identifikovanie vzorov, ktoré sa dajú realizovať pomocou konštrukcie opakovania.	ČINNOSTI: - Identifikovanie vzorov, ktoré sa dajú realizovať pomocou konštrukcie opakovania.

pravdivosti tvrdenia (výroku), keď niečo platí – neplatí aj so spojkami a/alebo/nie (neformálne).	- Rozhodovanie o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku), keď niečo platí – neplatí aj so spojkami a/alebo/nie (neformálne). - Vyberanie prvkov alebo možností podľa pravdivosti tvrdenia. - Uvažovanie o budúcich riešeniach.
 1 2 6	
Programovanie: Téma – Konštrukcie jazyka	
Cieľ: Riešiť elementárne problémy programovaním postupnosti príkazov a cyklov s konkrétnym počtom opakovaní.	
4.ročník	5.ročník
Spôsobilosť: - vytvoriť program skladaním príkazov do postupnosti - vytvoriť program, ktorý vyžaduje známy počet opakovaní	Spôsobilosť: - vytvoriť program skladaním príkazov do postupnosti - vytvoriť program, ktorý vyžaduje známy počet opakovaní - doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracovaný program
POJMY: - Príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov, opakovanie, počet opakovaní, telo cyklu.	
VZŤAHY: - Zápis postupnosti príkazov a cyklu v jazyku ako návod pre vykonávateľa, ako súvisí počet opakovaní s výsledkom.	
PROCESY: - Zostavovanie a úprava programu v jazyku vykonávateľa, spustenie programu.	
ČINNOSTI: - Vytváranie programu skladaním príkazov aj s parametrami príkazu do postupnosti; - Vytváranie programu, ktorý vyžaduje známy počet opakovaní.	ČINNOSTI: - Vytváranie programu skladaním príkazov aj s parametrami príkazu do postupnosti. - Vytváranie programu, ktorý vyžaduje známy počet opakovaní. - Zapisovanie postupnosti príkazov a cyklu v jazyku ako návod pre vykonávateľa. - Diskusia o tom, ako súvisí počet opakovaní a telo cyklu s výsledkom rozpracovaného programu. - Zostavovanie a úprava (dopĺňanie, dokončovanie, modifikovanie) programu v jazyku vykonávateľa. - Spustenie programu.
 3 3	

isu riešenia, hľadanie, opravovanie chýb

Cieľ: Skúmať a hodnotiť správnosť riešenia a opravovať chyby.	
4.ročník	5.ročník
Spôsobilosť: - interpretovať program, simulovať činnosť vykonávateľa a krokovať riešenie s cyklami - rozpoznať, že program pracuje nesprávne a hľadať chybu vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a opraviť ju	Spôsobilosť: - interpretovať program, simulovať činnosť vykonávateľa a krokovať riešenie s cyklami - rozpoznať, že program pracuje nesprávne a hľadať chybu vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a opraviť ju - diskutovať o svojich riešeniach - navrhnuť vylepšené riešenia
VZŤAHY: - jazyk – vykonanie programu, chyba ako nesprávny zápis programu, chyba ako nesprávny výsledok, chyba v postupnosti príkazov a v cykle. - diskutovať o svojich riešeniach	
PROCESY: - Krokovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe, hľadanie chyby.	
ČINNOSTI: - Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s postupnosťou príkazov a s cyklami. - Analyzovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe. - Rozpoznávanie, že program pracuje nesprávne, hľadanie chyby vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a jej opravovanie.	ČINNOSTI: - Interpretovanie programu, simulovanie činnosti vykonávateľa a krokovanie riešenia s postupnosťou príkazov a s cyklami. - Analyzovanie, čo sa deje v počítači v prípade chyby v programe. - Rozpoznávanie, že program pracuje nesprávne, hľadanie chyby vo vlastnom nesprávne pracujúcom programe a jej opravovanie. - Diskusia o svojich vlastných riešeniach a návrh vylepšenia.
 3 2, 3 2	
Údaje: Téma - Práca s údajmi rôznych typov	
Cieľ: Zoznámiť sa s nástrojmi na prácu s textom, grafikou, prezentáciami, zvukom a videom.	
4.ročník	5.ročník
Spôsobilosť: - použiť konkrétne nástroje na tvorbu a úpravu obrázkov, animácií, textov, príbehov a prezentácií, na spúšťanie zvukov a videa	Spôsobilosť: - kombinovať grafiku rôznych typov a z rôznych zdrojov - voliť vhodný nástroj na prácu s textom

textov a prezentácií - voliť vhodný nástroj na prácu s textom	/ pri úprave obrázkov, animácií, - používať nástroje na vyhľadanie a nahradenie textu - skúmať nové nástroje v konkrétnom editore - hodnotiť správnosť riešenia
POJMY: - Schránka, oblasť, animácia, pozadie, snímka, prezentácia, odrážky, číslovanie.	
VZŤAHY: - Obrázok v rastri alebo ako vektorová grafika, animácia ako postupnosť obrázkov, poradie snímok v príbehu a prezentácii	
PROCESY: - Používanie nástrojov na kreslenie, prácu s textom, vytváranie animácií, príbehov a prezentácií, prehrávanie zvuku a videa.	
ČINNOSTI: - Používanie konkrétneho nástroja na tvorbu a úpravu obrázkov, animácií, textov, príbehov a prezentácií, na spúšťanie zvukov a videa. - Hľadanie, odhaľovanie a oprava chýb pri úprave obrázkov, animácií, textov a prezentácií. - Voľba vhodného nástroja na úpravu animácie, pozadia, snímky, prezentácie, odrážok, číslovania. - Používanie nástrojov na vyhľadanie a nahradenie textu	ČINNOSTI: - Používanie konkrétneho nástroja na tvorbu a úpravu obrázkov, animácií, textov, príbehov a prezentácií, na spúšťanie zvukov a videa. - Hľadanie, odhaľovanie a oprava chýb pri úprave obrázkov, animácií, textov a prezentácií. - Kombinovanie grafiky rôznych typov a z rôznych zdrojov, používanie schránky, oblasti. - Voľba vhodného nástroja na úpravu animácie, pozadia, snímky, prezentácie, odrážok, číslovania. - Používanie nástrojov na vyhľadanie a nahradenie textu. - Skúmanie nových nástrojov v konkrétnom editore. - Diskusia o vlastnostiach obrázka v rastri alebo ako vektorovej grafiky, o animácii ako postupnosti obrázkov, o poradí snímok v príbehu a prezentácii.
 2 1 6	
Údaje: Téma – Informácie	
Cieľ: Získavať, vyhľadávať a spracovávať informácie rôznych typov.	
4.ročník	5.ročník
Spôsobilosť:	Spôsobilosť:

v informačnom systéme a databáze - získavať informácie rôznych typov pomocou konkrétnych nástrojov vyberať vhodné nástroje na spracovanie informácií	- vyberať vhodné nástroje na spracovanie informácií - zašifrovať a rozšifrovať text podľa jednoduchých pravidiel (reprezentovať znaky a slová)
VZŤAHY: - Vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie (grafika, text, čísla, zvuk).	
ČINNOSTI: - Vyhľadávanie a získavanie informácií v informačnom systéme a databáze. - Výber vhodných nástrojov na spracovanie informácií.	ČINNOSTI - Vyhľadávanie a získavanie informácií v informačnom systéme a databáze. - Získavanie informácií rôznych typov (grafika, text, zvuk, čísla) pomocou konkrétnych nástrojov. - Výber vhodných nástrojov na spracovanie informácií. - Zašifrovanie a rozšifrovanie textu podľa jednoduchých pravidiel (rôzna reprezentácia znakov a slov).
 4 1 2	
Údaje: Téma – Údajové štruktúry	
Cieľ: Spoznať elementárne princípy a koncepty informatiky, vrátane reprezentácie údajov v tabuľkách, stromoch a grafoch.	
4.ročník	5.ročník
Spôsobilosť: - orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získať informácie zo štruktúry podľa zadaných kritérií - organizovať informácie do štruktúr - vytvárať a manipulovať so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy -	Spôsobilosť: - interpretovať údaje zo štruktúr – vyvodiť existujúce vzťahy zo zadaných údajov v štruktúre, prerozprávať informácie uložené v štruktúre vlastnými slovami - používať konkrétne nástroje na prácu s rôznymi štruktúrami
POJMY: - Postupnosť, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka, strojové učenie), riadok, stĺpec, bunka, adresa bunky.	
VZŤAHY: - Poradie objektov a ich pozícia v postupnosti, adresa bunky ako pozícia objektov (bunky) v tabuľke.	

och; kvalita, množstvo a rozmanitosť údajov ako predpoklad pre presnosť, spoľahlivosť a férovosť výstupov AI; zaujatosť v tréningových údajoch a jej možné dôsledky na výstupy AI.

PROCESY:

- Práca s grafovými štruktúrami a stromovými štruktúrami, navigácia v štruktúre.

ČINNOSTI:

- Organizovanie informácií do štruktúr, ako sú postupnosti, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), stromy, grafy (v zmysle rodostrom a jednoduché mapy) – vytváranie a manipulácia so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy.
- Orientovanie sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávanie a získavanie informácií zo štruktúry podľa zadaných kritérií.

ČINNOSTI:

- Organizovanie informácií do štruktúr, ako sú postupnosti, tabuľka (v zmysle frekvenčná, kódovacia, slovník, mriežka), stromy, grafy (v zmysle rodostrom a jednoduché mapy) – vytváranie a manipulácia so štruktúrami, ktoré obsahujú údaje a jednoduché vzťahy.
- Orientovanie sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávanie a získavanie informácií zo štruktúry podľa zadaných kritérií.
- **Interpretovanie údajov zo štruktúry – vyvodenie existujúcich vzťahov zo zadaných údajov v štruktúre (napríklad vplyv poradia objektov a ich pozície v postupnosti), prerozprávanie informácie uloženej v štruktúre vlastnými slovami.**
- **Používanie konkrétnych nástrojov na prácu s tabuľkami (práca s riadkom, stĺpcom, bunkou, adresou bunky ako pozíciou objektu v tabuľke), stromami a grafmi (napríklad pojmové mapy).**

1 3, 4

Technológie: Téma - Hardvér, Softvér

Cieľ: **Zoznámiť sa s prácou s počítačom, zariadeniami, súbormi, priečkami a aplikáciami.**

4.ročník

Spôsobilosť:

- Pracovať so základným softvérom a hardvérom na používateľskej úrovni
- ukladať produkt do súboru
- otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru
- orientovať sa v konkrétnej štruktúre priečinkov

5.ročník

Spôsobilosť:

- spustiť program/aplikáciu a otvoriť v nej dokument
- použiť rôzny aplikačný softvér, ktorý je primeraný veku

Súbor, priečinok.	
VZŤAHY: Vstupné a výstupné zariadenie ako nástroj na komunikáciu s počítačom, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií.	
PROCESY: Vytvorenie, ukladanie dokumentov, používanie školského vzdelávacieho softvéru, práca s digitálnou učebnicou a encyklopédiou.	
ČINNOSTI: - Práca so základnými vstupnými a výstupnými zariadeniami ako nástrojmi na komunikáciu s počítačom. - Ukladanie produktov a dokumentov s informáciami rôznych typov do súboru v danom priečinku. - Otvorenie rozpracovaného produktu alebo dokumentu zo súboru.	ČINNOSTI: - Práca so základnými vstupnými a výstupnými zariadeniami ako nástrojmi na komunikáciu s počítačom. - Ukladanie produktov a dokumentov s informáciami rôznych typov do súboru v danom priečinku. - Otvorenie rozpracovaného produktu alebo dokumentu zo súboru. - Orientovanie sa v konkrétnej štruktúre priečinkov. - Spustenie programu/aplikácie a otvorenie dokumentu v nej. - Používanie rôzneho aplikačného softvéru (napríklad školského vzdelávacieho softvéru, digitálnej učebnice, encyklopédie), ktorý je primeraný veku.
 1 1 1, 2 1, 2, 4	
Technológie: Téma – Počítačové siete	
Cieľ: Používať sieťové zariadenia a nástroje na prácu v počítačovej sieti	
4.ročník	5.ročník
Spôsobilosť:	Spôsobilosť:
POJMY: vyhľadávač, odkaz, chatbot, prompt	
VZŤAHY: Odkaz ako súčasť dokumentov; spôsob generovania výstupov AI a ich nepresnosť.	
PROCESY:	

idea, spoznávanie bezpečného a etického správania na internete. Výber vhodného AI nástroja pod vedením učiteľa pre konkrétnu jednoduchú úlohu. Porovnanie informácií z viacerých zdrojov. Posúdenie obsahu generovaného AI pod vedením učiteľa. Porovnávanie výstupov viacerých AI nástrojov na rovnaké zadanie.

ČINNOSTI:	ČINNOSTI: - Vyhľadávanie informácií rôznych typov (textov, stránok, obrázkov, videa) na webe. - Získavanie informácií z webových stránok a ich používanie vo svojich produktoch. - Diskusia o texte a hypertexte ako súčasti dokumentov na internete a v encyklopédiách. - Diskusia o výsledkoch vyhľadávania (či spĺňajú očakávania). - Diskusia o rizikách a etickom správaní na internete.
-----------	---

 1, 2 1, 2 1, 2, 4 2, 4

Technológie: Téma – Digitálna spoločnosť

Cieľ: **Bezpečne sa pohybovať v digitálnom prostredí.**

4.ročník	5.ročník
Spôsobilosť: -	Spôsobilosť: - Získať skúsenosti s používaním nástrojov AI so zachovaním vlastnej zodpovednosti za výslednú prácu. - Poznať základné riziká digitálnych technológií vrátane AI a internetu. - Uviesť vplyv digitálnych technológií vrátane AI na vlastný život. - Formulovať jasné a cielené zadania - prompty pre AI nástroj. - Upraviť prompt na základe získaného výstupu tak, aby výsledok lepšie zodpovedal stanovenému cieľu. - Rozlíšiť situácie, kedy je použitie AI zmysluplné a kedy je lepšie úlohu vyriešiť samostatne.

VZŤAHY:

Dôveryhodnosť získaných informácií, softvér ako výsledok niekoho práce, vírus ako škodlivý softvér, špehovanie ako nepovolená aktivita softvéru alebo webových stránok, digitálne technológie ako nástroje pre výpočet, komunikáciu, modelovanie.

Digitálne technológie ako nástroje pre prácu, komunikáciu a zábavu s dôrazom na digitálne návyky a reguláciu času stráveného online.

digitálnymi technológiami a internetom.

Pravdivé uvádzanie zdrojov vrátane AI.

Riziká prítomnosti a zdieľania osobných informácií, fotografií a videí na sociálnych sieťach, v online hrách, v AI aplikáciách alebo kdekoľvek v rámci sietí.

Grooming ako patologický jav v online komunikácii.

Bezpečné a primerané používanie nástrojov AI pod vedením učiteľa.

Riziká AI v spojení so sociálnymi sieťami a online komunikáciou.

Príklady využitia AI v každodennom živote.

Deepfake, zneužitie AI, ochrana pred zneužitím.

Moderné technológie vrátane AI a ich vplyv na život a životné prostredie.

PROCESY:

Budovanie korektného postoja k používaniu digitálnych diel, používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie.

ČINNOSTI:

- Diskusia o počítačovej kriminalite, dôveryhodnosti získaných informácií.
- Posúdenie výsledkov vyhľadávania na internete a AI pod vedením učiteľa voči očakávaniam.
- Diskusia o etickom používaní digitálnych produktov a budovanie korektného postoja k používaniu digitálnych diel (aj softvéru ako výsledku niekoho práce), používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie.
- Diskusia o nebezpečných aplikáciách, víruse ako škodlivom softvéri, špehovaní ako nepovolenej aktivite softvéru alebo webových stránok.
- Diskusia o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií ako nástrojov pre výpočet, komunikáciu, modelovanie a pri učení sa iných predmetov.

2

1

1, 4, 5

1, 2, 4

PRIEREZOVÉ GRAMOTNOSTI

Vizuálna gramotnosť

1. porozumieť vizuálnemu jazyku a využívať ho na špecifickú formu komunikácie, a to s uplatňovaním tvorivého a kritického myslenia,
2. citlivo vnímať vizuálne podnety na úrovni každodennosti,
3. orientovať sa vo svete vizuality a umenia,
4. prejavovať estetickú otvorenosť vo vnímaní a prežívaní,
5. rešpektovať a oceňovať rozmanité kultúrne prejavy.

Čitateľská gramotnosť

to na viacerých úrovniach – od explicitných výnamov cez vyvodzovanie implicitných významov až po kriti

cké hodnotenie textu,

2. využiť získané informácie na učebné, komunikačné a sebarozvojové ciele,
3. monitorovať vlastné porozumenie a využívať metakognitívne stratégie,
4. osvojiť si stratégie porozumenia testu a tvoriť text.

Digitálna gramotnosť

1. sebaisto, kriticky a zodpovedne využívať digitálne technológie na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti,
2. vstupovať do interakcií s digitálnymi technológiami - používať informácie a dáta, komunikovať, spolupracovať, používať médiá,
3. tvoriť digitálny obsah (vrátane programovania),
4. využívať digitálne technológie bezpečne (vrátane digitálnej pohody a kybernetickej bezpečnosti),
5. rešpektovať duševné vlastníctvo,
6. riešiť problémy a kriticky myslieť.

Finančná gramotnosť

1. využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti,
2. vedieť reagovať na nové osobné udalosti a neustále sa meniace ekonomické prostredie s ohľadom na premenné veličiny, ako sú vek, rodinné zázemie, pracovné uplatnenie, kultúra, či miesto bydliska,
3. finančne plánovať svoju budúcnosť a efektívne dlhodobo hospodáriť,
4. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobnú ekonomickú a finančnú situáciu,
5. porozumieť princípom fungovania ekonomických vzťahov v spoločnosti.

Občianska gramotnosť

1. poznať a aktívne využívať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnych zmien vo svojich komunitách,
2. byť informovaný, rozumieť procesom a vedieť ako uplatňovať občianske práva a povinnosti na miestnej, štátnej, národnej a globálnej úrovni v súlade s ľudskými právami a princípmi demokracie,
3. orientovať sa v kultúrno-spoločenských reáliách svojho okolia, nadobudnúť a upevňovať svoju lokálnu a regionálnu identitu, ktorá je oporným bodom kultúrnej identity a predpokladom zdravej formy patriotizmu.

Mediálna gramotnosť

1. prejavovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám,
2. interpretovať informácie a mediálne obsahy,
3. eticky a korektne sa mediálne prezentovať,
4. odhaľovať manipulatívne techniky a vyrovnávať sa s informačným preťažením a komercializáciou mediálneho prostredia.

1. rešpektovať a oceňovať rozmanitosť vo svojom okolí,
2. citlivo vnímať životnú realitu ľudí z rozmanitých kultúrnych a sociálnych prostredí,
3. rozpoznávať a aktívne odmietať diskriminačné správanie.

Environmentálna gramotnosť 🌱

1. spoznávať jednotlivé zložky životného prostredia, ako aj vzťahy, ktoré medzi nimi prebiehajú,
2. rozvíjať pozitívny vzťah k životnému prostrediu a zvažovať, ktoré ľudské hodnoty a potreby (ne)prispievajú k ochrane životného prostredia a udržateľnosti,
3. rozumieť príčinám a dôsledkom konkrétnych environmentálnych problémov, porovnávať a analyzovať ich riešenia, vrátane vlastného konania,
4. poznať piliere udržateľnosti a uvedomovať si závislosť ľudskej spoločnosti a ekonomiky od životného prostredia,
5. prebrať zodpovednosť, osobne sa angažovať a spolupracovať v ochrane životného prostredia a presadzovaní udržateľnosti prostredníctvom a ktívít primeraných veku.

Sociálna a emocionálna gramotnosť 🤝💖🧡

1. prejavovať emocionálnu odolnosť, empatiu a sebauvedomenie,
2. rozvíjať schopnosť spolupracovať, efektívne komunikovať a riešiť konflikty,
3. bezpečným spôsobom prejavovať a regulovať svoje emócie, prejavovať porozumenie a pomáhať iným pri prežívaní ich emócií s prihliadnutím na uvedomenie si vlastných kapacít,
4. plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojím rozvíjateľným potenciálom, potrebami a hranicami, prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú životné smerovanie jednotlivca a jeho blízkeho okolia,
5. vnímať vlastné (emocionálne) prežívanie ako rovnocenné s prežívaním iných,
6. asertívne ale ohľaduplne obhajovať a dosahovať svoje ciele v komunikácii,
7. efektívne spolupracovať v homogénnych ako aj rozmanitých tímoch, predchádzať konfliktom, reálne konflikty riešiť nenásilnými spôsobmi,
8. definovať vlastné hodnoty vo vzťahoch a konať zodpovedne rešpektujúc práva a slobody iných,
9. utvárať svoju osobnú integritu a identitu vo vzťahu k hodnotovým princípom, aj k témam intimity a sexuality,
10. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobný život, vzťahy a zdravie,
11. rozlišovať rôzne druhy vzťahov, rôzne prejavy správania v nich, utvárať ich a s rešpektom k sebe a iným v nich fungovať.

3.1 Predmet: Človek a príroda

Upravené výchovno-vzdelávacie ciele, obsah vzdelávania a vzdelávací štandard vzdelávacej oblasti Človek a príroda sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 31.3.2023 pod číslom 2023/831:7-A2140.

Charakteristika

V predmete človek a príroda sa zameriame na rozvoj prírodovednej gramotnosti, rozvoj spôsobilostí identifikovať prírodovedné problémy, spôsobilosť vyberať fakty potrebné na vysvetlenie javov, na využitie prírodovedných vedomostí v bežnom živote. Poznávaním organizmov, neživého prostredia a ich vzájomných vzťahov, oboznamujeme žiakov s reálnym prírodným priestorom, prostredníctvom skúmania fungovania vybraných prírodných javov, diskutovaním o prírodných predstavách, získavaním údajov, kooperatívnou prácou, manipuláciou s rôznymi organizmami, materiálmi formujeme a rozvíjame prírodovedné poznanie a prírodovednú gramotnosť.

Hlavným cieľom 2. cyklu je v rámci rozvoja prírodovednej gramotnosti rozvoj spôsobilostí identifikovať prírodovedné problémy v rôznych situáciách. Žiaci sú schopní vybrať fakty a vedomosti potrebné na vysvetlenie javov a použiť jednoduché modely alebo stratégie skúmania. Dokážu vysvetliť prírodovedné pojmy z rôznych vedných oblastí a použiť ich na krátke zdôvodnenia a tvorbu rozhodnutí založených na ich vedomostiach. Títo žiaci dokážu svoje prírodovedné vedomosti využiť aj vysvetliť ostatným. Výkonové štandardy vyjadrujú procesuálny a postojový rámec prírodovednej gramotnosti.

Ciele

- Rozvíjať svoje aktuálne poznanie prostredníctvom jednoduchších foriem skúmania – pozorovaním, usudzovaním, triedením a meraním.
- Diskutovať a porovnávať svoje prírodovedné predstavy s predstavami vrstovníkov.
- Zdôvodniť svoj názor, úsudok, rozhodnutie predchádzajúcou skúsenosťou, doterajším poznaním.

poradovať ich.

- Prepájať svoje aktuálne prírodovedné predstavy a zistenia s praktickým využitím.
- Reflektovať vlastný poznávací proces, ktorý je zameraný na hľadanie vysvetlení pozorovaných javov.
- Navrhovať čiastkové riešenia jednoduchých prírodovedných problémov.
- Skúmať, pozorovať a porovnávať látky (objem, hmotnosť, hustota, skupenské zmeny látok, kolobeh vody v prírode, rozpustnosť).
- Skúmať interakcie k pojmom magnetizmus.
- Objavovať a skúmať jednoduché stroje, silu, prácu.
- Porovnávať a merať teplotu objektov.
- Objavovať a skúmať počasie.
- Pozorovať a skúmať vesmírne telesá, pohyby Zeme, Mesiaca.
- Diskutovať, skúmať a pozorovať organizmus človeka, ekosystém a prírodné spoločenstvá.
- Skúmať vlastnosti a znaky organizmov, rôznorodosť, klasifikáciu a prispôbovanie sa organizmov.
- Správať sa zodpovedne voči svojmu prostrediu a vlastnému zdraviu.

4. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

2 vyučovacie hodiny týždenne – 66 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

OBSAHOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	ČINNOSTI
ORGANIZMUS	Opísať pozorovaný objekt jav, situáciu, proces s použitím odbornej terminológie. Identifikovať zámer pozorovania Formulovať zdôvodnený predpoklad súvisiaci so skúmaným problémom. Realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad.	Rozvoj predispozície k pojmom: zmyslové orgány, trávenie, vylučovanie, pitný režim a životospráva. Organizmy prijímajú informácie z prostredia prostredníctvom	 1 1,2,3,4,5 2 7	Pozorovanie rôznych typov zmyslových receptorov, živočíchov, ktoré zachytávajú špecifické typy informácií v

	egórie triedenia objektov a zaradiť objekty do vytvorených kategórií. Vytvoriť úsudok o vzťahoch a súvislostiach pozorovaných premenných. Zodpovedať za svoju úlohu skupine. Zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami. Vytvoriť záznam z pozorovania prírodného objektu, javu, situácie. Uvedomiť si, že existujú rôzne postupy získavania informácií a rôzne informačné zdroje. Uvedomiť si, že nie všetky informačné zdroje poskytujú dôveryhodné informácie. Prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami, napríklad plagáty, modely, prezentácie. Ďalej uvedomiť si závislosť človeka od prírodných zdrojov. Oceniť význam organizmov pre život na zemi. Reflektovať svoje každodenné návyky vzhľadom na poznatky o zdravom životnom štýle. Uvedomiť si mieru zodpovednosti za svoje zdravie a zdravie iných. Vnímať svoju výskumnú činnosť ako 1 zo zdrojov nových poznatkov. Objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov. Zhodnocovať dôvody ochrany prírody.	zmyslov, spracúvajú ich a reagujú na ne. Ďalej tráviaca sústava zabezpečuje príjem, spracovanie potravy a vylúčenie nepotrebných zvyškov. Trávenie je proces, ktorý prebieha v tráviacej sústave a zabezpečuje prijímanie využiteľných látok z potravy. Prostredníctvom potravy je získavaná energia potrebná na všetky životné procesy. Ak telo prijme v potrave viac energie ako potrebuje. Ukladá si ju v podobe tukových zásob. Dlhodobá nerovnováha príjmu a výdaja energie vedie k vzniku ochorení obezity či anorexie. Prostredníctvom vylučovacej sústavy sa telo zbavuje nepotrebných a škodlivých látok.	prostredí v súvislosti s významom pre prežitie prostredí. Pozorovanie reakcie živočíchov na rôzne vonkajšie podnety. Uvažovanie o spôsobe spracovania získaných informácií u živočíchov. Skúmanie fungovania tráviacej vylučovacej. Sústavy človeka. A navrhovanie zmien v životospráve na základe získaných poznatkov. Porovnávanie zastúpenia základných živín v potravinách a uvažovanie o potrebe príjmu energie vzhľadom k jej výdaju pri rôznych činnostiach a stavoch (rast či vývin).
--	---	---	--

	ty alebo situáciu proces a použitím odbornej terminológie. Identifikovať zámer pozorovania. Formulovať zdôvodnený predpoklad súvisiaci so skúmaním problémom. Navrhnuť postup a podmienky pozorovania na základe stanovenej výskumnej otázky. Realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad. Vytvoriť kategória podkategórie triedenia objektov a zaradiť objekty do vytvorených kategórií. Zodpovedať za svoju úlohu skupine. Tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami. Vytvoriť záznam z pozorovania prírodného objektu, javu, situácie. Uvedomiť si, že existujú rôzne postupy získavania informácií a rôzne informačné zdroje. Uvedomiť si, že nie všetky informačné zdroje poskytujú dôveryhodné informácie. Prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami, napríklad plagáty, modely, prezentácie. Uvedomiť si závislosť človeka od prírodných zdrojov. Oceňiť význam organizme pre život na Zemi. Vnímať svoju výskumnú činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov. Objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov. Zhodnocovať dôvody ochrany prírody.	Rozvoj predispozície k pojmom: spoločenstvo, druh, potravinový reťazec, mikroorganizmy, vonkajšia stavba tela rastlín a húb, vonkajšia stavba tela živočíchov. Organizmy sa od seba odlišujú vonkajšou stavbou. Organizmy sú od neživých zložiek prostredia často priamo závislé. Rôzne druhy organizmov, ktoré spolu žijú na jednom mieste, predstavujú prírodné spoločenstvo. Medzi organizmami žijúcimi v spoločenstve existujú vzájomné vzťahy. Prírodné spoločenstvo tvorí spoločenstvo rastlín, živočíchov a mikroorganizmu.	🔧 1,2,3,4,5 👁️ 2 👍👍👍 1	Pozorovanie organizmov voľným okom, mikroskopom alebo lupou. Identifikovanie vybraných zástupcov skupín organizmov s využitím kľúča na určovanie rastlín húb a živočíchov v prírodných spoločenstvách. Vytvorenie zbierky prírodnín a systematizovaný organizmov. Skúmanie konkrétnych spoločenstiev z pohľadu výskytu rôznych druhov organizmov. Pozorovanie druhu organizmov v rôznych prírodných spoločenstvách a opísanie ich spôsobu života.
--	---	--	---------------------------------------	--

				Pozorovanie správania sa vybraných zástupcov spoločenstiev a zaznamenávanie vzájomných vzťahov medzi organizmami. Skúmanie typu potravy a spôsobu jej získavania u vybraných druhov organizmov - Producent konzument rozkladať. Zostavenie potravinových reťazcov, zdôvodnenie potravinových vzťahov medzi organizmami žijúcimi v danom spoločenstve.
DEDIČNOSŤ A PREMENLIVOSŤ	Opísať pozorovaný objekt, jeho situáciu proces použitím odbornej terminológie. Vytvoriť úsudok o vzťahoch a súvislostiach pozorovaných premenných. Vyhľadať chýbajúce informácie a na podnet ich overiť v ďalších informačných zdrojov. Zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami.	Rozvoj predispozície k pojmom: znak, vlastnosť. Živé organizmy produkujú potomstvo rovnakého druhu, ale potomstvo sa líši a nie je totožné s rodičmi.	📖 2 💻 1,2 👁️ 5 👉👉👉 7, 10	Porovnávanie spoločných a rozdielnych znakov a vlastností rodičov a ich potomstva.

	h úsudkov viažucich sa na tú istú prírodovednú situáciu alebo prírodovedný problém. Zodpovedané svoju úlohu v skupine. Vytvoriť záznam z pozorovania prírodného objektu, javu, situácie. Uvedomiť si, že existujú rôzne postupy získavania informácií a rôzne informačné zdroje. Prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami, napríklad plagáty, modely, prezentácie. Oceniť význam organizmov pre život na zemi. Objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov. Dôvody ochrany prírody.			
EVOLÚCIA	Opísať pozorovaný objekt alebo situáciu proces a použitím odbornej terminológie. Identifikovať zámer pozorovania. Formulovať zdôvodnený predpoklad súvisiaci so skúmaním problémom. Navrhnuť postup a podmienky pozorovania na základe stanovenej výskumnej otázky. Realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad. Vytvoriť kategória podkategórie triedenia objektov a zaradiť objekty do vytvorených kategórií. Zodpovedať za svoju úlohu skupine. Tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami. Vytvoriť záznam z pozorovania prírodného objektu, javu, situácie. Uvedomiť si, že existujú rôzne postupy získavania informácií a rôzne informačné zdroje. Uvedomiť si, že nie všetky informačné zdroje poskytujú dôveryhodné informácie. Prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami, napríklad plagáty, modely, prezentácie.	Rozvoj predispozície k pojmom: rôznorodosť organizmov, klasifikácia organizmov. Organizmy kategorizujeme na základe spoločných a rozdielnych znakov.	📖 1,2 💻 1,2 🔗 5	Skúmanie rôznorodosti organizmov na základe identifikácie ich spoločných a rozdielnych vonkajších znakov a spôsobu života Ďalej zhotovenie a porovnanie odtlačkov a odliatkov organizmov a ich stôp.

	ia od prírodných zdrojov. Oceňovať význam organizme pre život na Zemi. Vnímať svoju výskumnú činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov. Objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov. Zhodnocovať dôvody ochrany prírody.			
ZEM	Opísať pozorovaný objekt bio situáciu proces použitím odbornej terminológie. Identifikovať zámer pozorovania. Formulovať zdôvodnený predpoklad súvisiaci so skúmaným problémom. Realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad. Vytvoriť kategória podkategórie triedenia objektov a zaradiť oviec do vytvorených kategórií. Zodpovedať za svoju úlohu v skupine. Zdôvodniť predchádzajúce tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami. Vytvárať úsudky na základe poskytnutých informácií vrátane informácií v tabuľkách, schémach a diagramu. Vytvoriť záznam z pozorovania prírodného objektu, javu, situácie. Vytvoriť štruktúrovaný záznam zo skúmania určitého prírodného objektu alebo javu. Uvedomiť si, že existujú rôzne postupy získavania informácií a rôzne informačné zdroje. Prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami, ako napríklad plagáty, modely, prezentácie. Uvedomiť si závislosť človeka od prírodných zdrojov. Rešpektovať bezpečnosť a Zásady ochrany zdravia pri práci. Uvedomiť si prínos a význam vedy a techniky.	Rozvoj predispozície k pojmom: horniny, nerasty, kryštalizácia. Človek ťaží rôzne nerastné suroviny, niektoré v tuhom (železná ruda, štrk, piesok, soľ a podobne), iné v kvapalnom (ropa) a tiež v plynnom skupenstve (zemný plyn).		Skúmanie a porovnávanie spôsobov získavania ťažby, spracovania a praktického využitia bežne využívaných nerastných surovín. napríklad soľ, štrk, piesok. Skúmanie kryštalizácie kuchynskej soli z roztoku, porovnávanie kryštálu kuchynskej soli s kryštálmi iných látok. Skúmanie hornín použitých v okolí školy, napríklad na obrubníky, obklady budov, pamätníky, náhrobné kamene.

nosť ako 1 zo zdrojov nových

	poznatkov. Objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov. Zhodnocovať dôvody ochrany prírody? Identifikovať aktivity smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia širšieho okolia, školy a obce.			
LÁTKY	Opísať pozorovaný objekt, jeho situáciu proces použitím odbornej terminológie. Identifikovať zámer pozorovania, formulovať výskumnú otázku. Formulovať zdôvodnený predpoklad súvisiaci so skúmaním problémom. Rozhodnúť sa pre jednu z ponúknutých predpokladov a svoj výber zdôvodniť. Navrhnuť postup a podmienky pozorovania na základe stanovenej výskumnej otázky. Realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad. Vytvoriť úsudok o vzťahoch a súvislostiach pozorovaných premenných. Vyhľadať chýbajúce informácie a na podnet ich overiť v ďalších informačných zdrojoch. Overiť si výsledok svojho skúmania vyhľadávaní v informačných zdrojoch. Zodpovedať za svoju úlohu skupine. Porovnávať rôznorodosť, uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi. Zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami. Vytvárať úsudky na základe poskytnutých informácií vrátane informácií v tabuľkách, schémach a diagramu. Vytvoriť záznam z pozorovania.	Rozvoj predispozície k pojmom: Skupenské zmeny látok, kolobeh vody v prírode. Ďalšie zdroje kvapalnej (zrážková, povrchová podzemná), ľadovce a plynnej (vodná para) vody v prírode existujú v rôznych formách a sú vzájomne prepojené. Voda sa v prírode nachádza v rôznych formách a skupenstvách a vplyvom neustálych skupenských zmien sa deje kolobeh vody v prírode. Zdroje kvapalné (zrážková, povrchová, podzemná), tuhej (ľadovce) a plynnej (vodná para) vody v prírode existujú v rôznych formách a sú vzájomne prepojené vplyvom neustálych skupenských premien sa deje kolobeh vody v prírode. Človek svojou činnosťou spôsobuje znečistenie vodných	😊😊😊 2,7	Skúmanie prítomnosti vody v prírode v pôde. Vydychovanom vzduchu v rastlinách a podobne. Identifikácia skupenských zmien vody v prírode. Identifikácia súvislostí medzi rôznymi zdrojmi vody v tuhom kvapalnom a plynnom skupenstve. Aplikácia poznatkov o skupenské ich premenách vody. Skúmanie vzniku dažďa a hmly. Porovnávanie schém kolobehu vody v prírode.

	odlišnosti v údajoch získaných vlastným skúmaním a na ich základe vytvoriť zovšeobecňujúci záver. Prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami, napríklad plagáty, modely, prezentácie. Uvedomiť si závislosť človeka od prírodných zdrojov. Vnímať svoju výskumnú činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov. Objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov. Zhodnocovať dôvody ochrany prírody. Identifikovať aktivity smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia a širšieho okolia školy, obce.	zdrojov a zároveň je od čistých zdrojov závislý. Vodné zdroje je potrebné chrániť. Kolobeh vody v prírode môže byť narušený ľudskou činnosťou.		Identifikácia možných zdrojov znečistenia vody a narušenie kolobehu vody ľudskou činnosťou.
VESMÍR	Opísať pozorovaný objekt, jeho situáciu proces použitím odbornej terminológie. Identifikovať zámer pozorovania. Formulovať zdôvodnený predpoklad súvisiaci so skúmaním problémom. Rozhodnúť sa pre jeden z ponúknutých predpokladov a svoj výber zdôvodniť. Porovnávať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok z rovesníkmi. Zdôvodniť predchádzajúce tvrdenia skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami. Pri tvorbe záveru brať do úvahy všetky relevantné údaje bez tendencie vyberať len tie, ktoré potvrdzujú jeho aktuálne predstavy.	Rozvoj predispozície k pojmom: planéta hviezda, Slnčná sústava, deň, rok. Slnko je základným zdrojom energie na zemi. Centrom slnečnej sústavy je hviezda nazývaná slnko. Okolo ktorej obieha 8 planét: Merkúr, Venuša, Zem, Mars, Jupiter, Saturn, Urán, Neptún. Zem sa točí okolo vlastnej osi a zároveň obieha okolo slnka. Striedanie dňa a noci na zemi je spôsobené rotáciou zeme okolo vlastnej osi.	🖨 1,2 👁 2	Skúmanie pohybu Zeme okolo vlastnej osi čo je 24 hodín, a okolo Slnka, čo je približne 365 dní. S cieľom vysvetliť, čo spôsobuje striedanie dňa a noci na Zemi. Identifikácia planét slnečnej sústavy a ďalších objektov slnečnej sústavy a ich porovnaním na základe informačných zdrojov.

	h úsudkov viažucich sa na tú istú prírodovednú situáciu alebo prírodovedný problém Vytvoriť záznam z pozorovania prírodného objektu, javu, situácie. Uvedomiť si prínos a význam vedy a techniky. Objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov.	Jeden obch zeme okolo slnka trvá 1 rok.		
INTERAKCIE	Opísať pozorovaný objekt, jeho situáciu proces použitím odbornej terminológie. Identifikovať zámer pozorovania a formulovať výskumnú otázku. Formulovať zdôvodnený predpoklad súvisiaci so skúmaným problémom. Realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad. Porovnať údaje získané skúmaním so svojím predpokladom a predpoklad vyhodnotiť. Porovnávať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok s rovesníkmi. Zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami. Vytvoriť zoznam pozorovania. Navrhnuť postup merania, ktorý zabezpečí získanie dôveryhodných údajov. Uvedomiť si? Závislosť človeka od prírodných zdrojov. Uvedomiť si prínos a význam vedy a techniky. Vníma svoju výskumnú činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov. Objektívne hodnotiť svoju prácu a pracovné spolužiakov. Zhodnocovať dôvody ochrany prírody.	Rozvoj predispozície k pojmom: Magnetizmus. Magnet pôsobí aj cez rôzne materiály. Kompas funguje na princípe magnetickej strelky, ktorá sa otáča v magnetickom poli zeme. Magnetický pól zeme sa nachádza v blízkosti geografického pólu zeme.	😊😊😊 2,7	Skúmanie pôsobenia magnetov cez rôzne druhy prostredí. Skúmanie kompasu a podmienok zmeny jeho funkčnosti.

	eho situáciu, proces s použitím odbornej terminológie. Identifikovať zámer pozorovania. Navrhnuť postup a podmienky pozorovania na základe stanovenej výskumnej otázky. Realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad. Identifikovať vlastnosť premennú, ktorú je potrebné merať. Merať vlastnosti pozorovaných objektov a materiálov alebo látok štandardnými meradlami a vyjadriť výsledok v štandardných jednotkách. Porovnať údaje získané skúmaním so svojím predpokladom a predpoklad vyhodnotiť. Vytvoriť úsudok vo vzťahu a súvislostiach pozorovaných premenných. Zodpovedať za svoju úlohu v skupine. Zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami. Vytvoriť záznam z pozorovania prírodného objektu, javu, situácie. Navrhnuť postup merania, ktorý zabezpečí získanie dôveryhodných údajov. Ďalej uvedomiť si prínos a význam vedy a techniky. Vnímať svoju výskumnú činnosť ako 1 zo zdrojov nových poznatkov. Objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov. Zvažovať rozhodnutia s menším negatívnym dosahom na prírodné prostredie.	Rozvoj predispozície k pojmom: teplo tepelná energia, teplota. Teplotu objektov meriame pomocou teplomeru a hodnotu vyjadrujeme v jednotke stupeň celzia. Na meranie teploty objektov si musíme zvoliť teplomer, ktorý má priemerný rozsah merania teploty.	😊❤️😊 7 📖 2	Meranie teploty objektov pomocou analógového a digitálneho teplomera. Porovnávanie, teploty objektov a porovnávanie, zmeny teploty rôznych objektov rôznymi druhmi teplomerov.
SILY	Opísať pozorovaný objekt, jeho situáciu proces použitím odbornej terminológie.	Rozvoj predispozície k pojmom: práca.		Vyhľadávanie príkladov, využitie jednoduchých

	svoj výber zdôvodniť. Identifikovať zámer pozorovania. Realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad. Vyhľadať chýbajúce informácie a na podnet ich overiť ďalších informačných zdrojov. Zodpovedať za svoju úlohu skupine. Zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami. Vytvárať úsudky na základe poskytnutých informácií. Vytvoriť záznam z pozorovania prírodného objektu, javu, situácie. Uvedomiť si, že existujú rôzne postupy získavania informácií a rôzne informačné zdroje. Uvedomiť si, že nie všetky informačné zdroje poskytujú dôveryhodné informácie. Prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami, ako napríklad plagáty, modely, prezentácie. Rešpektovať bezpečnosť a Zásady ochrany zdravia pri práci.	ponúknutých predpokladov a Jednoduché stroje sa používajú na zjednodušenie vykonávanej činnosti alebo na zmenšenie vynaloženia sily. Medzi jednoduché stroje patria naklonená rovina, páka kladka, ozubené súkolesie.		strojov v bežnom živote.
--	--	--	--	---------------------------------

n vedy a techniky.

Objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov.

5. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

2 vyučovacie hodiny týždenne – 66 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

OBSAHOVÝ KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	ČINNOSTI
VESMÍR	Opísať pozorovaný objekt, jeho situáciu proces použitím odbornej terminológie. Identifikovať zámer pozorovania. Formulovať zdôvodnený predpoklad súvisiaci so skúmaním problémom. Rozhodnúť sa pre jeden z ponúknutých predpokladov a svoj výber zdôvodniť. Porovnávať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok z rovesníkmi. Zdôvodniť predchádzajúce tvrdenia skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami.	Rozvoj predispozície k pojmom: prirodzená družica, zatmenie Mesiaca, zatmenie Slnka. Okolo zeme obieha Mesiac, teda prirodzená družica zeme. Mesiac obehne okolo Zeme približne za jeden mesiac. Ak sa Dostane Slnko Mesiac a Zem do zákrytu na zemi je možné pozorovať zatmenie Slnka.	💻 1,2 🎯 2	Modelovanie situácií, ktoré vyjadrujú pozíciu Slnka, Zeme a Mesiaca počas pozorovania splnu novu prvej a poslednej štvrti a odlíšenie od situácií, v ktorých nastáva zatmenie Slnka alebo Mesiaca. Skúmanie pohybu Mesiaca okolo Zeme s cieľom

	úvahy všetky relevantné údaje bez tendencie vyberať len tie, ktoré potvrdzujú jeho aktuálne predstavy. Vytvárať zdôvodnené úsudky o príčinách a dôsledkov zmien objektov javov a situácií v priestore a čase. Vytvoriť záznam z pozorovania prírodného objektu, javu, situácie. Uvedomiť si prínos a význam vedy a techniky. Objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov. Navrhnuť postup a podmienky pozorovania na základe stanovenej výskumnej otázky. Odlíšiť pri pozorovaní to, čo je pre zodpovedanú výskumnej otázky podstatné. Porovnávať údaje získané skúmaním so svojím predpokladom a predpoklad vyhodnotiť. Vytvoriť úsudok o vzťahu a súvislostiach pozorovaných premenných. Vyhľadať chýbajúce informácie a na podnet ich overiť v ďalších informačných zdrojoch. Overiť si výsledok svojho skúmania vyhľadávaním v informačných zdrojoch. Zodpovedať za svoju úlohu skupine.	Ak sa dostane Slnko, Zem a Mesiace do zákrytu na Zemi je možné pozorovať zatmenie Mesiaca.		vysvetliť striedanie mesačných fáz. Skúmanie pohybu Mesiaca okolo Zeme s cieľom vysvetliť jav privrátenej a odvrátenej strany Mesiaca.
--	--	---	--	---

	le poskytnutých informácií vrátane informácií v tabuľkách, schémach a diagramoch. Pri tvorbe záveru brať do úvahy všetky relevantné údaje bez tendencie vyberať len tie, ktoré potvrdzujú jeho aktuálne predstavy. Vytvoriť štruktúrovaný záznam zo skúmania určitého objektu alebo javu a na základe záznamu opísať pozorované zmeny. Identifikovať podobnosti a odlišnosti v údajoch získaných vlastným skúmaním a na ich základe vytvoriť zovšeobecňujúci záver. Minimalizovať subjektívne vplyvy vo svojej výskumnej činnosti. Uvedomiť si závislosť človeka od prírodných zdrojov. Vnímať svoju výskumnú činnosť ako 1 zo zdrojov nových poznatkov. Rozpoznať nesúlad či chyby v získaných výsledkoch z pozorovania identifikovať ich príčiny. Zvažovať rozhodnutia s menším negatívnym dosahom na prírodné prostredie.			
LÁTKY	Opísať pozorovaný objekt, jeho situáciu proces použitím odbornej terminológie. Identifikovať zámer pozorovania. Formulovať zdôvodnený predpoklad súvisiaci so skúmaním problémom. Rozhodnúť sa pre jednu z ponúknutých predpokladov a svoj výber zdôvodniť.	Rozvoj predispozície k pojmom: hmotnosť, objem, rozpustnosť, odparovanie. Na meranie objemu a hmotnosti sa používajú štandardné meradlá, pomocou ktorých je možné	😊😊😊 2, 7	Porovnávanie hmotnosti a objemu objektov určitého množstva materiálu alebo látky pomocou rozdielu hmotnosti, hodnôt, hmotnosti

mienky pozorovania na základe stanovenej

výskumnej otázky.
Realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad.
Vytvoriť úsudok o vzťahoch a súvislostiach pozorovaných premenných.
Vyhľadať chýbajúce informácie a na podnet ich overiť v ďalších informačných zdrojoch.
Overiť si výsledok svojho skúmania vyhľadávaní v informačných zdrojoch.
Identifikovať vlastnosť premennú, ktorú je potrebné merať.
Merať vlastnosti pozorovaných objektov a materiálov či látok štandardnými meradlami a vyjadriť výsledok v štandardných jednotkách.
Porovnať údaje získané skúmaním so svojím predpokladom a predpoklad vyhodnotiť. Vytvoriť úsudok o vzťahoch a súvislostiach pozorovaných premenných.
Zodpovedať za svoju úlohu skupine.
Porovnávať rôznorodosť, uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi.
Zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami.
Vytvárať úsudky na základe poskytnutých informácií vrátane informácií v tabuľkách, schémach a diagramu.
Pri tvorbe záveru brať do úvahy všetky relevantné údaje bez tendencie vyberať len tie, ktoré potvrdzujú jeho aktuálne predstavy.
Vytvárať zdôvodnené úsudky o príčinách a dôsledkov zmien objektov javov a situácií v priestore a čase.

Vytvoriť záznam z pozorovania prírodného objektu, javu, situácie.

Navrhnuť postup merania, ktorý zabezpečí získanie dôveryhodných údajov.
Identifikovať na základe inštrukcie chybné údaje a vylúčených pri tvorbe záveru zdôvodniť potrebu opakovať meranie a opakované meranie realizovať.

vyjadriť ich množstvo v štandardných jednotkách.

Základnou jednotkou merania hmotnosti je kilogram

Jednou z jednotiek merania objemu je liter.

Hmotnosť a objem objektov vyjadrujeme v jednotkách objemu a hmotnosti - kilogram, dekagram, gram, liter, deciliter, mililiter. Na porovnanie hmotnosti a objemu objektov používame štandardné meradlá - rovníramenné a digitálne váhy, odmerný valec.

Vyparovanie vody závisí od teploty a veľkosti odparovacej plochy.

Rozpúšťanie látok vo vode je zväčša obmedzené. Odparovaním vody zo zmesi a inej tuhej látky je možné získať jednotlivé zložky zmesi.

a objemu zistených použitím štandardných meradiel, ako napríklad rovníramenné a digitálne váhy či odmerný valec.

Používanie vybraných jednotiek objemu a hmotnosti ako kilogram dekagram gram liter, deciliter mililiter.

Skúmanie intenzity, vyparovanie vody pri rôznej zmene podmienok vyparovania pri rôznej teplote prostredia v súvislosti s veľkosťou plochy, z ktorej sa voda vyparuje alebo v rôznych poveternostných podmienkach.

	mu diagram na zápis kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov získaných skúmaním. Čítať informácie z poskytnutých tabuliek, jednoduchých schém a diagramov a na základe ich porozumenia tvoriť úsudky. Prenášať údaje z tabuľky do jednoduchého diagramu. Identifikovať podobnosti a odlišnosti v údajoch získaných vlastným skúmaním a na ich základe vytvoriť zovšeobecňujúci záver. Prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami, napríklad plagáty, modely, prezentácie. Uvedomiť si závislosť človeka od prírodných zdrojov. Oceniť význam organizmov pre život na zemi. Vnímať svoju výskumnú činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov. Rešpektovať bezpečné Zásady ochrany zdravia pri práci. Objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov. Zhodnocovať dôvody ochrany prírody. Identifikovať aktivity smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia a širšieho okolia školy, obce. Zvažovať rozhodnutia s menším negatívnym dosahom na prírodné prostredie. Uvedomiť si prínos a význam vedy a techniky. Rozpoznať nesúlad či chyby v získaných výsledkoch spozorovania identifikovať ich príčiny.			Skúmanie rozpustnosti látok vo vode množstva látky, ktoré je možné rozpustiť v určitom množstve vody. Oddeľovanie tuhej látky a vody odparovaním.
ENERGIA	Opísať pozorovaný objekt jeho situáciu, proces s použitím odbornej terminológie. Identifikovať zámer pozorovania. Formulovať odôvodnený predpoklad súvisiaci so skúmaním problémom. Rozhodnúť sa pre 1 z ponúknutých predpokladov a svoj výber zdôvodniť..	Rozvoj predispozície k pojmom: tepelný izolant. Pomocou rôznych materiálov vieme obmedziť znižovanie alebo	😊😊😊 7 7 📖 2	Skúmanie vplyvu izolačných materiálov na zmenu teploty kvapaliny v nádobe.

mienky pozorovania na základe stanovenej

výskumnej otázky.
Realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad.
Identifikovať vlastnosť premennú, ktorú je potrebné merať.
Merať vlastnosti pozorovaných objektov a materiálov alebo látok štandardnými meradlami a vyjadriť výsledok v štandardných jednotkách.
Porovnať údaje získané skúmaním so svojím predpokladom a predpoklad vyhodnotiť.
Vytvoriť úsudok vo vzťahu a súvislostiach pozorovaných premenných.
Odlíšiť pri pozorovaní to čo je pre zodpovedanie výskumnej otázky podstatné.
Porovnávať rôznorodosť, uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi.
Zodpovedať za svoju úlohu v skupine.
Zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami.
Vytvárať úsudky na základe poskytnutých informácií. Vrátať informácií v tabuľkách, schémach a diagramu.
Vytvárať zdôvodnené úsudky o príčinách a dôsledkoch zmien objektov javov a situácií v priestore a čase.
Pri tvorbe záveru brať do úvahy všetky relevantné údaje bez tendencií vybrať len tie, ktoré potvrdzujú jeho aktuálne predstavy.
Vytvoriť záznam z pozorovania prírodného objektu, javu, situácie.
Navrhnuť postup merania, ktorý zabezpečí získanie dôveryhodných údajov. Identifikovať na základe inštrukcie chybné údaje a využiť ich pri tvorbe záveru, zdôvodniť potrebu, opakovať meranie a opakované meranie realizovať.
Vytvoriť štruktúrovaný záznam zo skúmania určitého objektu alebo javu a na základe záznamu opísať pozorované zmeny.
Identifikovať podobnosti a odlišnosti v údajoch získaných vlastným skúmaním a na ich základe vytvoriť zovšeobecňujúci záver.
Minimalizovať subjektívne vplyvy svojej výskumnej činnosti.
Uvedomiť si prínos a význam vedy a techniky.

zvyšovanie teploty objektov.

Objekt tepelne izolujeme od okolia.

Identifikácia využitia izolačných materiálov v bežnom živote.

	veľa od prírodných zdrojov. Rešpektovať bezpečnosť a Zásady ochrany zdravia pri práci. Vnímať svoju výskumnú činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov. Objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov. Rozpoznať dnes súlad či chyby v získaných výsledkoch z pozorovania identifikovať ich príčiny. Zvažovať rozhodnutia s menším negatívnym dosahom na prírodné prostredie. Identifikovať aktivity smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia širšieho okolia, školy a obce.			
ZEM -	Opísať pozorovaný objekt bio situáciu proces použitím odbornej terminológie. Identifikovať zámer pozorovania a formulovať výskumnú otázku. Formulovať zdôvodnený predpoklad súvisiaci so skúmaným problémom. Rozhodnúť sa pre jeden z ponúknutých predpokladov a svoj výber zdôvodniť. Navrhnuť postup a podmienky pozorovania na základe stanovenej výskumnej otázky. Realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad. Odlíšiť pri pozorovaní to, čo je pre zodpovedanie výskumnej otázky, podstatné. Vytvoriť kategória podkategórie triedenia objektov a zaradiť oviec do vytvorených kategórií. Identifikovať vlastnosť či premennú, ktorú je potrebné merať. Merať vlastnosti pozorovaných. Objektov a materiálov či látok štandardnými meradlami a vyjadriť výsledok v štandardných jednotkách. Porovnať údaje získané skúmaním so svojím predpokladom a predpoklad vyhodnotiť. Zodpovedať za svoju úlohu v skupine. Porovnávať rôznorodosť, uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi.	Rozvoj predispozície k pojmom: atmosféra, počasie. Zemeguľa je obklopená plynným obalom a teda atmosférou. Vzduch na zemi sa neustále hýbe a ovplyvňuje tým počasie. Vzduch sa na určitých miestach zeme zohrieva viac na iných menej. Stúpanie teplého a klesanie studeného vzduchu v atmosfére prispieva k vzniku vetra. Mnohé organizmy sú od prítomnosti vzduchu a jeho		Identifikácia prítomnosti plynného obalu zeme skúmaním informácií o podmienkach života na Zemi a vo vesmíre. Identifikácia zloženia vzduchu na základe informačných zdrojov, usudzovanie o dôležitosti kyslíka pre život človeka a iných organizmov. Skúmanie zmien teploty vzduchu počas dňa v

	ce tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami. Vytvárať úsudky na základe poskytnutých informácií vrátane informácií v tabuľkách, schémach a diagramu. Pri tvorbe záveru brať do úvahy všetky relevantné údaje bez tendencií vybrať len tie, ktoré potvrdzujú jeho aktuálne predstavy. Vytvárať zdôvodnené úsudky o príčinách a dôsledkov zmien objektov javov a situácií v priestore a čase. Vytvoriť záznam z pozorovania prírodného objektu, javu, situácie. Vytvoriť štruktúrovaný záznam zo skúmania určitého objektu alebo javu a na základe záznamu opísať pozorované zmeny. Identifikovať na základe inštrukcie chybné údaje a vylúčiť ich pri tvorbe záveru zdôvodniť potrebu opakovanie, merať a opakované meranie realizovať. Navrhnuť tabuľku schému diagram na zápis kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov získaných skúmaním. Identifikovať podobnosti v údajoch získaných vlastným skúmaním a na ich základe vytvoriť zovšeobecňujúci záver. Minimalizovať subjektívne vplyvy vo svojej výskumnej činnosti. Uvedomiť si, že existujú rôzne postupy získavania informácií a rôzne informačné zdroje. Prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami, ako napríklad plagáty, modely, prezentácie. Uvedomiť si závislosť človeka od prírodných zdrojov. Rešpektovať bezpečnosť a Zásady ochrany zdravia pri práci. Uvedomiť si prínos a význam vedy a techniky. Vnímať svoju výskumnú činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov. Rozpoznať dnes súlad či chyby v získaných výsledkoch z pozorovania identifikovať ich príčiny. Objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov. Zhodnocovať dôvody ochrany prírody.	kvality závislé. Medzi dôležité zložky vzduchu z pohľadu života rôznych organizmov patria kyslík, oxid uhličitý a vodná para.		priebehu niekoľkých dní. Porovnávanie s meteorologickou predpoveďou. Skúmanie zmien smeru a rýchlosti prúdenia vzduchu v blízkom okolí.
--	---	--	--	--

	nerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia širšieho okolia, školy a obce. Zvažovať rozhodnutia s menším negatívnym dosahom na prírodné prostredie.			
INTERAKCIE	Opísať pozorovaný objekt, jeho situáciu proces použitím odbornej terminológie. Identifikovať zámer pozorovania a formulovať výskumnú otázku. Formulovať zdôvodnený predpoklad súvisiaci so skúmaným problémom. Rozhodnúť sa pre 1 z ponúknutých predpokladov a svoj výber zdôvodniť. Navrhnuť postup a podmienky pozorovania na základe stanovenej výskumnej otázky. Odlíšiť pri pozorovaní to, čo je pre zodpovedanie výskumnej otázky podstatná. Identifikovať vlastnosť, ktorú je potrebné merať. Merať vlastnosti pozorovaných objektov štandardnými meradlami a vyjadriť výsledok štandardných jednotka. Vytvoriť úsudok o vzťahu a súvislostiach pozorovaných premenných. Pri tvorbe záverov brať do úvahy všetky relevantné údaje bez tendencie vyberať len tie, ktoré potvrdzujú jeho aktuálne predstavy. Vytvárať zdôvodnené úsudky o príčinách a dôsledkoch zmien objektov javov a situácie v priestore a čase. Realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad. Porovnať údaje získané skúmaním so svojím predpokladom a predpoklad vyhodnotiť. Navrhnuť tabuľku. Schému alebo diagram na zápis kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov získaných skúmaním. Vytvoriť štruktúrovaný záznam zo skúmania určitého objektu alebo javu na základe záznamu a opísať pozorované zmeny. Identifikovať podobnosti a odlišnosti v údajoch získaných vlastným skúmaním a na ich základe vytvoriť zovšeobecňujúci záver. Minimalizovať subjektívne vplyvy vo svojej výskumnej činnosti.	Rozvoj predispozície k pojmom: svetlo - žiarenie. Svetlo a slnečné žiarenie môže spôsobiť zahrievanie a zmenu teploty objektov. Intenzita zahrievania objektov vplyvom pôsobenia slnečného žiarenia závisí a aj od farby objektu.	 2,7	Skúmanie zmeny teploty vplyvom slnečného žiarenia v skleníku alebo modeli skleníka a mimo skleníka. Skúmanie vplyvu farby nádoby na zmenu teploty vzduchu osvetlenej nádobou.

	by v získaných výsledkoch z pozorovania identifikovať ich príčiny. Zvažovať rozhodnutia s menším negatívnym dosahom na prírodné prostredia. Identifikovať aktivity smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia širšieho okolia, školy a obce. Porovnávať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok s rovesníkmi. Zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami. Vytvoriť záznam z pozorovania prírodného objektu, javu, situácie. Navrhnuť postup merania, ktorý zabezpečí získanie dôveryhodných údajov. Uvedomiť si závislosť človeka od prírodných zdrojov. Uvedomiť si prínos a význam vedy a techniky. Vníma svoju výskumnú činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov. Objektívne hodnotiť svoju prácu a pracovné spolužiakov. Zhodnocovať dôvody ochrany prírody.			
SILY	Opísať pozorovaný objekt, jeho situáciu proces použitím odbornej terminológie. Rozhodnúť sa pre jeden z ponúknutých predpokladov a svoj výber zdôvodniť. Identifikovať zámer pozorovania a formulovať výskumnú otázku. Realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad. Vyhľadať chýbajúce informácie a na podnet ich overiť ďalších informačných zdrojov.	Rozvoj predispozície k pojmom: sila, výkon. Veľkosť sily potrebnej na vytiahnutie nákladu po naklonenej rovine závisí od sklonu naklonenej roviny. Veľkosť sily potrebnej na zdvihnutie nákladu pomocou páky závisí od dĺžky použitej páky a od umiestnenia pevného bodu, teda osi.		Porovnávanie sily potrebnej na zdvihnutie nákladu do výšky použitím naklonenej roviny a bez nej s použitím rôzne naklonenej roviny. Porovnávanie sily potrebnej na zdvihnutie nákladu pomocou

idmienky pozorovania základe stanovenej

výskumnej otázky.

Odlíšiť pri pozorovaní to, čo je na zodpovedanie výskumnej otázky, podstatné.

Identifikovať vlastnosť pre menu, ktoré je potrebné merať.

Merať vlastnosti pozorovaných objektov a materiálov či látok štandardnými meradlami a vyjadriť výsledok v štandardných jednotkách.

Porovnať údaje získané skúmaním so svojím predpokladom a predpoklady vyhodnotiť.

Vytvoriť úsudok o vzťahu a súvislostiach pozorovaných premenných.

Zodpovedať za svoju úlohu skupine.

Zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami.

Vytvárať úsudky na základe poskytnutých informácií.

Identifikovať na základe inštrukcie chybné údaje a vylúčiť ich pri tvorbe záverov dohoniť potrebu opakovať meranie a opakované meranie realizovať.

Navrhnuť tabuľku na zápis kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov získaných skúmaním.

Otáčania.

Kladka zjednodušuje vyťahovanie nákladu do výšky. Voľná kladka a kladkostroj zmenšujú v silu potrebnú na vytiahnutie nákladu do výšky.

Podľa toho, aké veľké kolesá použijeme v ozubenom súkolesí vieme zrýchliť alebo spomaliť ich pohyb.

Frekvencia kmitania kyvadla závisí od dĺžky závesu závažia a nezávisí od hmotnosti závažia.

rozličných spôsobov použitia rôzne dlhej páky.

Skúmanie konštrukcie pevnej kladky a voľnej kladky, identifikácia rozdielov v konštrukcii kladiek a efektu ich použitia.

Skúmanie smeru a rýchlosti otočenia kolies po ozubenom súkolesí..

Skúmanie vplyvu rôznych vlastností kyvadla (hmotnosť, závažia, dĺžku závesu závažia) na frekvenciu kmitania kyvadla.

	znam zo skúmania určitého objektu alebo jav na základe záznamu opísať pozorované zmeny. Identifikovať podobnosti a odlišnosti v údajoch získaných vlastným skúmaním a na ich základe vytvoriť zovšeobecňujúci záver. Minimalizovať subjektívne vplyvy vo svojej výskumnej činnosti. Vytvoriť záznam z pozorovania prírodného objektu, javu, situácie. Uvedomiť si, že existujú rôzne postupy získavania informácií a rôzne informačné zdroje. Pri tvorbe záveru preto úvahy všetky relevantné údaje bez tendencie vybrať len tie, ktoré potvrdzujú jeho aktuálne predstavy. Uvedomiť si, že nie všetky informačné zdroje poskytujú dôveryhodné informácie. Prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami, ako napríklad plagáty, modely, prezentácie. Rešpektovať bezpečnosť a zásady ochrany zdravia pri práci. Uvedomiť si prínos a význam vedy a techniky. Objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov. Rozpoznať nesúlad alebo chyby v získaných výsledkoch pozorovania a identifikovať ich príčiny.			
--	--	--	--	--

čt jav, situáciu, proces s použitím odbornej

ORGANIZUS	terminológie. Identifikovať zámer pozorovania a formulovať výskumnú otázku. Formulovať zdôvodnený predpoklad súvisiaci so skúmaným problémom. Realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad. Vytvoriť kategória podkategórie triedenia objektov a zaradiť objekty do vytvorených kategórií. Vytvoriť úsudok o vzťahoch a súvislostiach pozorovaných premenných. Zodpovedať za svoju úlohu skupine. Zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami. Vytvoriť záznam z pozorovania prírodného objektu, javu, situácie. Uvedomiť si, že existujú rôzne postupy získavania informácií a rôzne informačné zdroje. Uvedomiť si, že nie všetky informačné zdroje poskytujú dôveryhodné informácie. Rozhodnúť sa pre 1 z ponúknutých predpokladov a svoj výber zdôvodniť. Navrhnuť postup a podmienky pozorovania na základe stanovenej výskumnej otázky. Odlíšiť pri pozorovaní to, čo je pre zodpovedanie výskumnej otázky, podstatné. Porovnať údaje získané skúmaním, kde svojím predpokladom a predpoklady vyhodnotiť. Vytvoriť úsudok o vzťahu a súvislostiach pozorovaných premenných.	Rozvoj predispozície k pojmom: dýchanie, krvný obeh, rozmnožovanie. Dýchanie je proces výmeny plynov medzi organizmom a prostredím. Prostredníctvom dýchania sa môžu prenášať rôzne ochorenia. Ak sa vo vydychovanom vzduchu nachádzajú pôvodcovia ochorení. Telo je popretkávané krvnými cievami, ktoré sa rozvetvujú od najhrubších, ktoré vychádzajú zo srdca, teda tepny alebo do neho vstupujú teda žily až po najtenšie vlásoknice, ktoré pretkávajú rôzne časti tela. Všetky cievy sú prepojené, tvoria uzavretý krvný obeh, do ktorého srdce v pravidelných intervaloch pumpuje krv. Táto činnosť srdca sa prejavuje ako srdcový tep.	 1 1,2,3,4,5 2 7	Skúmanie vonkajších prejavov dýchania a srdcovej činnosti a porovnávanie zmeny frekvencie dýchania a tepu vplyvom zmeny intenzity fyzickej činnosti. Uvažovanie o vplyve ďalších faktorov ako stres a psychoaktívne látky. Pozorovanie rozloženia krvných ciev v tele človeka s využitím poznatkov o funkcii krvi v tele človeka. Identifikovanie významu darčovstva krvi a nebezpečenstva náhlej straty krvi na základe informácií o funkcii krvi v tele človeka. Identifikovanie spôsobov, ktorými
-------------------------	---	---	---	--

	Porovnávať rôznorodosť, uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi. Pri tvorbe záveru brať do úvahy všetky relevantné údaje a bez tendencie vybrať len tie, ktoré potvrdzujú jeho aktuálne predstavy. Vytvárať zdôvodnené úsudky o príčinách a dôsledkoch zmien objektov javov a situácii v priestore a čase. Navrhnuť tabuľku na zápis kvalitatívnych alebo kvantitatívnych údajov získaných skúmaním. Vytvoriť štruktúrovaný záznam zo skúmania určitého objektu alebo javu a na základe záznamu opísať pozorované zmeny. Uvedomiť si mieru zodpovednosti za svoje zdravie a zdravie iných. Rozpoznať nesúlad alebo chyby získaných výsledkov z pozorovania identifikovať ich príčiny.	Krv rozvádza po tele rôzne látky, ak ich vyžaduje napríklad pri námahe telo viac srdce pumpuje krv rýchlejšie, čo sa prejaví zvýšeným tepom. Telo človeka sa od narodenia vyvíja, rastie postupne dospieva a neskôr starne. V čase dospievania sa objavujú znaky pohlavnej zrelosti, pohlavne zrelý muž a pohlavne zrelá žena môžu splodiť dieťa. Dieťa sa v tele matky vyvíja 9 mesiacov.		sa do krvného obehu človeka dostávajú rôzne potrebné, ale aj nebezpečné látky a vytváranie súvislosti s princípmi správnej životosprávy. Modelovanie šírenia infekčného respiračného ochorenia. Porovnávanie možných spôsobov ochrany pred prenosom ochorenia. Zdôvodňovanie významu vetrania miestnosti poznatkami o fungovaní dýchacej sústavy človeka. Identifikácia pozorovateľných zmien v raste a vývine človeka, identifikácia znakov
--	---	--	--	--

				dospievania a starnutia. Rozlišovanie orgánov rozmnožovacej sústavy ženy a muža a vysvetlenie ich významu. Porovnávanie znakov pohlavnej zrelosti u muža a žien. Pozorovanie zmien ľudského plodu počas tehotenstva zameraním sa na fyzické zmeny plodu i tela matky.
DEDIČNOSŤ A PREMENLIVOSŤ	Opísať pozorovaný objekt, jeho situáciu proces použitím odbornej terminológie. Vytvoriť úsudok o vzťahoch a súvislostiach pozorovaných premenných. Vyhľadať chýbajúce informácie a na podnet ich overiť v ďalších informačných zdrojov.	Rozvoj predispozície k pojmom: dedičnosť, premenlivosť.	🎯 5 👍👍👍 7, 10	Identifikácia rôznorodosti rastlín a živočíchov rovnakého rodu alebo druhu a

	z ponúknutých predpokladov a svoj výber zdôvodniť. Zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami. Vytvárať zdôvodnené úsudky o príčinách dôsledkov, zmien objektov javov a situácii v priestore a čase. Odlíšiť pri pozorovaní to, čo je pre zodpovedanie výskumnej otázky podstatné. Navrhnuť postup. A podmienky pozorovania základe stanovenej výskumnej otázky. Porovnať údaje získané skúmaním so svojím predpokladom a predpoklad vyhodnotiť. Overiť si výsledok svojho skúmania vyhľadávaním informačných zdrojoch. Zodpovedané svoju úlohu v skupine. Porovnávať rôznorodosť, uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi. Pri tvorbe záveru brať do úvahy všetky relevantné údaje bez tendencie vyberať len tie, ktoré potvrdzujú jeho konkrétne predstavy. Vytvoriť záznam z pozorovania prírodného objektu, javu, situácie. Uvedomiť si, že existujú rôzne postupy získavania informácií a rôzne informačné zdroje. Vytvoriť štruktúrovaný záznam zo skúmania určitého objektu a na základe záznamu opísať pozorované zmeny. Identifikovať podrobnosti a odlišnosti v údajoch získaných vlastným skúmaním a na ich základe vytvoriť zovšeobecňujúci záver. Minimalizovať subjektívne vplyvy svojej výskumnej činnosti. Prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami, napríklad plagáty, modely, prezentácie. Oceniť význam organizmov pre život na zemi. Objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov. Rozpoznať nesúlad alebo chyby v získaných výsledkoch z pozorovania a identifikovať ich príčiny.	Prenos vlastností z jednej generácie organizmov na druhú je prejavom dedičnosti.		porovnávanie spoločenských a rozdielny znakov.
--	--	---	--	---

menším negatívnym dosahom na prírodné

prostredie..
Zhodnocovať dôvody ochrany prírody.

EVOLÚCIA

Opísať pozorovaný objekty alebo situáciu proces a použitím odbornej terminológie.
Identifikovať zámer pozorovania a formulovať výskumnú otázku.
Formulovať zdôvodnený predpoklad súvisiaci so skúmaním problémom.
Rozhodnúť sa pre 1 z ponúknutých predpokladov a svoj výber zdôvodniť.
Odlíšiť pri pozorovaní to, čo je pre zodpovedanie výskumnej otázky podstatné.
Porovnať údaje získané skúmaním so svojím predpokladom a predpoklad vyhodnotiť.
Vytvoriť úsudok vo vzťahoch a súvislostiach pozorovaných premenných.
Vyhľadať chýbajúce informácie a na podnet ich overiť v ďalších informačných zdrojoch.
Overiť si výsledok svojho skúmania vyhľadávaním informačných zdrojoch.
Porovnávať rôznorodosť v uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi.
Navrhnuť postup a podmienky pozorovania na základe stanovenej výskumnej otázky.
Realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad.
Vytvoriť kategória podkategórie triedenia objektov a zaradiť objekty do vytvorených kategórií.
Zodpovedať za svoju úlohu skupine.
Zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami.

Rozvoj predispozície k pojmom: klasifikácia organizmov, vývoj a prispôsobenie sa organizmov.

Organizmy kategorizujeme na základe spoločných a rozdielnych znakov.

Organizmy sa prispôsobujú rôznymi spôsobmi v prostredí, v ktorom žijú.

Druhovú rozmanitosť je významná pre život na Zemi.

📖 1,2

📖 1,2

🔍 5

Kategorizovanie organizmov na základe pozorovaných spoločných a rozdielnych znakov.

Kategorizovanie organizmov podľa príbuznosti a charakteristických vonkajších znakov.

Identifikovanie prispôsobenia sa organizmu danému prostrediu na konkrétnych príkladoch.

	le poskytnutých informácií vrátane informácií v tabuľkách, schémach a diagramu. Pri tvorbe záveru brať do úvahy všetky relevantné údaje bez tendencie vybrať len tie, ktoré potvrdzujú jeho aktuálne predstavy. Vytvárať zdôvodnené úsudky o príčinách a dôsledkoch zmien objektov javov a situácií v priestore a čase. Vytvoriť záznam z pozorovania prírodného objektu, javu, situácie. Uvedomiť si, že existujú rôzne postupy získavania informácií a rôzne informačné zdroje. Navrhnuť tabuľku schému diagram na zápis kvalitatívnych a kvantitatívnych údajov získaných skúmaním. Vytvoriť štruktúrovaný záznam zo skúmania určitého objektu alebo javu a na základe záznamu opísať pozorované zmeny. Identifikovať podobnosti a odlišnosti v údajoch získaných vlastným skúmaním a na ich základe vytvoriť zovšeobecňujúci záver. Uvedomiť si, že nie všetky informačné zdroje poskytujú dôveryhodné informácie. Prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami, napríklad plagáty, modely, prezentácie. Uvedomiť si závislosť človeka od prírodných zdrojov. Oceniť význam organizme pre život na Zemi. Vnímať svoju výskumnú činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov. Uvedomiť si prínos a význam vedy a techniky. Rozpoznať nesúlad či chyby v získaných výsledkoch z pozorovania identifikovať ich príčiny. Zhodnocovať dôvody ochrany prírody. Objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov.			
EKOSYSTÉM	Opísať pozorovaný objekt alebo situáciu proces a použitím odbornej terminológie. Identifikovať zámer pozorovania a formulovať výskumnú otázku.	Rozvoj predispozície k pojmom: parazity, chránené, liečivé a	🔊 1,2,3,4,5 🌀 2	Mapovanie výskytu liečivých chránených

ý predpoklad súvisiaci so skúmaním problémom. Navrhnuť postup a podmienky pozorovania na základe stanovenej výskumnej otázky. Realizovať pozorovanie s cieľom overiť predpoklad. Vytvoriť kategória podkategórie triedenia objektov a zaradiť objekty do vytvorených kategórií. Zodpovedať za svoju úlohu skupine. Zdôvodniť tvrdenia predchádzajúcou skúsenosťou získanými údajmi alebo už existujúcimi poznatkami. Vytvoriť záznam z pozorovania prírodného objektu, javu, situácie. Uvedomiť si, že existujú rôzne postupy získavania informácií a rôzne informačné zdroje. Uvedomiť si, že nie všetky informačné zdroje poskytujú dôveryhodné informácie. Prezentovať a obhajovať výsledky svojej práce rôznymi formami, napríklad plagáty, modely, prezentácie. Uvedomiť si závislosť človeka od prírodných zdrojov. Oceňiť význam organizme pre život na Zemi. Vnímať svoju výskumnú činnosť ako jeden zo zdrojov nových poznatkov. Objektívne hodnotiť svoju prácu a prácu svojich spolužiakov. Zhodnocovať dôvody ochrany prírody. Vytvoriť štruktúrovaný záznam zo skúmania určitého objektu alebo javu na základe záznamu opísať pozorované zmeny. Identifikovať podobnosti a odlišnosti v údajoch získaných vlastným skúmaním a na ich základe vytvoriť zovšeobecňujúci záver.	jedovaté rastliny, lišajníky, chránené živočíchy, ľudské sídlo, ochrana prírody. Spoločenstvách žijú aj chránené živočíchy a chránené, liečivé a jedovaté rastliny. Podľa priestoru, kde sa spoločenstvo vyskytuje, rozlišujeme lesné vodné poľné, účinné a vysokohorské spoločenstvá. Poškodzovanie životného prostredia a narušovanie vzťahov v spoločenstve má negatívne dôsledky na život organizmov vrátane človeka. Pestovanie rastlín a chov živočíchov má pre človeka veľký význam. Vonkajšie a vnútorné parazity spôsobujú rôzne ochorenia organizmov. Pre ochranu vlastného zdravia a zdravia iných je dôležité poznať ich spôsob života.	😊😊😊 1	invazívnych a jedovatých druhov organizmov v regióne. Monitorovanie činnosti organizácií vedú venujúcich sa ochrane a záchrane ohrozených druhov rastlín a živočíchov na Slovensku. Posudzovanie významu ochrany organizmov a spoločenstiev. Pozorovanie a zaznamenávanie poškodzovania prírody nevhodnou činnosťou človeka. Porovnanie súčasného a predchádzajúceho stavu krajiny, sledovanie zmien v dôsledku činnosti človeka prostredníctvom
--	--	--------------	--

e vplyvy vo svojej výskumnej činnosti.

Vytvárať zdôvodnené učiteľky o príčinách a dôsledkoch zmien objektov javov a situácií v priestore a čase.

Porovnávať rôznorodosť pri uvažovaní a pri riešení výskumných otázok rovesníkmi.

Navrhnuť postup a podmienky pozorovania na základe stanovenia výskumnej otázky.

Vytvoriť úsudok o vzťahu a súvislostiach pozorovaných premenných.

Reflektovať svoje každodenné návyky vzhľadom na poznatky o zdravom životnom štýle.

Uvedomiť si prínos a význam vedy a techniky.

Rozpoznať nesúlad v získaných výsledkoch spozorovania, identifikovať ich príčiny.

Zvažovať rozhodnutia s menším negatívnym dosahom na prírodné prostredie.

máp alebo fotografií.

Skúmanie vplyvu činnosti človeka na vlastné zdravie a životné prostredie prostredníctvom informačných zdrojov.

Identifikovanie vybraných zástupcov pestovaných rastlín a chovaných živočíchov žijúcich v ľudských sídlach. Pozorovanie morfológických znakov a správania sa chovateľský významných druhov.

Skúmanie adaptácie organizmov na život s človekom. To znamená v blízkosti ľudských sídiel domestikované

				druhy verzus druhy, ktoré sa domestikovať nepodarilo. Monitorovanie spôsobov chovu domácich a hospodárskych zvierat. Hodnotenie významu pestovania rastlín a chovu život živočíchov pre človeka. Rozlišovanie vonkajších a vnútorných parazitov podľa vonkajších znakov. Diskutovanie o škodlivosti parazitov pre človeka a ich význame. Diskutovanie o vplyve premnoženia vybraných druhov
--	--	--	--	---

				živočíchov na život človeka. Vyhľadanie informácií o spôsoboch prevencie pred šírením rôznych ochorení. Porovnanie pozitív a negatív aplikácie biologickej a chemickej ochrany organizmov.
--	--	--	--	---

PRIEREZOVÉ GRAMOTNOSTI

Vizuálna gramotnosť

1. porozumieť vizuálnemu jazyku a využívať ho na špecifickú formu komunikácie, a to s uplatňovaním tvorivého a kritického myslenia,
2. citlivo vnímať vizuálne podnety na úrovni každodennosti,
3. orientovať sa vo svete vizuality a umenia,
4. prejavovať estetickú otvorenosť vo vnímaní a prežívaní,
5. rešpektovať a oceňovať rozmanité kultúrne prejavy.

Čitateľská gramotnosť

1. porozumieť rôznym druhom textu, a to na viacerých úrovniach – od explicitných výnamov cez vyvodzovanie implicitných významov až po kritické hodnotenie textu,
2. využiť získané informácie na učebné, komunikačné a sebarozvojové ciele,
3. monitorovať vlastné porozumenie a využívať metakognitívne stratégie,
4. osvojiť si stratégie porozumenia textu a tvoriť text.

Digitálna gramotnosť

1. sebaisto, kriticky a zodpovedne využívať digitálne technológie na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti,

technológiami - používať informácie a dáta, komunikovať, spolupracovať, používať médiá,

3. tvoriť digitálny obsah (vrátane programovania),
4. využívať digitálne technológie bezpečne (vrátane digitálnej pohody a kybernetickej bezpečnosti),
5. rešpektovať duševné vlastníctvo,
6. riešiť problémy a kriticky myslieť.

Finančná gramotnosť

1. využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti,
2. vedieť reagovať na nové osobné udalosti a neustále sa meniace ekonomické prostredie s ohľadom na premenné veličiny, ako sú vek, rodinné zázemie, pracovné uplatnenie, kultúra, či miesto bydliska,
3. finančne plánovať svoju budúcnosť a efektívne dlhodobo hospodáriť,
4. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobnú ekonomickú a finančnú situáciu,
5. porozumieť princípom fungovania ekonomických vzťahov v spoločnosti.

Občianska gramotnosť

1. poznať a aktívne využívať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnych zmien vo svojich komunitách,
2. byť informovaný, rozumieť procesom a vedieť ako uplatňovať občianske práva a povinnosti na miestnej, štátnej, národnej a globálnej úrovni v súlade s ľudskými právami a princípmi demokracie,
3. orientovať sa v kultúrno-spoločenských reáliách svojho okolia, nadobudnúť a upevňovať svoju lokálnu a regionálnu identitu, ktorá je oporným bodom kultúrnej identity a predpokladom zdravej formy patriotizmu.

Mediálna gramotnosť

1. prejavovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám,
2. interpretovať informácie a mediálne obsahy,
3. eticky a korektne sa mediálne prezentovať,
4. odhaľovať manipulatívne techniky a vyrovnávať sa s informačným preťažením a komercializáciou mediálneho prostredia.

Interkultúrna gramotnosť

1. rešpektovať a oceňovať rozmanitosť vo svojom okolí,
2. citlivo vnímať životnú realitu ľudí z rozmanitých kultúrnych a sociálnych prostredí,
3. rozpoznávať a aktívne odmietať diskriminačné správanie.

Environmentálna gramotnosť

1. spoznávať jednotlivé zložky životného prostredia, ako aj vzťahy, ktoré medzi nimi prebiehajú,

prostrediu a zvažovať, ktoré ľudské hodnoty a potreby (ne)prispievajú k ochrane životného prostredia a udržateľnosti,3.

rozumieť príčinám a dôsledkom konkrétnych environmentálnych problémov, porovnávať a analyzovať ich riešenia, vrátane vlastného konania,

4. poznať piliere udržateľnosti a uvedomovať si závislosť ľudskej spoločnosti a ekonomiky od životného prostredia,

5. prebrať zodpovednosť, osobne sa angažovať a spolupracovať v ochrane životného prostredia a presadzovaní udržateľnosti prostredníctvom a aktivít primeraných veku.

Sociálna a emocionálna gramotnosť 🧡💛💚

1. prejavovať emocionálnu odolnosť, empatiu a sebauvedomenie,

2. rozvíjať schopnosť spolupracovať, efektívne komunikovať a riešiť konflikty,

3. bezpečným spôsobom prejavovať a regulovať svoje emócie, prejavovať porozumenie a pomáhať iným pri prežívaní ich emócií s prihliadnutím na uvedenie si vlastných kapacít,

4. plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojím rozvíjateľným potenciálom, potrebami a hranicami, prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú životné smerovanie jednotlivca a jeho blízkeho okolia,

5. vnímať vlastné (emocionálne) prežívanie ako rovnocenné s prežívaním iných,

6. asertívne ale ohľaduplne obhajovať a dosahovať svoje ciele v komunikácii,

7. efektívne spolupracovať v homogénnych ako aj rozmanitých tímoch, predchádzať konfliktom, reálne konflikty riešiť nenásilnými spôsobmi,

8. definovať vlastné hodnoty vo vzťahoch a konať zodpovedne rešpektujúc práva a slobody iných,

9. utvárať svoju osobnú integritu a identitu vo vzťahu k hodnotovým princípom, aj k témam intimity a sexuality,

10. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobný život, vzťahy a zdravie,

11. rozlišovať rôzne druhy vzťahov, rôzne prejavy správania v nich, utvárať ich a s rešpektom k sebe a iným v nich fungovať.

4.1 Predmet: Človek a spoločnosť

Upravené výchovno-vzdelávacie ciele, obsah vzdelávania a vzdelávací štandard vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť v predmete Človek a spoločnosť sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 31.3.2023 pod číslom 2023/831:7-A2140.

Charakteristika

V predmete Človek a spoločnosť sa zameriavame na prípravu žiakov k tomu, aby sa prejavovali ako samostatné, slobodné a zodpovedné osobnosti, uplatňovali svoje práva a naplňali svoje povinnosti. U žiakov rozvíja pozitívny vzťah k demokratickej spoločnosti, krajine a k potrebe udržateľnosti života na Zemi. Rozvíja uvedomenie si vlastnej identity vo svete. Vzdelávacia oblasť pozostáva zo štyroch komponentov – geografický, dejepisný, občiansky a eticko-osobnostný komponent. Komponenty vystupujú vo vzájomnom prepojení. Geografický komponent sa zameriava na mestá, rozmiestnenie ľudí a ich činností, žiaci skúmajú interakcie medzi prírodnými zložkami a vzťahy medzi nimi a človekom. Učia sa pracovať s mapou. Dejepisný komponent rozvíja a kultivuje objektívne poznanie minulosti a jej prepojenosti s prítomnosťou. Na základe poznania minulosti žiaci reflektujú vlastnú príslušnosť k regiónu, národu a európskemu spoločenstvu. Občiansky komponent približuje fungovanie spoločnosti. Žiaci spoznávajú medziľudské vzťahy, vnímajú prínos ich pozitívnych prvkov. Významnou súčasťou tohto komponentu je výchova k aktívnemu občianstvu, rešpektovaniu princípov slobody a demokracie a ochrane ľudských práv. Eticko-osobnostný komponent prispieva k osobnostnému, sociálnemu a morálnemu rozvoju žiakov.

Hlavným cieľom 2. cyklu je rozvíjať poznatky z oblasti geografických, historických a spoločenskovedných javov a procesov. Formujú sa základy aktívneho občianstva, žiaci sú vedení k uvedomeniu si práv, povinností a zároveň aj možností pozitívne ovplyvňovať svet vo svojom bezprostrednom okolí. Žiaci dokážu spolupracovať na riešení výziev a konfliktov. Rozvíjajú svoje schopnosti pracovať s mapou a inými zdrojmi informácií pri skúmaní prírodných a spoločenských pomerov Slovenska. Zároveň dokážu poznávať minulosť pomocou práce s jednoduchými historickými prameňmi.

- Rozvíjať poznanie z oblasti spoločenských, geografických a historických procesov a javov.
- Samostatne využívať základné metódy získavania, analýzy a interpretácie informácií.
- Porovnať zmeny života ľudskej spoločnosti v čase a priestore.
- Posúdiť vzájomné vzťahy medzi krajinou a činnosťou človeka na Slovensku, uviesť význam chránených území pri ochrane prírody a krajiny.
- Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým.
- Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov.
- Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črty aj s ohľadom na druhých.
- Chápať zmysel a význam pravidiel, povinností a uplatňovať práva ako člen komunity.
- Rozlíšiť dôveryhodnosť zdrojov informácií a bezpečne sa správať v online prostredí.
- Aktívne sa angažovať v aktivitách na skvalitnenie fungovania školy a/alebo obce.

4. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

2 vyučovacie hodiny týždenne – 66 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

Geografický komponent					Poznámky
Téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD		Doménové a prierezové gramotnosti	
	Žiak vie/dokáže:	Pojmy:	Činnosti:		
1. Využívanie mapy ako zdroja informácií	Sformulovať cieľ bádania na základe výskumných otázok,	Mapové znaky, druhy máp, turistická mapa, grafická mierka, vrstevnice,	Určovanie prvkov obsahu mapy – čítanie mapy.	 1,2 1,2,3,4	

v téme Využívanie mapy ako zdroja informácií sa uskutočňujú v prepojení s činnosťami ostatných tém priebežne počas celého vzdelávacieho cyklu a je možné ich realizovať aj s využitím geoinformačných technológií.	hotovú prácu a ohodnotiť ju podľa vopred stanovených kritérií hodnotenia , prezentovať svoje zistenia jasne a zrozumiteľne s využitím vhodných pojmov a pomocou vizuálneho spracovania , interpretovať mapové znaky na rôznych druhoch máp pomocou legendy a použiť grafickú mierku, využiť rôzne druhy máp na orientáciu v zobrazovanom území a riešenie praktických úloh,	nadmorská výška, digitálne mapy, GPS navigácia.	Vyhľadávanie objektov, trás a osvojovanie si základov merania vzdialeností na mape. Rozpoznávanie druhov máp a príkladov ich využitia, osvojovanie si základov práce s nimi – všeobecnogeografická, topografická a tematická mapa (politická, turistická, dopravná). Tvorba jednoduchšej tematickej mapy (mapového náčrtku) s využitím bodových, líniových alebo plošných mapových znakov. Určovanie nadmorskej výšky a prevýšenia medzi vybranými bodmi na turistickej mape. Rozpoznávanie základných tvarov reliéfu (rovina, údolie, vrch, plošina) pomocou vrstevníc a kót. Orientácia v teréne podľa svetových strán s využitím mapy. Osvojenie si základov práce s digitálnymi mapami na praktických úlohách.	 1	
---	--	--	---	---	--

rozloha Slovenska, poznávanie prírody našej vlasti	rozmiestnení kľúčových geografických prvkov na základe vlastnej mentálnej mapy Slovenska a sveta.	Susedné štáty Slovenska, najznámejšie prírodné prvky na mape Slovenska	Opis polohy a porovnávanie rozlohy Slovenska (väčšie ako/menšie ako) voči susedným štátom a v rámci Európy. Určovanie polohy najvýznamnejších povrchových celkov, riek, vodných plôch a chránených území na mape Slovenska spojené s ich základnou charakteristikou. Opísať význam chránených území na vybraných príkladoch zo Slovenska.	 1,2 1,2,3,4 1,2,5	
3. Obyvateľstvo Slovenska a jeho činnosť v krajine	Opísať základné priestorové, demografické a kultúrne charakteristiky obyvateľstva Slovenska a jeho vybraných regiónov, vysvetliť význam vybraných historických udalostí, osobností a miest pamäti vo svojom regióne, využiť mapu pri plánovaní a realizácii výletu alebo vychádzky.	Hlavné mesto, krajské mestá, významné sídla, kultúrne pamiatky, pamiatky UNESCO, cestovný ruch.	Určovanie polohy hlavného mesta, krajských miest a ďalších dôležitých sídiel na mape Slovenska spojené s opisom toho, čím sú známe alebo jedinečné. Identifikovanie hlavných hospodárskych činností na Slovensku a v regióne. Spoznávanie najvýznamnejších kultúrno-historických pamiatok na Slovensku s dôrazom na pamiatky v regióne, v ktorom sídli škola.	 1,2 1,2,3,4 3 2,4,5	

			Vyhľadávajú zaujímavých turistických cieľov na Slovensku podľa osobných preferencií spojené s tvorbou jednoduchého plánu poznávacieho výletu. Ilustrovať životný cyklus vecí každodennej spotreby na vybranom príklade. - Cesta odpadu - vznik, triedenie, zálohový systém, recyklácia, upcyclácia, spaľovanie alebo uloženie na skládku; cirkulárna ekonomika.		
Dejepisný komponent					
1. Spôsoby určovania času a zaznamenávania a skúmania minulosti	Interpretovať a vytvárať grafické zobrazenia vzťahov medzi procesmi alebo javmi (časová os, mapa mysle, graf, schéma, Vennov diagram a i.) , rozlišovať blízkú a dávnu minulosť, historické obdobia , ilustrovať príklady kultúrnych, umeleckých a náboženských prejavov	Časová os, storočie, tisícročie, letopočet, múzeum, archív, knižnica, galéria, skanzen, pomník, pamätník, pamätná tabuľa, socha, virtuálna expozícia, kultúrna a technická pamiatka, organizácia UNESCO, vybrané profesie súvisiace so skúmaním minulosti (archeológ, etnológ, archivár, muzeológ, historik), historické pramene –	Identifikovanie rôznych spôsobov určovania času (lineárny/historický a cyklický/prírodný). Zoradovanie udalostí na časovej osi, určovanie ich vzájomných vzťahov. Tvorba časovej priamky z rodinnej histórie/z vybraného historického obdobia.	 1,3,5 1,2,3,4 1,2,6 3 1,2 1,5	

	príkladoch, charakterizovať vybrané príklady kultúr v minulosti, vysvetliť význam pamätných dní a štátnych sviatkov v kalendári , zdokumentovať príklady tradícií spojených s regiónom , opísať vybranú historickú udalosť alebo postavu z regiónu a Slovenska, interpretovať príbeh z minulosti (povešť, legenda, ľudová pieseň) ,	tných hmotné, ústne, písomné, primárne, sekundárne.	Identifikovanie spôsobov uchovávaní a pripomínania minulosti (udalostí, osobností). Skúmanie rôznorodých prameňov o minulosti. Mapovanie miest pamäti v regióne a na Slovensku. Zaznamenanie a vysvetlenie významu pamätných dní a štátnych sviatkov v kalendári. Návšteva pamäťovej inštitúcie – múzeum, galéria a i. (TEMATICKÝ DEŇ) Tematická sonda – život a dielo osobnosti z regionálnych dejín (TEMATICKÝ DEŇ) Tematická sonda z regionálnej histórie – ochrana kultúrneho a historického dedičstva; interpretácia povesti, legendy, ľudovej piesne. (TEMATICKÝ DEŇ)		
Občiansky komponent					
1. Rozlišovanie pravidiel, práv a povinností	Rozpoznať práva a povinnosti z perspektívy obyvateľa obce ,	Práva a povinnosti obyvateľa obce.	Poznávanie rôznych nariadení, ich zdôvodnenie a dôsledky nedodržiavania (nočný pokoj, parkovanie,).	👁️ 1,2,3 👤 2	

zlepšovania života vo svojom okolí a v obci	oceňujúci a konštruktívny dialóg s druhými komunikovať s využitím jednoduchej, vecne správnej argumentácie, vysvetliť úlohu úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív v obci a jej okolí na konkrétnych príkladoch ,	Starosta, primátor, miestny úrad, voľby.	Diskusia o právach a povinnostiach v škole. Monitorovanie činnosti žiackeho parlamentu. Porovnávanie starostlivosti o obec so starostlivosťou o domácnosť. Komunikovanie požiadavky z pozície žiaka vedeniu školy	 2,3 3,4,5 1,2,3 1,2,3	
3. Zodpovedné hospodárenie	Analyzovať na jednoduchých príkladoch vzťah cien a vybraných komodít .	Platená práca, bankový účet, platobná karta.	Porovnávanie cien vybraných tovarov na základe rôznych kritérií – veľkosť tovaru, rôzni výrobcovia a poskytovatelia, miesto výroby, vzácnosť, vplyv na životné prostredie.	 1,2,3 1,2,3,4,5	
4. Základy aktívneho občianstva	Uskutočniť jednoduchý prieskum o názoroch na vybraný problém v komunite alebo obci .	Práva dieťaťa,	Diskutovanie o právach dieťaťa, ktoré sa dodržujú alebo porušujú v prostredí žiaka. Analyzovanie vybraného problému na základe výsledkov žiackeho pozorovania alebo pomocou informácií získaných z jednoduchých informačných zdrojov či dotazníkového prieskumu. (TEMATICKÝ DEŇ) Navrhnutie, realizácia a vyhodnotenie postupu pri riešení jednoduchého opatrenia, ktoré	 1,2,3 6 3 2 2,3,6,8	

			smeruje k zlepšeniu života v komunite a bezprostrednom okolí. (TEMATICKÝ DEŇ)		
5. Mediálna gramotnosť	Rozlíšiť kvalitu informačných zdrojov a rôznych typov médií, Rozpoznať dezinformácie, nepravdivé a manipulatívne mediálne obsahy vrátane obsahu generovaného alebo upraveného AI.	Bezpečnosť v online prostredí, reklama, dôveryhodnosť informácií.	Posúdenie pravdivosti/zavádzania reklamy na vybranom príklade. - Princípy fungovania influencerov, sociálnych sietí, AI a ich algoritmov. - Prínosy a nebezpečenstvá online prostredia a AI.	 1,2 1,2 1,4,6 2,3,4	

5. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

3 vyučovacie hodiny týždenne – 99 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

Geografický komponent					
Téma	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD		Doménové a prierezové gramotnosti	Poznámky
	Žiak vie/dokáže:	Pojmy:	Činnosti:		

mapy ako zdroja informácií	otázky (Čo to je?, Kde to je?, Aké to je?, Prečo to je?, Ako a kedy to vzniklo?, Aký to má vplyv? a i.) a hľadať na ne odpovede , skontrolovať svoju hotovú prácu a ohodnotiť ju podľa vopred stanovených kritérií hodnotenia , prezentovať svoje zistenia jasne a zrozumiteľne s využitím vhodných pojmov a pomocou vizuálneho spracovania, interpretovať mapové znaky na rôznych druhoch máp pomocou legendy a použiť grafickú mierku, opísať rozmiestnenie vybraných javov a procesov na geografickej a historickej mape ,	Mapové znaky, druhy máp, turistická mapa, grafická mierka, vrstevnice, nadmorská výška, digitálne mapy, GPS navigácia.	Určovanie nadmorskej výšky a prevýšenia medzi vybranými bodmi na turistickej mape. Rozpoznávanie základných tvarov reliéfu (rovina, údolie, vrch, plošina) pomocou vrstevníc a kót. Význam rovníka, nultého poludníka, obratníkov a polárnych kružníc z hľadiska základnej orientácie na Zemi.	 1,2,3 1,2,3 2,3 1,2 6,7	
2. Poloha a rozloha Slovenska, poznávanie prírody našej vlasti	Uviesť príklady, ako človek využíva a pretvára krajinu , interpretovať predpoveď počasia, opísať vznik pohorí a vybraných tvarov zemského	Susedné štáty Slovenska, najznámejšie prírodné prvky na mape Slovenska, územná ochrana prírody, vegetačné stupne, meteorologické prvky, poveternostné javy, predpoveď počasia,	Ako človek pretvára krajinu? Opis krajiny a spôsobov jej využívania na príkladoch rôznych typov krajín zo Slovenska – na základe práce s fotografiami a leteckými snímkami.	 1,2,3 1,2,3 2,3	

	ch činnosťou vody, ľadovca a vetra, rozpoznať prírodné a kultúrno-historické pamiatky, ktoré sú dôležité z hľadiska národnej a regionálnej identity alebo sú významnými lokalitami cestovného ruchu na Slovensku, opísať dôsledky tvaru a pohybov Zeme, sklonu zemskej osi na prírodné podmienky na Zemi.	podnebie, horotvorná činnosť, riečna a ľadovcová dolina, tiesňava, kaňon, prírodné pamiatky	Usporiadanie rastlinstva a živočíšstva podľa nadmorskej výšky pomocou nákresu. Vplyv tvaru Zeme, pohybov Zeme a sklonu zemskej osi na striedanie dňa a noci, ohrievanie zemského povrchu a atmosféry a striedanie ročných období. Rozlišovanie medzi počasím a podnebím. Charakterizovanie základných podnebných pásiem na základe teploty vzduchu a množstva zrážok spojené s vymedzením ich priestorového rozšírenia. Vplyv geografickej šírky a nadmorskej výšky na podnebie a typy krajín na Zemi. Identifikovanie cenných a turisticky atraktívnych prírodných lokalít na Slovensku.	 1,2 6,7	
3. Obyvateľstvo Slovenska a jeho činnosť v krajine	Uviesť základnú charakteristiku obyvateľstva Slovenska z hľadiska počtu, rozmiestnenia,	Počet obyvateľov Slovenska, etnická a kultúrna rozmanitosť, administratívne členenie, hlavné mesto, krajské	Porovnávanie počtu obyvateľov Slovenska s inými štátmi Európy (viac ako/menej ako).	 1,2,3 1,2,3 1,	

	náboženského zloženia , vysvetliť dôvody pohybu ľudí na príkladoch zo Slovenska a sveta .	mestá, významné sídla, kultúrne pamiatky, pamiatky UNESCO, cestovný ruch.	Spoznávanie, že Slovensko nie je domovom len pre Slovákov a že Slováci nežijú len na Slovensku. Zisťovanie dôvodov sťahovania ľudí (v rámci Slovenska, zo Slovenska a na Slovensko). Členenie územia Slovenska na kraje, okresy a kultúrne (tradičné) regióny. Odhaľovanie pôvodu vybraných tovarov bežnej spotreby, spôsobu ich výroby, dopravy k spotrebiteľom a zhodnocovania po využití.	 2,3 1,2,3 1,2 6,7	
4. Poznávanie Zeme a jej rozmanitosti	Získať informácie pre potreby vlastného bádania v detských encyklopédiách alebo na internete , identifikovať rozmanitosť prírody a obyvateľstva Zeme na vybraných príkladoch ,	Všeobecnogeografická mapa sveta, politická mapa sveta, prírodná a kultúrna rozmanitosť.	Rozpoznávanie geografických útvarov ako sú ostrov, polostrov, súostrovie, more, záliv, prieliv, prieplav a ústie na obrázku, mape a glóbose. Základná orientácia na mape sveta a glóbose spojená s vyhľadávaním a zaraďovaním významných objektov (napríklad štát, pohorie, rieka, mesto, pamiatka) k jednotlivým svetadielom.	 1,2,3 1,2,3 1, 2 2,3 1,2,3 1,2 6,7	

			Opis a porovnávanie vybraných riek sveta pomocou fotografií, satelitných snímok a mapy – činnosť rieky v rôznych častiach toku (erózia, prenos, ukladanie materiálu) a vplyv rieky na život človeka. Spoznávanie rozmanitosti sveta prostredníctvom najznámejších prírodných a kultúrno-historických pamiatok. - Vplyv riek na osídlenie a život človeka v minulosti a v súčasnosti. (TEMATICKÝ DEŇ)		
Dejepisný komponent					
1. Spôsoby určovania času a zaznamenávania a skúmania minulosti	Klást si základné bádateľské otázky (Čo to je?, Kde to je?, Aké to je?, Prečo to je?, Ako a kedy to vzniklo?, Aký to má vplyv? a i.) a hľadať na ne odpovede , porovnať a usporiadať skúmané javy, procesy a udalosti podľa určených kritérií , mapovať miesta pamäti v regióne a na Slovensku	Časová os, storočie, tisícročie, letopočet, múzeum, archív, knižnica, galéria, skanzen, pomník, pamätník, pamätná tabuľa, socha, virtuálna expozícia, kultúrna a technická pamiatka, organizácia UNESCO, vybrané profesie súvisiace so skúmaním minulosti (archeológ, etnológ, archivár, muzeológ, historik), historické pramene –	Identifikovanie rôznych spôsobov určovania času (lineárny/historický a cyklický/prírodný). Tvorba časovej priamky z rodinnej histórie/z vybraného historického obdobia. Mapovanie miest pamäti v regióne a na Slovensku.	 1,2,3,4,5 1,2,3,4 2	

	historickú udalosť alebo postavu z minulosti Slovenska , interpretovať príbeh z minulosti (povešť, legenda, ľudová pieseň) ,	hmotné, ústne, písomné, primárne, sekundárne.	Návšteva pamäťovej inštitúcie – múzeum, archív, galéria a i. (TEMATICKÝ DEŇ) Tematická sonda – život a dielo osobnosti z regionálnych dejín (príprava expozície, simulovanie práce vybranej profesie súvisiacej so skúmaním minulosti). (TEMATICKÝ DEŇ) Tematická sonda z regionálnej histórie – ochrana kultúrneho a historického dedičstva; interpretácia povesti, legendy, ľudovej piesne. (TEMATICKÝ DEŇ)		
2. Počiatky ľudskej spoločnosti	Vysvetliť vzťah medzi prírodnými podmienkami, osídlením a spôsobom života ľudí v súčasnosti a minulosti ,	Zberač, lovec, migrácia – osídlenie sveta - mapa, najstaršie stopy človeka na svete (napr. Venuša, mohyla).	Zaznamenávanie lokalít najstarších stôp života človeka – hmotné a archeologické pramene. Rozpoznávanie zmien v životných podmienkach pravekých ľudí v súvislosti s prvými objavmi a vynálezmi (oheň, pästný klin, bronz, železo, koleso a i.).	 1,2,3,4,5 1,2,3,4 2 2,3 1,2 2	
3. Prvé civilizácie	Porovnať život v minulosti a súčasnosti na príkladoch z regiónu a Slovenska ,	Počiatky poľnohospodárstva, mestské štáty, riečne	Identifikovanie vplyvu prírodných faktorov a zdrojov na ľudské osídlenie a činnosť	 1,2,3,4,5 1,2,3,4 2	

	a dôsledky udalostí v dejinách	i, príčiny civilizácie, rozvrstvenie spoločnosti, náboženské predstavy, vynález písma, staroveké poznanie a veda (matematika, architektúra, medicína, kultúra a umenie).	človeka v minulosti, vzťahu človeka a prírody, domestikácia. Charakteristika vybranej starovekej civilizácie – vláda, každodenný život, náboženstvo, kultúra.	 2,3 1,2 2	
Občiansky komponent					
1. Rozlišovanie pravidiel, práv a povinností	Rozpoznať práva a povinnosti z perspektívy obyvateľa obce ,	Práva a povinnosti obyvateľa obce.	Zisťovanie, na čo mám ako obyvateľ obce nárok. Poznávanie rôznych nariadení, daní a poplatkov, ich zdôvodnenie a dôsledky nedodržiavania (pálenie záhradného odpadu, nočný pokoj, parkovanie, poplatok za psa, nelegálne skládky odpadu a i.).	 1,2 1,2,3 1,2,3 1,2,3,5,6,7	
2. Možnosti zlepšovania života vo svojom okolí a v obci	Rozpoznať práva a povinnosti z perspektívy obyvateľa obce , rešpektovať pravidlá platné v škole aj v obci a vyžadovať ich dodržiavanie , vysvetliť úlohu úradov, inštitúcií, občianskych iniciatív v obci a jej okolí na konkrétnych príkladoch ,	Samosprávne riadenie, starosta, primátor, poslanec, miestny úrad, obecné zastupiteľstvo, voľby.	Diskusia o právach a povinnostiach v škole a v obci. Monitorovanie činnosti triednej samosprávy a žiackeho parlamentu. Poznávanie typov služieb, ktoré poskytuje obec.	 1,2,3,4 1,2 1,2,3 2,6,7	

	význam fungovania zastupiteľskej demokracie na príklade žiackeho parlamentu a obecnej samosprávy , porovnať rôzne pohľady a názory na vybranú tému alebo problém , uplatňovať empatiu a asertivitu pri vzťahoch s ľuďmi v okolí , porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov .		Komunikovanie požiadavky z pozície žiaka vedeniu školy alebo z pozície občana na obecnom/mestskom úrade. Popis procesu volieb do zastupiteľských orgánov na lokálnej úrovni. Opis príkladov situácií, ktoré rieši obecné zastupiteľstvo. Riešenie susedských konfliktov na konkrétnych príkladoch.		
3. Zodpovedné hospodárenie	Analyzovať na jednoduchých príkladoch vzťah cien a vybraných komodít	Platená práca, mzda, rodinný rozpočet, bankový účet, platobná karta.	Posúdenie rozdielu medzi prácou a inými činnosťami. Analyzovanie zdrojov odmeny za prácu – učiteľ/ka, mama, dôchodca, predavač/ka, výrobca zmrzlín. Získavanie prehľadu o rodinnom rozpočte, príjmy a výdavky na fiktívnom príklade	 1,2,3 1,2,4,5	
4. Základy aktívneho občianstva	V spolupráci s druhými navrhnúť a uskutočniť aktivitu na riešenie vybraného problému vo	Práva dieťaťa, analyzovanie a riešenie problému.	Diskutovanie o právach dieťaťa, ktoré sa dodržujú alebo porušujú v prostredí žiaka.	 1,2 1,2,3	

	aktivitu na pomoc druhým pre podporu solidarity a spoločného dobra .		Aktívne prejavenie solidarity s deťmi, ktoré dlhodobo trpia nedodržiavaním ich práv. Vypracovanie spoločného vyhlásenia triedy zastupiteľstvu obce k aktuálnej téme.	1,2,3 1,2,3 1,2,3	
5. Mediálna gramotnosť	Rozlíšiť kvalitu informačných zdrojov a rôznych typov médií, uviesť príklady dôveryhodných a nedôveryhodných zdrojov informácií, poznať zásady správania sa v online prostredí aj vo vzťahu k iným , pomenovať prínosy a riziká sociálnych sietí, audiovizuálnej produkcie a reklamy . Identifikovať vhodné a nevhodné mediálne obsahy a výstupy AI, ich vplyv na sebaobraz a vlastné postoje.	Bezpečnosť v online prostredí, reklama, dôveryhodnosť informácií.	Rozpoznávanie prínosov a nebezpečenstva online sveta (hľadanie a sledovanie obsahu, chat, zasielanie údajov a i.). (TEMATICKÝ DEŇ) Identifikovanie dôveryhodných a nedôveryhodných zdrojov informácií. Vytvorenie odporúčaní a osobných pravidiel bezpečného a etického správania sa v online prostredí a možnosti pomoci (pri vyhľadávaní obsahu, sledovaní obsahu, čítaní, zasielaní údajov, súkromie a intimita online a i.). (TEMATICKÝ DEŇ) Princípy fungovania influencerov, sociálnych sietí, AI a ich algoritmov.	 1,2,3 1,2,4,5,6 1,2,3,4 1,3 1,2,3,6,8	

Vizuálna gramotnosť 👁️

1. porozumieť vizuálnemu jazyku a využívať ho na špecifickú formu komunikácie, a to s uplatňovaním tvorivého a kritického myslenia,
2. citlivo vnímať vizuálne podnety na úrovni každodennosti,
3. orientovať sa vo svete vizuality a umenia,
4. prejavovať estetickú otvorenosť vo vnímaní a prežívaní,
5. rešpektovať a oceňovať rozmanité kultúrne prejavy.

Čitateľská gramotnosť 📖

1. porozumieť rôznym druhom textu, a to na viacerých úrovniach – od explicitných výnamov cez vyvodzovanie implicitných významov až po kritické hodnotenie textu,
2. využiť získané informácie na učebné, komunikačné a sebarozvojové ciele,
3. monitorovať vlastné porozumenie a využívať metakognitívne stratégie,
4. osvojiť si stratégie porozumenia textu a tvoriť text.

Digitálna gramotnosť 💻

1. sebaisto, kriticky a zodpovedne využívať digitálne technológie na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti,
2. vstupovať do interakcií s digitálnymi technológiami - používať informácie a dáta, komunikovať, spolupracovať, používať médiá,
3. tvoriť digitálny obsah (vrátane programovania),
4. využívať digitálne technológie bezpečne (vrátane digitálnej pohody a kybernetickej bezpečnosti),
5. rešpektovať duševné vlastníctvo,
6. riešiť problémy a kriticky myslieť.

Finančná gramotnosť 🧑💰📈

1. využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti,
2. vedieť reagovať na nové osobné udalosti a neustále sa meniace ekonomické prostredie s ohľadom na premenné veličiny, ako sú vek, rodinné zázemie, pracovné uplatnenie, kultúra, či miesto bydliska,
3. finančne plánovať svoju budúcnosť a efektívne dlhodobo hospodáriť,
4. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobnú ekonomickú a finančnú situáciu,
5. porozumieť princípom fungovania ekonomických vzťahov v spoločnosti.

Občianska gramotnosť

1. poznať a aktívne využívať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnych zmien vo svojich komunitách,

a vedieť ako uplatňovať občianske práva a povinnosti na miestnej, štátnej, národnej a globálnej úrovni v súlade s ľudskými právami a princípmi demokracie,

3. orientovať sa v kultúrno-spoločenských reáliách svojho okolia, nadobudnúť a upevňovať svoju lokálnu a regionálnu identitu, ktorá je oporným bodom kultúrnej identity a predpokladom zdravej formy patriotizmu.

Mediálna gramotnosť 📱

1. prejavovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám,
2. interpretovať informácie a mediálne obsahy,
3. eticky a korektne sa mediálne prezentovať,
4. odhaľovať manipulatívne techniky a vyrovnávať sa s informačným preťažením a komercializáciou mediálneho prostredia.

Interkultúrna gramotnosť 🌍

1. rešpektovať a oceňovať rozmanitosť vo svojom okolí,
2. citlivo vnímať životnú realitu ľudí z rozmanitých kultúrnych a sociálnych prostredí,
3. rozpoznávať a aktívne odmietať diskriminačné správanie.

Environmentálna gramotnosť 🌱

1. spoznávať jednotlivé zložky životného prostredia, ako aj vzťahy, ktoré medzi nimi prebiehajú,
2. rozvíjať pozitívny vzťah k životnému prostrediu a zvažovať, ktoré ľudské hodnoty a potreby (ne)prispievajú k ochrane životného prostredia a udržateľnosti,
3. rozumieť príčinám a dôsledkom konkrétnych environmentálnych problémov, porovnávať a analyzovať ich riešenia, vrátane vlastného konania,
4. poznať piliere udržateľnosti a uvedomovať si závislosť ľudskej spoločnosti a ekonomiky od životného prostredia,
5. prebrať zodpovednosť, osobne sa angažovať a spolupracovať v ochrane životného prostredia a presadzovaní udržateľnosti prostredníctvom a ktívít primeraných veku.

Sociálna a emocionálna gramotnosť 🤝💖🧘

1. prejavovať emocionálnu odolnosť, empatiu a sebauvedomenie,
2. rozvíjať schopnosť spolupracovať, efektívne komunikovať a riešiť konflikty,
3. bezpečným spôsobom prejavovať a regulovať svoje emócie, prejavovať porozumenie a pomáhať iným pri prežívaní ich emócií s prihliadnutím na uvedomenie si vlastných kapacít,
4. plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojím rozvíjateľným potenciálom, potrebami a hranicami, prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú životné smerovanie jednotlivca a jeho blízkeho okolia,
5. vnímať vlastné (emocionálne) prežívanie ako rovnocenné s prežívaním iných,
6. asertívne ale ohľaduplne obhajovať a dosahovať svoje ciele v komunikácii,
7. efektívne spolupracovať v homogénnych ako aj rozmanitých tímoch, predchádzať konfliktom, reálne konflikty riešiť nenásilnými spôsobmi,

ch a konať zodpovedne rešpektujúc práva a slobody iných,

9. utvárať svoju osobnú integritu a identitu vo vzťahu k hodnotovým princípom, aj k témam intimity a sexuality,

10. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobný život, vzťahy a zdravie,

11. rozlišovať rôzne druhy vzťahov, rôzne prejavy správania v nich, utvárať ich a s rešpektom k sebe a iným v nich fungovať.

4.2 Predmet: Etická výchova

Upravené výchovno-vzdelávacie ciele, obsah vzdelávania a vzdelávací štandard vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť v predmete Etická výchova sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 31.3.2023 pod číslom 2023/831:7-A2140.

Charakteristika

Úlohou predmetu etická výchova je formovanie osobnosti žiaka s vlastnou osobnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tejto úlohy sa využíva hlavne zážitkové učenie, ktoré podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem.

Ciele

- Osvojiť si postoje podporujúce kultivované medziludské vzťahy.
- Rešpektovať základné pravidlá spolunažívania a komunikácie.
- Vnímať jedinečnosť a vzácnosť seba samého a druhých.
- Rešpektovať názory a cítenie iných ľudí.
- Zaujímať sa o svoje okolie, zapájať sa do aktivít na jeho zlepšovanie.
- Získavať spôsobilosť, rozlišovať dobro od zla a konať v prospech dobra.

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok ŠKVP

KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	POZNÁMKY
Rozvíjanie silných stránok osobnosti	Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črty aj s ohľadom na druhých Žiak vie: • uvedomiť si vlastnú osobnosť ako dobrú šancu pre život; • zhodnotiť svoje silné a slabé stránky s odstupom. • zdôvodniť inšpiratívnosť v konaní a v dobrých vlastnostiach zobrazených vzorov a reálne existujúcich ľudí.	Pojmy Silné a slabé stránky osoby, charakter, sebarozvoj. Činnosti Hodnotenie svojich silných a slabých stránok a možnosti rozvíjať svoje schopnosti.	 1,2,3,4 1,2,3	
Kvalita vzťahov a oceňovanie ľudí blízko nás	Rozvíjať jedinečnosť seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým Žiak vie: • pomenovať prínos svojich jedinečných vlastností pre druhých (rovesnícka skupina, komunita); • uplatniť rešpekt vo vzťahu k druhým a identifikovať stereotypy vo svojom hodnotení druhých.	Pojmy Priateľstvo, láska, úcta, akceptovanie a oceňovanie druhých. Činnosti Rôzne spôsoby vyjadrenia priateľstva a lásky, vďačnosti, úcty a prijatia (rodičom, príbuzným, učiteľom, iným dospelým, spolužiakom, kamarátom, partnerom a pod.). Identifikovanie obdivuhodných a inšpirujúcich vlastností na spolužiakovi a kamarátovi.	 1,2,3,4	

	iktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov Žiak vie: • viesť rešpektujúci, oceňujúci a konštruktívny dialóg s druhými; • komunikovať s využitím jednoduchej, vecne správnej argumentácie; • uplatňovať empatiu a asertivitu pri vzťahoch s ľuďmi v okolí.	Pojmy Pravidlá komunikácie, argumentovanie, etický dialóg. Činnosti Komunikácia v triede a škole, vytvorenie pravidiel komunikácie. Rozlišovanie efektívnej a neefektívnej verbálnej a neverbálnej komunikácie (aktívne počúvanie, vyjadrovanie pocitov, priamy očný kontakt, porozumenie vs. nepočúvanie, neprejavovanie pocitov, odvracanie sa, manipulácia a i.) s ohľadom na pravdivosť a úprimnosť vyjadrovania.	😊😊😊 1,2,3,4 👤 1,2,3 📖 1,2	
Spolupatričnosť a spolupráca	Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov Žiak vie: • vyvodit' a uplatňovať zásady dobrej spolupráce; • viesť rešpektujúci, oceňujúci a konštruktívny dialóg s druhými.	Pojmy Spolupráca, zásady spolupráce. Činnosti Reflektovanie zážitkov a odkrývanie hodnoty spolupráce a spolupatričnosti. Vыводzovanie zásad dobrej spolupráce v skupine a tréning ich využívania v praktických činnostiach.	😊😊😊 1,2,3,4 👤 1,2,3	
Sebauvedomovanie a sebaregulácia, uvedomovanie si potrieb iných	Aktívne sa angažovať v aktivitách na skvalitnenie fungovania školy a/alebo obce Žiak vie: • v spolupráci s druhými navrhnúť a uskutočniť aktivitu na riešenie vybraného problému vo svojom okolí alebo aktivitu na pomoc druhým pre podporu solidarity a spoločného dobra. • Uviesť príklady rôznych spôsobov zdravého a bezpečného zvládania • emócií.	Pojmy Zorný uhol, empatia, asertivita. Činnosti Vyjadrovanie empatie s druhým tak, aby cítil podporu a zažil skutočnú pomoc Regulácia a pozitívne uplatňovanie svojich emócií v interakcii s druhými. Nácvik asertívnych postojov ako prevencie násilia, šikanovania, manipulácie a zneužívania.	😊😊😊 1,2,3,4 👤 1,2,3 🌍 1,2,3	
Poznávanie náboženstiev na Slovensku	Rozlíšiť dôveryhodnosť zdrojov informácií a bezpečne sa správať v online prostredí Žiak vie:	Pojmy Vierovyznanie, kresťanstvo a iné náboženstvá u nás. Činnosti	📖 1,2 👤 1,2,3 🌍 1,2,3	

	ormačných zdrojov a rôznych typov médií; • uviesť príklady dôveryhodných a nedôveryhodných zdrojov informácií.	Oboznamovanie sa s vierovyznaniami na Slovensku a ich prejavmi vo verejnom priestore a kultúre.	 1,2,5	
--	---	---	---	--

5. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	POZNÁMKY
Rozvíjanie silných stránok osobnosti	Poznať a zhodnocovať vlastné charakterové črty aj s ohľadom na druhých Žiak vie: • uvedomiť si vlastnú osobnosť ako dobrú šancu pre život; • zhodnotiť svoje silné a slabé stránky s odstupom; • vypracovať jednoduchý plán vlastného sebarozvoja. • Zdôvodniť inšpiratívnosť v konaní a v dobrých vlastnostiach zobrazených vzorov a reálne existujúcich ľudí.	Pojmy Silné a slabé stránky osoby, charakter, sebarozvoj, život ako dar a príležitosť. Činnosti Hodnotenie svojich silných a slabých stránok a možností rozvíjať svoje schopnosti. Porovnávanie vlastného pohľadu na svoje charakterové vlastnosti s pohľadom iných. Diskutovanie o hodnote života a jeho výziev – teším sa, že žijem a mám šancu sa rozvíjať. Vypracovanie jednoduchého plánu vlastného sebarozvoja aj s ohľadom na druhých.	 1,2,3,4	

a oceňovanie ľudí blízko nás	seba samého, pomenovať základné zložky vlastnej identity a svoje sociálne roly, uplatňovať rešpektujúci prístup k druhým Žiak vie: • pomenovať prínos svojich jedinečných vlastností pre druhých (rovesnícka skupina, komunita); • uplatniť rešpekt vo vzťahu k druhým a identifikovať stereotypy vo svojom hodnotení druhých; • tvoriť a udržiavať pozitívne medziľudské vzťahy s ľuďmi v blízkom okolí, ktorí majú odlišné potreby (v škole – v lokálnej komunite).	Pojmy Priateľstvo, láska, úcta, akceptovanie a oceňovanie druhých, vzťahy v skupine, vzory. Činnosti Rôzne spôsoby vyjadrenia priateľstva a lásky, vďačnosti, úcty a prijatia (rodičom, príbuzným, učiteľom, iným dospelým, spolužiakom, kamarátom, partnerom a pod.). Identifikovanie obdivuhodných a inšpirujúcich vlastností na spolužiakovi a kamarátovi. Oceňovanie druhého za to, kým je a čo robí. Akceptovanie druhých takých, akí sú – uplatňovanie ústretovosti a rešpektu vo vzťahoch s druhými.	😊😊😊 1,2,3,4	
Etická komunikácia	Komunikovať konštruktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov Žiak vie: • viesť rešpektujúci, oceňujúci a konštruktívny dialóg s druhými; • komunikovať s využitím jednoduchej, vecne správnej argumentácie; • uplatňovať empatiu a asertivitu pri vzťahoch s ľuďmi v okolí; • vyvodiť a uplatňovať zásady dobrej spolupráce.	Pojmy Pravidlá komunikácie, argumentovanie, etický dialóg. Činnosti Komunikácia v triede a škole, vytvorenie pravidiel komunikácie. Vedenie zmysluplného rozhovoru. Rozlišovanie efektívnej a neefektívnej verbálnej a neverbálnej komunikácie (aktívne počúvanie, vyjadrovanie pocitov, priamy očný kontakt, porozumenie vs. nepočúvanie, neprejavovanie pocitov, odvracanie sa, manipulácia a i.) s ohľadom na pravdivosť a úprimnosť vyjadrovania. Aplikovanie pravidiel komunikácie s ohľadom na etické princípy v dialógu a diskusii. Racionálne argumentovanie a zdôvodňovanie názorov v diskusii na základnej úrovni „filozofovanie s deťmi“.	😊😊😊 1,2,3,4 👤 1,2,3 📖 1,2	

spolupráca	iktívne a s ohľadom na spolupatričnosť a spoluprácu žiakov Žiak vie: • vyvodit' a uplatňovať zásady dobrej spolupráce ; • viesť rešpektujúci, oceňujúci a konštruktívny dialóg s druhými; • porozumieť, že na jednotlivé udalosti, javy, procesy a osoby môže existovať viacero pohľadov.	Pojmy Spolupráca, zásady spolupráce. Činnosti Reflektovanie zážitkov a odkrývanie hodnoty spolupráce a spolupatričnosti. Vývodzovanie zásad dobrej spolupráce v skupine a tréning ich využívania v praktických činnostiach. Vyhodnotenie úspešnosti spolupráce pri práci v skupine, interpretovanie príčin a dôsledkov vydarenej alebo neúspešnej spolupráce.	😊😊😊 1,2,3,4 🧑 1,2,3	
Sebauvedomovanie a sebaregulácia, uvedomovanie si potrieb iných	Aktívne sa angažovať v aktivitách na skvalitnenie fungovania školy a/alebo obce Žiak vie: • v spolupráci s druhými navrhnúť a uskutočniť aktivitu na riešenie vybraného problému vo svojom okolí alebo aktivitu na pomoc druhým pre podporu solidarity a spoločného dobra. • Uviesť príklady rôznych spôsobov zdravého a bezpečného zvládania emócií	Pojmy Zorný uhol, empatia, asertivita, oprávnený nárok, zvládanie konfliktov. Činnosti Vyjadrovanie empatie s druhým tak, aby cítil podporu a zažil skutočnú pomoc Regulácia a pozitívne uplatňovanie svojich emócií v interakcii s druhými. Nácvik asertívnych postojov ako prevencie násilia, šikanovania, manipulácie a zneužívania. Pomenovanie spôsobov, ako čeliť negatívnemu tlaku rovesníckych skupín. Empatické postoje a neubližujúce správanie pri vzťahoch so zvieratami ako cítiacimi tvormi. Výmena zorného uhla a vnímanie konkrétnej situácie očami spolužiaka a vžiť sa do jeho prežívania. Nácvik schopnosti definovať oprávnený nárok. Zoznamovanie sa s technikami riešenia zvládania konfliktov.	😊😊😊 1,2,3,4 🧑 1,2,3 🌍 1,2,3	

náboženstiev na Slovensku	st' zdrojov informácií a bezpečne sa správať v online prostredí Žiak vie: - rozlíšiť kvalitu informačných zdrojov a rôznych typov médií; - uviesť príklady dôveryhodných a nedôveryhodných zdrojov informácií; poznať zásady správania sa v online prostredí aj vo vzťahu k iným; pomenovať prínosy a riziká sociálnych sietí, audiovizuálnej produkcie a reklamy.	Pojmy Vierovyznanie, kresťanstvo a iné náboženstvá u nás, vzájomný rešpekt, náboženské sviatky. Činnosti Oboznamovanie sa s vierovyznaniami na Slovensku a ich prejavmi vo verejnom priestore a kultúre. Uvedomovanie si významu pokojného a rešpektujúceho spolunažívania medzi ľuďmi s odlišnou vierou a bez vyznania. Odhaľovanie súvislostí sviatkov s vierovyznaniami na Slovensku	 1,2 1,2,3 1,2,3 1,2,5	
---------------------------	---	--	--	--

PRIEREZOVÉ GRAMOTNOSTI

Vizuálna gramotnosť

- porozumieť vizuálnemu jazyku a využívať ho na špecifickú formu komunikácie, a to s uplatňovaním tvorivého a kritického myslenia,
- citlivo vnímať vizuálne podnety na úrovni každodennosti,
- orientovať sa vo svete vizuality a umenia,
- prejavovať estetickú otvorenosť vo vnímaní a prežívaní,
- rešpektovať a oceňovať rozmanité kultúrne prejavy.

Čitateľská gramotnosť

- porozumieť rôznym druhom textu, a to na viacerých úrovniach – od explicitných výnamov cez vyvodzovanie implicitných významov až po kritické hodnotenie textu,
- využiť získané informácie na učebné, komunikačné a sebarozvojové ciele,
- monitorovať vlastné porozumenie a využívať metakognitívne stratégie,
- osvojiť si stratégie porozumenia textu a tvoriť text.

Digitálna gramotnosť

- sebaisto, kriticky a zodpovedne využívať digitálne technológie na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti,
- vstupovať do interakcií s digitálnymi technológiami - používať informácie a dáta, komunikovať, spolupracovať, používať médiá,
- tvoriť digitálny obsah (vrátane programovania),

očne (vrátane digitálnej pohody a kybernetickej bezpečnosti),

5. rešpektovať duševné vlastníctvo,

6. riešiť problémy a kriticky myslieť.

Finančná gramotnosť

1. využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finanč-

ných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti,

2. vedieť reagovať na nové osobné udalosti a neustále sa meniace ekonomické prostredie s ohľadom na premenné veličiny, ako sú vek, rodinné zázemie, pracovné uplatnenie, kultúra, či miesto bydliska,

3. finančne plánovať svoju budúcnosť a efektívne dlhodobo hospodáriť,

4. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobnú ekonomickú a finančnú situáciu,

5. porozumieť princípom fungovania ekonomických vzťahov v spoločnosti.

Občianska gramotnosť

1. poznať a aktívne využívať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnych zmien vo svojich komunitách,

2. byť informovaný, rozumieť procesom a vedieť ako uplatňovať občianske práva a povinnosti na miestnej, štátnej, národnej a globálnej úrovni v súlade s ľudskými právami a princípmi demokracie,

3. orientovať sa v kultúrno-spoločenských reáliách svojho okolia, nadobudnúť a upev-

ňovať svoju lokálnu a regionálnu identitu, ktorá je oporným bodom kultúrnej identity a predpokladom zdravej formy patriotizmu.

Mediálna gramotnosť

1. prejavovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám,

2. interpretovať informácie a mediálne obsahy,

3. eticky a korektne sa mediálne prezentovať,

4. odhaľovať manipulatívne techniky a vyrovnávať sa s informačným preťažením a komercializáciou mediálneho prostredia.

Interkultúrna gramotnosť

1. rešpektovať a oceňovať rozmanitosť vo svojom okolí,

2. citlivo vnímať životnú realitu ľudí z rozmanitých kultúrnych a sociálnych prostredí,

3. rozpoznávať a aktívne odmietať diskriminačné správanie.

Environmentálna gramotnosť

1. spoznávať jednotlivé zložky životného prostredia, ako aj vzťahy, ktoré medzi nimi prebiehajú,

2. rozvíjať pozitívny vzťah k životnému prostrediu a zvažovať, ktoré ľudské hodnoty a potreby (ne)prispievajú k ochrane životného prostredia a udržateľnosti,

3. rozumieť príčinám a dôsledkom konkrétnych environmentálnych problémov, porovnávať a analyzovať ich riešenia, vrátane vlastného konania,

noviť si závislosť ľudskej spoločnosti a ekonomiky od životného prostredia,

5. prebrať zodpovednosť, osobne sa angažovať a spolupracovať v ochrane životného prostredia a presadzovaní udržateľnosti prostredníctvom a ktív priradených veku.

Sociálna a emocionálna gramotnosť 🧡💛💚

1. prejavovať emocionálnu odolnosť, empatiu a sebauvedomenie,
2. rozvíjať schopnosť spolupracovať, efektívne komunikovať a riešiť konflikty,
3. bezpečným spôsobom prejavovať a regulovať svoje emócie, prejavovať porozumenie a pomáhať iným pri prežívaní ich emócií s prihliadnutím na uvedenie si vlastných kapacít,
4. plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojím rozvíjateľným potenciálom, potrebami a hranicami, prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú životné smerovanie jednotlivca a jeho blízkeho okolia,
5. vnímať vlastné (emocionálne) prežívanie ako rovnocenné s prežívaním iných,
6. asertívne ale ohľaduplne obhajovať a dosahovať svoje ciele v komunikácii,
7. efektívne spolupracovať v homogénnych ako aj rozmanitých tímoch, predchádzať konfliktom, reálne konflikty riešiť nenásilnými spôsobmi,
8. definovať vlastné hodnoty vo vzťahoch a konať zodpovedne rešpektujúc práva a slobody iných,
9. utvárať svoju osobnú integritu a identitu vo vzťahu k hodnotovým princípom, aj k témam intimity a sexuality,
10. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobný život, vzťahy a zdravie,
11. rozlišovať rôzne druhy vzťahov, rôzne prejavy správania v nich, utvárať ich a s rešpektom k sebe a iným v nich fungovať.

4.3 Predmet: Náboženská výchova

Upravené výchovno-vzdelávacie ciele, obsah vzdelávania a vzdelávací štandard vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť v predmete Náboženská výchova sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 31.3.2023 pod číslom 2023/831:7-A2140.

Charakteristika

Náboženská výchova je súčasťou vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť a je špecifickým priestorom, v ktorom žiaci objavujú a poznávajú skutočnosť s pohľadu náboženstva. Cez náboženskú výchovu žiak rozvíja svoju náboženskú gramotnosť a má možnosť nadobudnúť a prehĺbiť svoju osobnú a zodpovednú kresťanskú a náboženskú identitu. Náboženskú gramotnosť chápeme ako komplexnú schopnosť žiaka zaobchádzať s vlastnou religiozitou a religiozitou iných ľudí. Na základe náboženských obsahov a vedomostí dokáže žiak správne chápať kresťanské náboženstvo, vyjadrovať a žiť svoju vlastnú religiozitu a osobnú vieru. Náboženská výchova zároveň rozvíja aj eticko-hodnotový rozmer žiakov, ktorý je spoločný s predmetom Etická výchova.

Náboženská výchova je zameraná na nadobúdanie vedomostí, ale aj na schopnosť nábožensky vnímať skutočnosť, chápať náboženskú reč, jazyk a komunikovať ním, konať podľa vlastného náboženského presvedčenia a vyjadriť svoju religiozitu a vieru nábožensky motivovaným životom. Náboženskú výchovu v škole tak môžeme chápať ako komplexný, procesuálny a dynamický edukačný proces. Vyučovací predmet náboženská výchova rozvíja náboženskú gramotnosť cez nasledovné obsahové oblasti, ktoré sú konkretizované v komponentoch: Boh a človek, Ježiš Kristus, Sväté Písmo, Cirkev a sviatosti a Kresťanský život.

Hlavným cieľom 2. cyklu je, aby žiaci preukázali zvládnutie základov náboženskej gramotnosti. Žiaci si uvedomujú svoje dary a talenty a vedia konkretizovať prikázanie lásky k Bohu a blížnemu. Poznávajú Bibliu nielen ako literárne dielo ale aj ako Božie slovo, orientujú sa v nej a pomocou nej skúmajú posolstvo o stvorení sveta. Prehlbujú svoj vzťah k Bohu v troch osobách a vedia ho vyjadriť, osvojujú si rôzne formy

života. Žiaci vedia charakterizovať jednotlivé liturgické obdobia ako aj jednotlivé sviatosti a poukázať na ich význam v živote kresťana.

Ciele

- Poznať základnú štruktúru Biblie a orientovať sa v nej.
- Reprodukovať biblické príbehy zo Starého a Nového zákona a pochopiť ich význam.
- Poznávať vieru v Boha v živote biblických postáv.
- Pomenovať a vysvetliť dôležité prvky Ježišovho posolstva.
- Chápať Ježišovo konanie v kontexte príkazu lásky a aplikovať príkaz lásky vo svojom živote.
- Chápať Cirkev ako spoločenstvo kresťanov a Božiu rodinu a vnímať sakrálny priestor ako miesto Božej prítomnosti a priestor modlitby.
- Charakterizovať jednotlivé liturgické obdobia a popísať symboly liturgických období.
- Charakterizovať jednotlivé sviatosti, poukázať na ich význam v živote kresťana.
- Používať rôzne formy modlitby ako súčasť svojho náboženského života.

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

TÉMA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	POZNÁMKY
Moja dôvera v Boha Komponent: <i>Boh a človek</i>	Poznávať vieru v Boha v živote biblických postáv a v udalostiach vyvoleného národa.	Viera v Boha ako súčasť života človeka.		
Noe verí Bohu Abrahám a Izák Jakub a Ezau Jozef a jeho bratia Mojžiš pred faraónom Komponent: <i>Boh a človek</i>		Biblické postavy a ich viera v Boha.		
Boh kráča so svojim ľuďom Obsadenie zaslúbenej zeme Dávid a Goliáš Komponent: <i>Boh a človek</i>		Božia starostlivosť o vyvolený národ v dejinách.		
Mesiáš prichádza - Adventné obdobie Komponent: <i>Kresťanský život</i>	Charakterizovať jednotlivé obdobia liturgického roka a poukázať na ich symboliku.	Liturgický rok.		

Milosrdný Samaritán Komponent: <i>Ježiš Kristus</i>	i postoj lásky k blížnemu, prijímať druhých takých, akí sú a prejať im skutky milosrdenstva.	Hlavné prikázanie lásky k Bohu, k blížnemu a k sebe samému.	Spoločenská gramotnosť Vnímať svoju hodnotu a hodnotu druhých. Byť vnímavý voči sebe a voči druhým. Kultivovať svoje správanie s rešpektom k sebe i druhým na základe morálnych zásad a uvedomenia si dôsledkov svojho konania. 👤 1,2,3,5,6,7,8,11	Charakter Vybudovať vlastný charakter, rozvážnosť a prosociálnosť. Zvnútorniť charakterové dispozície (cnosti) a hodnoty.
Narodil sa Pán - Vianočné obdobie Komponent: <i>Kresťanský život</i>	Charakterizovať jednotlivé obdobia liturgického roka a poukázať na ich symboliku.	Liturgický rok.		
Láska k Bohu Komponent: <i>Ježiš Kristus</i>	Osvojovať si postoj lásky k blížnemu, prijímať druhých takých akí sú a prejať im skutky milosrdenstva. Vnímať svoje dary a talenty ako dar od Boha a hľadať spôsob ako ich využívať aj pre dobro iných.	Láska k Bohu v SZ i v živote súčasného človeka.	Spoločenská gramotnosť Vnímať svoju hodnotu a hodnotu druhých. Byť vnímavý voči sebe a voči druhým. Kultivovať svoje správanie s rešpektom k sebe i druhým na základe morálnych zásad a uvedomenia si dôsledkov svojho konania.	Charakter Vybudovať vlastný charakter, rozvážnosť a prosociálnosť. Zvnútorniť charakterové dispozície (cnosti) a hodnoty.
Láska k blížnemu Miluj blížneho ako seba samého Komponent: <i>Ježiš Kristus</i>		Láska k blížnemu a skutky milosrdenstva.	👤 1,2,3,5,6,7,8,11	

Zlaté pravidlo Komponent: <i>Ježiš Kristus</i>		Láska k sebe samému, moje dary a talenty.	 2, 1,2,3 1,2,3,5,6,7,8,11	
Pôstne obdobie Komponent: <i>Kresťanský život</i>	Charakterizovať jednotlivé obdobia liturgického roka a poukázať na ich symboliku.	Liturgický rok.		
Ježiš je s nami vo sviatostiach Komponent: <i>Cirkev a sviatosti</i>	Charakterizovať jednotlivé sviatosti a poukázať na ich význam v živote kresťana.	Spojenie s Ježišom prostredníctvom sviatostí.	Spoločenská gramotnosť Kultivovať svoje správanie s rešpektom k sebe i druhým na základe morálnych zásad a uvedomenia si dôsledkov svojho konania. 1,2,4,5	Charakter Nadobudnúť osobnostné morálne črty, ktoré ovplyvňujú správanie a motiváciu.
Krst Sviatosť zmierenia Komponent: <i>Cirkev a sviatosti</i>		Sedem sviatostí a ich význam pre život človeka.		
Veľkonočné obdobie Obdobie cez rok Komponent: <i>Kresťanský život</i>	Charakterizovať jednotlivé obdobia liturgického roka a poukázať na ich symboliku.	Liturgický rok.		
Sviatosť birmovania Eucharistia Nedeľa - deň Pána Manželstvo Sviatosť posvätného stavu Pomazanie chorých	Charakterizovať jednotlivé sviatosti a poukázať na ich význam v živote kresťana.	Sedem sviatostí a ich význam pre život človeka.	Spoločenská gramotnosť Kultivovať svoje správanie s rešpektom k sebe i druhým na základe morálnych zásad a uvedomenia si dôsledkov svojho konania. 1,2,4,5	Charakter Vybudovať vlastný charakter, rozvážnosť a prosociálnosť.

sviatosti				
-----------	--	--	--	--

5. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

TÉMA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	POZNÁMKY
Boh existuje, je všade okolo nás Ako si ľudia predstavovali Boha Komponent: <i>Boh a človek</i>	Jednoduchým spôsobom vyjadriť svoju predstavu o Bohu. Stručne charakterizovať Boha v troch osobách a všímať si jeho pôsobenie.	Prítomnosť Boha vo svete a jeho pôsobenie.	Spoločenská gramotnosť Vnímať svoju hodnotu a hodnotu druhých. Kultivovať svoje správanie s rešpektom k sebe i druhým na základe morálnych zásad a uvedomenia si dôsledkov svojho konania. 1,2,3,5,6,7,8,11	
Jeden Boh v troch osobách Boh Otec sa nám prihovára Komponent: <i>Boh a človek</i>		Boh ako Trojica. Vyznanie viery.		

Biblia ako "Kniha kníh" Ako sa orientujeme vo Svätom písme Komponent: <i>Sväté písmo</i>	adnú štruktúru Biblie, orientovať sa v nej a predstaviť jej význam pre kresťanskú vieru. Opísať miesta spojené s biblickou tradíciou.	Biblia ako Božie slovo a jej pôvod.	Jazyková a komunikačná gramotnosť Vytvárať pozitívny vzťah k čítaniu. □ 1,2,3,4 □ 1,2,4	
Krajina Biblie, jej zvyky a tradície Komponent: <i>Sväté písmo</i>		Svätá zem - krajina Biblie.		
Človek je tvor zvedavý Boh Stvoriteľ neba i zeme Pravda posolstva o stvorení sveta Komponent: <i>Boh a človek</i>	Rozlíšiť biblickú pravdu o stvorení sveta od iných názorov a teórií. Charakterizovať Boha Otca a všímať si jeho pôsobenie.	Boh Stvoriteľ, pravda posolstva o stvorení sveta.	Spoločenská gramotnosť Prejavovať rešpekt a ohľaduplnosť voči iným názorom. Prírodovedná gramotnosť Prejavovať záujem o prírodu a javy, ktoré v nej prebiehajú. □ 1,2,3,4 □ 1,2,4 ♀ 2,3	Metakognícia Uvedomovať si vlastný proces premýšľania a poznávania.
Boh Otec všemohúci Komponent: <i>SBoh a človek</i>		Boh ako Otec, Božie atribúty.		
Človek modlitbou odpovedá na krásu stvorenia Modlitba ako rozhovor s Bohom Komponent: <i>Kresťanský život</i>	Osvojovať si rôzne formy modlitby ako prostriedok komunikácie a vytvárania si dôvernejšieho vzťahu s Bohom.	Komunikácia s Bohom v modlitbe.		

Postoje pri modlitbe <u>Komponent:</u> <i>Kresťanský život</i>		Modlitba a jej formy.		
Oslava Boha v rodine <u>Komponent:</u> <i>Kresťanský život</i>		Rodina ako domáca cirkev, oslava Boha v rodine.		
Cirkev spojená v modlitbe Modlitba za chorých, za zosnulých <u>Komponent:</u> <i>Cirkev a sviatosti</i>	Opísať slávenie nedele a sviatkov vo svojej rodine a v spoločenstve cirkvi, do ktorej sa zapájajú a objasniť ich význam . Spoznávať miesta modlitieb a Božej prítomnosti v minulosti a v dnešnej dobe a pomenovať ich základné prvky.	Modlitba v spoločenstve Cirkvi.	Spoločenská gramotnosť Prejavovať rešpekt a ohľaduplnosť voči iným ľuďom, ich kultúram a duchovným hodnotám. 👁 1,2,4,5	Charakter Vybudovať vlastný charakter, rozvážnosť a prosociálnosť.
Boh je prítomný medzi ľuďmi Jeruzalemský chrám a synagóga <u>Komponent:</u> <i>Cirkev a sviatosti</i>		Miesta modlitby a Božej prítomnosti vo Svätom písme.		
Kostol - Boží dom Liturgické rúcha a predmety Liturgické farby a symboly, postoje a gestá <u>Komponent:</u> <i>Cirkev a sviatosti</i>		Kostol ako miesto stretnutia spoločenstva Cirkvi s Bohom a s ľuďmi navzájom.		

Vizuálna gramotnosť 👁

1. porozumieť vizuálnemu jazyku a využívať ho na špecifickú formu komunikácie, a to s uplatňovaním tvorivého a kritického myslenia,
2. citlivo vnímať vizuálne podnety na úrovni každodennosti,
3. orientovať sa vo svete vizuality a umenia,
4. prejavovať estetickú otvorenosť vo vnímaní a prežívaní,
5. rešpektovať a oceňovať rozmanité kultúrne prejavy.

Čitateľská gramotnosť 📖

1. porozumieť rôznym druhom textu, a to na viacerých úrovniach – od explicitných výnamov cez vyvodzovanie implicitných významov až po kritické hodnotenie textu,
2. využiť získané informácie na učebné, komunikačné a sebarozvojové ciele,
3. monitorovať vlastné porozumenie a využívať metakognitívne stratégie,
4. osvojiť si stratégie porozumenia textu a tvoriť text.

Digitálna gramotnosť 💻

1. sebaisto, kriticky a zodpovedne využívať digitálne technológie na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti,
2. vstupovať do interakcií s digitálnymi technológiami - používať informácie a dáta, komunikovať, spolupracovať, používať médiá,
3. tvoriť digitálny obsah (vrátane programovania),
4. využívať digitálne technológie bezpečne (vrátane digitálnej pohody a kybernetickej bezpečnosti),
5. rešpektovať duševné vlastníctvo,
6. riešiť problémy a kriticky myslieť.

Finančná gramotnosť 🧑💰

1. využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti,
2. vedieť reagovať na nové osobné udalosti a neustále sa meniace ekonomické prostredie s ohľadom na premenné veličiny, ako sú vek, rodinné zázemie, pracovné uplatnenie, kultúra, či miesto bydliska,
3. finančne plánovať svoju budúcnosť a efektívne dlhodobo hospodáriť,
4. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobnú ekonomickú a finančnú situáciu,
5. porozumieť princípom fungovania ekonomických vzťahov v spoločnosti.

Občianska gramotnosť

1. poznať a aktívne využívať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnych zmien vo svojich komunitách,

a vedieť ako uplatňovať občianske práva a povinnosti na miestnej, štátnej, národnej a globálnej úrovni v súlade s ľudskými právami a princípmi demokracie,

3. orientovať sa v kultúrno-spoločenských reáliách svojho okolia, nadobudnúť a upevňovať svoju lokálnu a regionálnu identitu, ktorá je oporným bodom kultúrnej identity a predpokladom zdravej formy patriotizmu.

Mediálna gramotnosť 📱

1. prejavovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám,
2. interpretovať informácie a mediálne obsahy,
3. eticky a korektne sa mediálne prezentovať,
4. odhaľovať manipulatívne techniky a vyrovnávať sa s informačným preťažením a komercializáciou mediálneho prostredia.

Interkultúrna gramotnosť 🌍

1. rešpektovať a oceňovať rozmanitosť vo svojom okolí,
2. citlivo vnímať životnú realitu ľudí z rozmanitých kultúrnych a sociálnych prostredí,
3. rozpoznávať a aktívne odmietať diskriminačné správanie.

Environmentálna gramotnosť 🌱

1. spoznávať jednotlivé zložky životného prostredia, ako aj vzťahy, ktoré medzi nimi prebiehajú,
2. rozvíjať pozitívny vzťah k životnému prostrediu a zvažovať, ktoré ľudské hodnoty a potreby (ne)prispievajú k ochrane životného prostredia a udržateľnosti,
3. rozumieť príčinám a dôsledkom konkrétnych environmentálnych problémov, porovnávať a analyzovať ich riešenia, vrátane vlastného konania,
4. poznať piliere udržateľnosti a uvedomovať si závislosť ľudskej spoločnosti a ekonomiky od životného prostredia,
5. prebrať zodpovednosť, osobne sa angažovať a spolupracovať v ochrane životného prostredia a presadzovaní udržateľnosti prostredníctvom a ktívít primeraných veku.

Sociálna a emocionálna gramotnosť 🤝💖🧡

1. prejavovať emocionálnu odolnosť, empatiu a sebauvedomenie,
2. rozvíjať schopnosť spolupracovať, efektívne komunikovať a riešiť konflikty,
3. bezpečným spôsobom prejavovať a regulovať svoje emócie, prejavovať porozumenie a pomáhať iným pri prežívaní ich emócií s prihliadnutím na uvedomenie si vlastných kapacít,
4. plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojím rozvíjateľným potenciálom, potrebami a hranicami, prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú životné smerovanie jednotlivca a jeho blízkeho okolia,
5. vnímať vlastné (emocionálne) prežívanie ako rovnocenné s prežívaním iných,
6. asertívne ale ohľaduplne obhajovať a dosahovať svoje ciele v komunikácii,
7. efektívne spolupracovať v homogénnych ako aj rozmanitých tímoch, predchádzať konfliktom, reálne konflikty riešiť nenásilnými spôsobmi,

ch a konať zodpovedne rešpektujúc práva a slobody iných,

9. utvárať svoju osobnú integritu a identitu vo vzťahu k hodnotovým princípom, aj k témam intimity a sexuality,

10. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobný život, vzťahy a zdravie,

11. rozlišovať rôzne druhy vzťahov, rôzne prejavy správania v nich, utvárať ich a s rešpektom k sebe a iným v nich fungovať.

5.1 Predmet: Človek a svet práce

Upravené výchovno-vzdelávacie ciele, obsah vzdelávania a vzdelávací štandard vzdelávacej oblasti Človek a svet práce sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 31.3.2023 pod číslom 2023/831:7-A2140.

Charakteristika

Oblasť človek a svet práce sa zameriava na riešenie praktických úloh, ktoré sú procesne spojené s plánovaním, aktívnym experimentovaním a učením sa zo získaných skúseností. Rozvíja schopnosti orientovať sa vo svete technológií, porozumieť trendom technického rozvoja a súvislostiam vedeckého pokroku, ale aj dopadom ľudskej činnosti na svet. Dôraz je kladený na kreatívne a inovatívne používanie technologických nástrojov pre dosiahnutie cieľa, kritické uvedomovanie si a podporu environmentálnej bezpečnosti. Rozvíja všeobecné užívateľské zručnosti, technologické myslenie, formuje postoje a manuálne činnosti. Zameriava sa na schopnosť žiakov pochopiť, že svojou prácou vytvárajú hodnoty užitočné pre ostatných jednotlivcov v spoločnosti a svoje nápady vedia premeniť v reálnom živote

Hlavným cieľom 2. cyklu je, aby sa žiaci učili riešiť technické úlohy a prezentovať ich. Žiaci sa učia používať jednoduché technické zariadenia v každodennom živote. Sú prostredníctvom technických činností schopní identifikovať technický problém a kvalifikovane navrhnúť možné riešenia, a tým dokazovať zvládnutie základov technickej gramotnosti. Majú prehľad o profesiách a povolaniach súvisiacich s rôznymi odbormi v minulosti a dnes (s akcentom na regionálne špecifiká), poznajú možnosti ďalšieho štúdia súvisiaceho s oblasťou ich záujmov, vedia vytvoriť osobné kariérové portfólio, a tým preukázať zvládnutie základov profesijnej gramotnosti.

- Spoznávať vlastnosti a druhotné využitie technických materiálov, zoznamovať sa s úžitkovými a darčkovými predmetmi a so základmi konštruovania.
- Identifikovať technický problém a kvalifikovane navrhnúť možné riešenia.
- Vedieť zohľadniť v procese navrhovania objektov prepojenie ich dizajnu s funkčnosťou, estetikou a kultúrnymi tradíciami.
- Posúdiť vplyv objektov na životné prostredie v procese výroby a po jej ukončení.
- Prezentať vlastné záujmy, hodnoty, priority a rešpektovať záujmy, hodnoty a priority iných.
- Vytvoriť osobné kariérové portfólio.
- Realizovať praktický a užitočný nápad.
- Zodpovedne hospodáriť so zdrojmi pri práci a výrobe produktov.
- Vysvetliť pojem mzda ako odmena za prácu.

4. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD		GRAMOTNOSTI DOMÉNOVÉ A PRIEREZOVÉ	POZNÁMKY
Žiak vie/dokáže :	Pojmy:	Témy:		

Technika

- Vybrať vhodné technické materiály a nástroje na zhotovenie jednoduchého tradičného výrobku podľa regionálnej predlohy.
- Vytvoriť náčrt výrobku a podľa neho výrobok vytvoriť.
- Pri práci dodržiavať základné zásady BOZP.
- Identifikovať a riešiť technický problém so zohľadnením dizajnu, estetických kvalít a ochrany životného prostredia.
- Uviesť zdroje elektrickej energie (obnoviteľné, neobnoviteľné).
- Skonštruovať jednoduchý technický objekt.
- Rozpoznať technický problém a navrhnuť riešenie využitím STEAM a digitálnych nástrojov.

• technické materiály • vlastnosti materiálov • výroba materiálov • recyklácia materiálov	1. Skúmanie technických materiálov a ich vlastností • papier, kartón, lepenka: chemické, fyzikálne vlastnosti, spôsoby výroby, využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov) , • textil: chemické, fyzikálne vlastnosti kovov, ich využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov.	jazyková a komunikačná, matematická, informačná, prírodovedná, technická a profesijná, zdravotná a pohybová gramotnosť 👁️ 1,2 🗂️ 1,2 🖨️ 1,2,4 📐 1 📏 2 🧭 1,2	
• konštrukcie • architektúra • dizajn	2. Konštrukcie okolo nás • konštrukcie okolo nás: druhy, spoločenský význam, architektúra, dizajn.	jazyková a komunikačná, matematická, informačná, prírodovedná, spoločenskovedná, technická a profesijná gramotnosť 👁️ 2,3,4,5 🗂️ 1,2 🖨️ 1,2 📐 1 🧭 1,2,3 📏 2,3 👁️ 1,2 🧭 1,2 🧑 7	
	3. Skúmanie tradičných a moderných technických prostredí • vplyv elektrickej energie na životné prostredie, • Pracovné postupy a nástroje používané pri zhotovení výrobku. • Kombinácia prvkov vedy, techniky, matematiky a umenia pri návrhu konštrukcií.	jazyková a komunikačná, informačná, prírodovedná, spoločenskovedná, technická a profesijná gramotnosť 👁️ 1,2 🗂️ 2,3,4 🖨️ 2,3,4 📐 1,2,5 📏 2,3 🧭 1,2 🧑 2,4 🧑 2,6,7,8	
Činnosti Skúmanie vlastností technických materiálov. Tvorba jednoduchých 2D zobrazení technických predmetov. Zhotovenie darčkových a úžitkových výrobkov, príp. regionálneho suveníru z technických materiálov. Konštruovanie jednoduchých elektronických, robotických a mechanických strojov, prístrojov a objektov.			

Kariérová výchova - Realizovať sebareflexiu, pomenovať svoje silné stránky v súvislosti s voľbou budúceho povolania. - Prijať a vyjadriť spätnú väzbu ako dôležitú súčasť sebapoznania a identifikovania inšpirujúcich vlastností na spolužiakovi a kamarátovi. - Zostaviť štruktúrovaný prehľad vlastných záujmov a schopností. - Uvádzať príklady prínosu vybraných povolání.	- sebareflexia - voľba povolania - sebapoznanie	1. Sebareflexia a spätná väzba sebareflexia ako súčasť cieľenej spätnej väzby, všeobecné princípy poskytovania spätnej väzby – konkrétnosť a pozitívna orientácia, formulácia a vyjadrenie myšlienok, pocitov a postrehov súvisiacich so získanými skúsenosťami,	jazyková a komunikačná, informačná, spoločenskovedná gramotnosť 👁️ 1,2 📄 1,2,3 👤 1,2,4,5,7, 10 📖 1,3,6 📄 1,2,3
	portfólio	2. Kariérové portfólio ako nástroj rozvoja potenciálu žiaka - tvorba a analýza podkladov pre vyplnenie kategórií kariérového portfólia, - tvorba kariérového portfólia prostredníctvom súboru rôznych výstupov žiaka z edukačného prostredia. - Silné stránky a limity jednotlivca vo vzťahu k budúcim zamestnaniam v podmienkach digitalizácie a rozvoja umelej inteligencie.	jazyková a komunikačná, informačná, spoločenskovedná gramotnosť 👁️ 1,2 📄 1,2 📖 1,2,3,4 👤 4,5 📄 2,3
	Činnosti Poznávanie a prezentácia vlastných silných stránok v súvislostiach s voľbou budúceho povolania. Tvorba systému v osobných a pracovných materiáloch, ktoré tvoria podklad pre sebareprezentáciu. Tvorba vlastnej práce prostredníctvom kariérového portfólia.		
Podnikavosť a iniciatívnosť - Podľa zvolených kritérií vybrať najvhodnejší nápad/návrh, ktorý bude realizovaný. - Zostaviť časový plán realizácie, systém kontroly a vyhodnocovania tak, aby bola práca dokončená v stanovenom termíne.	- časový manažment - harmonogram práce	1. Výber nápadov - Samostatne vyhľadať a využiť poznatky o rôznych vynálezoch, objavoch a patentoch. Narysovať jednoduchý technický výkres... - Pomenovanie zámerov v rámci prípravy nápadu. Vstupy potrebné na realizáciu nápadu. Kombinácia umeleckého dizajnu s technickými možnosťami. Pracovné roly a zodpovednosť za pridelené úlohy.	jazyková a komunikačná, matematická, informačná, spoločenskovedná, technická a profesijná, umelecká gramotnosť 👁️ 1,2 📖 2,3,4 👤 2,3,5, 🧠 1,2,3

I. • Stanoviť hodnotu vlastného výrobku so zohľadnením ceny materiálu, práce a energií. • Akceptovať a dohodnúť sa na rôznych rolách pri práci v skupinách. • Prebrať svoj podiel zodpovednosti za spoločnú prácu. • Opísať vplyv ľudskej činnosti (klady a zápory) na prácu človeka a životné prostredie. • Vyjadriť hodnotu produktu aj ako výsledku práce. • Pomenovať kategórie osobných a rodinných financií. • Využívať recykláciu, zálohovanie, upcycláciu, minimalizáciu odpadov ako spôsob šetrenia prírodných a surovínových zdrojov pri tvorbe a realizácii nápadov.	• hospodárnosť • zodpovednosť	2. Ľudská práca a jej vplyvy • zodpovednosť pri hospodárení s peniazmi potrebnými na realizáciu nápadu, • zodpovednosť pri práci za stanovené úlohy, • hospodárne využívanie rôznych zdrojov pri práci.	jazyková a komunikačná, matematická, informačná, spoločenskovedná, technická a profesijná gramotnosť 🗣️ 2,4,5 📄 2,3 🧠 1,2,3 🌐 1,2 👥 1,2,5,8,9	
		Činnosti Výber najvhodnejšieho nápadu na realizáciu. Zostavenie časového harmonogramu jeho realizácie. Výber vhodného materiálu a ostatných pomôcok. Zhodnotenie výsledku spoločnej práce a procesu spolupráce. Identifikácia úspechov v rámci procesu spolupráce a stanovenie možností na zlepšenie. Zodpovedné správanie a hospodárne využívanie zdrojov potrebných na realizáciu.		

5. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD		GRAMOTNOSTI DOMÉNOVÉ A PRIEREZOVÉ	POZNÁMKY
Žiak vie/dokáže :	Pojmy:	Témy:		

Technika

- Vybrať vhodné technické materiály a nástroje na zhotovenie jednoduchého tradičného výrobku podľa regionálnej predlohy.
- Vytvoriť náčrt výrobku (súčasného, tradičného) a podľa neho výrobok vytvoriť.
- Skonštruovať jednoduchý technický objekt.
- Pri práci dodržiavať základné zásady BOZP.
- Identifikovať a riešiť technický problém so zohľadnením dizajnu, estetických kvalít, kultúrneho významu a ochrany životného prostredia.
- Uviesť zdroje elektrickej energie (obnoviteľné, neobnoviteľné).
- Predstaviť svoje konštrukčné návrhy a riešenia a využiť možnosti umelej inteligencie pri návrhu rôznych technických problémov
- Rozpoznať technický problém a navrhnuť riešenie využitím STEAM a digitálnych nástrojov.

• technické materiály • vlastnosti materiálov • výroba materiálov • recyklácia materiálov	1. Skúmanie technických materiálov a ich vlastností • papier: chemické, fyzikálne vlastnosti, spôsoby výroby, využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov (tvorba výrobkov) , • plasty: chemické, fyzikálne vlastnosti, spôsoby výroby, využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov, • drevo: rozdelenie dreva, fyzikálne a mechanické vlastnosti dreva, využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov, • kovy: chemické, fyzikálne vlastnosti kovov, ich využitie a recyklácia, tvorivá činnosť žiakov.	jazyková a komunikačná, matematická, informačná, prírodovedná, technická a profesijná, zdravotná a pohybová gramotnosť 👁️ 1,2 📄 1,2 🖨️ 1,2,4 🔍 1 📏 2 🧭 1,2	
• konštrukcie • architektúra • dizajn	2. Konštrukcie okolo nás • konštrukcie okolo nás: druhy, spoločenský význam, architektúra, dizajn.	jazyková a komunikačná, matematická, informačná, prírodovedná, spoločenskovedná, technická a profesijná gramotnosť 👁️ 2,3,4,5 📄 1,2 🖨️ 1,2 🧭 1 🔍 1,2,3 📏 2,3 👁️ 1,2 🧭 1,2 🧑 7	
	3. Skúmanie tradičných a moderných technických prostredí • Pracovné postupy a nástroje používané pri zhotovení výrobku. • Kombinácia prvkov vedy, techniky, matematiky a umenia pri návrhu konštrukcií.	jazyková a komunikačná, informačná, prírodovedná, spoločenskovedná, technická a profesijná gramotnosť 👁️ 1,2,5 📄 2,3,4 🖨️ 2,3,4 🧭 1,2,5 📏 2,3 🧭 1,2 🧭 2,4 🧑 2,6,7,8	

	Činnosti Skúmanie vlastností technických materiálov. Tvorba jednoduchých 2D zobrazení technických predmetov. Zhotovenie darčkových a úžitkových výrobkov, príp. regionálneho suveníru z technických materiálov. Návrh a zhotovenie jednoduchých elektrických obvodov. Konštruovanie jednoduchých elektronických, robotických a mechanických strojov, prístrojov a objektov.			
Kariérová výchova - Realizovať sebareflexiu, pomenovať a prezentovať svoje silné stránky v súvislostiach budúcej voľby povolania. - Prijať a vyjadriť spätnú väzbu ako dôležitú súčasť sebapoznania a identifikovania inšpirujúcich vlastností na spolužiakovi a kamarátovi. - Zostaviť štruktúrovaný prehľad vlastných záujmov a schopností. - Uvádzať príklady prínosu vybraných povolaní.	- sebareflexia - voľba povolania - sebapoznanie	1. Sebareflexia a spätná väzba sebareflexia ako súčasť cielenej spätnej väzby, všeobecné princípy poskytovania spätnej väzby – konkrétnosť a pozitívna orientácia, formulácia a vyjadrenie myšlienok, pocitov a postrehov súvisiacich so získanými skúsenosťami,	jazyková a komunikačná, informačná, spoločenskovedná gramotnosť 1,2 1,2,3 1,2,4,5,7, 10 1,2,3,6 1,2,3	
	portfólio	2. Kariérové portfólio ako nástroj rozvoja potenciálu žiaka - tvorba a analýza podkladov pre vyplnenie kategórií kariérového portfólia, - tvorba kariérového portfólia prostredníctvom súboru rôznych výstupov žiaka z edukačného prostredia, - prezentácia kariérového portfólia. - Silné stránky a limity jednotlivca vo vzťahu k budúcim zamestnaniam v podmienkach digitalizácie a rozvoja umelej inteligencie.	jazyková a komunikačná, informačná, spoločenskovedná gramotnosť 1,2,4 1,2,3 1,2,3,4 1,4,5 2,3	
	Činnosti Poznávanie a prezentácia vlastných silných stránok v súvislostiach budúcej voľby povolania. Tvorba systému v osobných a pracovných materiáloch, ktoré tvoria podklad pre sebareprezentáciu. Prezentácia výsledkov vlastnej práce prostredníctvom kariérového portfólia.			

Podnikavosť a iniciatívnosť

- Zostaviť časový plán realizácie, systém kontroly a vyhodnocovania tak, aby bola práca dokončená v stanovenom termíne.
- Určiť vstupy potrebné na realizácii nápadu.
- Stanoviť hodnotu vlastného výrobku so zohľadnením ceny materiálu, práce a energií.
- Akceptovať a dohodnúť sa na rôznych rolách pri práci v skupinách.
- Prebrať svoj podiel zodpovednosti za spoločnú prácu.
- Opísať vplyv ľudskej činnosti (klady a zápory) na prácu človeka a životné prostredie.
- Vyjadriť hodnotu produktu aj ako výsledku práce.
- Podľa zvolených kritérií vybrať najvhodnejší nápad/návrh, ktorý bude realizovaný.
- Pomenovať kategórie osobných a rodinných financií.
- Využívať recykláciu, zálohovanie, upcycláciu, minimalizáciu odpadov ako spôsob šetrenia prírodných a surovínových zdrojov pri tvorbe a realizácii nápadov.

• časový manažment • harmonogram práce	1. Výber nápadov • Samostatne vyhľadať a využiť poznatky o rôznych vynálezoch, objavoch a patentoch. Narysovať jednoduchý technický výkres... • Pomenovanie zámerov v rámci prípravy nápadu. Vstupy potrebné na realizáciu nápadu. Kombinácia umeleckého dizajnu s technickými možnosťami. Pracovné roly a zodpovednosť za pridelené úlohy.	jazyková a komunikačná, matematická, informačná, spoločenskovedná, technická a profesijná, umelecká gramotnosť 👁️ 1,2 🗂️ 2,3,4,5 👤 2,3,4,5 🧠 1,2,3	
• hospodárnosť • zodpovednosť • zdroje	2. Ľudská práca a jej vplyvy • zodpovednosť pri hospodárení s peniazmi potrebnými na realizáciu nápadu, • zodpovednosť pri práci za stanovené úlohy, • hospodárne využívanie rôznych zdrojov pri práci.	jazyková a komunikačná, matematická, informačná, spoločenskovedná, technická a profesijná gramotnosť 🗂️ 2,4,5 🗂️ 2,3,5 🧠 1,2,3 🧠 1,2 👤 1,2,5,8,9	
Činnosti Výber najvhodnejšieho nápadu na realizáciu. Zostavenie časového harmonogramu jeho realizácie. Výber vhodného materiálu a ostatných pomôcok. Reflexia a zhodnotenie výsledku spoločnej práce a procesu spolupráce. Identifikácia úspechov v rámci procesu spolupráce a stanovenie možností na zlepšenie. Zodpovedné správanie a hospodárne využívanie zdrojov potrebných na realizáciu. Stanovenie odmeny za prácu (mzdy).			

PRIEREZOVÉ GRAMOTNOSTI

Vizuálna gramotnosť 👁️

1. porozumieť vizuálnemu jazyku a využívať ho na špecifickú formu komunikácie, a to s uplatňovaním tvorivého a kritického myslenia,
2. citlivo vnímať vizuálne podnety na úrovni každodennosti,
3. orientovať sa vo svete vizuality a umenia,
4. prejavovať estetickú otvorenosť vo vnímaní a prežívaní,
5. rešpektovať a oceňovať rozmanité kultúrne prejavy.

Čitateľská gramotnosť 📖

to na viacerých úrovniach – od explicitných výnamov cez vyvodzovanie implicitných významov až po kriti

cké hodnotenie textu,

2. využiť získané informácie na učebné, komunikačné a sebarozvojové ciele,
3. monitorovať vlastné porozumenie a využívať metakognitívne stratégie,
4. osvojiť si stratégie porozumenia testu a tvoriť text.

Digitálna gramotnosť

1. sebaisto, kriticky a zodpovedne využívať digitálne technológie na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti,
2. vstupovať do interakcií s digitálnymi technológiami - používať informácie a dáta, komunikovať, spolupracovať, používať médiá,
3. tvoriť digitálny obsah (vrátane programovania),
4. využívať digitálne technológie bezpečne (vrátane digitálnej pohody a kybernetickej bezpečnosti),
5. rešpektovať duševné vlastníctvo,
6. riešiť problémy a kriticky myslieť.

Finančná gramotnosť

1. využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti,
2. vedieť reagovať na nové osobné udalosti a neustále sa meniace ekonomické prostredie s ohľadom na premenné veličiny, ako sú vek, rodinné zázemie, pracovné uplatnenie, kultúra, či miesto bydliska,
3. finančne plánovať svoju budúcnosť a efektívne dlhodobo hospodáriť,
4. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobnú ekonomickú a finančnú situáciu,
5. porozumieť princípom fungovania ekonomických vzťahov v spoločnosti.

Občianska gramotnosť

1. poznať a aktívne využívať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnych zmien vo svojich komunitách,
2. byť informovaný, rozumieť procesom a vedieť ako uplatňovať občianske práva a povinnosti na miestnej, štátnej, národnej a globálnej úrovni v súlade s ľudskými právami a princípmi demokracie,
3. orientovať sa v kultúrno-spoločenských reáliách svojho okolia, nadobudnúť a upevňovať svoju lokálnu a regionálnu identitu, ktorá je oporným bodom kultúrnej identity a predpokladom zdravej formy patriotizmu.

Mediálna gramotnosť

1. prejavovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám,
2. interpretovať informácie a mediálne obsahy,
3. eticky a korektne sa mediálne prezentovať,
4. odhaľovať manipulatívne techniky a vyrovnávať sa s informačným preťažením a komercializáciou mediálneho prostredia.

1. rešpektovať a oceňovať rozmanitosť vo svojom okolí,
2. citlivo vnímať životnú realitu ľudí z rozmanitých kultúrnych a sociálnych prostredí,
3. rozpoznávať a aktívne odmietať diskriminačné správanie.

Environmentálna gramotnosť 🌱

1. spoznávať jednotlivé zložky životného prostredia, ako aj vzťahy, ktoré medzi nimi prebiehajú,
2. rozvíjať pozitívny vzťah k životnému prostrediu a zvažovať, ktoré ľudské hodnoty a potreby (ne)prispievajú k ochrane životného prostredia a udržateľnosti,
3. rozumieť príčinám a dôsledkom konkrétnych environmentálnych problémov, porovnávať a analyzovať ich riešenia, vrátane vlastného konania,
4. poznať piliere udržateľnosti a uvedomovať si závislosť ľudskej spoločnosti a ekonomiky od životného prostredia,
5. prebrať zodpovednosť, osobne sa angažovať a spolupracovať v ochrane životného prostredia a presadzovaní udržateľnosti prostredníctvom a ktívít primeraných veku.

Sociálna a emocionálna gramotnosť 🤝💖🧡

1. prejavovať emocionálnu odolnosť, empatiu a sebauvedomenie,
2. rozvíjať schopnosť spolupracovať, efektívne komunikovať a riešiť konflikty,
3. bezpečným spôsobom prejavovať a regulovať svoje emócie, prejavovať porozumenie a pomáhať iným pri prežívaní ich emócií s prihliadnutím na uvedomenie si vlastných kapacít,
4. plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojím rozvíjateľným potenciálom, potrebami a hranicami, prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú životné smerovanie jednotlivca a jeho blízkeho okolia,
5. vnímať vlastné (emocionálne) prežívanie ako rovnocenné s prežívaním iných,
6. asertívne ale ohľaduplne obhajovať a dosahovať svoje ciele v komunikácii,
7. efektívne spolupracovať v homogénnych ako aj rozmanitých tímoch, predchádzať konfliktom, reálne konflikty riešiť nenásilnými spôsobmi,
8. definovať vlastné hodnoty vo vzťahoch a konať zodpovedne rešpektujúc práva a slobody iných,
9. utvárať svoju osobnú integritu a identitu vo vzťahu k hodnotovým princípom, aj k témam intimity a sexuality,
10. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobný život, vzťahy a zdravie,
11. rozlišovať rôzne druhy vzťahov, rôzne prejavy správania v nich, utvárať ich a s rešpektom k sebe a iným v nich fungovať.

6. Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

6.1 Predmet: Hudobná výchova

Upravené výchovno-vzdelávacie ciele, obsah vzdelávania a vzdelávací štandard vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra v predmete Hudobná výchova sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 31.3.2023 pod číslom 2023/831:7-A2140.

Charakteristika

V predmete hudobná výchova sa zameriame na objavovanie zákonitosti vzniku a existencie hudby v jej elementárnych podobách produkcie, počúvanie, vyjadrovanie aj stvárňovanie. Spev rôznorodých piesní v skupine aj so sprievodom, hra na tele a orffových nástrojoch, experimentovanie, objavovanie možností vlastného hlasu, pocity z počúvanej a reprodukovanej hudby, vyjadrenie hudby spontánnym pohybom prispievajú k hudobnému poznaniu a umeleckému rozvoju žiakov.

Hlavným cieľom 2. cyklu je poznať a aplikovať hudobnú gramotnosť pri uvedomenom zmocňovaní sa hudby v procese jej produkcie, prijímania aj vyjadrovania a integrácie s inými druhmi umenia.

Ciele

- Spievať vo vhodnej hlasovej polohe, imitačne aj podľa notového zápisu (fonogestiky), spamäti, rôznorodý piesňový repertoár vrátane jednoduchého dvojhlasu.
- Identifikovať a aplikovať výrazové prostriedky hudby pri speve a hre na hudobných nástrojoch.

ných hudobných nástrojoch jednoduché rytmické a melodické modely, hrať v malých inštrumentálnych

zoskupeniach.

- Komunikovať a hodnotiť vlastné prijímanie hudby, interpretovať hudbu verbálne, pohybom aj inými umeleckými prostriedkami, prijímať odlišnosť vnímania a interpretácie iných.
- Vyjadriť mimohudobný obsah (dej, predstavy, charakteristiku postáv príbehu) hlasom, pohybom, dramaticky, hudobnými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku.
- V procese tvorby a interpretácie hudby spolupracovať v skupine, v kolektíve, vyjadriť pocity, hodnotiť proces vlastnej tvorby, prijímania a stvárňovania hudby.
- Spoznávať hudobné prejavy a preferencie vo vlastnej rodine a miestnej komunite.

4. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

KOMPONENTY	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	POZNÁMKY
Spev	Žiak dokáže primerane ovládať svoj hlas – spievať primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke v hlasovej polohe (a – c2), spamäti aj s oporou o notový zápis. Žiak vie spievať v kolektíve so sprievodom hudobného nástroja i a capella, prirodzene	Spievanie hrových hlasových modelov, melodizovaných útvarov ľudovej slovesnosti a piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, populárne, kánon) v primeraných tóninách. Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení.	 3 1 2	

	základné zásady hlasovej hygieny v reči i v speve. Žiak dokáže udržať melodickú líniu v jednohlase, reagovať na základné taktovacie gestá učiteľa. - Spievať jednohlasne aj v jednoduchom dvojhlasie, reagovať na taktovacie gestá učiteľa. Žiak vie rytmizovať a melodizovať reč v známom tónovom priestore v rámci celej durovej stupnice (C dur). Žiak vie uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách, hlasom experimentovať a improvizovať.	Osvojovanie hudobnej abecedy vychádzajúce z praktickej činnosti: osminová, štvrtová, polová a celá nota, pomlčky v rovnakých rytmických hodnotách, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, 2/4, 3/4 takt, tónový priestor v C dur, príslušné solmizačné slabiky, gestá znázorňujúce výšku tónu a postup melódie. Imitovanie zvukov okolitého sveta, tvorenie rôznorodých melódií, zvukomaľby k rôznym príbehom a situáciám, smerovanie k uvedomeniu melodických postupov a ich zachyteniu solmizačnou slabikou. Zjednotenie spoločného spevu, upevňovanie speváckych návykov, počúvanie seba aj druhých, slovné reflektovanie speváckeho výkonu – ocenenia, (seba)korekcia.	😊😊😊 3	
Hra na hudobnom nástroji	Žiak vie hrať na hudobnom nástroji rytmicky správne, v primeranom tempe. Žiak dokáže hrať a vytvárať jednoduché hudobné sprievody	Hra na rytmických a vybraných melodických hudobných nástrojoch. Vytváranie jednoduchých rytmických inštrumentálnych celkov.		

	reagovať na základné gestá učiteľa. Žiak dokáže zahrať jednoduchú melódiu na vybranom melodickom hudobnom nástroji s oporou učiteľa. Žiak vie hrať podľa symbolického zápisu. Orientovať sa na klaviatúre v C dur, aktívne počúvať druhých, byť schopný slovnej reflexie hudobného výsledku – ocenenia, (seba)korekcia.	Hudobná abeceda v praktických činnostiach: osminová, štvrtová, polová, celá, nota s bodkou, pomlčky v rovnakých rytmických hodnotách, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, rytmický dvojhlas, 2/4 3/4, 4/4 takt, tónový priestor v C dur. Hra jednoduchých melódií v tónovom priestore stupnice C dur na vybranom melodickom nástroji (napr. zvonkohra, xylofón, zobcová flauta, a pod.). Vytváranie základných sprievodov k piesňam. Jednoduché sprevádzanie počúvanej hudby pomocou rytmických nástrojov. Počúvanie druhých, spolupráca pri spoločnej hre, slovná reflexia hudobného výsledku, vyjadrenie pocitov.	 1 3 1	
Počúvanie hudby	Žiak dokáže identifikovať a pomenovať základné výrazové prostriedky hudby, opísať ich vlastnosti a význam.	Analytické počúvanie rôznorodej hudby, identifikovanie vyjadrovacích prostriedkov v počúvanej hudbe.	 1,3,5 3	

	ávať hudbu verbálne, pohybom aj inými umeleckými prostriedkami. Žiak vie hodnotiť vlastné prijímanie hudby. Žiak dokáže spoznávať hudobné prejavy a preferencie vo vlastnej rodine. Orientovať sa v typických prejavoch regionálnej kultúry.	Rozpoznávanie základných typov hudby: klasickej a modernej. Určovanie základných formových štruktúr (refrén, predohra, medzihra, dohra), charakteru a funkcie počúvanej hudby (k tancu, pochod, pieseň). Vyjadrenie vlastného prežívania pri počúvaní hudby.	 1 .,2,3	
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby	Žiak dokáže spontánnym a koordinovaným pohybom reagovať na počúvanú hudbu a piesne. Žiak vie napodobňovať základné tanečné prvky vybraných štýlov. Žiak vie ovládať jednoduché tanečné hry. Žiak dokáže reagovať pohybom na rytmus, formu a melódiu skladby.	Spontánne napodobňovanie vybraných vzorových pohybových stereotypov, imitovanie jednoduchých tanečných hier. Jednokročkový/ dvojkročkový pohyb, polka. Využívanie vlastného tela (hry na tele) ako rytmického hudobného nástroja pri tanci, pri tvorbe zvukových efektov. Vyjadrovanie hudobného (metrum, tempo, dynamika, melódia) obsahu spontánnym pohybom.	 3 1 3 2,7	

Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby	Interpretovať jednoduché dramatické útvary a hry spevom, pohybom, rytmizovaným a melodizovaným textom. Improvizovať, prostriedkami tvorivej dramatiky vyjadriť pieseň a riekanku. Hodnotiť proces vlastného stvárňovania hudby v skupine, v kolektíve. Spolupracovať pri hudobno-dramatickom stvárňovaní hudobných aj nehudobných predlôh.	Hudobno-dramatické stvárňovanie rôznych jednoduchých hudobných a nehudobných predlôh (poézie, prózy). Príprava a realizácia krátkeho hudobno-dramatického celku (výber námetu, jednoduchá úprava textu, tvorba zvukových kulís, základné pohybové prvky).	 2,5 1,2	
---	--	---	---	--

5. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

KOMPONENTY	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	POZNÁMKY
------------	-------------------	-------------------	-------------	----------

Spev	Žiak dokáže primerane ovládať svoj hlas – spievať primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke v hlasovej polohe (a – c2), spamäti aj s oporou o notový zápis. Žiak vie spievať v kolektíve so sprievodom hudobného nástroja i a capella, prirodzene aplikovať základné zásady hlasovej hygieny v reči i v speve. Žiak dokáže udržať melodickú líniu v jednohlase, reagovať na základné taktovacie gestá učiteľa. Spievať jednohlasne aj v jednoduchom dvojhlas, reagovať na taktovacie gestá učiteľa. Žiak vie rytmizovať a melodizovať reč v známom tónovom priestore v rámci celej durovej stupnice (C dur). Žiak vie uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých	Spievanie hrových hlasových modelov, melodizovaných útvarov ľudovej slovesnosti a piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, slovenské ľudové, populárne, kánon) v primeraných tóninách. Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení. Osvojovanie hudobnej abecedy vychádzajúce z praktickej činnosti: osminová, štvrtová, polová a celá nota, pomlčky v rovnakých rytmických hodnotách, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, 2/4, 3/4 takt, tónový priestor v C dur, príslušné solmizačné slabiky, gestá znázorňujúce výšku tónu a postup melódie. Imitovanie zvukov okolitého sveta, tvorenie rôznorodých melódií, zvukomaľby k rôznym príbehom a situáciám, smerovanie k uvedomeniu melodických postupov a ich zachyteniu solmizačnou slabikou. Zjednotenie spoločného spevu, upevňovanie speváckych návykov,	 3 1 2 3	
--------------------	---	---	---	--

	som experimentovať a improvizovať.	počúvanie seba aj druhých, slovné reflektovanie spevákkeho výkonu – ocenenia, (seba)korekcia.		
Hra na hudobnom nástroji	Žiak vie hrať na hudobnom nástroji rytmicky správne, v primeranom tempe. Žiak dokáže hrať a vytvárať jednoduché hudobné sprievody v skupine, reagovať na základné gestá učiteľa. Žiak dokáže zahrať jednoduchú melódiu na vybranom melodickom hudobnom nástroji s oporou učiteľa. Žiak vie hrať podľa symbolického zápisu. Orientovať sa na klaviatúre v C dur, aktívne počúvať druhých, byť schopný slovnej reflexie hudobného výsledku – ocenenia, (seba)korekcia.	Hra na rytmických a vybraných melodických hudobných nástrojoch. Vytváranie jednoduchých rytmických inštrumentálnych celkov. Hudobná abeceda v praktických činnostiach: osminová, štvrtová, polová, celá, nota s bodkou, pomlčky v rovnakých rytmických hodnotách, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, rytmický dvojhlas, 2/4 3/4, 4/4 takt, tónový priestor v C dur. Hra jednoduchých melódií v tónovom priestore stupnice C dur na vybranom melodickom nástroji (napr. zvonkohra, xylofón, zobcová flauta, a pod.). Vytváranie základných sprievodov k piesňam.	 1 3 1	

		Jednoduché sprevádzanie počúvanej hudby pomocou rytmických nástrojov. Počúvanie druhých, spolupráca pri spoločnej hre, slovná reflexia hudobného výsledku, vyjadrenie pocitov.		
Počúvanie hudby	Žiak dokáže identifikovať a pomenovať základné výrazové prostriedky hudby, opísať ich vlastnosti a význam. Žiak vie hodnotiť vlastné prijímanie hudby. Interpretovať hudbu verbálne, pohybom aj inými umeleckými prostriedkami. Žiak dokáže spoznávať hudobné prejavy a preferencie vo vlastnej rodine. Orientovať sa v typických prejavoch regionálnej kultúry.	Analytické počúvanie rôznorodej hudby, identifikovanie vyjadrovacích prostriedkov v počúvanej hudbe. Rozpoznávanie základných typov hudby: klasickej a modernej. Určovanie základných formových štruktúr (refrén, predohra, medzihra, dohra), charakteru a funkcie počúvanej hudby (k tancu, pochod, pieseň). Vyjadrenie vlastného prežívania pri počúvaní hudby.	 1,3,5 3 1 ,2,3	
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby	Žiak dokáže spontánnym a koordinovaným pohybom reagovať na počúvanú hudbu a piesne. Žiak vie napodobňovať základné tanečné prvky vybraných štýlov.	Spontánne napodobňovanie vybraných vzorových pohybových stereotypov, imitovanie jednoduchých tanečných hier. Jednokročkový/ dvojkročkový pohyb, polka.	 3 1 3 2,7	

	Žiak vie ovládať jednoduché tanečné hry. Žiak dokáže reagovať pohybom na rytmus, formu a melódiu skladby.	Využívanie vlastného tela (hry na tele) ako rytmického hudobného nástroja pri tanci, pri tvorbe zvukových efektov. Vyjadrovanie hudobného (metrum, tempo, dynamika, melódia) obsahu spontánnym pohybom.		
Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby	Interpretovať jednoduché dramatické útvary a hry spevom, pohybom, rytmizovaným a melodizovaným textom. Improvizovať, prostriedkami tvorivej dramatiky vyjadriť pieseň a riekanku. Hodnotiť proces vlastného stvárňovania hudby v skupine, v kolektíve. Spolupracovať pri hudobno-dramatickom stvárňovaní hudobných aj nehudobných predlôh.	Hudobno-dramatické stvárňovanie rôznych jednoduchých hudobných a nehudobných predlôh (poézie, prózy). Príprava a realizácia krátkeho hudobno-dramatického celku (výber námetu, jednoduchá úprava textu, tvorba zvukových kulís, základné pohybové prvky).	 2,5 1,2	

PRIEREZOVÉ GRAMOTNOSTI

Vizuálna gramotnosť

1. porozumieť vizuálnemu jazyku a využívať ho na špecifickú formu komunikácie, a to s uplatňovaním tvorivého a kritického myslenia,
2. citlivo vnímať vizuálne podnety na úrovni každodennosti,
3. orientovať sa vo svete vizuality a umenia,
4. prejavovať estetickú otvorenosť vo vnímaní a prežívaní,
5. rešpektovať a oceňovať rozmanité kultúrne prejavy.

Čitateľská gramotnosť

1. porozumieť rôznym druhom textu, a to na viacerých úrovniach – od explicitných výnamov cez vyvodzovanie implicitných významov až po kritické hodnotenie textu,
2. využiť získané informácie na učebné, komunikačné a sebarozvojové ciele,
3. monitorovať vlastné porozumenie a využívať metakognitívne stratégie,
4. osvojiť si stratégie porozumenia textu a tvoriť text.

Digitálna gramotnosť

1. sebaisto, kriticky a zodpovedne využívať digitálne technológie na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti,
2. vstupovať do interakcií s digitálnymi technológiami - používať informácie a dáta, komunikovať, spolupracovať, používať médiá,
3. tvoriť digitálny obsah (vrátane programovania),
4. využívať digitálne technológie bezpečne (vrátane digitálnej pohody a kybernetickej bezpečnosti),
5. rešpektovať duševnú lastníctvo,
6. riešiť problémy a kriticky myslieť.

Finančná gramotnosť

1. využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti,
2. vedieť reagovať na nové osobné udalosti a neustále sa meniace ekonomické prostredie s ohľadom na premenné veličiny, ako sú vek, rodinné zázemie, pracovné uplatnenie, kultúra, či miesto bydliska,
3. finančne plánovať svoju budúcnosť a efektívne dlhodobo hospodáriť,
4. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobnú ekonomickú a finančnú situáciu,
5. porozumieť princípom fungovania ekonomických vzťahov v spoločnosti.

Občianska gramotnosť

ctívneho občianstva za účelom pozitívnych zmien vo svojich komunitách,

2.byť informovaný, rozumieť procesom a vedieť ako uplatňovať občianske práva a povinnosti na miestnej, štátnej, národnej a globálnej úrovni v súlade s ľudskými právami a princípmi demokracie,

3. orientovať sa v kultúrno-spoločenských reáliách svojho okolia, nadobudnúť a upevňovať svoju lokálnu a regionálnu identitu, ktorá je oporným bodom kultúrnej identity a predpokladom zdravej formy patriotizmu.

Mediálna gramotnosť 📺

1. prejavovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám,
2. interpretovať informácie a mediálne obsahy,
3. eticky a korektne sa mediálne prezentovať,
4. odhaľovať manipulatívne techniky a vyrovnávať sa s informačným preťažením a komercializáciou mediálneho prostredia.

Interkultúrna gramotnosť 🌍

1. rešpektovať a oceňovať rozmanitosť vo svojom okolí,
2. citlivo vnímať životnú realitu ľudí z rozmanitých kultúrnych a sociálnych prostredí,
3. rozpoznávať a aktívne odmietajú diskriminačné správanie.

Environmentálna gramotnosť 🌱

1. spoznávať jednotlivé zložky životného prostredia, ako aj vzťahy, ktoré medzi nimi prebiehajú,
 - 2.rozvíjať pozitívny vzťah k životnému prostrediu a zvažovať, ktoré ľudské hodnoty a potreby (ne)prispievajú k ochrane životného prostredia a udržateľnosti,3.
- rozumieť príčinám a dôsledkom konkrétnych environmentálnych problémov, porovnávať a analyzovať ich riešenia, vrátane vlastného konania,
4. poznať piliere udržateľnosti a uvedomovať si závislosť ľudskej spoločnosti a ekonomiky od životného prostredia,
 - 5.prebrať zodpovednosť, osobne sa angažovať a spolupracovať v ochrane životného prostredia a presadzovaní udržateľnosti prostredníctvom a ktívít primeraných veku.

Sociálna a emocionálna gramotnosť 😊💖😊

1. prejavovať emocionálnu odolnosť, empatiu a sebauvedomenie,
2. rozvíjať schopnosť spolupracovať, efektívne komunikovať a riešiť konflikty,
- 3.bezpečným spôsobom prejavovať a regulovať svoje emócie, prejavovať porozumenie a pomáhať iným pri prežívaní ich emócií s prihliadnutím na uvedomenie si vlastných kapacít,
- 4.plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojím rozvíjateľným potenciálom, potrebami a hranicami, prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú životné smerovanie jednotlivca a jeho blízkeho okolia,
5. vnímať vlastné (emocionálne) prežívanie ako rovnocenné s prežívaním iných,
6. asertívne ale ohľaduplne obhajovať a dosahovať svoje ciele v komunikácii,

- ých ako aj rozmanitých tímoch, predchádzať konfliktom, reálne konflikty riešiť nenásilnými spôsobmi,
8. definovať vlastné hodnoty vo vzťahoch a konať zodpovedne rešpektujúc práva a slobody iných,
 9. utvárať svoju osobnú integritu a identitu vo vzťahu k hodnotovým princípom, aj k témam intimity a sexuality,
 10. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobný život, vzťahy a zdravie,
 11. rozlišovať rôzne druhy vzťahov, rôzne prejavy správania v nich, utvárať ich a s rešpektom k sebe a iným v nich fungovať.

6.2 Predmet: Výtvarná výchova

Upravené výchovno-vzdelávacie ciele, obsah vzdelávania a vzdelávací štandard vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra a v predmete Výtvarná výchova sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 31.3.2023 pod číslom 2023/831:7-A2140.

Charakteristika

Vzdelávanie v predmete výtvarná výchova má primárne činnostný charakter, čo umožňuje žiakovi získať zážitok z procesu tvorby a použitia, nástrojov, techník a technológií. Vedie žiakov k umeleckej a vizuálnej gramotnosti a na základe osvojenia si výtvarného jazyka, k schopnosti vyjadriť svoje myšlienkové koncepty, predstavy, fantáziu, skúsenosti a pocity, ktoré integruje do vnímania prostredia a vzťahov vo svojom bezprostrednom prostredí. Formuje osobnosť žiaka v celistvosti jeho vnímania a schopnosti prijímania estetických podnetov a tvorenia rôznych vizuálne vnímateľných artefaktov. Formuje sebaujadrovanie žiaka, vytvára priestor na rozvoj myslenia, metakognitívnych zručností a budovania postojov. Predmet vytvára priestor aj na rozvoj ďalších prierezových gramotností ako napr. čitateľskej, digitálnej gramotnosti (napr. vzťah obrazu a slova) ako aj sociálnej a emocionálnej gramotnosti (napr. sebapoznávanie a sebaujadrovanie sa prostredníctvom tvorivej činnosti, práca v kolektíve a reflexia tvorby či už vlastnej alebo niekoho iného).

Hlavným cieľom 2. cyklu je rozširovať a prehĺbovať u žiaka spôsobilosti v používaní výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarného jazyka. Je vedený k tomu, aby si dokázal vybrať a používať nástroje, materiály, technológie a postupy na vyjadrenie vlastných predstáv, fantázie, myšlienok, skúseností, pocitov a emócií. Prostredníctvom tvorby a umenia sa u žiaka prehĺbuje zmyslová citlivosť a sebapoznanie. Umenie, tradičné ľudové umenie a vizuálna kultúra podnecujú žiaka ku kritickému pohľadu a rešpektu rozmanitých prejavov kultúry a spoločnosti.

Ciele

- Samostatne a tvorivo rozvíjať svoje spôsobilosti v oblasti umenia a vizuálnej kultúry.

izuálneho jazyka svoje myšlienky, predstavy, fantáziu, pocity a vzťahy medzi nimi.

- Cieľavedome používať vizuálne médiá, nástroje, techniky a technológie na sebarealizáciu a komunikáciu.
- Samostatne kriticky a tvorivo pracovať s vizuálnymi informáciami, rozumieť ich dôležitosť.
- Interpretovať podnety z umenia a vizuálnej kultúry a rešpektovať kultúrnu rozmanitosť.
- Sebareflektovať, reflektovať, prezentovať a hodnotiť tvorbu v oblasti výtvarného umenia a vizuálnej kultúry.
- Zdôvodniť význam realizácie a verejnej prezentácie, sprostredkovania a uchovávanía výsledkov umeleckej tvorby.
- Rešpektovať a používať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií.
- Vyjadriť súvislosť medzi tvorbou a spoločenským, kultúrnym a historickým kontextom.
- Vysvetliť vplyv umenia a kultúry na utváranie hodnôt a postojov jednotlivca a spoločnosti.

4.ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovací hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

Ciele predmetu 2. cyklus 4. ročník

- Tvorivo použiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky a princípy kompozície.
- Tvorivo použiť nástroje, materiály, médiá, techniky, technológie a postupy na vyjadrenie vlastných predstáv, fantázií, myšlienok, skúseností a pocitov.
- Tvorivo interpretovať diela a artefakty z umenia a vizuálnej kultúry, objavovať nimi komunikovaný obsah.
- Overiť účinky vizuálnej komunikácie.
- Vnímať prínos a poslanie múzeí a galérií.
- Vyjadriť a pomenovať rozdielne pocity a emócie.
- Reflektovať proces tvorby a jej výsledky, rešpektovať prejavy kultúrnej rozmanitosti.
- Opísať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií.

	ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Komunikácia	- experimentovanie s výtvarnými vyjadrovacími prostriedkami (prvkami a princípmi) - práca s rôznymi kresliarskymi a maliarskymi nástrojmi, technikami – kresba, maľba, modelovanie, priestorová tvorba - oboznámenie sa čo je úžitkové umenie - výtvarné asociácie na rôzne výtvarné podnety - podnety z tradičného ľudového umenia - podnety z umenia (svetového, slovenského) z rôznych období - výtvarné aktivity v interiéri, - výtvarné aktivity v exteriéri, prírode - tvorenie dočasných a procesuálnych prác. - práca s digitálnymi médiami: fotografia, video - tvorba plagátu	Žiak vie/dokáže: vyjadrovať vlastné myšlienky a rozvíjať fantáziu prostredníctvom vedomého výberu výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a ich kombináciou - dokáže vytvoriť úžitkový predmet z plastelíny, papiera - pomenovať postupy základných techník- kresba, maľba, grafika, priestorová tvorba - uplatniť získané skúsenosti a vedomosti pri bádani a experimentovaní s výtvarnými nástrojmi, materiálmi, technikami - použiť jednoduché digitálne technológie a nástroje na vizuálnu komunikáciu - vytvoriť reklamný plagát - zvoliť digitálne technológie na realizáciu výtvarnej úlohy.
Umenie a vizuálna kultúra	- analyzovanie artefaktov z dejín umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry na základe vybraných tém - porovnávanie diel vybraných umelcov. (napr. Michelangelo a Ašot Haas a ich David) - premena výtvarných vyjadrovacích prostriedkov naprieč dejinami výtvarného umenia a vizuálnou kultúrou - podnety z umenia z rôznych období a ich odraz v súčasnom umení - návšteva galérie, múzea, pamiatky, sakrálnaj	- tvorivo interpretovať podnety z vybraných období z dejín umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry - pomenovať okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela - porovnať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia - vyjadriť pocit z umeleckého diela a pocit z návštevy výstavy, galérie, múzea - Identifikovať súvislosti medzi vlastným výtvarným dielom a zvolenou témou.

	avy, ateliéru vrátane virtuálnych alternatív: virtuálna galéria, múzeum, portfólio umelkýň a umelcov. - prehliadka virtuálnej galérie, výstavy - spôsoby prezentácie - prípravy triednej výstavy - etické zásady a ich uplatnenie vo vizuálnej komunikácii.	
Osobnosť	- pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre - tvorba individuálnych - jednotlivé etapy procesu tvorby - tvorba kolektívnych prác - druhy a formy reflexie - možnosti prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti - vytváranie portfólia	- pomenovať a vyjadriť pocity a emócie z tvorby/diela - reflektovať a rešpektovať proces tvorby a tvorbu iných - kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine - zdieľať a rešpektovať rôzne osobné hodnoty - prezentovať výsledky tvorby - využiť metódy hodnotenia vlastnej tvorby

5. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

KOMPONENT	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
Komunikácia	- štylizácia tvarov predmetov v zátiší (experimentovanie s rôznymi výtvarnými prostriedkami)	Žiak vie/dokáže: - zredukovať tvar predmetu

	znymi kresliarskymi a maliarskymi nástrojmi, technikami – kresba, maľba, modelovanie, priestorová tvorba - výtvarné asociácie na rôzne výtvarné podnety - podnety z tradičného ľudového umenia - podnety z umenia (svetového, slovenského) z rôznych období napr. kubizmus - výtvarné aktivity v interiéri, - výtvarné aktivity v exteriéri, prírode - tvorenie dočasných a procesuálnych prác. - práca s digitálnymi médiami: fotografia, video, počítačová grafika video - overovanie vizuálnych informácií, digitálneho obsahu a ich autenticity - etické zásady, autorské práva a licencie a ich uplatnenie vo vizuálnej kultúre	- vyjadrovať vlastné myšlienky a rozvíjať fantáziu prostredníctvom vedomého výberu výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a ich kombináciou - zdôvodniť výber vyjadrovacích prostriedkov - pomenovať postupy základných techník- kresba, maľba, grafika, priestorová tvorba - uplatniť získané skúsenosti a vedomosti pri bádani a experimentovaní s výtvarnými nástrojmi, materiálmi, technikami, technológiami, postupmi - cielene použiť nástroje, materiály, techniky, technológie - použiť jednoduché digitálne technológie a nástroje na vizuálnu komunikáciu - vyhľadať informačný a digitálny obsah v oblasti umenia a vizuálnej kultúry - opísať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií - pomenovať komunikačné účinky tvorby
Umenie a vizuálna kultúra	- tvorivé interpretovanie artefaktov z dejín umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry na základe vybraných tém a naratívov - porovnávanie diel vybraných, kultúr, období a umeleckých prejavov - premena výtvarných žánrov naprieč dejinami výtvarného umenia a vizuálnou kultúrou	- tvorivo interpretovať podnety z vybraných období z dejín umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry - pomenovať okolnosti vzniku výtvarného artefaktu/umeleckého diela - porovnať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia - vyjadriť pocit z umeleckého diela a pocit z návštevy výstavy, galérie, múzea - opísať činnosť a funkciu galérie, múzea - rešpektovať kultúrnu rozmanitosť

	umenia z rôznych období a ich odraz v súčasnom umení - návšteva galérie, múzea, sakrálnej stavby - prehliadka virtuálnej galérie, výstavy - rola kurátora, galerijného pedagóga, umeleckého kritika - spôsoby prezentácia - príprava výstavy	- použiť postupy a nástroje na vyhľadávanie a overovanie zdrojov vizuálnych vyobrazení a ich autenticity
Osobnosť	- pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre - tvorba individuálnych - jednotlivé etapy procesu tvorby - tvorba kolektívnych prác - druhy a formy reflexie - reflektovanie stereotypných zobrazení - variácie a inovácie stereotypov - možnosti prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti - vytváranie portfólia	- pomenovať a vyjadriť pocity a emócie z tvorby/diela - reflektovať a rešpektovať proces tvorby a tvorbu iných - kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine - zdieľať a rešpektovať rôzne osobné hodnoty - prezentovať výsledky tvorby - využiť metódy hodnotenia vlastnej tvorby

Doménové a prierezové gramotnosti:

Umelecká gramotnosť: žiak vníma, prijíma a chápe, interpretuje a vyjadruje sa prostredníctvom rôznych druhov a foriem umenia,

- poznáva a pozná artefakty jednotlivých druhov umenia, vyjadruje sa ich prostriedkami,
- formuje si individuálne postoje a hodnotové preferencie v oblasti umenia a kultúry.

Sociálno-emocionálna: žiak dokáže vyjadriť svoje emócie a názory,

- rozvíja si schopnosť spolupracovať, efektívne komunikovať a riešiť konflikty
- dokáže prejavovať rešpekt a ohľaduplnosť voči iným ľuďom, ich kultúram a duchovným hodnotám.

Environmentálna gramotnosť: žiak pracuje s rôznymi materiálmi a dáva im nové použitie.

...álnemu jazyku a využíva ho na špecifickú formu komunikácie, a to s uplatňovaním tvorivého myslenia, citlivo vníma vizuálne podnety na úrovni každodennosti, orientuje sa vo svete vizuality a umenia, prejavuje estetickú otvorenosť vo vnímaní a prežívaní, rešpektuje a oceňuje rozmanité kultúrne prejavy.

Digitálna gramotnosť: žiak sebaisto, kriticky a zodpovedne využíva digitálne technológie na vzdelávanie,

- používa informácie a dáta, komunikuje, spolupracuje, používa médiá,
- využíva digitálne technológie bezpečne,
- vie čo je duševné vlastníctvo,

Občianska gramotnosť :

žiak sa dokáže orientovať sa v kultúrnospoločenských reáliách svojho okolia, nadobudnúť a upevňovať svoju lokálnu a regionálnu identitu,

Mediálna gramotnosť - žiak dokáže prejavovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám,

- interpretovať informácie a mediálne obsahy,

Interkultúrna gramotnosť - žiak dokáže rešpektovať rozmanitosť vo svojom okolí,

- vníma životnú realitu ľudí z rozmanitých kultúrnych a sociálnych prostredí.

7. Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb

7.1 Predmet: Telesná a športová výchova

Upravené výchovno-vzdelávacie ciele, obsah vzdelávania a vzdelávací štandard vzdelávacej oblasti Telesná a športová výchova sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 31.3.2023 pod číslom 2023/831:7-A2140.

Charakteristika

Predmet Telesná a športová výchova vytvára u žiakov priestor pre rozvoj pohybovej a zdravotnej gramotnosti, so zameraním sa na osvojenie vedomostí a zručností súvisiacich so zdravým spôsobom života, pohybovou športovou aktivitou. Zdravotná gramotnosť znamená dosiahnutie úrovne vedomostí, osobných zručností a sebadôvery pri prijímaní opatrení na zlepšenie osobného a komunitného zdravia zmenou osobného životného štýlu a životných podmienok. Žiaci porozumejú významu pohybovej a športovej aktivity pri upevňovaní telesného a duševného zdravia a spoznajú účinok vykonávaných cvičení na organizmus.

Významne prispieva k formovaniu osobnosti žiaka s dôrazom na jemnú a hrubú motoriku, rozvíja sociálnu, intelektuálnu, etickú stránku žiaka a kladný vzťah k pohybovej aktivite. Súčasťou je aj motivácia žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení svojej všeobecnej pohybovej výkonnosti, pri akceptovaní vlastných pohybových kompetencií a ich limitov a taktiež získavanie základných vedomostí a zručností pre zvládanie situácií ohrozenia bezpečnosti, zdravia a života v rámci praktických účelových cvičení.

Hlavným cieľom 2. cyklu je pravidelná realizácia pohybových a športových aktivít ako súčasti zdravého životného štýlu. Žiaci si osvoja nové pohybové zručnosti a dokážu ich aplikovať v pohybových a športových hrách. Žiaci dokážu rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka. Žiaci by mali vnímať šport ako prostriedok podpory sociálnych zručností a morálneho správania a postupne sa naučiť reagovať v krízových situáciách.

- Vytvoriť si vlastný zdraviu prospešný jedálňiček.
- Identifikovať negatívne vplyvy návykových látok.
- Chápať účinok pohybovej aktivity na organizmus a na správne držanie tela.
- Využívať získané pohybové zručnosti v rôznom prostredí a v rôznych podmienkach.
- Orientovať sa v športovej terminológii a v oblasti športu (vymenovať slovenských reprezentantov, olympijské myšlienky a podobne).
- Ovládať základy orientácie v prírode a teréne, rozumieť organizovaným presunom, poznať základné varovné signály civilnej ochrany, privolať a poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni.

4. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

2 vyučovacie hodiny týždenne – 66 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

KOMPONENTY	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	POZNÁMKY
1. Zdravie a životný štýl	Rozlišovať zdravú a nezdravú výživu.	Zdraviu prospešné potraviny ako základ vhodného jedálňička, význam príjmu a výdaja energie.		
	Identifikovať základné príčiny nesprávneho držania tela a predviesť aspoň tri	Zásady správneho držania tela, príčiny chybného držania tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela.		

	odporu správneho držania tela.	význam pohybu pre zdravie človeka		
	Dodržiavať základné hygienické zásady a bezpečnosť pri vykonávaní pohybových aktivít.	Pravidlá bezpečného správania sa pri pohybových aktivitách, - hygienické zásady pri pohybových aktivitách.		
2. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	Dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti.	Motivácia k zlepšeniu vlastnej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.		
	Odmerať pulzovú frekvenciu a s pomocou učiteľa interpretovať úroveň telesného zaťaženia.	Meranie pulzovej frekvencie, príčiny zmien, poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri telesnom zaťažení, potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov.		
	Predviesť aspoň tri pohybové hry na rozvoj pohybových schopností.	Pohybové schopnosti (kondičné a koordinačné) a možnosti (prostriedky) ich rozvoja.		
3. Pohybová kompetencie	Porozumieť základnej terminológii telovýchovných a športových činností, vykonať základné povel.	základné povel, postoje, obraty – pozor, pohov, vyrovať, rozchod, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad, rad, zástup, kruh, polkruh, jednotliviec, dvojica, trojica, na značky, čiara, priestor, ihrisko,		
	Zvládnuť optimálnu techniku manipulácie s náčiním a rôznymi pomôckami a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej aktivite.	Cvičenia a pohybové hry zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami.		

	idované pohyby tela, chôdzu, skoky a beh v súlade s rytmom navodeným potle-skom, zvukovým signálom, hudbou.	Rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, cvičenia so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách.		
	Ppredviesť aspoň dve strečingové cvičenia.	Strečing, relaxačné a dýchacie cvičenia.		
4. Šport a pohybová aktivita	Aplikovať dohodnuté pravidlá v určenej hre (hrách) a športovej činnosti a rešpektovať ich.	Pravidlá osvojovaných hier a športov, dodržiavanie fair-play, organizácia súťaží.		
	Riadiť sa zásadami fair-play v hre a športovej činnosti ako súťažiaci, pomocní rozhodcovia, organizátori, diváci.	Pravidlá osvojovaných hier a športov, dodržiavanie fair-play, organizácia súťaží.	👍👍👍 1,2,3,6,7	
	Predviesť techniku základných atletických cvičení – behy, skoky, hody, vrhy.	Atletika – behy, skoky		
	Predviesť techniku základných gymnastických cvičení – akrobacia, preskoky, kladina, kruhy, hrazda, tance	gymnastika – akrobacia, preskoky		
	Predviesť techniku základných herných činností vo vybraných športových hrách.	Športové hry – základné útočné a obranné herné činnosti jednotlivca a ich uplatnenie v mini-hre, resp. hre s dohodnutými pravidlami Futbal		

	tívne do minihry v rámci vybraných športových hier, alebo hry s dohodnutými pravidlami.	Športové hry – základné útočné a obranné herné činnosti jednotlivca a ich uplatnenie v mini- hre, resp. hre s dohodnutými pravidlami Futbal, Florbal		
	Zvládnuť základné tanečné kroky a tanečné motívy v regionálnych ľudových resp. moderných Tancoch.	Pohybové hry ako prostriedok na upevňovanie herných činností, na rozvoj kreativity a koope- rácie.		
	Predviesť základné zručnosti súvisiace s realizáciou sezónnych pohybových aktivít.	sezónne pohybové aktivity podľa podmienok školy – cvičenia a hry zamerané na zdokonaľovanie základných zručností z ďalších sezónnych pohybových aktivít (absolvovať vychádzku/výlet) Úspechy slovenských a zahraničných športovcov na ME, MS, OH, olympijská symbolika, olympijské myšlienky a hodnoty, kalokagatia; medzikultúrny význam športu.	 1,2,5	
5. Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	Rozpoznať a oznámiť nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie, využiť praktické zruč- nosti v sebaochrane.	Určovanie a výber vybraných smerov presunu.		
	Absolvovať súvislý pochod s prekonávaním terénnych prekážok, v prírode sa správať podľa zásad ochrany životného prostredia.	Presun mierne členitým terénom s prekonávaním terénnych prekážok, základné pravidlá ochrany životného prostredia, cvičenia rovnováhy na prírodných prekážkach, nosenie prírod- ných predmetov jednotlivo, v dvojiciach a iných skupinách (klady, kamene, brvná a pod.), po- hybové hry v prírode, základy geocachingu.		

	Dodržiavať zásady bezpečného správania sa pri vode a na horách v rôznych poveternostných podmienkach (ročných obdobiach).	Výber, príprava a likvidácia táboriska a ohniska. Praktické poskytnutie prvej pomoci: identifikácia poškodenia zdravia, život zachraňujúce úkony, stabilizovaná poloha, ošetrovanie povrchového poranenia, popálenín; získanie/privolanie pomoci telefonicky alebo online, lokalizácia polohy pomocou digitálnych zariadení; Riešenie konfliktných situácií, základy pádovej techniky a sebaobrany.		

5. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

2 vyučovacie hodiny týždenne – 66 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

KOMPONENTY	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	POZNÁMKY
1. Zdravie a životný štýl	Rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka,	Negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka.		

	znam rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej aktivity.	Úloha rozcvičenia – príprava na pohybovú aktivitu a prevencia pred zranením.		
2. Telesná pohybová výkonnosť	Dosiahnuť individuálne zlepšenie v úrovni pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti,	Motivácia k zlepšeniu vlastnej telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.		
	Rozpoznať základné prejavy únavy pri telesnej záťaži.	Poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti.		
3. Pohybové kompetencie	Porozumieť základnej terminológii telovýchovných a športových činností, vykonať základné povely.	Základné povely, postoje, obraty – pozor, pohov, vyrovnať, rozchod, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad, rad, zástup, kruh, polkruh, jednotliviec, dvojica, trojica, na značky, čiara, priestor, ihrisko, cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore.		
	Zvládnuť optimálnu techniku manipulácie s náčiním a rôznymi pomôckami a uplatniť ju v pohybovej alebo športovej aktivite.	Cvičenia a pohybové hry zamerané na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a pomôckami.		

	řadované pohyby tela, chôdzu, skoky a beh v súlade s rytmom navodeným potle-skom, zvukovým signálom, hudbou.	Rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, cvičenia so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách.		
	Predviesť aspoň dve strečingové cvičenia.	Strečing, relaxačné a dýchacie cvičenia.		
4. Šport a pohybová aktivita	Rozlišovať pojmy technika a taktika.	Športové hry – základné útočné a obranné herné činnosti jednotlivca a ich uplatnenie v mini-hre, resp. hre s dohodnutými pravidlami (výber športovej hry závisí od podmienok školy.		
	S pomocou učiteľa pripraviť a viesť jednoduchú hru alebo športovú činnosť (súťaž) pre spolu-žiakov ako organizátori či rozhodcovia.	Pravidlá osvojovaných hier a športov, dodržiavanie fair-play, organizácia súťaží.		

	aspoň piatich úspešných slovenských a troch zahraničných športových reprezentantov v individuálnych a/alebo kolektívnych športoch,	Úspechy slovenských a zahraničných športovcov na ME, MS, OH, olympijská symbolika, olympijské myšlienky a hodnoty, kalokagatia.	 1,3	
	Vysvetliť význam základných olympijských myšlienok a posolstva olympizmu,	Úspechy slovenských a zahraničných športovcov na ME, MS, OH, olympijská symbolika, olympijské myšlienky a hodnoty, kalokagatia. Medzikultúrny význam športu.	 2	
	predviesť techniku základných úpolových cvičení	úpoly – zdokonaľovanie základných úpolových techník – Judo, Aikido		
	Aplikovať aspoň štyri pohybové hry zamerané na rozvoj kreativity a kooperácie.	Pohybové hry ako prostriedok na upevňovanie herných činností, na rozvoj kreativity a kooperácie.	 1,2,7,10	
	predviesť techniku základných atletických cvičení – behy, skoky, hody, vrhy	atletika – behy, skoky, hody, vrhy		
	predviesť techniku základných gymnastických cvičení – akrobacia, preskoky, kladina, kruhy, hrazda, tance	gymnastika – akrobacia, preskoky, kladina, kruhy, hrazda, tance		

5. Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	rvú pomoc na veku primeranej úrovni.	Praktické poskytnutie prvej pomoci (stabilizovaná poloha, ošetrovanie povrchového poranenia, Popálenín.		
	Výkon popísať postup v krízových situáciách a primerane veku na tieto situácie reagovať.	Evakuácia, evakuačný batoh, úkryty, chemické ohrozenie, únik nebezpečných látok, povodne a záplavy, branné cvičenie – simulácia prežitia v prírode a správanie sa v terénne ohrozenom priamym vonkajším nebezpečenstvom. Identifikácia poškodenia zdravia, život zachraňujúce úkony; získanie/privolanie pomoci telefonicky alebo online, lokalizácia polohy pomocou digitálnych zariadení; Riešenie konfliktných situácií, základy pádovej techniky a sebaobrany.]		

Upravené výchovno-vzdelávacie ciele, obsah vzdelávania a vzdelávací štandard vzdelávacej oblasti Telesná a športová výchova sú v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné vzdelávanie schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 31.3.2023 pod číslom 2023/831:7-A2140.

Charakteristika

Predmet športová príprava je zameraný na optimálny rozvoj pohybových predpokladov žiakov na konkrétne športové odvetvie a zvyšovanie ich športovej výkonnosti. Voliteľný predmet Športová príprava nadväzuje vo vyučovanom predmete Telesná a športová výchova na dlhodobý telovýchovný proces. Vzdelávacia oblasť vytvára priestor na realizáciu a uvedomenie si potreby celoživotných pohybových aktivít a športovej činnosti. Poskytuje základné informácie o biologických, fyzických, pohybových, a psychologických základoch zdravého životného štýlu.

V predmete športová príprava žiak získava kompetencie, ktoré súvisia s poznaním starostlivosti o svoj pohybový rozvoj a zdatnosť. Osvojí si metódy rozvoja pohybových schopností a pohybovej výkonnosti. Získa vedomosti a zručnosti o telovýchovných činnostiach vo futbale. Vzdelávacia oblasť spája vedomosti, návyky, postoje, schopnosti a zručnosti o pohybe a športe.

Predmet Plávanie pre svoje špecifické a mnohostranné pôsobenie na ľudský organizmus sa považuje za jedno z biologicky najúčinnějších športových aktivít a zaujíma i dôležité postavenie v rámci rekreačnej pohybovej činnosti človeka. Plávanie je dôležitým prostriedkom telesnej výchovy Bence (2005).

Plávanie je športom pre každého jedinca – od najmladších po najstarších. Nenáročný pohyb vo vode a vlastnosti vodného prostredia nevyžadujú, aby človek disponoval výnimočnou telesnou pripravenosťou. Plávať môžu ľudia telesne dobre pripravení, ale i so slabšou kondíciou, ľudia rôznej telesnej hmotnosti, ľudia so získanými alebo vrodenými telesnými chybami, ale i mnohí po rôznych úrazoch Bence (2005).

Význam plávania Podľa Benceho (2005) význam plávania treba hodnotiť z niekoľkých hľadísk:

vo na rozvoj srdcovo – cievneho a dýchacieho systému i nervového a pohybového aparátu. Plávaním sa odstraňujú rôzne nedostatky a vady v držaní tela. Deti sa vo vode otužujú, čo má veľký význam osobitne pre detský organizmus.

- Výchovného: Žiakov je potrebné viesť k osobitej hygiene, k otužilosti, k slušnému správaniu vo vode i po plávaní. Dôležité pre žiaka je získať sebakontrolu a objektívny odhad vlastných plaveckých schopností.

- Vzdelávacieho: Učením získané schopnosti v plávaní zostávajú človeku po celý život. Výučba v plávaní nie je možná bez určitej úrovne teoretických vedomostí.

- Rekreačného: Plávanie je ideálne cvičenie, ktorým možno kompenzovať pracovné zaťaženie. Ľudia využívajú plávanie ako prostriedok na upevňovanie zdravia, rehabilitácie po pracovných i športových úrazoch, na rozvíjanie kondície, udržiavanie dobrej práceschopnosti, ale aj na oddych, obnovenie a regeneráciu pracovných síl a na rekreovanie sa Bence (2005).

Športové triedy sú súčasťou systému vrcholového športu v Slovenskej republike.

Ciele

Cieľom predmetu je umožniť žiakom primerane zvyšovať pohybovú gramotnosť, rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti, podporovať rozvoj všeobecnej pohybovej výkonnosti a zdatnosti zo športu a utvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite a športu ako súčasti zdravého životného štýlu. Ďalej optimálne rozvíjať herný výkon jednotlivca podľa veku pre očakávaný budúci vrcholový výkon tak, aby tento mohol byť bez problémov integrovaný do vrcholového herného výkonu družstva. Športové triedy majú preto pre základné etapy dlhodobého procesu zásadný význam. Iba kvalitná príprava talentovanej mládeže v športových triedach vytvára základné predpoklady pre napredovanie a úspešné pôsobenie v útvaroch talentovanej mládeže, ako ďalšieho článku vrcholového futbalu.

Hlavným cieľom vo výučbe plávania je naučiť neplavca plávať aspoň jedným plaveckým spôsobom na patričnej úrovni a súčasne vytvoriť predpoklady pre nácvik ďalších plaveckých spôsobov Bence (2005). Hlavným cieľom vo výučbe plávania je priblížiť neplavcom vodu pomocou rôznych foriem cvičení ich naučiť bezpečne sa pohybovať vo vode a plávať Keler (1977). V súčasnosti považujeme za plavca toho, kto sa dokáže vyrovnáť s vlastnosťami a požiadavkami vodného prostredia a prepláva 200 m bez prerušenia a bez známok vyčerpania Bence (2005).

procesu je zvládnuť základnú techniku plaveckého pohybu vo vode. Ide o pedagogický proces, ktorý súvisí s adaptáciou celého organizmu na vodné prostredie. Preto sa do výučby plávania zaraďujú i prvky iných spôsobov plávania, jednoduché pády a skoky do vody, neplavci sa vychovávajú k hygiene, k otužovaniu, k prekonávaniu stresových situácií, k vzájomnej pomoci.

Všeobecné ciele:

- Rozvoj organizmu, stimulácia srdcovo – cievneho, dýchacieho a nervového systému, otužovanie organizmu Bence (2005).
- Rozvoj plaveckej spôsobilosti, rozvoj pohybových schopností, schopnosť samostatného plávania pre zdravie, pre dobrú telesnú kondíciu, zdokonalenie športových spôsobov plávania Bence (2005).

Základnou úlohou vyučovania plávania a plaveckých športov na školách je podľa Jursíka (1997) naučiť plávať, plávanie sústavne zdokonaľovať osvojovaním si plaveckých spôsobov, sprievodných pohybových činností, ktoré vyúsťujú k bezprostrednému a bezpečnému pohybu vo vodnom prostredí, osvojovanie si základov záchrany topiaceho, základov plaveckých športov, zdravotného a kondičného plávania.

4. – 5. ročník

Rozsah vyučovacieho predmetu

3 vyučovacie hodiny týždenne – 99 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

Z toho 2 hodiny týždenne športová príprava a 1 hodina plávanie.

Športová príprava

KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	POZNÁMKY
1. Zdravie a životný štýl	Osvojiť si zdravú výživu	Nastavenie vhodného jedálnička pre efektívny rozvoj organizmu športovca, správne dopĺňanie energie pri a po záťaži.	 2 4	
	Zdokonaľovať držanie tela pri každodennom tréningu.	Zásady správneho držania tela, identifikácia a odstraňovanie príčin chybného držania tela, pravidelné cvičenia pre správne držanie tela.		
	Dodržiavať základné hygienické zásady a návyky pri a po fyzickej aktivite.	Nastavenie a integrácia základných hygienických zásad do, počas a po tréningovom procese.		
2. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	Dosiahnuť pravidelné a systematické zlepšenie a posúvanie individuálnej výkonnosti.	Oboznámenie sa so základným kondičným tréningom a jeho využitie pre individuálny rozvoj.		
	Zlepšiť koordinačné schopnosti.	Postupné zlepšovanie koordinačných schopností pomocou koordinačného rebríka.		
	Zvládnuť základné pohybové hry.	Zlepšovanie pohybových schopností.		
3. Pohybové kompetencie	Oboznámiť sa a zvládnuť základné prvky atletickej abecedy.	Nízky, stredný a vysoký skipping, predkopávanie, zakopávanie a ďalšie základné prvky.		

	liť a rozvíjať rýchlostné schopnosti.	Zameranie sa na zlepšenie reakcie pri štarte. Rôzne druhy podnetov pred štartom, štarty z rôznych polôh a rôznych dĺžok.		
	Zvládnuť širšiu škálu úpolových cvičení.	Úpolové cvičenia a rôzne úpolové hry vo dvojici pre rozvoj silových schopností jednotlivca.	🧡🧡🧡 2,3	
	Zdokonaľovať gymnastické zručnosti.	Zdokonaľovanie základných prostných prvkov.		
	Vykonať prevenciu pred zranením pred, počas a po výkone.	Osvojenie si strečingu ako základnej súčasti tréningového procesu.		
4. Šport a pohybová aktivita	Aplikovať dohodnuté pravidlá v rôznych hrách a v prípravných hrách zameraných na futbal.	Zvládnutie rôznych druhov hier, dodržiavanie fair-play.	🧡🧡🧡 1,2,3,6,7	
	Osvojovať si základné herné činnosti jednotlivca.	Hra 1:1, práca s priestorom, obchádzanie a bránenie vo futbale.		
	Zvládnuť súčinnosť vo väčšej skupine v prípravných hrách.	Práca v kolektíve, súčinnosť a osvojenie si pravidiel fair – play pri hrách ako je florbal, vybíjaná, hádzaná a futbal.		
	Zapojiť sa do dlhodobej školskej súťaže a uplatniť získané schopnosti v konfrontácii s inými školami.	Získavanie sebavedomia, prezentácia schopnosti jednotlivca a kolektívna súhra.	🌍 1,2 🧡🧡🧡 ,2,3	

5. Ochrana a bezpečnosť života a zdravia obyvateľstva	i základnú techniku ošetrovania ľahkých zranení súvisiacich s výkonom športu. Prevencia pred zranením.	Ošetrovanie a klasifikácia zranení pri športe. Osvojovanie spôsobov prevencie pred zranením.	😊😊😊😊 4	
---	--	--	--------	--

Plávanie

KOMPONENT	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	POZNÁMKY
1. Bezpečnosť a ochrana zdravia na plavárni	Uplatňovať zásady osobnej hygieny, vymenovať a v praxi uplatňovať zásady bezpečného správania na plavárni.	Zásady osobnej hygieny. Zásady bezpečného správania sa na plavárni.	🌱	
2. Dýchanie vo vode	Ovládať základné princípy správneho dýchania pri plávaní v polohách na chrbte a na bruchu. Vykonávať jednoduché dýchacie cvičenia vo vode.	Základy dýchania pri plávaní. Technika dýchania vo vode. Hry a cvičenia na zlepšenie dýchania.		
3. Hry na orientáciu vo vode a pod vodou	Orientovať sa v prostredí vody a rozpoznávať orientačné body v bazéne. Využiť základné plavecké zručnosti pri plnení úloh.	Základy orientácie vo vode. Hry na orientáciu vo vode a pod vodou. Bezpečnosť pri hrách vo vode a pod vodou.	😊😊😊	

		Rozvoj orientačných zručností a plaveckých schopností.		
4. Splývanie vo vode	Vykonávať správnu techniku splývania na bruchu a na chrbte s pomocou dosiek alebo iných pomôcok. Ovládať správne držanie tela pri splývaní vo vode a udržiavať rovnováhu.	Základy splývania vo vode. Technika a bezpečnosť pri splývaní. Cvičenia a hry na zlepšenie splývania.		
5. Nácvik plaveckého spôsobu kraul	Vykonávať základný pohyb paží a nôh. Zvládať koordináciu pohybov rúk, nôh a dýchania.	Nácvik práce nôh pri kraule. Nácvik pohybov paží. Dýchacia technika pri kraule. Koordinácia pohybov rúk, nôh a dýchania.		

PRIEREZOVÉ GRAMOTNOSTI

Vizuálna gramotnosť

1. porozumieť vizuálnemu jazyku a využívať ho na špecifickú formu komunikácie, a to s uplatňovaním tvorivého a kritického myslenia,
2. citlivo vnímať vizuálne podnety na úrovni každodennosti,
3. orientovať sa vo svete vizuality a umenia,
4. prejavovať estetickú otvorenosť vo vnímaní a prežívaní,
5. rešpektovať a oceňovať rozmanité kultúrne prejavy.

1. porozumieť rôznym druhom textu, a to na viacerých úrovniach – od explicitných výnamov cez vyvodzovanie implicitných významov až po kritické hodnotenie textu,
2. využiť získané informácie na učebné, komunikačné a sebarozvojové ciele,
3. monitorovať vlastné porozumenie a využívať metakognitívne stratégie,
4. osvojiť si stratégie porozumenia testu a tvoriť text.

Digitálna gramotnosť

1. sebaisto, kriticky a zodpovedne využívať digitálne technológie na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti,
2. vstupovať do interakcií s digitálnymi technológiami - používať informácie a dáta, komunikovať, spolupracovať, používať médiá,
3. tvoriť digitálny obsah (vrátane programovania),
4. využívať digitálne technológie bezpečne (vrátane digitálnej pohody a kybernetickej bezpečnosti),
5. rešpektovať duševné vlastníctvo,
6. riešiť problémy a kriticky myslieť.

Finančná gramotnosť

1. využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti,
2. vedieť reagovať na nové osobné udalosti a neustále sa meniace ekonomické prostredie s ohľadom na premenné veličiny, ako sú vek, rodinné zázemie, pracovné uplatnenie, kultúra, či miesto bydliska,
3. finančne plánovať svoju budúcnosť a efektívne dlhodobo hospodáriť,
4. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobnú ekonomickú a finančnú situáciu,
5. porozumieť princípom fungovania ekonomických vzťahov v spoločnosti.

Občianska gramotnosť

1. poznať a aktívne využívať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnych zmien vo svojich komunitách,
2. byť informovaný, rozumieť procesom a vedieť ako uplatňovať občianske práva a povinnosti na miestnej, štátnej, národnej a globálnej úrovni v súlade s ľudskými právami a princípmi demokracie,
3. orientovať sa v kultúrno-spoločenských reáliách svojho okolia, nadobudnúť a upevňovať svoju lokálnu a regionálnu identitu, ktorá je oporným bodom kultúrnej identity a predpokladom zdravej formy patriotizmu.

Mediálna gramotnosť

1. prejavovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám,
2. interpretovať informácie a mediálne obsahy,
3. eticky a korektne sa mediálne prezentovať,

vyrovnávať sa s informačným preťažením a komercializáciou mediálneho prostredia.

Interkultúrna gramotnosť 🌍

1. rešpektovať a oceňovať rozmanitosť vo svojom okolí,
2. citlivo vnímať životnú realitu ľudí z rozmanitých kultúrnych a sociálnych prostredí,
3. rozpoznávať a aktívne odmietať diskriminačné správanie.

Environmentálna gramotnosť 🌱

1. spoznávať jednotlivé zložky životného prostredia, ako aj vzťahy, ktoré medzi nimi prebiehajú,
2. rozvíjať pozitívny vzťah k životnému prostrediu a zvažovať, ktoré ľudské hodnoty a potreby (ne)prispievajú k ochrane životného prostredia a udržateľnosti,
3. rozumieť príčinám a dôsledkom konkrétnych environmentálnych problémov, porovnávať a analyzovať ich riešenia, vrátane vlastného konania,
4. poznať piliere udržateľnosti a uvedomovať si závislosť ľudskej spoločnosti a ekonomiky od životného prostredia,
5. prebrať zodpovednosť, osobne sa angažovať a spolupracovať v ochrane životného prostredia a presadzovaní udržateľnosti prostredníctvom a ktívít primeraných veku.

Sociálna a emocionálna gramotnosť 🤝🥰

1. prejavovať emocionálnu odolnosť, empatiu a sebauvedomenie,
2. rozvíjať schopnosť spolupracovať, efektívne komunikovať a riešiť konflikty,
3. bezpečným spôsobom prejavovať a regulovať svoje emócie, prejavovať porozumenie a pomáhať iným pri prežívaní ich emócií s prihliadnutím na uvedomenie si vlastných kapacít,
4. plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojím rozvíjateľným potenciálom, potrebami a hranicami, prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú životné smerovanie jednotlivca a jeho blízkeho okolia,
5. vnímať vlastné (emocionálne) prežívanie ako rovnocenné s prežívaním iných,
6. asertívne ale ohľaduplne obhajovať a dosahovať svoje ciele v komunikácii,
7. efektívne spolupracovať v homogénnych ako aj rozmanitých tímoch, predchádzať konfliktom, reálne konflikty riešiť nenásilnými spôsobmi,
8. definovať vlastné hodnoty vo vzťahoch a konať zodpovedne rešpektujúc práva a slobody iných,
9. utvárať svoju osobnú integritu a identitu vo vzťahu k hodnotovým princípom, aj k témam intimity a sexuality,
10. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobný život, vzťahy a zdravie,
11. rozlišovať rôzne druhy vzťahov, rôzne prejavy správania v nich, utvárať ich a s rešpektom k sebe a iným v nich fungovať.

Rozsah vyučovacieho predmetu

1 vyučovacia hodina týždenne – 33 vyučovacích hodín za školský rok ŠkVP

8.1 Predmet: Gramotnosti jazykové

Charakteristika

Pod funkčnou gramotnosťou rozumieme schopnosť vyhľadávať, porozumieť a využívať informácie v súvislých textov (literárnych i neliterárnych), nesúvislých textoch (textov obsahujúcich grafy, tabuľky, štatistické údaje a pod.) a využiť matematické operácie nielen ako teoretickú úlohu, ale aj ako vedomosť použiteľnú v reálnom živote.

Predmet Gramotnosti je zameraný na širšie rozvíjanie základov čitateľskej a matematickej gramotnosti získavanej výchovou a vzdelávaním v základnej škole v rámci jednotlivých vyučovacích predmetov.

Ciele

Čitateľská gramotnosť:

- Rozvíjať schopnosť porozumieť a interpretovať rôzne typy textov.
- Podporovať kritické myslenie pri analýze informácií.
- Pestovať pozitívny vzťah k čítaniu a literatúre.

Vedľajšie ciele:

- Naučiť bezpečne a efektívne používať digitálne technológie.
- Rozvíjať schopnosť kriticky hodnotiť digitálny obsah.
- Podporovať tvorbu digitálneho obsahu a spoluprácu v online prostredí.

4.ročník

TÉMA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	POZNÁMKY
4. ROČNÍK				
ČITATEĽSKÁ GRAMOTNOSŤ	• Úroveň A (základná): Rozpoznáva explicitné informácie v texte a jednoducho ich reprodukuje. • Úroveň B (pokročilá): Identifikuje implicitné významy textu, opisuje postavy a ich vlastnosti, hodnotí činy postáv. • Úroveň C (vysoká): Kriticky hodnotí text, analyzuje posolstvo a jeho význam, vytvára vlastné názory na základe textu.	• Porozumenie explicitným informáciám a základným implicitným významom textu. • Práca s témami a hodnotami literárnych textov, rozlišovanie dobra a zla. • Prepojenie čítaného textu s osobnými skúsenosťami a zážitkami. • Kritické čítanie jednoduchých textov: rozpoznávanie hlavných myšlienok a postoja autora. • Sledovanie vývoja postáv a ich vlastností v literárnych príbehoch. Príklady: Kto rozpráva príbeh? • Úloha: Zistite, kto je rozprávačom príbehu (prvá osoba, tretia osoba). Premýšľajte, ako by sa príbeh zmenil, keby ho rozprávala iná postava. • Cieľ: Porozumenie perspektívy a rozvoj kritického myslenia. Mapa deja:		

		- Úloha: Vytvorte mapu deja knihy alebo poviedky. Zakreslite, kde sa odohráva príbeh a čo sa na jednotlivých miestach stalo. - Cieľ: Posilnenie schopnosti analyzovať štruktúru príbehu. Doplňovačka: - Úloha: Žiaci dostanú text, z ktorého sú vynechané kľúčové slová. Dopĺňajú slová na základe porozumenia textu. - Cieľ: Posilnenie zamerania na kontext a porozumenie.		
--	--	--	--	--

5.ročník

TÉMA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	POZNÁMKY
5. ROČNÍK				
ČITATEĽSKÁ GRAMOTNOSŤ	Úroveň A (základná): Žiak dokáže stručne vyjadriť hlavnú myšlienku prečítaného textu a pomenovať	Rozvoj schopnosti identifikovať hlavnú myšlienku textu, analyzovať postavy a prostredie v príbehoch; práca s krátkymi inštruktážnymi a popisnými textami. Príklady: - Ako s nami autor komunikuje? - Ktoré slovo sa ti páčilo a prečo? - Aké dôležité slová autor používal?		

	ty postáv. • Úroveň B (pokročilá): Vie formulovať a zdieľať svoje pocity z čítaného textu, využíva vlastné slová na opísanie zápletky. • Úroveň C (vysoká): Kriticky porovnáva postavy a ich konanie, argumentuje, prečo sa mu konkrétna časť knihy páčila alebo nepáčila.	• Zapôsobil na teba jazyk, ktorý autor používa? • Opakuje autor nejaké slová? Ovplyvňujú tieto slová príbeh? • Aký význam majú ilustrácie v knihe? • Aký význam majú v tvojej knihe? Kam by si zaradil/zaradila ilustráciu v svojej knihe? Akú a prečo? • Dajú sa z ilustrácie získať nové informácie? • V prečítanom texte hľadaj hodnoty rozprávky. Rozlišuj dobro a zlo, kladné a záporné postavy. • Aké postavy sa v knihe objavujú? • Sú si v niečom podobné? • Líšia sa nejako? • Zamysli sa nad postavami v knihe. Podľa čoho poznáš, aké majú vlastnosti? • Opíš svoju postavu a vymenuj jej základné vlastnosti. • Aké ponaučenie vyplýva zo zážitkov tvojej postavy?		
--	---	---	--	--

8.2 Predmet: Gramotnosti matematické

Charakteristika

Pod funkčnou gramotnosťou rozumieme schopnosť vyhľadávať, porozumieť a využívať informácie v súvislých textov (literárnych i neliterárnych), nesúvislých textoch (textov obsahujúcich grafy, tabuľky, štatistické údaje a pod.) a využiť matematické operácie nielen ako teoretickú úlohu, ale aj ako vedomosť použiteľnú v reálnom živote.

širšie rozvíjanie základov čitateľskej a matematickej gramotnosti získavanej výchovou a vzdelávaním v základnej škole v rámci jednotlivých vyučovacích predmetov.

Ciele

- **Čitateľská gramotnosť:**
 - Rozvíjať schopnosť porozumieť a interpretovať rôzne typy textov.
 - Podporovať kritické myslenie pri analýze informácií.
 - Pestovať pozitívny vzťah k čítaniu a literatúre.
- Vedľajšie ciele:**
 - Naučiť bezpečne a efektívne používať digitálne technológie.
 - Rozvíjať schopnosť kriticky hodnotiť digitálny obsah.
 - Podporovať tvorbu digitálneho obsahu a spoluprácu v online prostredí.

4.ročník

TÉMA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	POZNÁMKY
4. ROČNÍK				
MATEMATICKÁ GRAMOTNOSŤ	Úroveň A (základná): Rozpozná a správne interpretuje matematické údaje v textoch, ako sú ceny, merania a množstvá.	• Práca s viacstupňovými úlohami: Riešenie slovných úloh, ktoré vyžadujú viac krokov, s dôrazom na logický postup. • Prepájanie textu a matematiky: Analyzovanie príbehov s matematickými prvkami, ako sú nákupy, vzdialenosti alebo časové údaje. • Argumentácia a overovanie výsledkov: Žiaci sa učia obhajovať svoje riešenia a vysvetľovať ich spolužiakom.		

	(pokročilá): Rieši viacstupňové úlohy na základe príbehov a vysvetľuje svoj postup pri riešení. Úroveň C (vysoká): Kriticky hodnotí riešenie slovných úloh, navrhuje alternatívne postupy a vysvetľuje svoje rozhodnutia.	Príklady Hodnotenie riešení: - Aktivita: Žiaci dostanú riešené slovné úlohy s chybami. Musia chyby nájsť a opraviť. - Cieľ: Rozvoj kritického myslenia. Matematický denník: - Aktivita: Každý žiak si vedie denník, kde píše o tom, ako riešil slovné úlohy – aké kroky podnikol, čo sa mu páčilo a čo by urobil inak. - Cieľ: Podpora metakognície a sebareflexie.		
--	---	--	--	--

5.ročník

TÉMA	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	GRAMOTNOSTI	POZNÁMKY
5. ROČNÍK				
MATEMATICKÁ GRAMOTNOSŤ	Úroveň A (základná): Žiak dokáže identifikovať základné informácie v krátkych slovných úlohách a rozlíšiť,	Porozumenie inštrukciám v slovných úlohách: Precvičovanie čítania s porozumením pri jednoduchých slovných úlohách. Identifikácia kľúčových informácií (číselné hodnoty, matematické operácie). Vytváranie príbehových slovných úloh: Žiaci vytvárajú vlastné slovné úlohy na základe danej matematickej operácie, čím sa posilňuje		

	e sú potrebné na ich riešenie. • Úroveň B (pokročilá): Dokáže analyzovať jednoduché texty, nájsť relevantné informácie a riešiť úlohy spojené s konverziou jednotiek a základnými výpočtami. • Úroveň C (vysoká): Rieši úlohy, kde je potrebné vybrať kľúčové informácie z textu, zostaviť plán riešenia a vysvetliť svoje rozhodnutia a výpočty.	schopnosť pretransformovať textové zadanie do matematického problému. • Porovnávanie dĺžky, hmotnosti a objemu: Úlohy, ktoré obsahujú jednoduché porovnania v každodennom kontexte (napr. „Kto má viac/menej?“).		
--	---	--	--	--

PRIEREZOVÉ GRAMOTNOSTI

Vizuálna gramotnosť

1. porozumieť vizuálnemu jazyku a využívať ho na špecifickú formu komunikácie, a to s uplatňovaním tvorivého a kritického myslenia,

rovni každodennosti,

3. orientovať sa vo svete vizuality a umenia,
4. prejavovať estetickú otvorenosť vo vnímaní a prežívaní,
5. rešpektovať a oceňovať rozmanité kultúrne prejavy.

Čitateľská gramotnosť 📖

1. porozumieť rôznym druhom textu, a to na viacerých úrovniach – od explicitných výnamov cez vyvodzovanie implicitných významov až po kritické hodnotenie textu,
2. využiť získané informácie na učebné, komunikačné a sebarozvojové ciele,
3. monitorovať vlastné porozumenie a využívať metakognitívne stratégie,
4. osvojiť si stratégie porozumenia textu a tvoriť text.

Digitálna gramotnosť 💻

1. sebaisto, kriticky a zodpovedne využívať digitálne technológie na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti,
2. vstupovať do interakcií s digitálnymi technológiami - používať informácie a dáta, komunikovať, spolupracovať, používať médiá,
3. tvoriť digitálny obsah (vrátane programovania),
4. využívať digitálne technológie bezpečne (vrátane digitálnej pohody a kybernetickej bezpečnosti),
5. rešpektovať duševné vlastníctvo,
6. riešiť problémy a kriticky myslieť.

Finančná gramotnosť 📈

1. využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti,
2. vedieť reagovať na nové osobné udalosti a neustále sa meniace ekonomické prostredie s ohľadom na premenné veličiny, ako sú vek, rodinné zázemie, pracovné uplatnenie, kultúra, či miesto bydliska,
3. finančne plánovať svoju budúcnosť a efektívne dlhodobo hospodáriť,
4. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobnú ekonomickú a finančnú situáciu,
5. porozumieť princípom fungovania ekonomických vzťahov v spoločnosti.

Občianska gramotnosť

1. poznať a aktívne využívať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnych zmien vo svojich komunitách,
2. byť informovaný, rozumieť procesom a vedieť ako uplatňovať občianske práva a povinnosti na miestnej, štátnej, národnej a globálnej úrovni v súlade s ľudskými právami a princípmi demokracie,
3. orientovať sa v kultúrno-spoločenských reáliách svojho okolia, nadobudnúť a upevňovať svoju lokálnu a regionálnu identitu, ktorá je oporným bodom kultúrnej identity a predpokladom zdravej formy patriotizmu.

1. prejavovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám,
2. interpretovať informácie a mediálne obsahy,
3. eticky a korektne sa mediálne prezentovať,
4. odhaľovať manipulatívne techniky a vyrovnávať sa s informačným preťažením a komercializáciou mediálneho prostredia.

Interkultúrna gramotnosť 🌍

1. rešpektovať a oceňovať rozmanitosť vo svojom okolí,
2. citlivo vnímať životnú realitu ľudí z rozmanitých kultúrnych a sociálnych prostredí,
3. rozpoznávať a aktívne odmietať diskriminačné správanie.

Environmentálna gramotnosť 🌱

1. spoznávať jednotlivé zložky životného prostredia, ako aj vzťahy, ktoré medzi nimi prebiehajú,
2. rozvíjať pozitívny vzťah k životnému prostrediu a zvažovať, ktoré ľudské hodnoty a potreby (ne)prispievajú k ochrane životného prostredia a udržateľnosti,
3. rozumieť príčinám a dôsledkom konkrétnych environmentálnych problémov, porovnávať a analyzovať ich riešenia, vrátane vlastného konania,
4. poznať piliere udržateľnosti a uvedomovať si závislosť ľudskej spoločnosti a ekonomiky od životného prostredia,
5. prebrať zodpovednosť, osobne sa angažovať a spolupracovať v ochrane životného prostredia a presadzovaní udržateľnosti prostredníctvom a ktívít primeraných veku.

Sociálna a emocionálna gramotnosť 🤝🥰

1. prejavovať emocionálnu odolnosť, empatiu a sebauvedomenie,
2. rozvíjať schopnosť spolupracovať, efektívne komunikovať a riešiť konflikty,
3. bezpečným spôsobom prejavovať a regulovať svoje emócie, prejavovať porozumenie a pomáhať iným pri prežívaní ich emócií s prihliadnutím na uvedomenie si vlastných kapacít,
4. plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojím rozvíjateľným potenciálom, potrebami a hranicami, prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú životné smerovanie jednotlivca a jeho blízkeho okolia,
5. vnímať vlastné (emocionálne) prežívanie ako rovnocenné s prežívaním iných,
6. asertívne ale ohľaduplne obhajovať a dosahovať svoje ciele v komunikácii,
7. efektívne spolupracovať v homogénnych ako aj rozmanitých tímoch, predchádzať konfliktom, reálne konflikty riešiť nenásilnými spôsobmi,
8. definovať vlastné hodnoty vo vzťahoch a konať zodpovedne rešpektujúc práva a slobody iných,
9. utvárať svoju osobnú integritu a identitu vo vzťahu k hodnotovým princípom, aj k témam intimity a sexuality,
10. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobný život, vzťahy a zdravie,
11. rozlišovať rôzne druhy vzťahov, rôzne prejavy správania v nich, utvárať ich a s rešpektom k sebe a iným v nich fungovať.

8.1 Predmet: Školský klub detí

TÉMA TÝŽDŇA	TÉMA	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	G
1. Na návšteve v ŠKD	Slávnostné otvorenie šk. roka Vitaj v školskom klube Pravidlá správania v ŠKD a v okolí Sebaobslužné úkony Hymna našej školy	TT – NA NÁVŠTEVE V ŠKD Slávnostné otvorenie školského roka KPI - Privítanie v školskom klube detí SP - Pravidlá správania v ŠKD a v okolí ZSP - Sebaobslužné úkony KU - Hymna našej školy	KPI - dieťa dokáže vyjadrovať názory ústnou formou v súlade s komunikačnou situáciou v rôznom komunikačnom prostredí SP - dieťa vie aplikovať do praxe v medziľudských vzťahoch etické správanie / tolerancia, akceptácia, rešpektovanie / ZSP - dieťa dokáže aplikovať do praxe hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, pozná kultúru stolovania a vie aplikovať zásady slušného správania do praxe KU - dieťa dokáže vyjadriť sebavyjadrenie cez umenie	 2,3 1 3;2
2. Ja a moji kamaráti, alebo ako sa to všetko začalo	Pozitívne vzťahy v kolektíve, priateľstvá Obdaruj svojho kamaráta Sv. deň čokolády 13.9. Moje práva-Tvoje práva Škola, šport a zábava na Hurbanke vyhráva	TT - JA A MOJI KAMARÁTI, ALEBO AKO SA TO VŠETKO ZAČALO SP - Pozitívne vzťahy v kolektíve, priateľstvá KU - Obdaruj svojho kamaráta KPI - Svetový deň čokolády 13.09 SP - Moje práva - Tvoje práva SSP - Škola, šport a zábava, na Hurbanke vyhráva	SP - dieťa dokáže priebežne riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi / vychovávateľmi, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie KU- dieťa dokáže využívať rôzne formy umenia / hudobné, tanečné, výtvarné / pri rôznych príležitostiach, sviatku, napr. narodeninovej oslave KPI - dieťa dokáže vyhľadávať a overovať informácie formou komunikácie SSP – dieťa vie priebežne upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských , kultúrnych a právnych noriem voči okoliu SSP - dieťa vie spolupracovať ako člen tímu	 2,6 1 2
3. Čaro jesene - krásy prírody	Jeseň pani bohatá Jeseň očami detí Dary jesene Staráme sa o čistotu okolia školy – upratujeme Jesenná atletika	TT - ČARO JESENE - KRÁSY PRÍRODY KPI - Jeseň pani bohatá KU - Jeseň očami detí SSP - Dary jesene SP - Staráme sa o čistotu okolia školy – upratujeme ZSP - Jesenná atletika	KPI - dieťa dokáže vyjadriť svoje názory ústnou formou KU - dieťa dokáže využívať rôzne formy umenia /výtvarné, hudobné / na rozvíjanie vlastnej kreativity a tvorivosti SSP - dieťa dokáže prejsť iniciatívu, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba SP - dieťa má osvojené zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu	 2 1 2 3;2 2

		ZSP - dieťa vie rozvíjať činnosti, zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy	
--	--	---	--

TÉMA TÝŽDŇA	TÉMA	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	G
4. Týždeň zábavy	Svetový deň vdáčnosti 21.9. Najkrajší šarkan v ŠKD - výroba a vyhodnotenie v oddelení – tém. deň Šarkaniáda-vychádzka do okolia školy Športuj aj Ty Hýb sa	TT - TÝŽDEŇ ZÁBAVY KPI - Svetový deň vdáčnosti 21.09 SSP - Najkrajší šarkan v ŠKD – výroba a vyhodnotenie v oddelení SP - Šarkaniáda – vychádzka do okolia školy ZSP - Športuj aj ty KU - Hýb sa	KPI - dieťa dokáže vyjadriť svoj názor ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí SSP - dieťa vie aplikovať zručnosti spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny SP - dieťa sa dokáže zapájať do realizácie tímových aktivít ZSP - dieťa dokáže aplikovať získané informácie o zdravom životnom štýle vo svojom dennom režime KU - dieťa vie aplikovať podnety speváckej, hudobnej a tanečnej činnosti, pri rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti	 3,5 2 2 3;4
5. Starostlivosť o zdravie	Deň zdravej výživy 16.10. Rastú nám vitamíny Obchod plný vitamínov - ochutnávka, finančná gramotnosť Potravinová pyramída Zumba	TT – STAROSTLIVOSŤ O ZDRAVIE SP - Deň zdravej výživy 16.10. KU - Rastú nám vitamíny SSP - Obchod plný vitamínov - ochutnávka, finančná gramotnosť KPI - Potravinová pyramída ZSP - Zumba	SP - dieťa dokáže aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami KU - dieťa vie vnímať umenie a kultúru, ako aj význam umenia v každodennom živote jednotlivca a spoločnosti SSP - dieťa dokáže prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba a zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti KPI - dieťa dokáže používať kritické a analytické myslenie ZSP - dieťa vie vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy	 1 1,5 1 2 2;2 2
6. Jeseň pani bohatá	Svetlonos – tekvičky Farby jesene Jeseň v pohybe – vychádzka do okolia školy Jesenné kreácie Halloween	TT – JESEŇ PANI BOHATÁ KPI - Svetlonos – tekvičky KU - Farby jesene ZSP - Jeseň v pohybe - vychádzka do okolia školy SP - Jesenné kreácie SSP - Halloween	KPI - dieťa vie vyjadrovať svoje myšlienky, rozvíjať komunikačné zručnosti KU - dieťa vie vnímať umenie a kultúru, ako aj význam umenia v každodennom živote jednotlivca a spoločnosti ZSP - dieťa vie využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu SP - dieťa sa dokáže zapájať do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít SSP - dieťa dokáže nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti	 1 1 2 1 2;4

TÉMA TÝŽDŇA	TÉMA	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	G
7. Úcta k starším	Október - mesiac úcty k starším Nácvik programu Darček pre starých rodičov Pomáhame starším Čarovné slovíčka	TT - ÚCTA K STARŠÍM KPI - Október - mesiac úcty k starším KU - Nácvik programu SSP - Darček pre starých rodičov SP - Pomáhame starším ZSP - Čarovné slovíčka	KPI - dieťa dokáže používať prezentačné zručnosti, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia KU - dieťa vie využívať rôzne formy umenia / hudobné, výtvarné, literárno - dramatické /na vlastné sebvýjadrenie SPP - dieťa vie aplikovať v praxi zručnosti kooperácie a spolupráce ako člena tímu, sociálnej skupiny SP - dieťa dokáže diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty v rôznych oblastiach / napr. youtuberi, influenceri / propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoloč. normami ZSP - dieťa dokáže aplikovať zásady slušného správania v praxi, pozná kultúru stolovania	 1,3 1 2 1;2,4
8. Povolania - správne rozhodnu tia	Čaro povolania Nácvik programu Čím chcem byť, o čom snívam Čtím si každú prácu Remeslá – moderné/starodávne povolania	TT – POVOLANIA - SPRÁVNE ROZHODNUTIA KPI - Čaro povolania KU - Nácvik programu ZSP - Čím chcem byť, o čom snívam SP - Čtím si každú prácu SSP - Remeslá - moderné a starodávne povolania	KPI - dieťa dokáže vyjadriť svoj názor ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí KU - dieťa vie využívať rôzne formy umenia / hudobné, výtvarné, literárno - dramatické /na vlastné sebvýjadrenie ZSP - dieťa vie využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu SP - dieťa vie aplikovať do praxe etické správanie, prijímať odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti SSP - dieťa dokáže prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť a tvorivosť pri poznávaní sveta okolo seba	 2 1 1 2,6 2;2 2
9. Ja a moja rodina - vzťahy v	Moja rodina - rozprávanie o rodine Vzťahy v rodine - rodinné šťastie Ja, ako súčasť	TT – JA A MOJA RODINA – VZŤAHY V RODINE SP - Moja rodina - rozprávanie o rodine	SP - dieťa dokáže upevňovať vlastné poznanie a aplikovať do praxe spoločenské, kultúrne a právne normy v správaní voči okoliu KPI - dieťa vie pomocou prezentačných schopností diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia	 1,3 1,2 2 3;2

	Nar. oslava v rôznych krajinách sveta Moja rodina a šport	šťastie SSP - Ja, ako súčasť rodiny /rodokmeň/ KU - Narodeninová oslava v rôznych krajinách sveta / všetko najlepšie / ZSP - Moja rodina a šport	rodine - rodinné SSP - dieťa dokáže aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa KU - dieťa vie prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, dokáže prejavovať podnety moderného umenia pri vlastnom rozvíjaní tvorivosti a kreativity ZSP - dieťa vie vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy	
--	--	---	--	--

TÉMA TÝŽDŇA	TÉMA	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	G
10. Divadelný svet a práca s príbehom	Povolania umelcov Bábky a maňušky Rozprávkový orientačný beh Zahrajme si divadlo Národné divadlo	TT – DIVADELNÝ SVET A PRÁCA S PRÍBEHOM KPI - Povolania umelcov KU - Bábky a maňušky SSP - Rozprávkový orientačný beh SP - Zahrajme si divadlo ZSP - Národné divadlo	KPI - dieťa dokáže vyjadrovať svoje myšlienky v mater., prípadne aj v cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôz. štýlov, tvoriť vlast. texty a porozumieť významu textu KU - dieťa vie aplikovať podnety iných oblastí /výtv. umenie, dizajn... / poznávania pri vlastnom rozvíjaní kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti SSP - dieťa dokáže prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť a tvorivosť SP - dieťa vie rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy ako aj experimentovanie a bádanie ZSP - dieťa dokáže aplikovať do praxe nadobudnutú odolnosť a zdravé sociálne návyky, ako prevenciu pred rizikovým správaním	 2,5 3 1 1 2 2;2,4
11. Slovensko na dlani	Naša obec - moje mesto Zvyky a tradície Slovensko vo svete /v Európe Sme hrdí na Slovensko Krásy okolia - vychádzka do okolia	TT – SLOVENSKO NA DLANI KPI - Naša obec - moje mesto KU - Zvyky a tradície SSP - Slovensko vo svete / v Európe SP - Sme hrdí na Slovensko ZSP - Krásy okolia - vychádzka do okolia	KPI - dieťa vie vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom jazyku, dokáže rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti KU - dieťa dokáže rozvíjať tvorivosť a kreativitu postavených na vlast. zážitku a skúsenosti SSP - dieťa dokáže vyjadrovať svoje postoje a názory na prim. úrovni empatie a asertivity SP - dieťa dokáže primerane veku aplikovať prírodovedné vedomosti s formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými, alebo globálnymi výzvami ZSP - dieťa vie dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami	 1,3 3 1 1 2 2;2

		SA A MOJE OKOLIE		
Voľný čas a moje okolie	Tvorím svoju izbu, hra na architekta Kto som?/poj. mapa, kamaráti, šport/ Chránme si prírodu Škola, šport a zábava, na Hurbanke vyhráva	KPI - Rozprávanie o svojej izbe KU - Tvorím svoju izbu, hra na architekta SSP - Kto som ? /pojmová mapa, kamaráti, šport/ SP - Chránme si prírodu ZSP - Škola, šport a zábava, na Hurbanke vyhráva	KPI - dieťa dokáže rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania KU - dieťa rozumie významu estetickéj činnosti v každodennom živote SSP - dieťa dokáže prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba SP - dieťa sa vie zapájať do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít ZSP - dieťa má osvojený pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu	 2 1 2 2;2,3

TÉMA TÝŽDŇA	TÉMA	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	G
13. Vianočné zvyky	Advent Vianoce u nás a vo svete Svätý Mikuláš 6.12. Koledy Vianočná pohľadnica	TT - VIANOČNÉ ZVYKY KPI – Advent SSP - Vianoce u nás a vo svete SP - Svätý Mikuláš 6.12. ZSP- Koledy KU - Vianočná pohľadnica	KPI - dieťa dokáže vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou a to v súlade s komunikačnou situáciou v rôznom komunikačnom prostredí SSP- dieťa dokáže aplikovať mäkké zručnosti /tímová spolupráca, kooperácia, empatia, tvorivé myslenie/ ako člen tímu, sociálnej skupiny SP - dieťa vie rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy ZSP - dieťa si dokáže uvedomovať vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti KU - dieťa dokáže aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, pri vlastnom rozvíjaní tvorivosti a kreativity	 1 1,2 2 1,2;1
14. Zima	Charakteristika ročného obdobia Ako sa správne v zime oblečiem Svätá Lucia 13.12. Zimné športy Výzdoba triedy, Ozdobovanie stromčeka	TT – ZIMA KPI - Charakteristika ročného obdobia SSP - Ako sa správne v zime oblečiem SP - Svätá Lucia 13.12. ZSP - Zimné športy KU - Výzdoba triedy, ozdobovanie stromčeka	KPI - dieťa dokáže vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom prípade aj v cudzom jazyku na veku primeranej úrovni SSP - dieťa dokáže byť zodpovedné za pracovné úlohy - dokončiť začatú prácu SP - dieťa dokáže rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy ZSP - dieťa vie dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami KU - dieťa vie prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, ako aj poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia	 2,4 1 1 2 1;2
15. Tešíme sa	Vianočné posedenie Čarovné rozprávanie	TT – TEŠÍME SA NA VIANOCE KPI - Vianočné posedenie	KPI - dieťa dokáže vyjadrovať svoje názory ústnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí	 1,3 1

Vianoce	Vianočný snehuliak - kocky sú hodené Vianočný škriatok	rozprávanie SP - Vianočné trhy SSP - Vianočný snehuliak - kocky sú hodené KU - Vianočný škriatok	ZSP - dieťa dokáže využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu SP - dieťa sa vie zapájať do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít SSP - dieťa vie aplikovať do praxe získané informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby /spánok, strava, pohyb, odpočinok/ vo svojom dennom režime KU - dieťa dokáže aplikovať podnety výtvarného umenia, podnety fotografie, pri rozvíjaní tvorivosti a kreativity na vlastné sebavyjadrenie	 2 1;4 2

TÉMA TÝŽDŇA	TÉMA	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	G
16. Zvieratá v zime a prechádzka lesom	Novoročné želania Les v zime Starostlivosť o zvieratá v zime Prikrmovanie zvierat / kŕmidlá / Tučniaci na ľade	TT - ZVIERATÁ V ZIME A PRECHÁDZKA LESOM KPI - Novoročné želania SSP - Les v zime SP - Starostlivosť o zvieratá v zime ZSP - Prikrmovanie zvierat /kŕmidlá KU - Tučniaci na ľade	KPI - dieťa dokáže rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu ako aj rozvoja slovnej zásoby SSP - dieťa dokáže prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba SP - dieťa vie aplikovať prírodovedné vedomosti a odporúčania súvisiace so spoločenskými, alebo globálnymi výzvami ZSP - dieťa vie dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami KU - dieťa dokáže rozvíjať tvorivosť a kreativitu prostredníctvom vlastnej fantázie	 1 1;2 1 2
17. Zdravie	Ako predchádzať chorobám Starostlivosť o zdravie Pod' sa hýbať Návšteva lekára História medicíny	TT – ZDRAVIE KPI - Ako predchádzať chorobám SSP - Starostlivosť o zdravie ZSP - Pod' sa hýbať SP - Návšteva lekára KU - História medicíny	KPI - dieťa dokáže diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností, ako aj kritického myslenia SSP - dieťa vie aplikovať do praxe nadobudnuté pracovné zručnosti, ako aj zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti ZSP - dieťa dokáže využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu SP - dieťa vie rozvíjať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými, alebo globálnymi výzvami	 1 1 1 2 1;2,4

			KU - dieťa dokáže aplikovať podnety z rôznych oblastí umenia /výtvarné, architektúra, kniha, hudba, remeslo, IKT/ pri rozvíjaní tvorivosti a kreativity na vlastné sebvýjadrenie	
18. Moje telo	Časti ľudského tela Ako funguje naše telo? Bol raz jeden život Opora tela – kostra Zdravý úsmev	TT - MOJE TELO KPI - Časti ľudského tela SSP - Ako funguje naše telo? ZSP - Bol raz jeden život SP - Opora tela – kostra KU - Zdravý úsmev	KPI - dieťa si dokáže osvojovať komunikačnú etiku, ako aj využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu SSP - dieťa dokáže spolupracovať ako člen tímu, sociálnej skupiny ZSP - dieťa dokáže získavať informácie o zdravom životnom štýle a o situáciách ohrozujúcich zdravie, poznať dôležité linky pomoci SP - dieťa dokáže rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy KU - dieťa vie rozvíjať tvorivosť a kreativitu postavenú na vlastných zážitkoch	 1,4 2 1

TÉMA TÝŽDŇA	TÉMA	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	G
19. Handicap – znevýhodnenie	Čo je to handicap? Ako môžem pomôcť? Empatia k handicapu Inklúzia v školách Nevidím a kreslím	TT - HANDICAP – ZNEVÝHODNENIE KPI - Čo je to handicap? SSP - Ako môžem pomôcť? ZSP - Empatia k handicapu SP - Inklúzia v školách KU - Nevidím a kreslím	KPI - dieťa má osvojené schopnosti prezentačných zručností, dokáže diskutovať, a obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia SSP - dieťa dokáže nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach pracovnej činnosti ZSP - dieťa vie využívať zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním SP - dieťa dokáže utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišností, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti KU - dieťa dokáže aplikovať podnety rôzneho umenia /hudobného, podnety elektronických médií, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti/ do výtvarného umenia postavenom na vlastnom zážitku a skúsenosti	 1,2,8 2 1 1;5
20. Hrdinovia	Prvá pomoc Záchranne zložky Mám správne postupovať	TT – HRDINOVIA KPI - Prvá pomoc SSP - Záchranne zložky	KPI - dieťa dokáže vyjadrovať svoje názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou v rôznom komunikačnom prostredí SSP - dieťa vie prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba	 2 1 1;2 6

	úrazom a nebezpečenstvám Hrdina očami detí	mám správne postupovať SP - Predchádzame úrazom a nebezpečenstvám KU - Hrdina očami detí	ZSP - dieťa vie poskytnúť prvú pomoc v prípade potreby na veku primeranej úrovni, pozná dôležité linky prvej pomoci /112,155,150,158,159/ SP - dieťa sa dokáže zapájať do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít KU - dieťa dokáže aplikovať podnety moderného umenia rozvíjaním tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a tvorivosti	 2
21. Fašiangy a príprava na Veľkú noc	Tradičné fašiangy Fašiangové masky Fašiangy – Turíce Fašiangová zábava Zvyky a tradície na fašiangy v meste a na dedine	TT – FAŠIANGY A PRÍPRAVA NA VEĽKÚ NOC KPI - Tradičné fašiangy SSP - Fašiangové masky SP - Fašiangy – Turíce ZSP - Fašiangová zábava KU - Zvyky a tradície na fašiangy v meste a na dedine	KPI - dieťa dokáže rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania SPP - dieťa vie prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba SP - dieťa vie rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy ZSP - dieťa dokáže využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti KU - dieťa dokáže prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva s poznávaním kultúrnych hodnôt umenia	 5 3 1 2 1;1 1

TÉMA TÝŽDŇA	TÉMA	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	G
22. Máme/ majme sa radi	Pár v zvieracej ríši /mláďatá/ Energia z prírody Valentín 14.02. Hry vo dvojici Valentínsky darček	TT - MÁME / MAJME SA RADI KPI - Pár v zvieracej ríši /mláďatá/ SSP - Energia z prírody SP - Valentín 14.02. ZSP - Hry vo dvojici KU - Valentínsky darček	KPI - dieťa si dokáže osvojovať schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia SSP - dieťa dokáže prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba SP - dieťa dokáže utvrdzovať etické správanie, prijímať odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti ZSP - dieťa vie vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy KU - dieťa dokáže aplikovať podnety výtvarného umenia do praxe / sebavyjadrenie cez umenie /	 1,3 1,2;4 2 2

Čas	Čo mám robiť, keď nepoznám hodiny, slnečné hodiny Denný režim Kalendár Hodiny	KPI - Ako plyní čas SSP - Čo mám robiť, keď nepoznám hodiny, slnečné hodiny ZSP - Denný režim SP – Kalendár KU - Hodiny	KPI - dieťa dokáže diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia, využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu SSP - dieťa dokáže prejavovať prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba ZSP - dieťa vie aplikovať do praxe získané informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyz. potreby /spánok, strava, pohyb, odpočinok/ vo svojom dennom režime SP - dieťa dokáže aplikovať vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami KU - dieťa dokáže využívať umenie /výtvarné, hudobné/ na vlastné sebavyjadrenie	 2 2;2 2 1
24. Vesmír	Až ku hviezdám Život kozmonautov Čarovný vesmír očami detí Vesmírna raketa	TT – VESMÍR KPI - Až ku hviezdám SSP - Život kozmonautov ZSP - Čarovný vesmír SP - Vesmír očami detí KU – Vesmírna raketa	KPI - dieťa dokáže vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom jazyku, diskutovať, obhajovať vlastné názory, primerane veku pracovať s knihou a porozumieť významu textu SSP - dieťa dokáže prejavovať iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba ZSP - dieťa vie získavať a vyhľadávať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyz. potreby /spánok, strava, pohyb, odpoč./ vo svojom dennom režime SP - dieťa vie rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy KU - dieťa dokáže aplikovať podnety moderného výtvarného umenia pri vlastnom experimentovaní a rozvíjaní tvorivosti a kreativity	 2 3 2;4 3 2 1

TÉMA TÝŽDŇA	TÉMA	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	G
25. Marec – mesiac knihy, kniha ako	Podme spolu čítať Moja vlastná knižka/leporelo, komix, záložka do knihy/ Moja obľúbená kniha	TT - MAREC - MESIAC KNIHY, KNIHA AKO UMENIE KPI - Podme spolu čítať SSP - Moja vlastná knižka / leporelo, komix, záložka do knihy/ ZSP - Moja obľúbená kniha	KPI - dieťa dokáže vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom prípadne aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť vlastné texty, prípadne texty rôznych štýlov, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu SSP - dieťa dokáže byť zodpovedné za pracovné úlohy - dokončiť začatú prácu ZSP - dieťa vie využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu SP - dieťa vie rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy, ako aj zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít	 1 1 2 1,2;2 1 1

	človeka Návšteva knižnice	i - priateľ človeka KU - Návšteva knižnice	KU - dieťa vie rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky	
26. Čarovná jar a ja	Príroda sa prebúdzá k životu Jarná výzdoba Jarné upratovanie V objatí prírody Jarná flóra	TT – ČAROVNÁ JAR A JA KPI - Príroda sa prebúdzá k životu SSP - Jarná výzdoba ZSP - Jarné upratovanie SP - V objatí prírody KU - Jarná flóra	KPI - dieťa vie rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania SSP - dieťa dokáže aplikovať zručnosti kooperácie ako člen tímu, sociálnej skupiny ZSP - dieťa vie dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami SP - dieťa dokáže demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu a rozvíjať abstraktné myslenie ako aj experimentovanie a bádanie KU - dieťa dokáže aplikovať do praxe podnety /moderného výtvarného umenia, fotografie, podnety elektronických médií a iných oblastí/ pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti	 1,2 1,2 2 2;4
27. Voda	Kvapka pre život - dôležitosť vody Vodné skupenstvá Šetríme vodou Kolobeh vody Svetový deň vody 22.03.	TT – VODA KPI - Kvapka pre život - dôležitosť vody SSP - Vodné skupenstvá ZSP - Šetríme vodou SP - Kolobeh vody KU - Svetový deň vody 22.03	KPI - dieťa dokáže vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí SSP - dieťa dokáže nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti ZSP - dieťa dokáže nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním SP - dieťa dokáže rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy KU - dieťa dokáže prejsť seba vyjadrenie cez umenie	 2 2 2;2 2,3,4 1

TÉMA TÝŽDŇA	TÉMA	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	G
28. Veľká noc	Zvyky a tradície Veľkej noci Symboly Veľkej noci Veľkonočné tvorenie Šibi ryby, masné	TT - VEĽKÁ NOC KPI - Zvyky a tradície Veľkej noci SP - Symboly Veľkej noci SSP - Veľkonočné tvorenie	KPI - dieťa si dokáže osvojovať schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, ako aj obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia SP - dieťa vie rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít	 1 1 2;5 2 2

	korbáča Veľkonočná kraslica	koláča od korbáča KU - Veľkonočná kraslica	ryby, masné ryby, kus	SSP - dieťa vie nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti, ako aj byť zodpovedný za pracovné úlohy - dokončiť začatú prácu ZSP - dieťa dokáže prejavovať prosociálne zručnosti pri sebapoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, ako aj riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/vychovávateľmi KU - dieťa dokáže prejavovať vzťah k ľud. tradíciám, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia	
29. Človek ako súčasť prírody – my a ochrana prírody	Ja a príroda Greenpeace Relax v prírode Životné prostredie môjho okolia Som pozorovateľ a ochranca	TT – ČLOVEK AKO SÚČASŤ PRÍRODY–MY A OCHRANA PRÍRODY KPI - Ja a príroda SSP – Greenpeace ZSP - Relax v prírode SP - Životné prostredie môjho okolia KU - Som pozorovateľ a ochranca	KPI - dieťa dokáže osvojovať schop. prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analyt. zručností a kritického myslenia, pracovať s knihou a porozumieť textu SSP - dieťa vie prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba ZSP - dieťa dokáže vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy SP - dieťa vie demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu KU - dieťa vie prejavovať vzťah k ochrane a poznávaniu kultúrneho dedičstva, ako aj poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia	 2 3,4,5 2 2;4 3 1 2	
30. Hory, lesy, lúky	Potulky krajinou Apríl - mesiac lesov Ako sa správať v lese? Chránené územia, parky a vodné toky Príroda očami detí	TT - HORY, LESY, LÚKY KPI - Potulky krajinou SSP - Apríl - mesiac lesov ZSP - Ako sa správať v lese? SP - Chránené územia, parky a vodné toky KU - Príroda očami detí	KPI - dieťa dokáže vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí SSP - dieťa vie prejavovať iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba ZSP-dieťa dokáže nadobudnúť zdravé soc. návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním SP - dieťa vie aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými, alebo globálnymi výzvami KU - dieťa dokáže rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky	 1 2;4 1,2,3 2 1	

TÉMA TÝŽDŇA	TÉMA	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	G
----------------	------	-------------------	-------------------	---

		RÁCIA ODPADU		
Separácia odpadu	Planéta Zem Recyklujeme Ako správne triedime odpad Umenie cez odpad	KPI - Deň Zeme SSP - Planéta Zem ZSP - Recyklujeme SP - Ako správne triedime odpad KU - Umenie cez odpad	KPI - dieťa dokáže vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom jazyku, dokáže pracovať s knihou, overovať informácie, porozumieť významu textu, diskutovať a obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia SSP - dieťa dokáže prejavovať iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba ZSP - dieťa vie nadobudnúť odolnosť a zdravé soc. návyky ako prevenciu pred rizik. správaním SP - dieťa dokáže upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu KU - dieťa vie využívať rôzne formy umenia na vlastné sebavyjadrenie	 1,2 3,4,5 2;4 1 1 2,6
32. Flóra nášho okolia	Rastliny v našom okolí Herbár Jarná lúka Liečivé rastliny Pozor na chránené rastliny	TT - FLÓRA NÁŠHO OKOLIA KPI - Rastliny v našom okolí ZSP – Herbár SSP - Jarná lúka SP - Liečivé rastliny KU - Pozor na chránené rastliny	KPI - dieťa si dokáže osvojovať schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia ZSP - dieťa vie získavať informácie o zdravom životnom štýle, využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu SSP - dieťa vie aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny, zapájať sa úspešne do bežného života SP - dieťa sa dokáže zapájať do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít KU - dieťa dokáže aplikovať podnety výtvarného umenia pri rozvíjaní svojej tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti	 2 1,2 2 2;4
33. Máj - mesiac lásky	Mamička - Srdce rodiny Mama očami detí Vyznanie Darček pre mamičku Poďakovanie mamám	TT – MÁJ - MESIAC LÁSKY KPI - Mamička - Srdce rodiny SSP - Mama očami detí ZSP – Vyznanie SP - Darček pre mamičku KU - Poďakovanie mamám	KPI - dieťa vie vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou v rôznom komunikačnom prostredí SSP - dieťa dokáže vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity, osvojovať si zručnosti riešiť konflikty ZSP - dieťa vie využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti SP - dieťa dokáže utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti KU - dieťa dokáže aplikovať podnety rôzneho umenia / hudobné, výtvarné, tanečné/ pri vlastnom rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti	 1,2,3 1 2 1;4
TÉMA TÝŽDŇA	TÉMA	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	G
34. Človek	Človek - súčasť spoločnosti	TT - ČLOVEK AKO	KPI - dieťa si dokáže osvojovať schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia	 1,5 6

POLOČNOSTI VO				
spoločnosti vo svete financií	EURA / Moja pokladnička /projekt / Čo už viem História peňazí	SVETE FINANCIÍ KPI - Človek – súčasť spoločnosti SSP - Význam peňazí / EURA / ZSP - Moja pokladnička / projekt / SP - Čo už viem KU - História peňazí	SSP - dieťa vie aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny, zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti ZSP - dieťa dokáže nadobudnúť zdravé soc. návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním SP - dieťa dokáže rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy KU - dieťa dokáže prejavovať vzťah k ochrane a poznávaniu kultúrneho dedičstva, ako aj kultúrnych hodnôt umenia	 1,2 3;5 1,3 2
35. Zvieratá okolo nás	Zvieratá okolo nás /lesné, hospodárske, exotické / Život na gazdovstve Zvieratá a ich úžitok Atlas zvierat ZOO	TT – ZVIERATÁ OKOLO NÁS KPI - Zvieratá okolo nás / lesné, hospodárske, exotické SSP - Život na gazdovstve ZSP - Zvieratá a ich úžitok SP - Atlas zvierat KU - ZOO	KPI - dieťa dokáže vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom jazyku, pracovať s knihou, používať IKT technológie, tvoriť vlastné texty a porozumieť významu textu SSP - dieťa vie prejavovať podnikavosť iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba ZSP-dieťa dokáže nadobudnúť odolnosť a zdravé soc. návyky ako prevenciu pred rizikovým. správaním SP - dieťa dokáže aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami KU - dieťa dokáže aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety dizajnu a remesiel pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti	 2 2 1,2 2;4
36. Bezpečné správanie – cestou necestou	Bezpečne na ceste /chodec, cyklista, kolobežkár / Rešpektuj značky Čo mi hrozí na cestách - prvá pomoc Dopravné ihrisko Cestou necestou	TT - BEZPEČNÉ SPRÁVANIE – CESTOU A NECESTOU KPI - Bezpečne na ceste / chodec, cyklista, kolobežkár / SSP - Rešpektuj značky ZSP - Čo mi hrozí na cestách – prvá pomoc SP - Dopravné ihrisko KU – Cestou - necestou	KPI - dieťa dokáže využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu SSP - dieťa dokáže aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa ZSP - dieťa vie získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni, pozná dôležité linky pomoci SP - dieťa dokáže upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem na veku primeranej úrovni v správaní voči okoliu KU - dieťa dokáže aplikovať podnety výtvarného umenia pri vlastnom rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti	 2,4 2;2 2 1

TÝŽDŇA		TEMOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	G
37. Hmyz	Hmyz okolo nás Mravenisko Usilovné včely Motýľ Atlas hmyzu	TT – HMYZ KPI - Hmyz okolo nás SSP – Mravenisko ZSP - Usilovné včely SP – Motýľ KU - Atlas hmyzu	KPI - dieťa vie rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby ako aj gramatickej správnosti vyjadrovania SSP - dieťa dokáže prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť ako aj prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba ZSP - dieťa dokáže získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby vo svojom dennom režime SP - dieťa dokáže demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu KU - dieťa dokáže využívať rôzne formy umenia /hudobné, výtvarné, tanečné, dramatické/ na vlastné sebaujavenie	 2 1,2 1,2;4 2
38. Orientácia v prírode	Orientácia na mape Kompas a buzola Orientačný beh Idem na turistiku Turistické značky	TT - ORIENTÁCIA V PRÍRODE KPI - Orientácia na mape SSP - Kompas a buzola ZSP - Orientačný beh SP - Idem na turistiku KU - Turistické značky	KPI - dieťa dokáže si osvojovať schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia, využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu SSP - vie prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba ZSP - dieťa vie nadobudnúť odolnosť a aplikovať zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním SP - dieťa dokáže demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu KU - dieťa dokáže aplikovať podnety výtvarného umenia pri rozvíjaní tvorivosti a kreativity	 3,6 1 6 2;4 1 2
39. Týždeň plný zábavy	Moje záľuby V skupine je sila Poďme sa spolu hrať Turnaj v ŠKD Maľovaný chodník	TT – TÝŽDEŇ PLNÝ ZÁBAVY KPI - Moje záľuby SSP - V skupine je sila ZSP - Poďme sa spolu hrať SP - Turnaj v ŠKD KU - Maľovaný chodník	KPI - dieťa dokáže vhodne aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov SSP - dieťa dokáže aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny ZSP - dieťa dokáže prejavovať prosociálne zručnosti pri sebaopoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, vychovávateľmi, učiteľmi SP - dieťa vie upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu KU - dieťa dokáže vnímať význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti	 1,2 2;1,4 2 1

		Ā NA PRÁZDNINY		
Hurá na prázdniny	Súťažné popoludnie	KPI - Plán na prázdniny	KPI - dieťa dokáže vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s	😊😊😊 1
	Športové popoludnie	SSP - Súťažné popoludnie	komunikačnou situáciou v rôznom komunikačnom prostredí	👤 1
	Škola, šport a zábava,	ZSP - Športové popoludnie	SSP - dieťa dokáže aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu,	🌱 1
	na Hurbanke vyhráva	SP - Škola, šport a zábava,	sociálnej skupiny	💻 2
	Slávnostné ukončenie školského roku	KU - Slávnostné ukončenie školského roku	ZSP - dieťa dokáže vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy SP - dieťa dokáže upevňovať vlastné poznanie a aplikovať spoločenské, kultúrne a právne normy v správaní voči okoliu KU - dokáže využívať rôzne formy umenia / hudobné, výtvarné, tanečné/ na vlastné sebvýjadrenie	

Vizuálna gramotnosť 👁

1. porozumieť vizuálnemu jazyku a využívať ho na špecifickú formu komunikácie, a to s uplatňovaním tvorivého a kritického myslenia,
2. citlivo vnímať vizuálne podnety na úrovni každodennosti,
3. orientovať sa vo svete vizuality a umenia,
4. prejavovať estetickú otvorenosť vo vnímaní a prežívaní,
5. rešpektovať a oceňovať rozmanité kultúrne prejavy.

Čitateľská gramotnosť 📖

1. porozumieť rôznym druhom textu, a to na viacerých úrovniach – od explicitných výnamov cez vyvodzovanie implicitných významov až po kritické hodnotenie textu,
2. využiť získané informácie na učebné, komunikačné a sebarozvojové ciele,
3. monitorovať vlastné porozumenie a využívať metakognitívne stratégie,
4. osvojiť si stratégie porozumenia textu a tvoriť text.

Digitálna gramotnosť 💻

1. sebaisto, kriticky a zodpovedne využívať digitálne technológie na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti,
2. vstupovať do interakcií s digitálnymi technológiami - používať informácie a dáta, komunikovať, spolupracovať, používať médiá,
3. tvoriť digitálny obsah (vrátane programovania),
4. využívať digitálne technológie bezpečne (vrátane digitálnej pohody a kybernetickej bezpečnosti),
5. rešpektovať duševné vlastníctvo,
6. riešiť problémy a kriticky myslieť.

1. využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti,
2. vedieť reagovať na nové osobné udalosti a neustále sa meniace ekonomické prostredie s ohľadom na premenné veličiny, ako sú vek, rodinné zázemie, pracovné uplatnenie, kultúra, či miesto bydliska,
3. finančne plánovať svoju budúcnosť a efektívne dlhodobo hospodáriť,
4. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobnú ekonomickú a finančnú situáciu,
5. porozumieť princípom fungovania ekonomických vzťahov v spoločnosti.

Občianska gramotnosť

1. poznať a aktívne využívať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnych zmien vo svojich komunitách,
2. byť informovaný, rozumieť procesom a vedieť ako uplatňovať občianske práva a povinnosti na miestnej, štátnej, národnej a globálnej úrovni v súlade s ľudskými právami a princípmi demokracie,
3. orientovať sa v kultúrno-spoločenských reáliách svojho okolia, nadobudnúť a upevňovať svoju lokálnu a regionálnu identitu, ktorá je oporným bodom kultúrnej identity a predpokladom zdravej formy patriotizmu.

Mediálna gramotnosť 📱

1. prejavovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám,
2. interpretovať informácie a mediálne obsahy,
3. eticky a korektne sa mediálne prezentovať,
4. odhaľovať manipulatívne techniky a vyrovnávať sa s informačným preťažením a komercializáciou mediálneho prostredia.

Interkultúrna gramotnosť 🌐

1. rešpektovať a oceňovať rozmanitosť vo svojom okolí,
2. citlivo vnímať životnú realitu ľudí z rozmanitých kultúrnych a sociálnych prostredí,
3. rozpoznávať a aktívne odmietať diskriminačné správanie.

Environmentálna gramotnosť 🌱

1. spoznávať jednotlivé zložky životného prostredia, ako aj vzťahy, ktoré medzi nimi prebiehajú,
2. rozvíjať pozitívny vzťah k životnému prostrediu a zvažovať, ktoré ľudské hodnoty a potreby (ne)prispievajú k ochrane životného prostredia a udržateľnosti,
3. rozumieť príčinám a dôsledkom konkrétnych environmentálnych problémov, porovnávať a analyzovať ich riešenia, vrátane vlastného konania,
4. poznať piliere udržateľnosti a uvedomovať si závislosť ľudskej spoločnosti a ekonomiky od životného prostredia,
5. prebrať zodpovednosť, osobne sa angažovať a spolupracovať v ochrane životného prostredia a presadzovaní udržateľnosti prostredníctvom a ktív prirmeraných veku.

1. prejavovať emocionálnu odolnosť, empatiu a sebauvedomenie,
2. rozvíjať schopnosť spolupracovať, efektívne komunikovať a riešiť konflikty,
3. bezpečným spôsobom prejavovať a regulovať svoje emócie, prejavovať porozumenie a pomáhať iným pri prežívaní ich emócií s prihliadnutím na uvedomenie si vlastných kapacít,
4. plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojím rozvíjateľným potenciálom, potrebami a hranicami, prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú životné smerovanie jednotlivca a jeho blízkeho okolia,
5. vnímať vlastné (emocionálne) prežívanie ako rovnocenné s prežívaním iných,
6. asertívne ale ohľaduplne obhajovať a dosahovať svoje ciele v komunikácii,
7. efektívne spolupracovať v homogénnych ako aj rozmanitých tímoch, predchádzať konfliktom, reálne konflikty riešiť nenásilnými spôsobmi,
8. definovať vlastné hodnoty vo vzťahoch a konať zodpovedne rešpektujúc práva a slobody iných,
9. utvárať svoju osobnú integritu a identitu vo vzťahu k hodnotovým princípom, aj k témam intimity a sexuality,
10. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobný život, vzťahy a zdravie,
11. rozlišovať rôzne druhy vzťahov, rôzne prejavy správania v nich, utvárať ich a s rešpektom k sebe a iným v nich fungovať.